NUMĂRUL 1 ÎN TOPUL VÂNZĂRILOR AMERICANE DIN NEW YORK TIMES

CHRIS KYLE

CU JIM DEFELICE
ȘI SCOTT MCEWEN

POVESTEA
CELUI
MAI EFICIENT
LUNETIST
DIN ISTORIA
ARMATEI
AMERICANE

LUNETISTUL AMERICAN

virtual-project.eu

CHRIS KYLE

LUNETISTUL AMERICAN

AUTOBIOGRAFIA CELUI MAI EFICIENT LUNETIST
DIN ISTORIA ARMATEI AMERICANE

Original: *American Sniper* (2012, 2013)

Traducere din limba engleză:
BOGDAN OLTEANU

virtual-project.eu

Editura: RAO
2015

Dedic această carte soţiei mele, Taya, şi copiilor mei pentru că mi-au fost mereu alături. Vă mulţumesc că aţi rămas aici când m-am întors acasă.

De asemenea, aş dori să o dedic memoriei fraţilor mei din trupele SEAL, Marc şi Ryan, pentru că şi-au slujit cu vitejie ţara şi mi-au fost prieteni adevăraţi. Moartea lor m-a marcat pentru tot restul vieţii.

NOTA AUTORULUI

Evenimentele povestite în această carte sunt adevărate şi sunt relatate din memoria mea, cât mai fidel. Departamentul Apărării, inclusiv personalul de rang înalt din Marina Militară Americană, a verificat acurateţea textului, editând materialul senzitiv vizavi de atitudinile, simţămintele sau circumstanţele celorlalte personaje. Chiar dacă şi-au dat aprobarea pentru publicarea cărţii, asta nu înseamnă că au fost încântaţi de tot ce au citit aici. Însă aceasta este povestea mea, nu a lor. Am reconstruit dialogurile din memorie, ceea ce înseamnă că nu este vorba de o istorisire ad litteram a realităţii. Dar esenţa celor relatate rămâne adevărată.

În redactarea acestei cărţi nu au fost folosite informaţii clasificate. Atât Biroul de Evaluare a Securităţii din cadrul Pentagonului, cât şi Marina Militară mi-au cerut să efectuez anumite modificări din motive de securitate. Toate acele solicitări au fost respectate.

Mulţi dintre oamenii alături de care am luptat sunt încă membri activi în trupele SEAL. Alţii lucrează în diverse funcţii pentru stat, apărând naţiunea. Toţi pot fi consideraţi duşmani de către inamicii ţării noastre, la fel ca mine. Din acest motiv, nu le-am deconspirat identităţile în această carte. Ei se ştiu cine sunt şi sper că ştiu cât de recunoscător le sunt.

C.K.

PROLOG

CU RĂUL ÎN CĂTARE
SFÂRŞITUL LUNII MARTIE 2003.
ÎN REGIUNEA NASIRIYA, IRAK

M-am uitat prin luneta puştii, scrutând cu privirea drumul din orăşelul irakian. La vreo cincizeci de metri mai încolo, o femeie deschise uşa unei căsuţe şi ieşi afară cu copilul ei.

Nu mai era nimeni pe stradă. Localnicii se adăpostiseră înăuntru, speriaţi în marea lor parte. Câteva persoane mai curioase trăgeau cu ochiul de după perdele, aşteptând. Puteau auzi deja duduitul unităţii americane de luptă. Puşcaşii marini năpădiră drumul, mărşăluind spre nord, ca să elibereze ţara de sub jugul lui Saddam Hussein.

Treaba mea era să-i apăr. Plutonul meu cucerise clădirea puţin mai devreme în acea zi, ocupându-şi poziţiile pentru a oferi „acoperire” –, astfel încât să împiedice inamicul de a prinde în ambuscadă puşcaşii marini care înaintau pe acolo.

Nu părea o sarcină prea dificilă – în orice caz, eu, unul, mă bucuram că luptam de partea puşcaşilor. Văzusem cu ochii mei puterea armelor lor şi nu mi-ar fi convenit deloc să lupt împotriva lor. Armata irakiană nu avusese, practic, nicio şansă. De fapt, se părea că abandonase deja zona respectivă.

Războiul începuse cu vreo două săptămâni în urmă. Plutonul meu, „Charlie” (rebotezat mai apoi „Cadillac”), din Echipa a 3-a SEAL, a contribuit la prima lui fază în dimineaţa zilei de 20 martie. Am debarcat în peninsula al-Faw şi am securizat terminalul petrolier de acolo pentru ca Saddam să nu-i poată da foc aşa cum procedase în Primul Război din Golf. În acea perioadă fuseserăm însărcinaţi cu asistarea puşcaşilor marini în înaintarea lor către Bagdad.

Eu eram membru SEAL, trupa de comando a Marinei Militare, antrenată pentru operaţiuni speciale. SEAL este un

acronim pentru „Sea, Air, Land”[1], o descriere destul de adecvată a gamei vaste de operaţiuni pe care le desfăşurăm. În cazul de faţă, ne aflam mult în interiorul uscatului, mult mai departe de zonele în care acţionează în mod normal trupele SEAL, deşi, pe măsură ce războiul împotriva terorismului avea să continue, acest lucru urma să devină ceva comun. Îmi petrecusem aproape trei ani antrenându-mă şi învăţând cum să devin războinic; eram pregătit pentru această luptă sau măcar cât poate fi cineva de pregătit pentru aşa ceva.

Puşca pe care o ţineam era un model Win Mag de calibru .300, o puşcă prevăzută cu o lunetă de mare precizie, cu buton zimţat de reglaj, ce-i aparţinea plutonierului. El acoperise până atunci strada şi voia să facă o pauză. Faptul că mă alesese pe mine era un semn de mare încredere din partea lui. Eu eram încă nou, un novice sau răcan în Trupă. Conform standardelor SEAL, nu fusesem încă pus la încercare.

În plus, nici nu făcusem antrenament de lunetist SEAL. Îmi doream cu disperare să fiu lunetist, însă mai aveam mult de aşteptat. Plutonierul alesese să mă testeze dându-mi puşca în acea dimineaţă.

Stăteam pe acoperişul unei clădiri dărăpănate de la marginea unui oraş prin care aveau să treacă puşcaşii marini. Vântul înălţa praful şi hârtiile de pe drumul bătucit de dedesubt. Locul duhnea ca o hazna – nu m-am obişnuit niciodată cu mirosul din Irak.

— Vin puşcaşii, rosti plutonierul când clădirea începu să vibreze. Fii atent!

M-am uitat prin lunetă. Singurii oameni care se mişcau erau femeia şi vreo doi copii din apropiere.

Am văzut cum apăreau trupele noastre. Zece puşcaşi tineri şi mândri, în uniforme, au coborât din vehicule şi au format o patrulă pedestră. În timp ce americanii se organizau, femeia scoase ceva de sub haine şi trase de obiectul respectiv.

Tocmai armase o grenadă. La început, nu mi-am dat

[1] Sea, Air, Land = Mare, Aer, Uscat (engl.) (n.tr.).

seama.

— Pare galben, i-am zis eu plutonierului, descriindu-i ce vedeam. E galben, culoarea trupului…

— Are o grenadă, preciză plutonierul. Aia-i o grenadă chinezească.

— Rahat!

— Trage!

— Dar…

— Trage. Scapă de grenadă. Puşcaşii…

Am ezitat. Cineva încercă să-i contacteze pe puşcaşi prin radio, fără succes însă. Soldaţii înaintau pe stradă, drept spre femeie.

— Trage! strigă plutonierul.

Am apăsat degetul pe trăgaci. Am tras. Glonţul a ţâşnit. Grenada a căzut. Am tras din nou când grenada a explodat.

Aceea a fost prima dată când am omorât pe cineva cu puşca prevăzută cu lunetă. Totodată, a fost prima (şi singura) dată când am omorât un combatant care nu era bărbat.

Era de datoria mea să trag. Nu regret decizia luată. Femeia, oricum, era moartă. N-am făcut decât să mă asigur că nu avea să ia şi nişte puşcaşi marini cu ea pe lumea cealaltă.

Era clar că nu voia doar să-i omoare, ci că nici nu-i păsa de persoanele aflate în apropiere, care ar fi fost ucise în explozie sau în schimbul de focuri. Copiii de pe stradă, oamenii din case, poate chiar *propriul* său copil…

Era prea orbită de rău ca să se mai gândească la toate astea. Voia doar să omoare americani, indiferent de consecinţe.

Gloanţele mele au salvat vieţile câtorva americani, care preţuiau mai mult decât sufletul pervertit al femeii. Pot merge cu conştiinţa împăcată în faţa Domnului, pentru că mi-am făcut treaba. Însă am urât din adâncul sufletului răul care a pus stăpânire pe acea femeie. Îl urăsc şi în ziua de azi.

Un rău sălbatic şi demn de dispreţ. Asta am avut de

înfruntat în Irak. Iată şi motivul pentru care mulţi oameni, inclusiv eu, le spuneam inamicilor „sălbatici”. Pur şi simplu nu exista o altă descriere mai potrivită pentru ce am întâlnit acolo.

Lumea mă întreabă mereu: „Câţi oameni ai omorât?” Răspunsul meu standard este: „Ce contează? Numărul lor mă face mai om sau mai neom decât sunt în realitate?”

Numărul nu contează pentru mine. Eu îmi doresc doar să fi omorât mai mulţi. Nu ca să mă laud apoi cu asta, ci deoarece cred că lumea este un loc mai bun fără sălbaticii care iau vieţile americanilor. Toţi cei pe care i-am împuşcat în Irak încercau să le facă rău americanilor sau irakienilor loiali noului guvern.

Aveam sarcina mea, ca membru SEAL. Omoram inamicul – pe care îl vedeam zi şi noapte străduindu-se să-mi ucidă compatrioţii. Mă bântuie succesele inamicului. Nu au fost ele prea multe, dar chiar şi o singură viaţă de american pierdută este o risipă.

Nu îmi bat capul în privinţa părerii altora despre mine. Ăsta-i unul dintre lucrurile pe care le-am admirat întotdeauna la tatăl meu. Îl durea în cot de ce credeau ceilalţi. El era aşa cum era. Punct. Este una dintre calităţile care m-a ajutat să nu îmi pierd minţile.

Chiar şi acum, când această carte a ajuns la tipografie, mă simt uşor stânjenit la gândul că povestea vieţii mele va fi publicată. În primul rând, am fost dintotdeauna de părere că, dacă vrei să vezi cum e viaţa în trupele SEAL, ar trebui să te înrolezi şi să afli pe pielea ta: să câştigi medalia noastră, simbolul a ceea ce suntem. Să treci prin instrucţia noastră, să faci toate sacrificiile cerute, atât pe cele fizice, cât şi pe cele mentale. Doar aşa vei afla.

În al doilea rând, şi mai important, cui îi pasă de viaţa mea? Nu-i ca şi cum aş fi diferit de restul lumii.

S-a întâmplat să ajung în câteva situaţii limită. Lumea mi-a spus că asta-i interesant. Mie nu mi se pare că ar fi. Am auzit că alţi oameni intenţionează să scrie cărţi despre viaţa mea sau despre unele lucruri pe care le-am făcut. Mi se pare ciudat, însă consider că este totuşi viaţa şi

povestea mea, aşa că mi s-a părut mai indicat să o consemnez chiar eu în scris, aşa cum s-a întâmplat cu adevărat.

De asemenea, sunt mulţi oameni care merită pomeniţi şi, dacă nu scriu chiar eu povestea, aceştia ar putea fi trecuţi cu vederea. Iar asta nu mi-ar face deloc plăcere. Băieţii mei merită mai multe laude decât merit eu.

Marina Militară mă creditează cu mai multe ţinte eliminate ca lunetist decât orice alt soldat american, din trecut sau din prezent. Probabil că au dreptate. Nu au reuşit să cadă de acord asupra cifrei exacte. Azi e 160 (cifra „oficială” la data scrierii acestor rânduri), mâine urcă foarte mult, apoi coboară undeva pe la mijloc. Dacă vreţi să aflaţi cifra, întrebaţi marina – aţi putea primi chiar adevărul în cazul în care îi prindeţi într-o zi bună. Oamenii vor mereu o cifră. Chiar dacă marina m-ar lăsa, tot nu aş prezenta una. Nu mă pasionează cifrele. Membrii SEAL sunt războinici silenţioşi, iar eu sunt un SEAL până în măduva oaselor. Dacă vreţi povestea completă, luaţi-vă medalia, cum vă ziceam. Dacă vreţi să mă verificaţi, întrebaţi un alt membru SEAL.

Dacă vă interesează doar ce sunt eu dispus să împărtăşesc, plus unele lucruri pe care le dezvălui cu inima îndoită, atunci citiţi mai departe.

Mereu am spus că nu sunt cel mai bun trăgător şi nici măcar cel mai bun lunetist din istorie. Nu vreau să îmi bagatelizez abilităţile. Am muncit din greu ca să le perfecţionez. Am fost binecuvântat cu nişte instructori excelenţi, care merită multă recunoştinţă. Iar băieţii mei – camarazii mei din SEAL, puşcaşii marini şi soldaţii armatei care au luptat alături de mine şi m-au ajutat să-mi fac treaba – au avut o contribuţie esenţială la succesul meu. Însă cifra mea ridicată şi aşa-zisa mea „legendă” au mult de-a face cu faptul că eram mai mereu în mijlocul acţiunii.

Cu alte cuvinte, am avut mai multe oportunităţi decât mulţi alţii. Am legat misiunile între ele încă de dinaintea începerii Războiului din Irak şi până la retragerea mea din armată, în 2009. Am avut destul noroc încât să fiu trimis

direct în focul acţiunii.

Iată şi o altă întrebare pe care lumea mi-o pune des: „Nu te-a deranjat să omori atâţia oameni în Irak?”

Răspunsul meu este „Nu”.

Şi nu glumesc. Prima dată când împuşti pe cineva, te agiţi puţin. Te gândeşti: „Chiar pot să-l împuşc pe omul ăsta? Chiar este în regulă să fac asta?” Însă, după ce îţi omori inamicul, conştientizezi că este în regulă. Şi spui: „Grozav!”

Apoi o faci din nou. Şi din nou. O faci pentru ca inamicul să nu te omoare pe tine sau să nu-ţi ucidă compatrioţii. O faci până nu mai rămâne nimeni de ucis.

La asta se rezumă războiul.

Mie mi-a plăcut ce am făcut. Încă îmi place. Dacă împrejurările mi-ar fi permis-o – şi familia mea nu ar fi avut nevoie de mine –, m-aş fi întors acolo cât ai zice peşte. Nu mint şi nu exagerez când spun că a fost distractiv. M-am distrat pe cinste cât am fost SEAL.

Lumea încearcă să mă categorizeze drept dur, băiat bun, nemernic, lunetist, SEAL şi, probabil, în multe alte feluri ce nu pot fi consemnate în scris. S-ar putea ca toate să fie adevărate, la un moment dat. În cele din urmă, povestea mea, cea din Irak şi cea de după, nu se rezumă doar la omorâtul oamenilor şi nici măcar la lupta pentru ţara mea.

E vorba şi despre cum să fii om. Şi mai este vorba despre iubire, dar şi despre ură.

1

ÎMBLÂNZIREA CAILOR SĂLBATICI Şi ALTE FELURI DE A TE DISTRA

Doar un cowboy în adâncul sufletului

Fiecare poveste are un început.

Povestea mea începe în partea centrală de nord a Texasului. Am crescut în orăşele unde am învăţat importanţa familiei şi a valorilor tradiţionale, precum patriotismul, încrederea în propriile puteri şi ajutorarea familiei şi a vecinilor. Pot afirma cu mândrie că încă încerc să îmi trăiesc viaţa în conformitate cu acele valori. Am un simţ al dreptăţii foarte dezvoltat. Văd lumea în alb şi negru; pentru mine, nu sunt prea multe nuanţe de gri. Cred că este important să îi apăr pe alţii. Nu mă dau în lături de la muncă. Totodată, îmi place să mă distrez. Viaţa este prea scurtă ca să n-o facem.

Am fost crescut în credinţa creştină şi nu mi-am pierdut-o încă. Dacă ar fi să îmi precizez priorităţile, acestea ar fi Dumnezeu, Patria, Familia. Aş avea un pic de furcă în privinţa ultimelor două – în prezent am ajuns să consider că Familia, în anumite împrejurări, poate fi mai importanta decât Patria. Dar este o luptă strânsă.

M-au atras mereu armele, mi-a plăcut întotdeauna să vânez şi se poate spune că am fost mereu un cowboy. Călăresc încă de când am învăţat să merg. Azi nu m-aş mai considera un cowboy adevărat, deoarece nu am mai lucrat de multă vreme la un ranch[2] şi, probabil, am uitat multe dintre lucrurile deprinse în şa. Totuşi, dacă nu sunt SEAL, atunci sunt cowboy sau ar trebui să fiu. Din păcate însă, este greu să-ţi câştigi existenţa din asta dacă ai familie.

Nu mai ţin minte când am început să vânez, dar se întâmpla cândva prin fragedă pruncie. Familia mea avea drept de vânătoare într-o pădure de la câţiva kilometri de

[2] Fermă, crescătorie de animale (engl.) (n.red.).

casă şi mergeam să vânăm acolo în fiecare iarnă. (Pentru yankeii care citesc această carte: drept de vânătoare înseamnă să plăteşti ca să poţi vâna pe proprietatea altcuiva pe o anumită perioadă de timp; dai bani şi primeşti dreptul de a vâna acolo. Fiecare cu rânduielile sale, dar asta e ceva destul de comun pe-aici.) În afară de căprioare, noi mai vânam curcani, porumbei, prepeliţe – depindea de sezon. „Noi” însemna mama, tata şi fratele meu, care-i cu patru ani mai mic decât mine. Ne petreceam weekendurile într-o rulotă veche. Nu era foarte mare, însă nici familia noastră nu era foarte numeroasă. Ne distram de minune.

Tatăl meu lucra pentru Southwestern Bell şi AT&T – cele două companii s-au separat şi apoi au fuzionat în timpul carierei lui. Era director şi ne mutam destul de des, de fiecare dată când era promovat. Aşa că se poate spune că am crescut prin tot Texasul.

Chiar dacă avea succes în meseria lui, tatăl meu o ura. Nu munca propriu-zisă, ci tot ce venea cu aceasta. Birocraţia. Faptul că trebuia să lucreze într-un birou. Nu îi plăcea *deloc* că trebuia să poarte costum şi cravată zi de zi.

„Nu-mi pasă câţi bani ai, obişnuia el să-mi spună. Nu valorează nimic dacă nu eşti fericit.” Este cel mai preţios sfat pe care mi l-a dat vreodată: „Fă ce vrei în viaţă”. Am încercat să urmez acea filosofie până în ziua de azi.

Din multe privinţe, tata mi-a fost cel mai bun prieten cât am crescut, dar a reuşit totodată să combine asta cu o doză sănătoasă de disciplină părintească. Exista un prag pe care nu mi-am dorit niciodată să-l trec. Am încasat destule cafteli (voi, yankeii, le numiţi bătăi la fund), însă numai când le meritam, niciodată în exces sau cu obidă. Dacă tatăl meu era nervos, aştepta câteva minute să se calmeze înainte să îmi administreze o cafteală controlată – urmată de o îmbrăţişare.

Dacă ar fi să te iei după fratele meu, ai zice că noi doi ne băteam întruna când eram mici. Nu ştiu dacă este adevărat, dar e drept că ne încăieram destul de des. El era mai tânăr şi mai pirpiriu decât mine, însă opunea o rezistenţă dârză şi nu se dădea niciodată bătut. Este un tip

dur şi unul dintre cei mai apropiaţi prieteni ai mei până în ziua de azi. Ne făceam zile fripte, totuşi ne şi distram şi ştiam că eram mereu acolo unul pentru celălalt.

În holul de la intrarea în liceul nostru era plasată statuia unei pantere. Era o tradiţie, ca în fiecare an elevii din ultimul an să încerce să cocoaţe boboci pe panteră drept farsă. Fireşte, bobocii opuneau rezistenţă. Eu deja absolvisem când fratele meu a intrat la liceu, dar am venit în prima lui zi de şcoală şi am oferit o sută de dolari celui care reuşea să-l urce pe acea statuie.

Încă mai am suta aia de dolari.

Deşi am fost implicat în multe altercaţii, nu eu le-am început pe majoritatea. Tatăl meu mi-a explicat foarte clar că o încasez dacă află că am pornit o bătaie. Nu trebuia să ne coborâm niciodată la aşa ceva.

Însă era cu totul altceva dacă trebuia să mă apăr. Iar dacă îl apăram pe fratele meu era şi mai bine – dacă cineva încerca să se ia de el, îl băteam măr. Eu eram singurul care avea voie să îl bată.

La un moment dat, am început să le iau apărarea puştilor mai mici când se lua cineva de ei. Consideram că trebuia să le port de grijă. Era cumva de datoria mea.

Poate că la început era doar un pretext ca să mă bat fără să suport apoi consecinţele. Însă cred că nu era doar asta; am convingerea că simţul dreptăţii şi al corectitudinii pe care le observam la tatăl meu m-au influenţat mai mult decât am înţeles la vremea respectivă. Dar, oricare ar fi fost motivul, astfel am avut o grămadă de oportunităţi să mă încaier.

Familia mea nutrea o credinţă puternică în Dumnezeu. Tatăl meu era diacon, iar mama preda la şcoala duminicală, îmi amintesc de o perioadă din copilărie în care mergeam la biserică în fiecare duminică dimineaţă, duminică seară şi miercuri seară. Totuşi, nu ne-am considerat niciodată firi exagerat de religioase; eram, pur şi simplu, nişte oameni cumsecade care credeau în Dumnezeu şi participau la viaţa

bisericească. Adevărul este că pe-atunci nu îmi făcea mare plăcere să merg la slujbe.

Tatăl meu muncea din greu. Bănuiesc că avea asta în sânge – tatăl lui era un fermier din Kansas şi oamenii de acolo sunt foarte muncitori. Nu se mulţumea niciodată cu o singură slujbă – a deţinut un magazin de nutreţuri la un moment dat, când eram eu mai mic, şi apoi am avut un ranch micuţ, unde munceam cu toţii ca să îl punem pe roate. Acum s-a pensionat, măcar oficial, dar încă mai lucrează pentru un veterinar din partea locului când nu este ocupat cu treaba la ranch.

Mama era şi ea o femeie foarte muncitoare. Când fratele meu şi cu mine am ajuns destul de mari ca să ne purtăm singuri de grijă, ea s-a angajat consilier la o şcoală de corecţie. Era o meserie grea şi avea de-a face cu puşti dificili de dimineaţă până seara, aşa că, după o vreme, a plecat de acolo. Acum s-a pensionat şi ea, deşi mai lucrează cu jumătate de normă şi are grijă de nepoţi.

Munca la ranch mă ajuta să-mi umplu zilele de şcoală. Fratele meu şi cu mine aveam sarcini clare după ore şi în weekenduri: trebuia să hrănim şi să avem grijă de cai, să călărim printre vite, să verificăm gardurile.

Vitele îţi fac tot timpul probleme. Eu am fost lovit în picior, în piept şi, da, chiar şi acolo unde nu pătrunde niciodată lumina soarelui. Însă nu am fost lovit niciodată în căpăţână. Poate că aşa mi-ar fi venit mintea la cap.

În copilărie şi în adolescenţă am crescut juncani şi juninci pentru FFA, Future Farmers of America[3]. (Acum numele oficial este Organizaţia Naţională FFA.) Mi-a plăcut mult perioada petrecută acolo, ţesălând şi etalând vitele, chiar dacă lucrul cu dobitoacele poate fi frustrant. Mă enervam pe ele şi mă credeam stăpânul lumii. Când nu se mai putea altfel, le pocneam în căpăţânile lor tari, ca să le fie învăţătură de minte. Aşa mi-am rupt mâna de două ori.

Aşa cum ziceam, poate că mi-ar fi venit mintea la cap dacă eram pocnit în căpăţână.

Nu m-am pierdut niciodată cu firea când a fost vorba

[3] Viitorii Fermieri ai Americii (engl.) (n.tr.).

despre arme, cert e că m-au pasionat tot timpul. Precum în cazul multor băieţi, prima mea „armă” a fost un model Daisy cu aer comprimat – cu cât pompai mai mult aer, cu atât trăgeai mai tare. Mai târziu am avut un revolver pe bază de dioxid de carbon, care arăta ca fostul Peacemaker Colt din 1860. De atunci îmi plac armele din Vestul Sălbatic şi, după ce am plecat din marină, am început să colecţionez copii foarte reuşite. Preferatul meu este un Colt Navy Revolver din 1861, lucrat la vechile strunguri.

Am primit prima mea puşcă adevărată când aveam şapte-opt ani. Era un model cu buton zimţat, de 30-06. Era o armă straşnică – o armă de „oameni mari”, cu care mi-a fost frică să trag la început. Am ajuns să iubesc arma aceea, dar îmi amintesc că *tânjeam* după modelul Marlin 30-30 al fratelui meu. Era un model cu manetă, o veritabilă puşcă de cowboy.

Da, era o adevărată modă pe acea vreme.

Îmblânzirea cailor sălbatici

Nu eşti cowboy până nu îmblânzeşti un cal. Eu am început să învăţ cum se face pe când eram în liceu; iniţial, nu ştiam mare lucru. Pur şi simplu, *săream pe ei şi îi călăream până nu se mai cabrau, străduindu-mă din răsputeri să rămân în şa.*

Cu trecerea timpului, am învăţat mult mai mult, dar experienţa de la început am căpătat-o la locul de muncă – sau pe cal, ca să zic aşa. Bidiviul făcea ceva şi eu reacţionam. Împreună ajungeam la un compromis. Probabil, cea mai importantă lecţie a fost răbdarea. Eu nu eram răbdător din fire. A trebuit să-mi dezvolt această calitate când am lucrat cu caii; avea să se dovedească extrem de utilă când am devenit lunetist – şi chiar când îmi curtam soţia.

Spre deosebire de vite, nu am avut niciodată motiv să pocnesc un cal. I-am călărit până i-am stors de vlagă, desigur. Am stat în şa până au priceput cine era şeful, categoric. Dar să lovesc un cal? Nu am găsit niciodată un

motiv destul de bun. Caii sunt mai inteligenţi decât vitele. Poţi convinge un cal să coopereze dacă îi acorzi destul timp şi suficientă răbdare.

Nu ştiu dacă aveam un talent special pentru îmblânzirea cailor sau nu, însă faptul că eram atât de mult în preajma lor mi-a trezit apetitul pentru tot ce ţine de cowboy. Aşa că în clipa asta, privind în urmă, nu mă miră prea mult că am participat la concursurile de rodeo încă din şcoală. Am practicat mai multe sporturi în liceu – în special baseball şi fotbal american –, dar nimic nu se compara cu senzaţiile tari de la rodeo.

În fiecare liceu se formează diverse bisericuţe: sportivii, tocilarii şi aşa mai departe. Eu stăteam, de obicei, cu „meseriaşii”[4]. Aveam cizme şi blugi, arătam şi ne purtam ca nişte cowboy. Nu eram un meseriaş *adevărat* – nu aş fi putut prinde un viţel cu lasoul nici să mă împuşti –, însă asta nu m-a împiedicat să particip la rodeo încă de la şaisprezece ani.

Am început prin a călări tauri şi cai într-un locşor unde plăteai 20 de dolari ca să stai în şa cât puteai de mult. Trebuia să vii cu echipamentul tău – pinteni, pantaloni din piele şi toate cele. Nu era cine ştie ce: urcai şi cădeai, apoi urcai din nou. Treptat, am ajuns să stau tot mai mult în şa, până am atins punctul în care m-am simţit suficient de sigur pe mine ca să mă înscriu într-un concurs de rodeo.

Îmblânzirea taurilor nu-i la fel cu cea a cailor. Taurii se cabrează înainte, dar pielea lor este atât de lăsată, încât, atunci când pornesc în faţă, nu te duci doar în acea direcţie, ci şi în lateral. Iar taurii chiar se învârt! Mai pe scurt, nu-i deloc uşor să rămâi pe spinarea unui taur.

Am călărit tauri vreun an, fără prea mare succes. După ce m-am prins cum stătea treaba, am trecut la cai şi am ajuns la îmblânzirea cailor cu şa. La această categorie clasică nu trebuie doar să rămâi în şa timp de opt secunde, ci să o faci cu stil şi eleganţă. Nu ştiu cum se procedează,

[4] Roper (rope = frânghie) e un cowboy care foloseşte lasoul pentru a prinde vite sau cai, dar şi un model de cizme specifice cowboy-lor. (engl.) (n.red.).

însă m-am descurcat mult mai bine la această categorie decât la celelalte, aşa că am rămas la ea o vreme, câştigând mai multe catarame şi câteva şei elegante. Nu că aş fi fost vreun campion, oricum, m-am descurcat destul de bine ca să pot face cinste la bar.

Astfel am atras atenţia „iepuraşilor cu cataramă”, versiunea de admiratoare de la rodeo. Era foarte bine. Îmi plăcea să trec dintr-un oraş în altul, călătorind, petrecând şi călărind.

Puteţi să-i spuneţi viaţă de cowboy.

Am continuat călăria şi după ce am absolvit liceul, în 1992, şi am început facultatea la Tarleton State University din Stephenville, Texas. Pentru cei care nu ştiu, Tarleton a fost fondată în 1899 şi a intrat în cadrul sistemului universitar A&M din Texas în 1917. Este a treia universitate de agricultură din ţară. Şcoala are reputaţia de a produce administratori excelenţi de fermă, dar şi profesori de agricultură.

La vremea respectivă, eram interesat să devin administrator de ranch. Înainte de înscriere însă, mă gândisem un timp să intru în armată. Tatăl mamei mele a fost pilot în aviaţie şi o vreme m-a bătut gândul să mă fac aviator. Apoi am luat în calcul varianta de a fi puşcaş marin – voiam să intru în focul acţiunii. Îmi plăcea ideea de luptă. Auzisem câte ceva despre operaţiunile speciale şi m-am gândit la înrolarea în trupele de recunoaştere ale puşcaşilor, unitatea specială de elită a Corpului respectiv. Însă familia mea, mai ales mama, voia să merg la facultate. Până la urmă, am făcut cum au dorit ei: am hotărât să merg la şcoală mai întâi şi apoi să mă înrolez în armată. Oricum, la cum gândeam eu pe atunci, asta însemna să mă mai distrez o vreme înainte să mă apuc serios de treabă.

Continuam să particip la competiţiile de rodeo şi deveneam din ce în ce mai priceput. Dar cariera mea s-a sfârşit brusc pe la sfârşitul primului meu an de facultate, când un cal sălbatic m-a aruncat într-un jgheab şi s-a prăvălit peste mine într-un concurs din Rendon, Texas. Cum jgheabul nu se putea deschide, din cauza felului în care

căzuse calul, organizatorii au fost nevoiţi să îl tragă aşa cum era. Încă mai aveam un picior în scară şi am fost târât şi lovit atât de tare, încât mi-am pierdut cunoştinţa. M-am trezit în elicopterul de urgenţă care mă transporta la spital. Am sfârşit cu şuruburi şi tije chirurgicale la încheieturi ca să ţină oasele fixate, un umăr dislocat, coaste rupte, un plămân şi un rinichi tumefiate.

Probabil cea mai rea partea recuperării au constituit-o aceste şuruburi de fixare mari, groase de vreo şase milimetri. Ele îmi ieşeau câţiva centimetri din încheieturi, ca la monstrul lui Frankenstein. Mă iritau şi arătau ciudat, însă îmi ţineau mâinile laolaltă.

La câteva săptămâni după ce am fost rănit, am hotărât că a venit momentul să sun o fată pe care voiam să o scot în oraş. Nu aveam de gând să las şuruburile de fixare să-mi strice cheful. Conduceam şi unul dintre şuruburile metalice lungi se tot lovea de indicatorul de semnalizare. Asta m-a enervat atât de tare, încât, până la urmă, l-am rupt de la bază, aproape de piele. Presupun că asta nu a impresionat-o prea plăcut. Întâlnirea s-a terminat mai devreme.

Cariera mea de rodeo s-a încheiat, dar am continuat să petrec ca şi cum nu s-ar fi schimbat nimic. Mi-am cheltuit destul de repede banii, aşa că am început să-mi caut de muncă după facultate. Am găsit o slujbă de curier într-un depozit de cherestea, transportând lemne şi alte materiale.

Eram un muncitor destul de harnic şi se pare că au observat şi alţii asta. Într-o zi a venit un tip şi a început să discute cu mine.

— Ştiu un ins care are un ranch şi vrea să angajeze pe cineva, spuse el. Mă întreb dacă te-ar interesa.

— La dracu’! i-am răspuns eu. Zi-mi unde şi mă duc.

Şi uite-aşa am devenit muncitor la ranch – cowboy adevărat – chiar dacă încă mergeam la cursuri.

Viaţa de cowboy

M-am dus să lucrez pentru David Landrum, în Comitatul Hood, Texas, şi am aflat foarte repede că nu eram nici pe

departe cowboy-ul care credeam eu că eram. David a avut grijă de asta. M-a învăţat totul despre munca la un ranch. Era un tip aspru. Te făcea cu ou şi cu oţet. Dacă te descurcai bine, nu scotea o vorbă. Însă am ajuns să-mi placă mult de el.

Munca la un ranch este o binecuvântare.

E o viaţă grea şi trebuie să trudeşti în permanenţă, totodată e şi uşoară. Stai în aer liber tot timpul. De obicei, eşti doar tu şi animalele. Nu trebuie să-ţi baţi capul cu oameni, birouri şi tâmpenii mărunte, ci doar să-ţi faci treaba.

Moşia lui David se întindea pe zece mii de pogoane. Era un ranch în toată puterea cuvântului, dintre cele clasice – aveam chiar şi o căruţă cu coviltir primăvara, la strângerea vitelor.

Vreau să vă spun că era un loc splendid, cu dealuri line, cu câteva pâraie şi un teren întins ce te făcea să te simţi viu de fiecare dată când îl priveai. Inima ranch-ului era o casă veche, probabil o fostă haltă – un „han”, pe limba yankeilor – în secolul al XIX-lea. Era o clădire maiestuoasă, cu prispe acoperite în faţă şi în spate, cu odăi încăpătoare şi un şemineu mare ce-ţi încălzea atât trupul, cât şi sufletul.

Fireşte, cum eu eram un simplu argat la ranch, camera mea era un pic mai primitivă. Aveam ceea ce se cheamă „odaie cu pat”, în care patul propriu-zis de-abia încăpea. Cred că odaia era de 1,8 pe 3,6 metri, iar patul meu ocupa cea mai mare parte a acelui spaţiu. Nu aveam loc de sertare – trebuia să-mi agăţ toate hainele, inclusiv lenjeria intimă, pe un par.

Pereţii nu erau izolaţi. În centrul Texasului iernile sunt destul de aspre. Chiar şi cu o sobă cu gaze deasupra şi un radiator electric lângă pat, dormeam îmbrăcat. Dar cel mai rău lucru era faptul că nu exista o fundaţie corespunzătoare sub parchet. Mă luptam mereu cu ratonii şi cu tatu, care îşi făceau vizuinile chiar sub patul meu. Ratonii ăia erau ţâfnoşi şi îndrăzneţi; cred că am împuşcat vreo douăzeci, până au priceput că nu erau bine-veniţi sub casa mea.

Am început ca şofer de tractor, plantând grâu pentru vite

pe timp de iarnă. Am trecut la răscolitul nutreţului pentru vite. În cele din urmă, David s-a convins că erau şanse mari să rămân prin preajmă şi a început să îmi dea tot mai multe responsabilităţi. Mi-a mărit şi salariul până la 400 de dolari pe lună.

La încheierea cursurilor, pe la ora două după-amiaza, mă duceam la ranch. Acolo lucram până la asfinţitul soarelui, învăţam puţin şi mă culcam. La prima oră a dimineţii hrăneam toţi caii, apoi mă duceam la facultate. Vara era cel mai frumos. Stăteam în şa de la cinci dimineaţa până la nouă seara.

Într-un final, am ajuns la doi ani de vechime şi am trecut la dresarea „cailor de despărţit”, pregătindu-i pentru licitaţii. (Caii de despărţit – numiţi şi cai de separat, cai de sortat, cai de îndepărtat – sunt dresaţi să-i ajute pe cowboy să „despartă” vacile de cireadă. Genul ăsta de cai este important la ranch şi unul bun poate valora bani frumoşi.)

Aici am învăţat cu adevărat cum să lucrez cu caii şi am devenit mult mai răbdător decât înainte. Dacă îţi pierzi cumpătul cu un cal, îl poţi distruge pe viaţă. M-am deprins să nu mă pripesc şi să fiu blând cu ei.

Caii sunt extrem de deştepţi. Învaţă repede – dacă ştii cum să-i iei. Le arăţi câte puţin, apoi te opreşti şi repeţi. Calul îşi linge buzele când învaţă. Asta trebuie să urmăreşti. Închei lecţia într-o notă bună şi continui de unde-ai rămas a doua zi.

Bineînţeles, mi-a luat o vreme să învăţ toate astea. De fiecare dată când o dădeam în bară, şeful meu avea grijă să îmi atragă atenţia. Mă ocăra imediat, îmi zicea că degeaba făceam umbră pământului. Însă nu m-am supărat niciodată pe David. În mintea mea mă gândeam: „Sunt mai bun decât crezi tu şi o să-ţi arăt eu ţie”.

Întâmplarea face că exact asta-i atitudinea de care ai nevoie ca să devii SEAL.

„Nu” de la Marina Militară

Cât am stat la ranch, am avut timp şi spaţiu berechet ca

să mă gândesc încotro mă îndrept. Studiatul şi cursurile nu mi se potriveau. Cum cariera mea la rodeo ajunsese la sfârşit, am decis să mă las de facultate, să renunţ la munca de la ranch şi să revin la planul meu iniţial: să mă înrolez în armată şi să mă fac soldat. Cum asta îmi doream cu adevărat să fac, nu mai avea niciun rost să aştept.

Şi astfel, într-o zi din 1996, m-am dus la centrul de recrutare, hotărât să mă înrolez.

Centrul ăsta de recrutare arăta ca un mall în miniatură. Birourile armatei, marinei şi aviaţiei erau înşirate toate, unul lângă celălalt. Fiecare te zărea când intrai. Concurau între ele, iar competiţia nu era deloc amicală.

M-am dus la puşcaşii marini mai întâi, dar cei de acolo erau plecaţi la prânz. Când am dat să o şterg, tipul de la armată m-a strigat.

— Hei! exclamă el. De ce nu vii aici?

„Da, de ce nu?”, m-am gândit eu. Şi m-am dus.

— Ce te interesează să faci în armată? m-a întrebat el.

I-am răspuns că îmi plăcea ideea de operaţiuni speciale şi că, din ce auzisem despre Forţele Speciale ale Armatei, acolo mi-aş fi dorit cel mai mult să ajung – asta dacă mă înrolam în armată, desigur. (Forţele Speciale sau FS reprezintă o unitate de elită din armată, însărcinată cu un număr de misiuni specifice. Termenul „forţe speciale” este folosit uneori incorect pentru a descrie trupele speciale în general, dar eu îl voi folosi doar ca să mă refer la unitatea din armată.)

La vremea respectivă, trebuia să fii gradat – măcar sergent – înainte să poţi aplica pentru FS. Nu mă încânta ideea de a aştepta atâta vreme înainte să ajung la ce mă interesa.

— Ai putea fi Ranger, sugeră recrutorul.

Nu ştiam prea multe despre Rangeri, însă mi s-a părut destul de îmbietor ce mi-a propus el – să sari din avioane, să iei ţintele cu asalt, să devii expert în armele de mână. Mi-a deschis ochii spre această variantă, dar nu a reuşit să mă convingă în totalitate.

— Mă voi gândi la asta, am zis eu şi am plecat.

Când dădeam să ies, tipul de la marină m-a strigat din celălalt capăt al holului:

— Hei, tu! Vino încoace.

M-am dus la el.

— Despre ce vorbeaţi acolo? m-a întrebat el.

— Mă gândeam să intru în FS, i-am răspuns eu. Dar trebuie să fii gradat. Aşa că aflam mai multe despre Rangeri.

— Da? De SEAL ai auzit?

Pe atunci, trupele SEAL erau relativ necunoscute. Auzisem câte ceva despre ele, însă nu ştiam prea multe. Cred că am ridicat din umeri.

— Ce-ar fi să intrăm puţin, îmi zise marinarul. Îţi povestesc eu despre ele.

A început prin a-mi vorbi de BUD/S, adică Basic Underwater Demolition/Scuba training[5], etapa preliminară pe care trebuie să o parcurgă toţi membrii SEAL. În ziua de azi există sute de cărţi şi de filme despre SEAL şi BUD/S; există chiar şi o secţiune destul de lungă despre metodele noastre de antrenament pe Wikipedia. Însă, pe atunci, BUD/S avea încă o aură de mister, cel puţin pentru mine. Când am auzit cât de greu era, cum munceau instructorii şi cum mai puţin de 10 dintr-o grupă izbuteau să treacă mai departe, am fost impresionat. Trebuia să fii un dur şi jumătate numai ca să treci de instrucţie.

Mie îmi plăceau provocările de acest gen.

Apoi recrutorul a început să-mi povestească despre toate misiunile pe care trupele SEAL şi predecesorii lor, UDT, le îndepliniseră cu succes. (UDT erau membrii Underwater Demolition Teams[6], scafandrii care făceau misiuni de recunoaştere pe plajele inamice, îndeplinind totodată şi alte operaţiuni speciale de război începând cu cel de-al Doilea Război Mondial.) Se auziseră poveşti despre felul în care înotaseră printre obstacole pe plajele ocupate de japonezi şi despre lupte crâncene purtate în spatele liniilor inamice

[5] Pregătire Elementară în Genistică Subacvatică/Scufundări (engl.) (n.tr.).

[6] Echipe de Genistică Subacvatică (engl.) (n.tr.).

în Vietnam. Erau chestii grozave şi, când am plecat de acolo, îmi doream să fac parte din trupele SEAL mai presus de orice pe lume.

Mulţi recrutori, în special cei iscusiţi, au un strop de pungăşie în ei şi nici ăsta nu era diferit. Când m-am întors să semnez, mi-a zis că trebuie să renunţ la prima ce se acordă după semnare dacă voiam să fiu sigur că obţineam un contract de SEAL.

Aşa am făcut.

Era o minciună sfruntată, desigur. Faptul că m-a făcut să renunţ la primă l-a pus pe el într-o lumină bună, sunt convins. Pun pariu că îl aşteaptă o carieră nemaipomenită pe post de vânzător de maşini la mâna a doua.

Marina nu mi-a promis că voi fi membru SEAL; a trebuit să câştig acel privilegiu. Totuşi, mi-a garantat că voi avea şansa mea. Pentru mine, fost de ajuns, deoarece eram convins că nu voi da greş.

Singura problemă a fost că nici măcar nu am avut ocazia să dau greş.

Marina m-a descalificat când examenul medical a dezvăluit că aveam şuruburi la încheieturi de la accidentul de rodeo. Am încercat să mă cert cu ei, să-i implor; nimic n-a mers. M-am oferit chiar să semnez o declaraţie prin care exoneram marina de orice răspundere pentru orice s-ar fi întâmplat cu braţul meu.

Însă ei m-au respins fără să mai stea la discuţii.

Şi uite-aşa mi s-a încheiat cariera militară, am crezut eu.

Telefonul

Odată ce armata ieşise din calcul, m-am concentrat asupra unei cariere la ranch-uri, încercând să devin cowboy în toată regula. Cum aveam deja o slujbă bună la un ranch, am hotărât că nu mai avea rost să rămân la facultate. Am renunţat, chiar dacă mai aveam vreo şaizeci de credite şi absolveam.

David mi-a dublat leafa şi mi-a dat şi mai multe

responsabilităţi. Oferte mai mari m-au momit, în cele din urmă, spre alte ranch-uri, deşi din varii motive reveneam mereu la ferma lui David. Într-un final, puţin înainte de iarna anului 1997-1998, am ajuns în Colorado.

Am acceptat slujba pe nevăzute, ceea ce s-a dovedit a fi o mare greşeală. Eu mă gândisem că îmi ajunsese timpul petrecut pe şesurile din Texas şi că o mutare la munte va reprezenta o schimbare bine-venită de peisaj.

Însă ce să vezi; am primit o slujbă la un ranch din singura parte din Colorado mai plată decât Texasul. Şi mult mai rece, pe deasupra. Nu a trecut mult şi l-am sunat pe David să-l întreb dacă avea nevoie de ajutor.

— Vino înapoi, mi-a spus el.

Am început să-mi fac bagajele, dar nu am ajuns până la capăt. Înainte să termin de făcut aranjamentele ca să mă mut, am primit un telefon de la un recrutor de-al marinei.

— Te mai interesează să fii membru SEAL? m-a întrebat el.

— De ce?

— Te vrem la noi, a răspuns recrutorul.

— Chiar şi cu şuruburile din braţ?

— Nu-ţi face griji în privinţa lor.

Nu mi-am făcut. Am început pregătirile imediat.

2

CA UN CIOCAN PNEUMATIC

Bun venit în BUD/S

— Culcat! O sută de flotări! ACUM!

Două sute douăzeci şi ceva de trupuri se trântesc pe asfalt şi încep să împingă. Eram toţi în uniforme BUD de camuflaj, cu căşti proaspăt vopsite în verde. Era începutul pregătirii la BUD/S. Eram îndrăzneţi, entuziaşti şi agitaţi la culme.

Eram pe cale să fim struniţi şi ne plăcea la nebunie.

Instructorul nici nu se mai obosea să iasă din biroul lui, aflat în clădirea din apropiere. Glasul lui profund, uşor sadic, se auzea clar până în curtea în care eram adunaţi.

— Încă *un rând de flotări! Băgaţi patruzeci! PATRU-ZEEECI!*

Muşchii încă nu începuseră să-mi ardă, când am auzit un şuierat ciudat. Am ridicat privirea ca să văd ce se întâmpla.

Drept răsplată m-am trezit cu un şuvoi de apă în faţă. Mai apăruseră câţiva instructori şi puseseră furtunurile de apă pe noi. Toţi fraierii care ridicau privirea erau făcuţi leoarcă.

Bun venit la BUD/S!

— *Daţi din picioare! MIŞCĂ!*

BUD/S este cursul introductiv pe care trebuie să-l treacă orice candidat înainte de a deveni membru SEAL. În prezent el se ţine la Centrul Naval de Operaţiuni Speciale din Coronado, California. Începe cu „Indoc”, adică îndoctrinarea, prin care candidaţii află ce li se cere. Urmează apoi trei faze; pregătire fizică, scufundări, război pe uscat.

Au apărut o grămadă de reportaje şi de documentare de-a lungul anilor despre BUD/S şi despre gradul ridicat de dificultate. Cam tot ce s-a zis în această privinţă este

adevărat. (Măcar în mare parte. Marina şi instructorii mai îndulcesc povestea pentru *reality show*-uri şi pentru televiziune, în general. Totuşi, chiar şi varianta îndulcită este destul de adevărată.) Mai pe scurt, instructorii te muncesc ca pe un câine, apoi te muncesc şi mai abitir. După ce fac asta, te bat de-ţi sar capacele şi pe urmă te muncesc iar ca pe un câine.

Cred că v-aţi prins ce vreau să spun.

Mie mi-a plăcut la nebunie. Am urât treaba asta, am detestat-o, am blestemat-o… dar mi-a plăcut la nebunie.

Jalnic… tot mai jalnic

Îmi luase aproape un an ca să ajung în acest punct. M-am înrolat în marină şi m-am prezentat la instrucţia de bază în februarie 1999. Baza de instruire era destul de jalnică. Îmi amintesc că l-am sunat pe tata la un moment dat şi i-am zis că instrucţia asta e floare la ureche comparativ cu munca la ranch. Nu mi-a prins deloc bine. Eu mă înrolasem în marină ca să ajung SEAL şi să îmi pun puterile la încercare. În loc să se întâmple asta, m-am îngrăşat şi mi-am ieşit din formă.

Vedeţi voi, baza de instruire are rolul de a te pregăti să stai pe un vapor. Te învaţă multe despre marină, ceea ce nu-i rău, numai că eu voiam să am parte mai degrabă de instrucţia de bază a puşcaşilor marini – o provocare din punct de vedere fizic. Fratele meu s-a înrolat la puşcaşi şi a ieşit din instrucţie dur şi într-o condiţie fizică excelentă. Eu, pe de altă parte, aş fi picat pregătirea de la BUD/S dacă m-aş fi dus direct acolo după instrucţie. Între timp s-a modificat procedura. Acum există o bază de instruire separată pentru BUD/S, unde se pune mai mult accentul pe menţinerea formei fizice.

Durând peste jumătate de an, pregătirea de la BUD/S este extrem de solicitantă din punct de vedere fizic şi psihic; aşa cum menţionam mai sus, rata de renunţare poate depăşi 90%. Cea mai cunoscută parte din BUD/S este Săptămâna Iadului, 132 de ore de exerciţii şi activităţi

fizice. Unele proceduri s-au mai schimbat de-a lungul anilor şi îmi închipui că vor continua să evolueze. Săptămâna Iadului a rămas cel mai solicitant test fizic şi, probabil, va continua să fie unul dintre punctele de apogeu – sau de exasperare, în funcţie de perspectivă. Pe vremea mea, Săptămâna Iadului debuta la sfârşitul Primei Faze. Însă despre asta voi vorbi mai târziu.

Din fericire, nu m-am dus direct la BUD/S. Am trecut şi prin alte etape de pregătire, iar criza de instructori de la cursurile BUD/S a făcut să scap de muştruluieli o vreme.

Conform regulamentelor marinei, a trebuit să-mi aleg o specializare (o Specializare de Ocupaţie Militară sau SOM, cum i se mai zice) în caz că nu aş fi trecut cursul BUD/S şi nu m-aş fi calificat în trupele SEAL. Eu am ales informaţiile – în naivitatea mea, credeam că voi ajunge ca James Bond. N-aveţi decât să râdeţi.

Însă, în timpul acelei instrucţii, am început şi eu să fac exerciţii fizice mai consistente. Mi-am petrecut trei luni învăţând chestiunile elementare din specialităţile de informaţii ale marinei şi, mai important, aducându-mi corpul într-o formă mai bună. S-a întâmplat să întâlnesc nişte membri SEAL adevăraţi la bază, iar vederea lor m-a inspirat să trag tare de mine. Mă duceam la sală şi îmi lucram fiecare parte vitală din corp: picioare, piept, tricepşi, bicepşi etc. De asemenea, am început să fac alergări de trei ori pe săptămână, între şase şi doisprezece kilometri pe zi, adăugând câte trei kilometri la fiecare sesiune.

Nu îmi plăcea deloc să alerg, dar începusem să gândesc cum trebuie: „Fă orice-i nevoie”.

Tot aşa am învăţat să înot sau, mai bine zis, să înot mai bine.

Eu vin dintr-o parte a Texasului aflată departe de apă. Printre alte lucruri, a trebuit să îmi perfecţionez stilul bras – un stil esenţial pentru un membru SEAL.

La sfârşitul cursurilor de informaţii începusem să intru în formă, dar, probabil, nu eram încă pregătit pentru BUD/S. Deşi la vremea aceea nu gândeam aşa, am avut noroc că a

intervenit o criză de instructori pentru BUD/S, fapt care a dus la un surplus de cadeţi. Marina a decis să mă pună să-i ajut pe instructorii SEAL de rang înalt câteva săptămâni până apărea un loc liber. (Instructorii de rang înalt sunt acei oameni din armată care se ocupă de diverse sarcini de personal. Ei sunt corespondenţii celor de la resurse umane din marile corporaţii.)

Lucram cam jumătate de zi cu ei, fie de la 8 la 12, fie de la 12 la 4. Când nu lucram, mă antrenam cu alţi candidaţi la trupele SEAL. Făceam vreo două ore de PF, adică pregătire fizică – ceea ce profesorii demodaţi de sport numesc calistenie. Ştiţi la ce mă refer: exerciţii pentru copii, din mişcări rapide, abdomene, flotări, genuflexiuni, în ritmul muzicii.

Nu lucram cu greutăţi. Ideea era să nu te încarci cu muşchi; voiai să fii puternic, dar să ai şi un maximum de flexibilitate.

Marţea şi miercurea făceam înot până la epuizare – adică înotam până nu ne mai puteam ţine deasupra apei, practic. Vinerea aveam programate ture lungi, de 16-20 de kilometri. Era greu, însă în BUD/S lumea se aştepta să alergi semimaratonul.

Părinţii mei îşi amintesc că au purtat o discuţie cu mine cam prin această perioadă. Eu încercam să-i pregătesc sufleteşte pentru ce ar fi putut urma. Ei nu ştiau prea multe despre trupele SEAL; probabil că a fost mai bine aşa.

Cineva îmi explicase că identitatea mea ar putea fi ştearsă din evidenţa publică. Atunci când le-am spus alor mei, am observat o uşoară grimasă pe chipurile lor.

I-am întrebat dacă se puteau împăca, până la urmă, cu asta. Nu că ar fi avut de ales, oricum.

— Este în regulă, a fost de acord tata.

Mama a rămas tăcută. Erau amândoi îngrijoraţi, totuşi au încercat să mi-o ascundă şi nu mi-au zis niciodată ceva care să mă descurajeze de la urmarea drumului ales.

Într-un final, după vreo şase luni de aşteptare, exerciţii fizice şi tot aşa, am primit ordinele: „Prezintă-te la BUD/S”.

Încasând-o

M-am ridicat de pe bancheta din spate a taxiului şi mi-am netezit uniforma. Am coborât, mi-am luat geanta din maşină, am tras adânc aer în piept şi am pornit spre dunetă, clădirea unde trebuia să mă prezint. Aveam douăzeci şi patru de ani şi eram pe punctul de a-mi vedea visul devenit realitate.

Totodată, eram pe punctul de a o încasa.

Era întuneric, chiar dacă nu foarte târziu – era cam 5-6 seara. Mă aşteptam să-mi sară cineva în cârcă îndată ce intram pe uşă. Auzi tot felul de zvonuri despre BUD/S şi despre cât de greu este, dar nu ştii niciodată precis. Iar anticipaţia nu face decât să agraveze situaţia.

Am văzut un tip aşezat la un birou. M-am dus şi m-am prezentat. El s-a ocupat de cazarea mea şi de toate formalităţile administrative necesare.

În acest timp, chibzuiam: „Haide, că nu-i atât de greu”.

Dar şi: „O să fiu atacat din clipă în clipă”.

Fireşte, mi-a fost greu să adorm. Mă tot gândeam că instructorii vor da buzna şi îmi vor trage o mamă de bătaie. Eram entuziasmat, dar şi puţin îngrijorat, totodată.

Dimineaţa a venit fără nici cea mai mică tulburare peste noapte. De-abia atunci am aflat că nu eram, de fapt, în BUD/S; nu încă, nu în mod oficial. Eram în Indoc – adică la Îndoctrinare. Indoc are rolul de a te pregăti pentru BUD/S. Este un fel de BUD/S cu roţi ajutătoare. Asta dacă în SEAL ar exista aşa ceva.

Indoc a durat o lună. Au răcnit la noi cât de cât, însă nici nu se compara cu BUD/S. Am petrecut o vreme învăţând chestiunile elementare care aveau să ni se ceară, cum ar fi parcurgerea terenului cu obstacole. Ideea era să lăsăm garda jos înainte ca lucrurile să se încingă. De asemenea, ne-am petrecut multă vreme ajutând şi noi cum puteam, în timp ce alte grupe treceau prin instrucţia propriu-zisă.

A fost distractiv la Indoc. Mi-a plăcut mult aspectul fizic, faptul că îmi împingeam trupul până la limită. Totodată, vedeam cum erau trataţi candidaţii de la BUD/S şi mă

gândeam: „Rahat! Trebuie să mă pun serios pe treabă şi să trag mai mult de mine”.

Şi apoi, până să mă dumiresc, a început Prima Fază. Acolo instrucţia era *pe bune* şi chiar mi-o încasam. În mod regulat şi cu mult aplomb.

Şi astfel ajungem la punctul în care am început acest capitol, cu jetul de apă în plină figură în timp ce mă antrenam. Făcusem PF luni întregi şi totuşi, în faza aceea, era mult mai greu. Ce-i ciudat e că, deşi mă aşteptam cât de cât la asta, nu înţelesesem pe deplin cât de greu va fi. Până nu simţi ceva pe propria piele, n-ai de unde să ştii cu adevărat.

La un moment dat în acea dimineaţă, m-am gândit: „Oh, Doamne, tipii ăştia o să mă omoare cu zile! O să-mi pice braţele şi o să mă fac totuna cu caldarâmul”.

Cum-necum însă, am reuşit să merg mai departe.

Prima oară când m-a izbit jetul, mi-am întors faţa. Asta a atras atenţia asupra mea – în cel mai rău sens posibil.

— Nu te întoarce! a urlat instructorul, adăugând câteva cuvinte bine alese referitoare la lipsa mea de caracter şi de capacitate. Întoarce-te la loc şi îndură!

Ceea ce am şi făcut. Nu ştiu câte sute de flotări sau de alte exerciţii am efectuat. Ştiu însă că am simţit că voi renunţa. Asta m-a mânat de la spate – nu voiam să cedez.

Am continuat să înfrunt acea spaimă şi să ajung la aceeaşi concluzie, zi de zi, uneori chiar de mai multe ori.

Lumea întreabă cât de dure erau exerciţiile, câte flotări trebuia să finalizăm, câte genuflexiuni… Ca să răspund la prima întrebare, făceam câte o sută din fiecare, dar numărul aproape că nu conta. Din câte-mi amintesc, toţi puteau efectua o sută de flotări. Ceea ce făcea ca pregătirea BUD/S să fie atât de dură era repetiţia şi stresul permanent, precum şi ocările ce însoţeau mereu exerciţiile. Presupun că-i greu de explicat cuiva care nu a trecut prin aşa ceva.

Există o idee greşită, cum că toţi membrii SEAL sunt nişte vlăjgani într-o condiţie fizică de vârf. Partea a doua este, în

general, adevărată – toţi cei din trupele SEAL sunt într-o formă fizică de invidiat. Însă nu toţi sunt vlăjgani. Eu aveam 1,88 metri şi 80 de kilograme; camarazii mei aveau înălţimi cuprinse între 1,70 şi 2 metri. Ceea ce aveam în comun nu erau muşchii, ci voinţa de a face orice era necesar.

Cel mai important lucru de care ai nevoie ca să treci de BUD/S şi să ajungi în SEAL este rezistenţa mentală. Cheia spre succes constă în încăpăţânare şi în refuzul de a te da bătut. Eu am reuşit să aplic formula asta câştigătoare.

Trecând neobservat

În acea primă săptămână, am încercat să trec cât mai neobservat posibil. Nu era *deloc* bine să fii observat. Fie că erai în timpul PF, al vreunui exerciţiu sau chiar şi în rând, cel mai mărunt lucru te putea aduce în centrul atenţiei. Dacă te cocârjai un pic când stăteai în rând, imediat puneau tunurile pe tine. Dacă un instructor ne spunea să facem ceva, încercam să fiu primul care se supunea ordinului. Dacă o făceam cum trebuia – şi mă străduiam din răsputeri –, mă ignorau şi se luau de altcineva.

Nu puteam scăpa complet neobservat. În ciuda eforturilor mele, în ciuda PF şi aşa mai departe, tracţiunile îmi dădeau mari bătăi de cap.

Sunt sigur că ştiţi la ce mă refer – te agăţi cu mâinile de bară şi te salţi. Apoi te laşi jos. Pe urmă repeţi, repeţi, repeţi…

În BUD/S, trebuia să ne agăţăm de bară şi să aşteptăm până ne zicea instructorul să începem. Ei bine, prima dată când am făcut asta în grup, tipul s-a nimerit să stea foarte aproape de mine.

— Start! a spus el.

— Ihhh, am icnit eu, săltându-mă cu ajutorul braţelor.

Mare greşeală. Am fost etichetat imediat drept slab.

Oricum nu puteam face prea multe tracţiuni, poate vreo şase (adică minimul necesar). Însă, de vreme ce erau toţi ochii pe mine, nu mai puteam să mă fofilez. Trebuia să execut *perfect* tracţiunile. Cât mai multe. Instructorii au pus

tunurile pe mine, punându-mă să fac tot mai multe şi dându-mi şi exerciţii suplimentare.

Ceea ce nu a rămas fără urmări. Tracţiunile au devenit unul dintre exerciţiile la care excelam. Puteam face treizeci fără probleme. Nu am ajuns chiar cel mai bun din grupă, dar nici nu m-am făcut de râs.

Cât priveşte înotul… Am cules roadele tuturor eforturilor pe care le-am depus înainte să ajung la BUD/S. Înotul a devenit cel *mai bun* exerciţiu al meu. Eram unul dintre înotătorii rapizi din grup, dacă nu chiar cel *mai rapid.*

Din nou, distanţele minime cerute nu reprezintă decât un punct de pornire. Ca să te califici, trebuie să înoţi o mie de metri în ocean. După ce termini ciclul BUD/S, o asemenea distanţă e o nimica toată. Ajungi să înoţi tot timpul. Trei kilometri erau ceva obişnuit. Ca să nu mai zic că odată am fost scoşi în larg şi lăsaţi la vreo şapte mile marine de ţărm, adică la aproximativ treisprezece kilometri.

— Singura cale de întoarcere acasă, băieţi, e să începeţi să înotaţi, ne-au spus instructorii.

De la o masă la alta

Probabil că toată lumea care a auzit de trupele SEAL a auzit şi de Săptămâna Iadului. Sunt cinci zile şi jumătate de exerciţii continue concepute pentru a vedea dacă dispui de anduranţa şi de voinţa de a deveni un războinic desăvârşit.

Fiecare membru SEAL are o poveste diferită din Săptămâna Iadului. Povestea mea începe, de fapt, cu o zi-două înainte de Săptămâna Iadului, pe nişte stânci din larg. Eram alături de un grup, într-o MBP – „mică barcă pneumatică”, o ambarcaţiune de şase persoane – şi a trebuit să o aducem la ţărm peste acele stânci. Eu eram în avangardă, adică trebuia să sar din MBP şi să o ţin bine până când coborau şi ceilalţi şi o ridicau.

Ei bine, chiar când mă pregăteam să fac asta, un val imens s-a înălţat, a luat barca pe sus şi mi-a trântit-o pe picior. Am simţit o durere cumplită şi piciorul mi-a amorţit instantaneu.

Am ignorat durerea cât am putut de mult şi am reuşit, până la urmă, să-mi fac datoria. Mai târziu, după ce am terminat ce aveam de făcut pe acea zi, m-am dus la tatăl unui amic, care era medic, şi acesta m-a consultat. La radiografie a descoperit că piciorul era fracturat.

Fireşte, el voia să mi-l pună în gips, însă eu am refuzat. Dacă apăream la BUD/S cu piciorul în gips, ar fi însemnat să mi se suspende pregătirea pe termen nelimitat. Şi, dacă făceam asta înainte de Săptămâna Iadului, ar fi trebuit să o iau de la capăt – şi nu voiam cu niciun chip să mai trec prin ce trecusem până atunci.

(Chiar şi pe perioada BUD/S, poţi părăsi baza în cazul în care eşti învoit, dar numai în timpul tău liber. Evident că nu m-am dus la un medic militar ca să mă consulte, deoarece acesta m-ar fi pus să o iau de la capăt imediat.)

În noaptea în care ar fi trebuit să înceapă Săptămâna Iadului, am fost duşi într-o cameră mare, am primit pizza şi ni s-a oferit un veritabil maraton cinematografic: *Black Hawk Down, We Were Soldiers, Braveheart.* Ne relaxam cu toţii într-un fel destul de tensionat, ştiind bine că urma să înceapă Săptămâna Iadului. Era ca o petrecere pe *Titanic.* Filmele ne-au încântat, totuşi ştiam că aisbergul era acolo, pândind în întuneric.

Imaginaţia mi-a luat-o din nou razna şi am devenit agitat. Intuiam clar că la un moment dat un instructor avea să dea buzna pe uşă cu o mitralieră în mâini, trăgând gloanţe oarbe, şi că voi fi nevoit să fug afară şi să intru în formaţie în zona de instrucţie.

Dar când, oare?

Fiecare minut care trecea îmi făcea stomacul să se strângă ghem. Stăteam şi îmi spuneam: „Dumnezeule!” Întruna. Foarte elocvent şi profund, n-am ce zice.

Am încercat să trag un pui de somn, dar n-am putut adormi. Într-un final, cineva chiar a dat buzna şi a început să zbiere.

„Slavă Domnului!”, am reflectat eu.

Nu cred că am mai fost vreodată atât de fericit să fiu ocărât. Am fugit afară. Instructorii declanşaseră nişte

petarde emiţând lumini orbitoare, ca nişte fulgere, flash-uri, şi porniseră furtunurile la maximum. (Flash-urile şi grenadele paralizante produc o strălucire puternică şi fac un zgomot asurzitor când explodează, însă nu te rănesc. Tehnic vorbind, termenii se aplică diverselor grenade folosite de armată şi de marină, dar noi schimbăm numele între ele.)

Eram pregătit pentru ceea ce unii oameni consideră a fi testul suprem pentru cadeţii SEAL. În acelaşi timp mă şi gândeam: „Ce naiba se petrece?” Fiindcă, deşi ştiam tot ce era de ştiut despre Săptămâna Iadului – sau cel puţin aşa credeam – şi netrecând niciodată prin asta, nu aveam cum să înţeleg pe deplin ce mă aştepta.

Am fost despărţiţi. Ne-au trimis în posturi diferite şi am început să facem flotări, să dăm din picioare, să sărim pe loc…

După aceea, totul a început să se lege. Piciorul? A rămas cea mai neînsemnată dintre dureri. Am înotat, am făcut PF, am scos bărcile în larg. Ideea era să nu ne oprim o clipă. La un moment dat, unul dintre tipi a ajuns să fie atât de epuizat, încât a confundat caiacul ce venea să ne verifice cu un rechin şi a început să ţipe ca să ne avertizeze. (Era chiar comandantul. Nu ştiu dacă a luat-o ca pe un compliment sau nu.)

Înainte să înceapă cursul BUD/S, cineva mi-a zis că e mai indicat să fac totul de la o masă la alta (în intervale scurte). Tragi cât poţi de tare până primeşti de mâncare. Ţi se dă raţia la fiecare şase ore, fără greş. Aşa că m-am concentrat pe asta. Scăparea venea mereu după cinci ore şi cincizeci şi nouă de minute.

Totuşi, au fost unele momente în care am crezut că nu voi reuşi. Am fost tentat să mă ridic şi să fug la clopoţelul care ar fi pus capăt chinului – dacă tragi de acest clopot, eşti dus la o cafea şi la o gogoaşă. După care îşi iau rămas-bun de la tine, deoarece sunatul clopoţelului (sau chiar simpla lui ridicare însoţită de fraza „renunţ”) înseamnă sfârşitul programului pentru tine.

Fie că mă credeţi sau nu, piciorul meu fracturat a început

treptat să se simtă mai bine, pe măsură ce trecea timpul. Poate că doar m-am obişnuit atât de mult cu senzaţia, încât nu am mai băgat-o în seamă. Însă frigul nu îl suportam. Partea în care am stat întins pe plajă, în apa de la ţărm, despuiat şi îngheţat, a fost cea mai cruntă. Mă prindeam cu braţele de tipii din părţile laterale şi „făceam ca un ciocan pneumatic”, dârdâind nebuneşte de frig. Mă rugam să se urineze cineva pe mine.

Sunt sigur că toată lumea îşi dorea acelaşi lucru. Urina era cam singurul lucru cald pe care îl mai aveam la dispoziţie în acele clipe. Dacă urmăreşti desfăşurarea unui curs BUD/S şi vezi nişte tipi îngrămădiţi laolaltă, înseamnă că se uşurează cineva şi toată lumea profită de asta.

Dacă ar fi fost mai aproape clopoţelul, poate că m-aş fi ridicat şi m-aş fi dus să-l sun, primind apoi cafeaua caldă şi gogoaşa. Însă nu am făcut-o.

Fie eram prea încăpăţânat ca să mă dau bătut, fie prea leneş ca să mă ridic. Alegeţi voi ce variantă vă convine.

Ceea ce m-a determinat să merg mai departe a fost motivaţia mea puternică. Mi-am amintit de fiecare persoană care îmi spusese că nu voi trece de cursul BUD/S. Dacă rezistam până la capăt, era ca şi cum le făceam lor în ciudă. Vasele pe care le vedeam în larg constituiau o altă motivaţie: m-am întrebat dacă voiam să sfârşesc pe ele.

„Nu, la naiba!”

Săptămâna Iadului a început duminică noapte. Miercuri deja simţeam că puteam rezista până la capăt. La acel moment, scopul meu principal era să rămân treaz. (Am dormit vreo două ore în toată această perioadă, însă nu legate între ele.) Bătăile se răriseră mult şi provocarea rămăsese mai degrabă una mentală. Mulţi instructori spun că Săptămâna Iadului este în proporţie de 90% mentală şi au dreptate. Trebuie să demonstrezi că ai capacitatea mentală de rezistenţă ca să continui o misiune până cazi lat. Asta-i ideea din spatele testării.

Este, categoric, o modalitate eficientă de a cerne candidaţii. La vremea respectivă nu vedeam lucrurile aşa,

trebuie să recunosc. În focul luptei însă am înţeles. Nu poţi să te duci să suni un clopoţel ca să pleci acasă când se trage asupra ta. Nu mai poţi spune atunci: „Daţi-mi ceaşca de cafea şi gogoaşa pe care mi le-aţi promis”. Dacă te dai bătut, mori şi mai iei cu tine şi câţiva camarazi.

Instructorii mei din BUD/S ziceau mereu chestii precum: „Credeţi că aţi dat *acum* de greu? O să fie mult mai rău când veţi intra în Trupă. Veţi suferi mai abitir de frig şi de oboseală când veţi ajunge acolo”.

În vreme ce stăteam întins în apă, mi se părea că astea erau tâmpenii. Habar nu aveam pe atunci că, peste ani, voi ajunge să mi se pară Săptămâna Iadului floare la ureche.

Frigul a ajuns un coşmar pentru mine.

La propriu, vreau să spun. După Săptămâna Iadului, mă trezeam tremurând tot timpul. Puteam să fiu învelit cu oricâte pături, tot îmi era frig, deoarece retrăiam experienţa în minte.

S-au scris atâtea cărţi şi s-au făcut atâtea videoclipuri despre Săptămâna Iadului, încât nu vă voi mai irosi timpul descriind-o. Vă voi zice totuşi că e mult mai greu să treci prin ea decât să citeşti despre asta.

Punct şi de la capăt

Următoarele şapte zile de după Săptămâna Iadului reprezintă o scurtă perioadă de recuperare numită Săptămâna de mers. Deja la acel moment eşti bătut atât de crunt, încât îţi simţi tot trupul vânăt şi umflat. Porţi tenişi şi nu alergi – doar mergi repede peste tot. Este o concesie care nu durează prea mult; după câteva zile, încep să te bată din nou, de îţi merg fulgii.

— Gata cu relaxarea, zbiară instructorii. Taci şi înghite, soldat!

Ei îţi spun când te doare şi când nu.

După ce am trecut peste Săptămâna Iadului, am crezut că am scăpat basma curată. Am schimbat cămaşa albă cu una cafenie şi am început partea a doua din BUD/S, faza de

scufundări. Din păcate, la un moment dat am contractat o infecţie. Nu mult după începutul Fazei a Doua, eram într-un turn de scufundări, un aparat special de antrenament care simulează condiţiile unei scufundări. În acest exerciţiu, trebuia să mă antrenez cu un clopot de scufundări, efectuând ceea ce se cheamă o urcare bazată pe forţă ascensională pozitivă, în vreme ce îmi păstram presiunea din urechile interioare şi exterioare egalizată. Există câteva metode prin care se poate face asta; una dintre cele mai comune este să-ţi închizi gura, să-ţi ţii strâns nările cu degetele şi să expiri încet prin nas. Dacă nu poţi să-ţi eliberezi căile respiratorii în mod adecvat, vei avea probleme…

Mi se zisese asta, dar, din cauza infecţiei, nu reuşeam s-o fac şi pace. Cum eram în BUD/S şi nu aveam încă experienţă, am hotărât să îndur şi să fac o încercare. Nu a fost o idee bună: m-am scufundat şi am sfârşit prin a-mi perfora timpanul. Îmi ieşea sângele pe urechi, pe nas şi pe ochi când am revenit la suprafaţă.

Am primit îngrijiri medicale pe loc, apoi am fost trimis să îmi tratez urechile. Din cauza problemelor medicale, am fost pus să iau cursul de la capăt – urmând să mă alătur unui alt grup după ce mă vindecam.

Când eşti pus să o iei de la capăt, eşti azvârlit într-un soi de purgatoriu. Cum trecusem deja prin Săptămâna Iadului, nu a trebuit să o iau *chiar* de la capăt – Săptămâna Iadului nu se repetă, slavă Domnului. Însă nici nu puteam sta degeaba până venea din urmă grupul respectiv. Îndată ce am devenit apt, i-am ajutat pe instructori, am făcut PF zilnic şi am alergat alături de un grup de cămăşi albe (Prima Fază), în timp ce membrii acestuia o încasau.

Un lucru pe care trebuie să-l ştiţi despre mine este că îmi place să mestec tutun.

Încă din adolescenţă. Tatăl meu m-a prins cu tutun de mestecat când eram în liceu. Nu era de acord, aşa că a hotărât să mă dezbare de năravo dată pentru totdeauna. M-a pus să mănânc o cutie întreagă de tutun cu aromă de

perişor. Nici în ziua de azi nu pot folosi pastă de dinţi cu aromă de perişor.

Însă lucrurile stau cu totul altfel când vine vorba de alte soiuri. În prezent, Copenhagen este preferatul meu.

Nu ai voie să mesteci tutun când eşti candidat la BUD/S. Fiind însă pus să repet cursul, am crezut că puteam trece neobservat. Într-o zi mi-am băgat nişte Copenhagen în gură şi am intrat în formaţia de alergare. Eram în interiorul grupului şi nimeni nu avea să bage de seamă. Cel puţin, aşa am crezut eu.

Dar ce să vezi? Unul dintre instructori a venit şi a început să-mi vorbească. Îndată ce am răspuns, a văzut că aveam tutun în gură.

— *Culcat!*

Am ieşit din formaţie şi am luat poziţia de flotări.

— Unde ţii cutia? întrebă el.

— În ciorap.

— Adu-o.

Desigur, trebuia să rămân în poziţia de flotare în timp ce făceam asta, aşa că am întins o mână şi am luat-o. El deschise cutia şi mi-o puse în faţă.

— Mănâncă-l.

De fiecare dată când mă lăsam la pământ, trebuia să iau o gură mare de Copenhagen şi să o înghit. Mestecam tutun de la cincisprezece ani şi mă obişnuisem deja să înghit tutunul după ce îşi pierdea aroma, aşa că nu era atât de rău cum s-ar crede. Cu siguranţă, nu era atât de rău cum şi-ar fi dorit instructorul. Poate dacă ar fi fost perişor, lucrurile ar fi stat altfel. Pe el l-a enervat că nu vomitam. Aşadar, a stat pe capul meu câteva ore, punându-mă să fac exerciţii. *A fost* cât pe ce să vomit – nu de la Copenhagen, ci de epuizare.

Într-un final, m-a lăsat în pace. După aceea ne-am înţeles destul de bine. Am aflat că şi el mesteca tutun. El şi un alt instructor din Texas au prins drag de mine spre sfârşitul cursului BUD/S şi am învăţat multe de la ei pe măsură ce acesta avansa.

Mulţi oameni sunt surprinşi să afle că rănile nu te descalifică neapărat din cursa de a deveni membru SEAL, cu excepţia celor destul de grave încât să pună capăt carierei tale în marină. Însă e cât se poate de logic, de vreme ce apartenenţa la SEAL presupune mai degrabă cerbicie mentală decât potenţă fizică – dacă ai tăria psihologică de a te reface după o rană şi de a completa programul, ai şanse rezonabile să ajungi un membru de nădejde al Trupei. Cunosc personal un membru SEAL care şi-a rupt şoldul atât de rău în timpul instrucţiei, încât a trebuit să şi-l înlocuiască. Omul a fost nevoit să stea pe bară un an şi jumătate, dar a reuşit, până la urmă, să treacă de BUD/S.

Auzi tipi povestind cum au fost daţi afară din BUD/S, deoarece s-au luat la bătaie cu instructorul şi l-au bătut măr. Indivizii ăia mint de îngheaţă apele. Nimeni nu se ia la bătaie cu instructorii. Pur şi simplu, nu se face. Credeţi-mă, dacă i-ar trece cuiva prin cap să facă aşa ceva, s-ar pune toţi pe tine şi te-ar burduşi atât de tare, încât nu ai mai merge pe picioarele tale vreodată.

Marcus

Poţi deveni apropiat faţă de oamenii din BUD/S, deşi bine ar fi să încerci să nu te apropii *prea* mult până nu se termină Săptămâna Iadului. Atunci se cerne sita cel mai mult. Doar două duzini din clasa noastră au absolvit; mai puţin de 10% din numărul iniţial.

Printre ei m-am numărat şi eu. Am început în clasa 231, dar repetarea m-a făcut să absolv în 233.

După cursul BUD/S, membrii SEAL trec la pregătirea avansată – cunoscută în mod oficial sub numele SQT sau SEAL Qualifying Training[7]. În acea perioadă m-am reîntâlnit cu un prieten pe care mi-l făcusem în BUD/S – Marcus Luttrell.

Marcus şi cu mine ne împrieteniserăm de la bun început. Era şi normal: eram amândoi texani.

[7] Antrenament de Calificare pentru Seal (engl.) (n.tr.).

Nu cred că puteţi înţelege asta dacă nu sunteţi din Texas. Se pare că există o legătură specială între locuitorii acestui stat. Nu ştiu dacă-i vorba de experienţele comune sau dacă o fi ceva în apă – sau mai bine zis în bere. Texanii se înţeleg, de obicei, bine între ei şi în cazul ăsta ne-am împrietenit instantaneu. Poate că nu-i un mister atât de mare; la urma urmei, aveam multe experienţe în comun, de la pasiunea pentru vânătoare până la înrolarea în marină şi trecerea prin BUD/S.

Marcus absolvise cursul BUD/S înaintea mea, apoi făcuse pregătire specială avansată înainte să revină la SQT. Cum avea o pregătire medicală, el a fost cel care m-a consultat când am luat prima supradoză de O2 în timpul unei scufundări. (Mai pe înţelesul tuturor, „supradoza de O2” se produce în momentul în care îţi pătrunde prea mult oxigen în sânge pe parcursul unei scufundări. Ea poate fi cauzată de diverşi factori şi poate fi extrem de gravă. La mine a fost ceva minor.)

Iar scufundări. Mereu spun că sunt un „... L”, nu un SEAL. Mie îmi place *the land,* uscatul; văzduhul şi marea le las altora.

În ziua incidentului, înotam cu un locotenent şi eram hotărâţi să obţinem înotătoarea de aur – un premiu pentru cea mai reuşită scufundare a zilei. Exerciţiul implică înotul pe sub o navă şi plantarea de mine-scai. (O mină-scai este o încărcătură specială amplasată pe carena unui vas. În mod normal, explozia este temporizată.)

Ne descurcam de minune când, brusc, în timp ce mă aflam sub carena navei, m-a apucat vertijul şi creierul mi s-a transformat într-o legumă. Am izbutit să mă agăţ de un pilon, îmbrăţişându-l. Locotenentul a vrut să-mi înmâneze o mină, apoi a încercat să-mi semnalizeze când a văzut că nu o luam. Eu stăteam cu privirea pierdută în adâncul oceanului. În cele din urmă, mi s-a limpezit mintea şi am reuşit să îmi duc treaba la bun sfârşit.

N-am primit nicio înotătoare de aur în acea zi. Când am ajuns la suprafaţă deja îmi revenisem, iar Marcus şi instructorii n-au mai avut cu ce să mă ajute.

Deşi am fost repartizaţi în Trupe diferite, Marcus şi cu mine am păstrat legătura de-a lungul anilor. Aveam senzaţia că de fiecare dată când mă întorceam dintr-o misiune, el venea să mă înlocuiască. Luam prânzul împreună şi făceam schimb de informaţii.

Spre sfârşitul perioadei SQT, am primit ordine în care eram anunţaţi în care trupă SEAL vom fi repartizaţi. Chiar dacă absolviserăm cursul BUD/S, nu ne consideram încă membri SEAL plini; de-abia când intram într-o Trupă aveam să ne primim Tridentele – ba chiar şi atunci trebuia să ne dăm măsura abilităţilor. (Tridentele SEAL – cunoscute şi ca Budweiser – sunt un „dispozitiv” sau insignă metalică purtată de trupele SEAL. Pe lângă tridentul lui Neptun, simbolul mai cuprinde un vultur şi o ancoră.) La vremea respectivă erau şase Trupe, adică trei variante pe fiecare coastă, Est şi Vest; prima mea alegere era Trupa Seal 3, cu baza în Coronado, California. Am ales-o deoarece acea trupă fusese în focul luptei, în Orientul Mijlociu, şi erau şanse mari să revină acolo. Voiam să am şi eu parte de acţiune, dacă se putea. Cred că toţi voiau asta.

Următoarele două alegeri de pe lista mea erau Trupe de pe Coasta de Est, fiindcă fusesem în Virginia, unde se aflau bazele. Nu sunt vreun mare fan al Virginiei, dar îmi place mult mai mult decât California. San Diego – oraşul cel mai apropiat de Coronado – are o vreme frumoasă, însă sudul Californiei este tărâmul ţicniţilor. Voiam să stau într-un loc cu oameni mai sănătoşi la cap.

Tipul de la personal pentru care lucram mi-a zis că va avea grijă să fiu repartizat unde îmi doream. Nu eram sută la sută sigur de asta, însă ajunsesem la punctul în care aş fi acceptat orice mi-ar fi dat să fac – asta şi pentru că, oricum, nu aveam un cuvânt de spus.

Obţinerea repartizării propriu-zise nu a fost deloc încărcată de dramatism. Ne-au dus într-o clasă mare şi ne-au dat hârtiile cu ordine. Eu am primit ce îmi dorisem: Trupa 3.

Iubirea

În acea primăvară mi s-a întâmplat şi altceva care a avut un impact imens nu doar asupra carierei mele militare, ci a întregii mele vieţi.

M-am îndrăgostit.

Nu ştiu dacă, într-adevăr, credeţi în dragoste la prima vedere; eu, unul, nu credeam înainte de acea noapte din aprilie 2001, când am văzut-o pe Taya stând la barul unui club din San Diego şi vorbind cu unul dintre prietenii mei. Avea un trup frumos, astfel încât pantalonii negri din piele de pe ea o făceau să arate atât sexy, *cât şi* elegant. Combinaţia îmi convenea de minune.

Tocmai intrasem în Trupa 3. Nu începusem încă instrucţia, aşa că savuram o săptămână de pauză înainte să intru în pâine şi să-mi câştig locul din Trupă.

Taya lucra ca reprezentant pentru o companie farmaceutică atunci când ne-am cunoscut. De fel din Oregon, făcuse facultatea în Wisconsin şi se mutase pe coastă cu vreo doi ani înainte să ne întâlnim. Prima mea impresie a fost că era frumoasă, deşi părea iritată de ceva. Când am început să vorbim, am descoperit că mai era şi deşteaptă pe deasupra, având şi simţul umorului. Am conştientizat de îndată că dădusem de cineva care putea ţine pasul cu mine.

Dar poate că ar trebui să o las pe ea să vă povestească; oricum, varianta ei sună mai bine decât a mea:

Taya:

„Îmi amintesc seara în care ne-am cunoscut – mai bine zis, o parte din ea. Nu aveam de gând să ies în oraş. Era o perioadă proastă din viaţa mea. Zilele mi le petreceam mergând la un serviciu care nu-mi plăcea. Eram relativ nouă în oraş şi încă mai căutam să îmi fac prietene bune. Mai ieşeam cu tot felul de tipi, fără să încheg ceva serios. De-a lungul anilor avusesem câteva relaţii mai acătării şi vreo două rele de tot, iar între ele ieşeam la întâlniri. Mi-

aduc aminte că mă rugam la Dumnezeu să îmi trimită un tip cumsecade, chiar înainte să îl întâlnesc pe Chris. Nimic altceva nu mai conta, mă gândeam eu. Mă rugam să găsesc şi eu pe cineva bun la suflet şi cumsecade.

M-a sunat o prietenă care voia să mergem în San Diego. Eu locuiam în Long Beach pe atunci, la aproape 150 de kilometri distanţă. Nu voiam să merg, însă ea a reuşit să mă convingă cumva.

Ne plimbam pe stradă şi am trecut pe lângă un bar numit Maloney s. Dinăuntru răsuna melodia *Land Down Under* a celor de la Men at Work. Prietena mea voia să intrăm, dar preţul era scandalos de mare, la vreo 10-15 dolari.

— N-ai să vezi, i-am spus eu. N-o să dau atât ca să intru într-un bar unde se difuzează Men at Work.

— Mai taci, mi-a închis gura prietena mea, apoi a plătit ea intrarea şi pentru mine.

Eram la bar. Beam şi eram nervoasă. La un moment dat a apărut un tip înalt şi arătos care a intrat în vorbă cu mine. Vorbisem cu unul dintre prietenii lui până atunci, iar ăla părea un nemernic. Eram încă într-o dispoziţie proastă, deşi tipul ăsta îmi inspira mai multă încredere. Mi-a spus cum îl chema (Chris) şi i-am zis şi eu numele meu.

— Cu ce te ocupi? l-am întrebat eu.

— Sunt şofer pe o maşină de îngheţată.

— Lasă vrăjeala, am replicat eu. Se vede de la o poştă că eşti în armată.

— Nu, nu, a protestat el.

Mi-a povestit apoi o grămadă de lucruri. Membrii SEAL nu recunosc aproape niciodată în faţa străinilor cu ce se ocupă, iar Chris avea nişte poveşti trăsnet. Una dintre cele mai tari era cea cu lustragiul de delfini: susţinea că delfinilor din captivitate trebuie să li se lustruiască pielea ca să nu se dezintegreze. E o poveste destul de convingătoare – dacă eşti o tipă tânără, naivă şi uşor cherchelită.

Din fericire, cu mine nu a încercat-o – sper că n-a făcut-o pentru că şi-a dat seama că nu i-ar fi mers. Pe alte fete le-a convins că opera bancomate, stând înăuntru şi distribuind bani când oamenii îşi introduceau cardurile în ele. Eu nu

eram nici pe departe atât de naivă sau de beată ca să încerce asemenea vrăjeli cu mine.

Mi-am dat seama dintr-o privire că lucra în armată. Era bine făcut, avea părul tuns scurt şi un accent ce trăda faptul că nu era «din partea locului».

Într-un final, a recunoscut.

— Şi ce faci în armată? am întrebat eu.

Mi-a mai zis şi alte chestii şi, până la urmă, a dezvăluit adevărul:

— Tocmai am absolvit cursul BUD/S.

Iar eu am rostit ceva de genul: «Bun, deci eşti membru SEAL».

— Da.

— Ştiu eu ce vă poate pielea, i-am spus eu.

Vedeţi voi, sora mea tocmai divorţase de soţul ei. Fostul meu cumnat dorise să fie SEAL – făcuse o parte din pregătire aşa că ştiam (sau credeam că ştiam) ce le putea pielea membrilor SEAL.

Drept urmare, i-am împărtăşit şi lui Chris părerea mea.

— Sunteţi aroganţi, egocentrici şi mereu în căutarea gloriei, i-am zis eu. Minţiţi şi credeţi că puteţi face orice vreţi.

Da, eram foarte fermecătoare.

Însă m-a intrigat reacţia lui. Nu a rânjit, nu a făcut pe deşteptul şi nici nu s-a prefăcut ofensat. Pur şi simplu, a părut… nedumerit.

— De ce spui asta? a întrebat el, cât se poate de sincer.

I-am povestit de cumnatul meu.

— Eu mi-aş da viaţa pentru ţară, adăugă el. Unde vezi tu egocentrism în asta? Este tocmai opusul.

Era atât de idealist şi de romantic când venea vorba de patriotism şi de slujirea ţării, încât n-am putut să nu-l cred.

Am mai vorbit o bucată de vreme, apoi a apărut prietena mea şi mi-am îndreptat atenţia asupra ei. Chris a spus că se duce acasă.

— De ce? l-am întrebat eu.

— Păi, ai zis că nu ai ieşi niciodată în oraş cu un tip din SEAL.

— A, nu! Am zis că nu m-aş mărita cu unul, nu că n-aş ieşi în oraş cu el.

Am văzut cum se lumina la faţă.

— În acest caz, a rostit el cu surâsul lui pişicher, cred că ar trebui să-mi laşi numărul de telefon.

A mai zăbovit. Am zăbovit şi eu. Când s-a închis localul, eram amândoi tot acolo. Ridicându-mă ca să plec, în îmbulzeala creată am fost împinsă în el. Era numai fibră şi mirosea bine, aşa că l-am sărutat uşor pe gât. Am ieşit şi el ne-a condus în parcare, iar eu am început să vomit tot scotch-ul cu gheaţă pe care îl băusem”.

Cum să *nu* iubeşti o fată care îşi pierde controlul de la prima întâlnire? Am ştiut de la bun început că găsisem pe cineva cu care voiam să îmi petrec cât mai mult timp posibil. Însă nu am putut face asta din prima. Am sunat-o a doua zi dimineaţă ca să mă asigur că se simţea bine. Am vorbit şi am râs puţin. După aceea, o sunam şi îi lăsam mesaje. Ea nu mă suna.

Ceilalţi tipi din Trupă au început să mă tachineze din cauza asta. Puneau pariuri dacă mă va suna şi ea vreodată. Vedeţi voi, am mai vorbit de câteva ori, când chiar răspundea la telefon – crezând, poate, că era altcineva. După o vreme, mi-am dat seama şi eu că ea nu încerca niciodată să dea de mine.

Apoi s-a schimbat ceva. Îmi aduc aminte când m-a sunat *ea* prima dată. Eram pe Coasta de Est, la instrucţie.

După ce am închis, am fugit înăuntru şi am început să sar pe paturile camarazilor mei. Am luat apelul drept un semn că era *şi ea* interesată. Mă bucuram să le împărtăşesc asta tuturor chibiţilor.

Taya:

„Chris a fost mereu receptiv la sentimentele mele. Este extrem de vigilent, în general, şi asta se aplică şi atunci când e vorba despre emoţiile mele. Nu trebuie să spună prea multe. O simplă întrebare dezvăluie faptul că este sută

la sută receptiv la sentimentele mele. Nu-i face mare plăcere să discute despre sentimente, dar simte când se cuvine sau când e nevoie să mă descoasă, scoţând la lumină lucruri pe care altminteri le-aş ţine în mine.

Am remarcat asta încă de la începutul relaţiei noastre. Vorbeam la telefon şi el era foarte atent.

În multe privinţe suntem firi opuse. Totuşi, se pare că ne potrivim. Într-una dintre conversaţiile noastre la telefon, el m-a întrebat ce credeam eu că ne făcea compatibili. Am hotărât să-i enumăr câteva dintre trăsăturile care m-au atras la el.

— Cred că eşti un tip foarte de treabă, i-am zis eu. Foarte cumsecade. Şi sensibil.

— Sensibil?!? s-a mirat el, părând şocat şi jignit. Ce vrei să spui?

— Nu ştii ce înseamnă sensibil?

— Adică să plâng la filme şi chestii de-astea?

Am râs. I-am explicat că mă refeream la felul în care părea să remarce cum mă simţeam, uneori chiar înaintea mea. Şi că mă lăsa să-mi exprim acea emoţie şi, mai important, că nu mă sufoca.

Nu cred că asta-i imaginea pe care o au cei mai mulţi oameni despre membrii SEAL, dar era şi este o imagine corectă, cel puţin în privinţa lui Chris”.

11 septembrie 2001

Pe măsură ce în relaţia noastră deveneam tot mai apropiaţi, Taya şi cu mine am început să petrecem tot mai mult timp împreună. Într-un final, am ajuns să stăm când la unul, când la celălalt, în Long Beach sau în San Diego.

M-am trezit într-o dimineaţă când am auzit-o ţipând.

— Chris! Chris! Trezeşte-te! Trebuie să vezi asta!

M-am grăbit să mă duc în sufragerie. Taya deschise televizorul şi dădu volumul mai tare. Am văzut fum ieşind din clădirea World Trade Center din New York.

Nu am înţeles prea bine ce se întâmpla. Eram încă adormit.

Apoi, chiar sub ochii noştri, un avion intră în latura celui de-al doilea turn.

— Nenorociţii! am îngăimat eu.

M-am holbat la ecran, mânios şi confuz, neconvins pe deplin că era aievea ce vedeam.

Deodată mi-am amintit că îmi lăsasem telefonul pe modul silenţios. L-am înşfăcat şi am văzut că primisem mai multe mesaje. Cam toate transmiteau acelaşi lucru:

„Kyle, întoarce-te naibii la bază. Acum!”

Am luat SUV-ul lui Taya – avea destulă benzină, spre deosebire de camioneta mea – şi am pornit în trombă spre bază. Nu mai ştiu cu ce viteză goneam, dar se prea poate să fi depăşit 150 km/h.

Când am ajuns pe la San Juan Capistrano, am aruncat o privire în oglinda retrovizoare şi am zărit un girofar.

Am tras pe dreapta. Poliţistul a venit nervos la maşină.

— Aveţi vreun motiv pentru care mergeţi atât de repede? m-a întrebat el.

— Da, domnule, i-am răspuns eu. Îmi cer scuze. Sunt soldat şi tocmai am fost chemat la bază. Înţeleg că trebuie să îmi daţi amendă. Ştiu că am greşit, însă, cu tot respectul cuvenit, aţi putea să vă grăbiţi să scrieţi amenda ca să pot ajunge la bază?

— În ce armă lupţi?

„Of, la dracu! Tocmai ţi-am explicat că trebuie să mă prezint la bază. Nu poţi să-mi dai odată blestemata aia de amendă?”, m-am gândit eu. Însă mi-am păstrat cumpătul.

— Activez în marină, am rostit eu.

— Unde anume în marină? a insistat el.

Deja începeam să mă enervez.

— Sunt în trupele SEAL.

Agentul şi-a închis chitanţierul.

— Te escortez eu până la marginea oraşului, mi-a zis el. Du-te şi răzbună-ne!

Şi-a pornit girofarul şi a trecut în faţa mea. Am mers ceva mai încet decât condusesem eu când m-a tras pe dreapta, însă chiar şi aşa depăşeam mult limita de viteză. M-a dus până unde i se termina jurisdicţia, poate chiar un pic mai

departe, apoi mi-a făcut semn să continui singur.

Instrucţia

Am fost puşi imediat în stare de alertă, dar, după cum s-a dovedit mai apoi, nu era nevoie de noi în Afganistan sau altundeva la momentul respectiv. Plutonul meu avea să aştepte aproape un an înainte să intre în acţiune şi, când s-a întâmplat asta, în sfârşit, nu a fost împotriva lui Osama bin Laden, ci a lui Saddam Hussein.

Există multă confuzie printre civili cu privire la trupele SEAL şi la misiunea noastră. Mai toţi oamenii cred că noi suntem trupe de comando ce acţionează numai pe mare, considerând că baza noastră se află pe un vas şi că noi atacăm ţinte de pe apă sau de pe coastă.

Este adevărat că o mare parte dintre sarcinile noastre se desfăşoară pe mare – în fond, suntem totuşi în marină. Unde mai pui că, dintr-o perspectivă istorică, aşa cum am menţionat deja pe scurt, trupele SEAL provin din Echipele de Genistică Subacvatică ale marinei, numite şi UDT-uri. Constituite în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, UDT-urile făceau misiuni de recunoaştere pe plaje înainte ca ele să fie atacate, antrenându-se şi pentru diverse alte operaţiuni nautice, precum infiltrarea porturilor şi plantarea minelor-scai pe carenele vaselor inamice. Ei reprezentau elita scafandrilor de luptă din cel de-al Doilea Război Mondial şi din perioada postbelică, iar trupele SEAL sunt mândre să le calce pe urme.

Însă, pe măsură ce misiunea UDT s-a extins, cei din conducerea marinei au conştientizat că operaţiunile speciale nu se puteau opri la linia ţărmului. Când au fost formate noile unităţi (numite SEAL) şi antrenate pentru aceste misiuni extinse, ele au ajuns să înlocuiască vechile unităţi UDT.

Deşi „uscatul” e menţionat abia la finalul numelui nostru, în niciun caz nu-i ultimul lucru pe care-l facem. Fiecare unitate de operaţiuni speciale din armata americană are propria sa specialitate. Sunt multe chestii care se suprapun

în pregătirea noastră, iar aria misiunilor noastre e similară în multe privinţe. Însă fiecare armă are propriul domeniu de expertiză. Forţele Speciale ale Armatei, cunoscute ca FS, se descurcă de minune în pregătirea trupelor străine, atât în metodele convenţionale de război, cât şi în cele neconvenţionale. Rangerii sunt o forţă de asalt impresionantă – dacă vrei să elimini o ţintă de mari dimensiuni, un aeroport, de exemplu, apelezi la ei. Trupele speciale ale aviaţiei – trupe aeropurtate – excelează la scoaterea oamenilor din situaţii de rahat.

Printre specialităţile noastre se numără AD-urile.

AD vine de la „acţiune directă”. O misiune cu acţiune directă înseamnă o lovitură foarte scurtă şi rapidă împotriva unei ţinte de mici dimensiuni, dar de maximă importanţă. Aţi putea să vă gândiţi la ea ca la o lovitură executată chirurgical împotriva inamicului. De fapt, vorbim de orice, de la un atac asupra unui pod crucial din spatele liniilor inamice până la un raid asupra unei ascunzători teroriste pentru capturarea unui producător de bombe – o operaţiune de „înhaţă şi fugi”, cum i se mai spune. Deşi vorbim de misiuni foarte diferite, ideea este aceeaşi: loveşte tare şi iute înainte ca inamicul să afle ce se petrece.

După 11 septembrie 2001, membrii SEAL au început să se pregătească pentru zonele cele mai probabile în care s-ar fi putut afla teroriştii islamici – în primul rând Afganistan, apoi Orientul Mijlociu şi Africa. Aşadar, continuam să facem toate lucrurile pe care le fac membrii SEAL – scufundări, sărituri cu paraşuta, eliminarea vaselor etc. Însă se punea mai mult accent pe războiul de uscat decât se obişnuia în trecut.

Schimbarea asta a fost dezbătută în cercuri foarte înalte. Unii oameni voiau să limiteze raza de acţiune a trupelor SEAL la 15 kilometri de ţărm. Nu mi-a cerut nimeni părerea, dar eu, unul, consider că nu ar trebui să existe vreo limită. Recunosc că, personal, mă bucur de orice prilej pentru a sta departe de apă, însă nu asta-i ideea. Vreau doar să fiu lăsat să-mi fac treaba pentru care am fost antrenat, oriunde este nevoie.

Instrucţia a fost distractivă, în cea mai mare parte, chiar şi atunci când era cruntă. Am făcut scufundări, am mărşăluit în deşert, am lucrat în munţi. Ba chiar am trecut prin înecări simulate şi gazări.

Toată lumea trece prin înecări simulate la antrenament. Ideea este să te pregătească pentru cazul în care eşti capturat. Instructorii ne-au torturat cât puteau de tare, legându-ne şi snopindu-ne în bătaie, oprindu-se doar când ajungeau pe punctul de a ne produce daune permanente. Se spune că fiecare om are o limită şi că prizonierii cedează într-un final. Dar eu aş fi făcut tot posibilul ca să-i determin să mă omoare înainte să le mărturisesc vreun secret.

Gazarea a fost o nouă lovitură. Practic, eşti bombardat cu gaz SC şi trebuie să-i rezişti. SC este „spray de capturare” sau gaz lacrimogen – ingredientul activ e 2-clorobenzalmalononitril, pentru studenţii la chimie care citesc cartea asta. Noi îi ziceam „tuşeşte şi scuipă”, deoarece asta-i cea mai bună metodă de combatere a efectelor. Învеţi de la instrucţie să îţi laşi lacrimile să şiroiască; cel mai rău lucru pe care îl poţi face este să te freci la ochi. O să-ţi curgă nasul, o să tuşeşti şi o să lăcrimezi, dar vei putea să-ţi foloseşti arma şi să lupţi cu ajutorul ei. Ăsta-i şi rostul exerciţiului.

Am mers în Kodiak, Alaska, unde am urmat un curs de navigaţie terestră. Nu era chiar toiul iernii, dar era destulă zăpadă încât să fim nevoiţi să ne punem bocancii. Am început cu instrucţia elementară ca să ne încălzim – strat peste strat de haine etc. – şi am aflat despre chestii precum adăposturile de zăpadă. Unul dintre punctele importante ale acestei instrucţii, care se aplică oriunde, a fost să învăţăm cum să ne conservăm greutatea pe teren. Trebuie să îţi dai seama dacă este mai important să fii mai uşor şi mai mobil sau să ai muniţie suplimentară şi vestă antiglonţ mai solidă.

Eu prefer să fiu uşor şi rapid. Număr fiecare gram când plecăm, nu fiecare kilogram. Cu cât eşti mai uşor, cu atât devii mai mobil. Nemernicii care ne aşteaptă pe teren sunt al naibii de iuţi; fiecare avantaj pe care îl poţi obţine

contează.

Instrucţia a fost dominată de spiritul competitiv. Am aflat la un moment dat că plutonul cel mai performant din Trupă urma să fie trimis în Afganistan. Ritmul antrenamentelor a crescut din acea clipă. Era o competiţie aprigă şi nu doar pe platforma de instrucţie. Ofiţerii se înjunghiau pe la spate. Se duceau la comandant şi se săpau între ei:

„Aţi văzut cum s-au prezentat ăia la instrucţie? Nu-s buni de nimic…”

Până la urmă, singurii rămaşi în competiţie am fost noi şi un alt pluton. Iar noi am încheiat pe locul 2. Ei au plecat la război; noi am rămas acasă.

Nu există soartă mai rea pentru un membru SEAL.

Cum conflictul din Irak se întrezărea la orizont, instrucţia a luat o nouă turnură. Am exersat lupta în deşert şi lupta în oraşe. Am muncit din greu, însă au existat mereu şi momente de detaşare.

Mi-aduc aminte unul dintre ele, când eram într-un RUT (Real Urban Training[8]). Comandamentul nostru găsea câte o administraţie locală dispusă să ne lase să ocupăm o clădire adevărată – un depozit gol sau o casă, să zicem –, ceva puţin mai autentic decât orice-am fi găsit într-o bază. În exerciţiul la care mă refer, ţinta era o casă. Totul fusese aranjat în prealabil cu secţia locală de poliţie. Câţiva „actori” urmau să joace diverse roluri în timpul exerciţiului.

Rolul meu era să mă ocup de securitatea din exterior. Am blocat traficul, făcând semn vehiculelor să ocolească zona sub privirile poliţiei locale.

Cum stăteam acolo, cu arma în poziţie de tragere, fără să par deloc prietenos, apare un tip pe stradă şi porneşte spre mine.

Mi-am intrat imediat în rol. Mai întâi i-am făcut semn să circule; el continua să se apropie. I-am făcut apoi semnale luminoase; nu s-a oprit. L-am avertizat cu fasciculul laser; nimic.

Desigur, cu cât se apropia mai mult, cu atât eram mai

[8] Antrenament Urban Real (n.tr.).

convins că tipul îşi juca rolul, fiind trimis să mă testeze. Am recapitulat în minte RDA („Regulile De Abordare”), care îmi impuneau conduita.

— Ce mai eşti şi tu? Vreun copoi? m-a întrebat el, întinzându-şi gâtul spre mine.

„Copoi” (termen interlop pentru poliţişti) nu era pomenit în RDA, dar am crezut că tipul improviza. Următorul pas era să-l pun la pământ. Şi aşa am făcut. El a dat să opună rezistenţă, vârând mâna sub haină pentru ceea ce am presupus că era o armă, adică exact mişcarea pe care ar face-o un membru SEAL în rol de băiat rău. Aşa că am ripostat pe măsură, oferind o replică de SEAL adevărat, trântindu-l în ţărână şi burduşindu-l oleacă.

Chestia pe care o avea sub haină se sparse şi lichidul se vărsă peste tot. Tipul înjura mai departe, zbătându-se, însă nu m-am gândit la toate astea pe moment. După ce s-a dat bătut, i-am pus cătuşele şi m-am uitat împrejur.

Poliţiştii, aşezaţi în maşina lor de patrulă în apropiere, erau pe burtă de râs. M-am dus la ei să văd ce-i distra atât de tare.

— Ăla-i aşa şi pe dincolo, mi-au explicat ei. Unul dintre cei mai importanţi traficanţi de droguri din oraş. Ne-am fi dorit să-i tragem şi noi o mamă de bătaie, aşa, ca tine.

Aparent, domnul traficant nu luase în seamă toate semnele, intrând în plin exerciţiu cu gândul de a-şi desfăşura afacerile nestingherit. Există idioţi peste tot – însă cred că aşa se explică faptul că a intrat în branşa respectivă.

Iniţiat[9] şi priponit

Luni întregi, Consiliul de Securitate al Naţiunilor Unite a presat Irakul să respecte complet rezoluţiile ONU, mai ales pe cele care impuneau inspectarea presupuselor arme de

[9] *Hazed* înseamnă un mod prietenos de a glumi pe seama cuiva apropiat. *Hazing* e un ritual incluzând hărţuire, umilire, chinuire, folosit ca iniţiere a unei persoane într-un grup, bandă, echipă sau unitate militară (engl.) (n.red.).

distrugere în masă şi a locurilor unde ar fi putut fi ascunse acestea. Războiul putea fi încă evitat – Saddam Hussein putea să se supună şi să le arate inspectorilor tot ce voiau să vadă. Însă noi ştiam că nu o va face. Aşa că am primit cu entuziasm vestea trimiterii în Kuweit. Ne-am dat seama că mergeam la război.

Oricum, aveam multe de făcut acolo. Pe lângă păzirea graniţelor Irakului şi protejarea minorităţii kurde, pe care Saddam o gazase şi o masacrase în trecut, trupele americane impuneau zone de interdicţie aeriană în nord şi în sud. Saddam făcea contrabandă cu petrol şi cu alte resurse, încălcând sancţiunile ONU. Statele Unite şi aliaţii lor încercau să suprime această contrabandă.

Înainte de plecare, Taya şi cu mine am hotărât să ne căsătorim. A fost o decizie surprinzătoare pentru amândoi. Am început să vorbim într-o zi în maşină şi am ajuns amândoi la concluzia că trebuia să ne căsătorim.

Decizia m-a uluit de cum am luat-o. Era decizia corectă, perfect logică. Ne iubeam unul pe celălalt, fără doar şi poate. Ştiam că ea era femeia cu care voiam să îmi petrec restul vieţii. Şi totuşi, dintr-un motiv sau altul, nu credeam că va fi o căsnicie durabilă.

Cunoşteam amândoi faptul că procentul divorţurilor este extrem de ridicat în cadrul trupelor SEAL. De fapt, am auzit consilieri matrimoniali vorbind de un procent de aproape 95% şi îi cred. Poate că asta mă îngrijora. Poate că o parte din mine nu era încă pregătită să îşi ia un angajament pe viaţă. În plus, înţelegeam cât de solicitantă avea să fie meseria mea odată început războiul. Nu pot explica, de fapt, contradicţiile.

Dar ştiu că eram îndrăgostit lulea şi că ea mă iubea. Aşa că, la bine şi la rău, fie pace sau război, căsătoria era următorul pas firesc. Din fericire, am reuşit să trecem peste toate împreună.

Trebuie să ştiţi ceva despre membrii SEAL: toţi răcanii sunt „iniţiaţi”. Plutoanele sunt nişte grupuri foarte unite. Nou-veniţii – numiţi întotdeauna „prospături” – sunt trataţi

ca ultimii oameni până când dovedesc că locul lor e acolo. De obicei, asta se întâmplă doar în timpul primei misiuni, în cel mai fericit caz. Prospăturile primesc cele mai înjositoare sarcini. Sunt testaţi în permanenţă. Sunt mereu ciuca bătăilor.

E o iniţiere extinsă, care poate lua mai multe forme. De exemplu: ai mult de furcă la un exerciţiu de antrenament. Instructorii te iniţiază toată ziua. Apoi, după ce termini, plutonul se duce să se distreze. Când suntem într-o misiune de antrenament, mergem, de obicei, cu dube de câte douăsprezece locuri. Şoferul este întotdeauna un răcan. Ceea ce înseamnă că nu poate bea când ajungem la bar, desigur. Nu cât un SEAL adevărat, oricum.

Asta-i cea mai blândă formă de iniţiere. De fapt, e atât de blândă, încât nici nu poate fi numită iniţiere cu adevărat.

Să-l strângi de gât când conduce – asta-i iniţiere.

Într-o seară, la scurt timp după ce ajunsesem în pluton, ieşiserăm să ne distrăm după o misiune de antrenament. Când am plecat de la bar, toţi tipii cu vechime s-au bulucit în spate. Nu conduceam eu, dar nu m-a deranjat – îmi place să stau în faţă. După o bucată de vreme am auzit pe nepusă masă: „Un-doi-trei-patru, pe răcani i-a cam luat dracu”.

Pe urmă au început să mă burduşească. Încăierările astea din dube însemnau, de fapt, că era liber la vânat prospături. M-am ales cu câteva vânătăi la coaste şi cu ochii umflaţi. Cred că buza mi-a fost spartă de vreo zece ori în perioada de iniţiere.

Înfruntările astea din dube nu sunt similare cu cele din baruri, o altă marcă înregistrată de-a trupelor SEAL. Membrii SEAL sunt renumiţi pentru confruntările din baruri, iar eu nu m-am dat niciodată în lături de la aşa ceva. Am fost arestat de mai multe ori de-a lungul anilor, deşi, de obicei, nu am ajuns în faţa instanţei sau am scăpat repede basma curată.

De ce se luptă atât de mult membrii SEAL?

Nu-i ca şi cum aş fi făcut vreun studiu ştiinţific pe tema asta, însă cred că principala cauză este agresivitatea

acumulată. Suntem antrenaţi să omorâm oameni. Totodată, suntem învăţaţi să ne considerăm invincibili. Iar asta este o combinaţie explozivă.

Când intri într-un bar, va exista mereu cineva care să te îmbrâncească sau să îţi sugereze să-ţi iei tălpăşiţa. Asta-i valabil pentru toate barurile din lume. Aproape toţi oamenii ignoră incidentele astea minore.

Dacă însă îi faci aşa ceva unui SEAL, nu mai rămâi pe picioare.

Totuşi, trebuie să precizez că, deşi membrii SEAL *ies învingători* din aceste încăierări, ei nu prea le încep. În multe cazuri, luptele sunt rezultatul unei invidii prosteşti sau al nevoii unui dobitoc de a-şi demonstra bărbăţia şi de a se lăuda apoi că s-a bătut cu un SEAL.

Când intrăm în baruri, noi nu ne ascundem într-un colţ, încercând să trecem neobservaţi. Suntem extrem de încrezători în forţele noastre. Poate că suntem gălăgioşi. Şi cum cei mai mulţi dintre noi sunt tineri şi bine făcuţi, lumea ne remarcă. Fetele roiesc în jurul membrilor SEAL, stârnind gelozia iubiţilor lor. Mai sunt şi tipi care vor să demonstreze ceva, din alte motive. În orice caz, situaţia escaladează rapid şi se ajunge la bătaie.

Dar nu vorbeam de încăierările din baruri, ci de iniţiere. Şi de nunta mea.

Eram în munţii din Nevada; era rece – atât de rece, încât ningea. Primisem o permisie de câteva zile ca să mă căsătoresc; trebuia să plec a doua zi dimineaţă. Restul plutonului mai avea de lucru.

Ne-am întors în acea noapte la baza noastră temporară şi am intrat în sala de planificare a misiunilor. Plutonierul ne-a zis că ne vom relaxa la o bere în timp ce treceam în revistă operaţiunea de a doua zi. Apoi s-a întors către mine.

— Răcan! Du-te şi adu berea şi tăria din dubă.

M-am executat imediat.

Când m-am întors, erau toţi aşezaţi pe scaune. Rămăsese doar unul singur liber, plasat oarecum în centrul unui cerc format din celelalte. Nu am acordat prea mare atenţie

dispunerii şi m-am aşezat.

— Bun, iată ce vom face, a început plutonierul, stând în faţa unei table de scris. Operaţiunea va fi o ambuscadă. Ţinta va fi în centru. O vom încercui complet.

„Nu pare o idee prea bună. Dacă îi atacăm din toate direcţiile, o să ne împuşcăm între noi”, am chibzuit eu. De obicei, ambuscadele noastre sunt gândite în formă de L, ca să evităm acest risc.

L-am privit pe plutonier. El s-a uitat la mine şi expresia serioasă de pe chipul lui a lăsat locul unui rânjet diabolic.

În acel moment tot plutonul a sărit pe mine.

Într-o secundă eram pe jos. M-au legat cu cătuşe de un scaun şi au început o parodie de proces.

Eram acuzat de o grămadă de chestii. În primul rând, pentru că mărturisisem că voiam să ajung lunetist.

— Răcanul ăsta e nerecunoscător! tună „procurorul”. Nu vrea să-şi facă treaba. Se crede mai bun decât noi.

Am încercat să protestez, dar judecătorul – nimeni altul decât plutonierul – mi-a închis imediat gura. M-am întors spre „avocatul” meu.

— Păi, şi la ce vă aşteptaţi? întrebă el. A făcut şcoală până la genunchiul broaştei.

— Vinovat! declară judecătorul. Următoarea acuzaţie!

— Onorată instanţă, inculpatul dă dovadă de lipsă de respect, rosti procurorul. I-a spus comandantului să se ducă dracu’.

— Obiectez! ripostă avocatul meu. I-a zis ofiţerului de serviciu să se ducă dracu.

Comandantul este şeful Trupei; ofiţerul de serviciu este şeful plutonului. O diferenţă destul de mare, mai puţin în acest caz.

— Vinovat! Următoarea acuzaţie!

Pentru fiecare ofensă de care eram găsit vinovat – adică pentru orice le trecea lor prin cap –, trebuia să iau un gât de Jack Daniels amestecat cu Coca-Cola, urmat de o duşcă de Jack sec.

Eram deja mangă înainte să ajungă la infracţiunile grave. La un moment dat, m-au dezbrăcat şi mi-au băgat gheaţă

în boxeri. În cele din urmă, am leşinat.

Apoi m-au vopsit cu spray şi, ca să fie tacâmul complet, mi-au desenat fete din *Playboy* pe piept şi pe spate cu markerul. Exact genul de desene pe care ţi le doreşti în luna de miere.

Într-un final, amicii mei au început să-şi facă griji cu privire la starea mea de sănătate. Aşa că m-au legat de o scândură cu bandă adezivă, gol-goluţ, m-au scos afară şi m-au aşezat în zăpadă. M-au lăsat o vreme acolo până mi-am recăpătat cât de cât cunoştinţa. Dârdâiam atât de tare, că aş fi făcut gaură printr-un acoperiş de buncăr. Mi-au pus o perfuzie – soluţia salină reduce concentraţia de alcool din sânge – şi apoi m-au dus înapoi la motel, legat în continuare de scândură.

După aceea nu îmi mai amintesc decât cum eram purtat pe nişte trepte, spre camera mea de motel, după toate aparenţele. Probabil că apăruseră şi câţiva gură-cască, pentru că băieţii răcneau: „Nimic de văzut aici! Nimic de văzut!” în timp ce mă cărau.

*

Taya a reuşit să şteargă cea mai mare parte a vopselei şi a „iepuraşilor” *Playboy* când m-am întâlnit cu ea a doua zi. Însă au mai rămas câteva urme vizibile pe sub cămaşă. Am stat cu haina închisă la toţi nasturii în timpul ceremoniei.

La acel moment nu mai aveam faţa atât de tumefiată. Copcile de la sprânceană (căpătate după o încăierare amicală cu camarazii, cu vreo câteva săptămâni în urmă) se vindecau bine. Tăietura de la buză (dobândită într-un exerciţiu de antrenament) se vindeca şi ea rezonabil. Probabil că nu-s prea multe mirese care să-şi dorească un mire vopsit pe tot trupul şi bătut, dar Taya nu părea să aibă nimic de comentat.

Din păcate însă, nu am avut parte de o lună de miere în adevăratul sens al cuvântului. Trupa a binevoit să-mi acorde trei zile pentru „priponire” şi lună de miere. Fiind răcan, am fost recunoscător pentru scurta permisie. Noua mea soţie nu a fost la fel de înţelegătoare şi a avut grijă să

mi-o arate. Totuşi, ne-am căsătorit şi am trecut rapid prin luna de miere. Apoi m-am întors la treabă.

3

CAPTURĂRI

Cu arma pregătită

— Trezeşte-te. Am ochit un petrolier.

M-am săltat de pe partea ambarcaţiunii unde mă odihnisem puţin, în pofida vântului rece şi a apelor zbuciumate. Eram ud până la piele. Chiar dacă eram un răcan în prima mea misiune, mă obişnuisem deja să dorm în tot felul de condiţii – o abilitate nemediatizată, dar crucială pentru orice membru SEAL.

În depărtare se zărea un petrolier. Un elicopter îl depistase în timp ce încerca să se furişeze prin Golf, după ce îşi luase încărcătura ilegală din Irak. Treaba noastră era să urcăm la bord, să-i verificăm actele şi, dacă aşa cum bănuiam, vasul încălca sancţiunile ONU, să îl predăm puşcaşilor marini sau celorlalte autorităţi pentru procesare.

M-am pregătit în pripă. RHIB-ul[10] nostru (folosit pentru diverse operaţiuni SEAL) arăta ca o combinaţie de barcă de salvare din cauciuc şi şalupă deschisă, cu două motoare uriaşe în spate. Lungă de aproape unsprezece metri, putea transporta până la opt persoane şi să ajungă la o viteză de 45 de noduri[11] pe o mare liniştită.

Gazul de eşapament produs de cele două motoare se înălţa deasupra bărcii, amestecându-se cu stropii de apă în timp ce acceleram. Ne deplasam cu o viteză bunicică, rămânând în siajul vasului, acolo unde nu puteam fi depistaţi de radar. M-am apucat de treabă, ridicând o prăjină lungă de pe punte. Am încetinit brusc când ambarcaţiunea a trecut într-o parte a petrolierului, până ce

[10] Rigid hulled inflatable boat = Barcă pneumatică prevăzută cu carenă rigidă (în lb. engl. în orig.) (n.tr.).

[11] Nod marinăresc = unitate de măsură pentru viteza navelor, egală cu viteza unei nave care se deplasează cu o milă marină (1.852 m) pe oră (n.tr.).

am ajuns să ne deplasăm cam cu aceeaşi viteză. Motoarele navei iraniene vibrau în apă atât de puternic, încât acopereau zgomotul propriilor noastre motoare.

În timp ce înaintam pe lângă petrolier, am întins prăjina în sus, încercând să agăţ ancora cu patru gheare de balustrada vasului. După ce s-a agăţat ancora, am smucit prăjina spre mine.

Gata!

O coardă elastică lega ancora de prăjină. O scară din cablu de oţel era prinsă de ancoră. Cineva prinse treapta de jos şi o ţinu strâns pentru ca oamenii să se caţăre pe vas.

Un petrolier încărcat poate atârna destul de greu, atât de greu, de fapt, încât uneori poţi să te prinzi de balustradă şi să sari peste ea. Nu era şi cazul acestuia – balustrada era destul de sus faţă de mica noastră ambarcaţiune. Nu mă dau în vânt după înălţimi, dar, câtă vreme nu mă gândeam la ce făceam, totul era în regulă.

Scara se legăna în bătaia vântului, purtată de vapor; m-am căţărat pe ea cât am putut de repede, muşchii mei amintindu-şi toate acele tracţiuni făcute la cursurile BUD/S. Când am ajuns pe punte, tipii din faţa mea porniseră deja spre timonerie şi spre puntea principală. Am fugit după ei ca să îi prind din urmă.

Deodată, petrolierul a început să accelereze. Conştientizând, într-un târziu, că avea intruşi la bord, căpitanul încerca să ajungă în apele teritoriale iraniene. Dacă reuşea să o facă, am fi fost nevoiţi să sărim de pe vas – aveam ordine stricte care ne interziceau să preluăm controlul asupra vreunei nave în afara apelor internaţionale.

L-am ajuns din urmă pe şeful trupei chiar în momentul în care aceasta ajunsese la uşa punţii principale. Unul dintre membrii echipajului a ajuns şi el acolo cam în acelaşi timp, încercând să o încuie. Nu s-a mişcat destul de iute sau nu a avut destul forţă: unul dintre camarazii mei s-a izbit de uşă şi a trântit-o la perete.

Am intrat în fugă, cu arma pregătită.

Făcuserăm zeci de asemenea operaţiuni în ultimele

câteva zile şi rareori ni se întâmplase să întâmpinăm chiar şi o minimă rezistenţă. Însă căpitanul acestui vas părea mai pus pe harţă şi, chiar dacă nu era înarmat, nu era dispus să se predea.

S-a repezit asupra mea.

Nu a fost o idee prea înţeleaptă. În primul rând, nu numai că eram mai solid decât el, dar purtam şi o vestă antiglonţ completă. Ca să nu mai spun că aveam şi un pistol-mitralieră în mână.

Am apucat gura ţevii şi l-am lovit pe dobitoc în piept. Tipul s-a prăbuşit imediat.

Nu ştiu cum, însă am alunecat şi eu, aterizând cu cotul în faţa lui.

De câteva ori.

Asta i-a cam diminuat cheful de bătaie. L-am rostogolit pe burtă şi i-am pus cătuşele.

Abordajul şi percheziţia vaselor – manevră cunoscută în mod oficial drept VBSS[12] – este o misiune SEAL standard. În vreme ce trupele „regulate” ale Marinei Militare dispun de marinari antrenaţi special care să facă asta pe timp de pace, nouă ne cad în sarcină percheziţiile din locuri în care se presupune că putem întâmpina rezistenţă. Iar în perioada de dinaintea izbucnirii războiului, adică în iarna 2002-2003, asta însemna Golful Persic, din largul coastei irakiene. Autorităţile ONU au estimat mai târziu că, prin încălcarea sancţiunilor internaţionale, petrol şi produse în valoare de miliarde de dolari au fost scoase prin contrabandă din Irak, banii intrând în buzunarele regimului lui Saddam.

Contrabanda lua diverse forme. Găseam petrol ascuns în butoaie pe barje de grâu. Însă, de obicei, petrolierii luau, pur şi simplu, câteva mii de litri în plus faţă de limita impusă de programul „Petrol pentru Hrană” al ONU.

Şi nu era doar petrol. Unul dintre cele mai mari transporturi de contrabandă pe care le-am capturat în acea

[12] Visit, Board, Search, Seize = Vizitare, abordaj, percheziţie, confiscare (în lb. engl. în orig.) (n.tr.).

iarnă a fost unul de curmale. Se pare că puteau obţine un preţ bunicel pe piaţa mondială.

În timpul acelor prime luni din prima mea misiune, am făcut cunoştinţă cu polonezii de la *Wojskowa Formacja Specjalna GROM im. Cichociemnych Spadochroniarzy Armii Krajowej* – Formaţia de Forţe Speciale GROM a Paraşutiştilor din Armata Poloneză – sau GROM, mai pe scurt. Ei sunt corespondentul polonez al Forţelor Speciale, având o reputaţie excelentă în operaţiunile speciale, şi au lucrat cot la cot cu noi în acele capturări.

În general, baza noastră era o navă mare, pe care o foloseam drept port plutitor pentru RHIB-uri. Jumătate de pluton pleca pentru perioade de câte 24 de ore. Ne duceam până la destinaţie şi pluteam acolo noaptea, aşteptând. Dacă aveam noroc, un elicopter sau un vapor ne transmitea informaţii despre câte un vas ce pleca din Irak atârnând cam greu în apă. Orice vas de marfă încărcat era abordat şi inspectat. Ne duceam să îl capturăm.

Am lucrat de câteva ori şi pe o barcă Mk-V. Modelul Mk-V este o ambarcaţiune de operaţiuni speciale pe care lumea o compară cu bărcile PT[13] din cel de-al Doilea Război Mondial. Ambarcaţiunea seamănă cu o şalupă blindată, iar scopul ei este să ducă trupele SEAL în focul acţiunii cât mai rapid posibil. Construită din aluminiu, poate prinde viteze grozave – se spune că poate ajunge la 65 de noduri. Însă cel mai mult ne plăcea la ele că aveau platforme în spatele suprastructurii. În mod normal, am fi depozitat două Zodiace acolo. Dar cum nu aveam nevoie de Zodiace, toată trupa se căţăra acolo şi se întindea ca să tragă un pui de somn până se zărea vreo navă. Iar asta era mult mai plăcut decât să te întinzi pe punte sau să te foieşti ca să îţi găseşti loc pe copastie.

Capturarea vaselor în Golf a devenit în scurt timp o rutină. Capturam şi câteva duzini pe noapte. Însă cea mai mare captură nu am realizat-o în Irak, ci la vreo 2.800 de

[13] Patrol Torpedo boat – Şalupă de Patrulare prevăzută cu torpile (în engl. în orig.) (n.red.).

kilometri distanţă, în largul coastei Africii.

Rachetele Scud

Spre sfârşitul toamnei, un pluton SEAL din Filipine s-a furişat lângă un cargobot. Din acel moment, vasul nord-coreean a fost marcat, la propriu.

Cargobotul de 3.500 de tone avea un istoric interesant de transportare a unor mărfuri şi nu numai din şi către Coreea de Nord. Se zvonea că ar fi transportat substanţe chimice care puteau fi folosite pentru producerea unor arme cu efect paralizant. În cazul de faţă, actele navei arătau că transporta ciment.

În realitate însă, nava transporta rachete Scud.

Vasul a fost urmărit în timp ce ocolea Capul Horn, din sudul Africii, în vreme ce administraţia Bush hotăra ce-i de făcut. Într-un final, preşedintele a ordonat ca vasul să fie abordat şi percheziţionat: treaba la care trupele SEAL excelează.

Aveam un pluton în Djibouti, aflat mult mai aproape de ambarcaţiune decât noi. Dar după felul în care funcţiona lanţul ierarhic şi atribuirea misiunilor – unitatea respectivă lucra pentru puşcaşii marini, în timp ce noi eram direct în subordinea Marinei Militare – am primit noi sarcina capturării cargobotului.

Vă puteţi închipui ce „fericiţi” au fost camarazii noştri din celălalt pluton când ne-au văzut aterizând în Djibouti. Nu numai că le „furaserăm” misiunea, dar mai erau nevoiţi să suporte şi umilinţa de a ne ajuta la descărcat şi la pregătiri.

Îndată ce am coborât din avion, am zărit un amic.

— Salutare! i-am strigat eu.

— Du-te dracu’, a replicat el.

— Ce s-a întâmplat?

— Du-te dracu’.

Aşa am fost întâmpinaţi. Nu că i-aş găsi vreo vină în asta; în locul lui aş fi fost şi eu enervat. Până la urmă, el şi colegii lui s-au dat pe brazdă – nu pe noi erau supăraţi, în fond; erau supăraţi din cauza situaţiei create. Fără prea mare

tragere de inimă, ne-au ajutat să ne pregătim de misiune, apoi ne-au urcat într-un elicopter de corespondenţă şi aprovizionare de pe *USS Nassau,* o navă amfibie de asalt din Oceanul Indian.

Amfibiile, cum li se spune, sunt vase mari de asalt care transportă trupe şi elicoptere, şi uneori câte un avion de luptă Marine Harrier. Arată ca nişte portavioane de modă veche, cu o punte de zbor perfect plană. Sunt destul de mari, având dispozitive de comandă ce pot fi folosite pentru planificare în prealabil şi drept posturi de comandă în timpul operaţiunilor de asalt.

Există mai multe modalităţi de capturare a unei nave, în funcţie de condiţii şi de ţintă. Am fi putut utiliza elicoptere ca să ajungem pe cargobotul nord-coreean, dar când am văzut imagini cu vasul, am observat o grămadă de cabluri întinse pe punte. Cablurile respective ar fi trebuit îndepărtate înainte să putem ateriza, iar asta ar fi lungit în mod inutil operaţiunea.

Ştiind că am fi pierdut elementul surpriză dacă apelam la elicoptere, am ales să folosim RHIB-uri. Am început să facem drumuri de probă pe lângă *Nassau* cu bărci aduse acolo de o Unitate de Ambarcaţiuni Speciale. (Unităţile de Ambarcaţiuni Speciale sunt serviciul de taximetrie al trupelor SEAL. Ele transportă RHIB-urile, Mk-V-urile şi toate celelalte vase necesare. Printre altele, unităţile sunt echipate şi antrenate să facă livrări în focul luptei, înfruntând tirul inamic ca să ducă şi să aducă trupele SEAL de pe câmpul de luptă.)

În tot acest timp, cargobotul îşi continua drumul spre noi. Ne-am echipat când a ajuns în raza noastră de acţiune, pregătiţi să îl asaltăm. Însă înainte să apucăm să urcăm în bărci, am primit un telefon prin care eram instruiţi să rămânem în expectativă – interveniseră spaniolii.

Ce?!

Fregata spaniolă *Navarra* interpelase vasul nord-coreean, care nu păcălea pe nimeni, navigând fără vreun steag arborat şi cu numele acoperit. Conform ultimelor rapoarte, trupele speciale spaniole au intervenit după ce cargobotul

nu s-a supus ordinelor fregatei de a se opri. Evident, au folosit elicoptere şi, aşa cum preziseserăm noi, au întârziat din cauza cablurilor de pe punte. Din ce am auzit, acea întârziere i-ar fi oferit timpul necesar căpitanului de cargobot să scape de documentele incriminatoare şi de celelalte probe; eu, unul, aşa cred, cel puţin.

Bineînţeles, în culise se întâmplau multe lucruri de care noi nu aveam habar.

În sfârşit!

Misiunea noastră s-a modificat pe loc: în loc să capturăm vasul, am primit ordin să urcăm la bordul acestuia şi să preluăm controlul – ocazie cu care am descoperit rachetele Scud.

Probabil credeţi că nu-i atât de greu să găseşti nişte rachete. Însă, în acest caz, nu se vedea nici urmă de ele. Cala vasului era plină cu saci de ciment – saci de 35 de kilograme. Erau sute de mii, probabil.

Rachetele Scud nu puteau fi altundeva. Am început să dăm cimentul la o parte. Sac cu sac. Asta am făcut 24 de ore. Nu am dormit; doar am dat saci de ciment la o parte. Cred că am cărat câteva mii doar eu. A fost oribil. Eram plin de praf. Dumnezeu ştie cum arătau plămânii mei în acele clipe. Într-un final am dat peste containere de transport dedesubt. Am scos lanternele şi fierăstraiele.

Eu eram la unul dintre circulare. Cunoscut şi ca fierăstrău abraziv, acesta arată ca o drujbă cu o lamă circulară în partea din faţă. Taie aproape prin orice, inclusiv prin containere de Scud.

Sub ciment erau ascunse cincisprezece rachete Scud. Nu mai văzusem un Scud de aproape; ca să fiu sincer, mi s-au părut destul de arătoase. Am făcut poze, apoi i-am adus înăuntru pe tipii de la EOD[14] (experţii noştri în dezamorsarea bombelor) ca să se asigure că nu erau activate.

Deja la acel punct tot plutonul era acoperit complet cu

[14] Explosive ordinance disposal = Unitatea de neutralizare a explozibililor (în lb. engl. în orig.) (n.tr.).

praf de ciment. Câţiva tipi s-au aruncat peste bord ca să se spele. Experienţa mea neplăcută cu scufundările m-a făcut să nu risc. Cine naiba poate spune ce se întâmplă dacă intri în apă îmbâcsit de atâta ciment?

Le-am predat cargobotul puşcaşilor marini şi ne-am întors pe *Nassau.* Am fost informaţi de cartierul general că vom fi luaţi de acolo şi readuşi în Kuweit „la fel de repede cum fuseserăm aduşi”.

Vorbe goale, bineînţeles. Am rămas pe *Nassau* două săptămâni. Din nu ştiu ce motiv, Marina Militară nu a reuşit să ne pună la dispoziţie unul dintre nenumăratele lor elicoptere ţinute la sol, ca să ne ducă înapoi în Djibouti. Aşa că am jucat jocuri video şi am tras de fiare cât am aşteptat. În restul timpului am dormit.

Din nefericire, singurul joc video pe care îl aveam la noi era Madden Football. Am ajuns să mă descurc destul de bine. Până atunci, nu mă pasionaseră prea mult jocurile video. Însă am ajuns repede un expert – mai ales la Madden. Probabil că pe acea navă amfibie le-am deprins gustul. Cred că soţia mea blestemă acele două săptămâni petrecute pe *Nassau* până în ziua de azi.

*

O mică notă în privinţa rachetelor Scud: rachetele se îndreptau spre Yemen. Cel puţin aşa au susţinut autorităţile yemenite. Existau zvonuri că ar fi făcut parte dintr-un soi de troc cu Libia pentru ca ea să îl primească pe Saddam Hussein în exil, dar habar nu am dacă era adevărat sau nu. În orice caz, rachetele Scud au fost lăsate să îşi continue drumul spre Yemen, Saddam a rămas în Irak, iar noi ne-am întors în Kuweit ca să ne pregătim de război.

Crăciunul

Acela a fost primul Crăciun petrecut departe de familie pentru mine şi mi s-a părut puţin deprimant. Ziua a venit şi a trecut fără să-mi rămână în memorie cu ceva.

Îmi amintesc însă cadourile trimise de părinţii Tayei în acel an: maşinuţe Hummer teleghidate.

Erau nişte jucării micuţe, controlate prin telecomandă de la distanţă şi ne distram nemaipomenit conducându-le. Unii irakieni care lucrau la baza noastră nu mai văzuseră în viaţa lor aşa ceva. Îndreptam maşinuţa spre ei, iar oamenii ţipau şi o luau la fugă. Nu ştiu dacă ei credeau că era vreo rachetă cu senzori de căutare sau ceva asemănător. Ţipetele lor stridente, combinate cu sprinturile în direcţia opusă, mă făceau să mă prăpădesc de râs. Distracţiile mărunte erau la mare preţ în Irak.

Unii oameni care lucrau pentru noi nu erau tocmai onorabili şi nici nu îi prea aveau la suflet pe americani.

Unul a fost prins masturbându-se în mâncarea noastră.

A fost scos repede sub escortă din bază. Cei din conducere – adică ofiţerii noştri superiori – ştiau foarte bine că, îndată ce aflam ce făcuse individul, cineva avea să încerce să-i facă de petrecanie.

Am stat în două tabere diferite în Kuweit: la Ali al-Salem şi la Doha. Clădirile noastre de acolo nu erau încă finisate.

Doha era o bază mare a Armatei Americane, jucând roluri importante în ambele Războaie din Golf. Ni s-a repartizat un depozit şi camere nefinisate improvizate de câţiva Seabees, geniştii Marinei Militare. Am ajuns să ne bazăm pe Seabees în asemenea ocazii pe viitor.

Ali al-Salem era un loc şi mai primitiv, cel puţin pentru noi. Acolo am primit un cort şi câteva rafturi de depozitare; şi asta a fost tot. Bănuiesc că şefii au considerat că trupele SEAL nu aveau nevoie de prea multe.

Eram în Kuweit când am văzut prima mea furtună de nisip. Ziua s-a întunecat brusc, devenind noapte. Nisipul se învolbura peste tot. De la depărtare poţi vedea un nor vast portocaliu-maroniu ce se îndreaptă către tine. Şi apoi totul se înnegreşte şi te simţi ca şi cum ai fi în mijlocul unei galerii de mină ce se învârte sau în cadrul unui program de clătire al unei maşini bizare de spălat, care foloseşte nisip

în loc de apă.

Îmi amintesc că eram într-un hangar şi, chiar dacă uşile erau închise, cantitatea de nisip din aer era incredibilă. Nisipul era foarte fin şi nu ţi-ai fi dorit niciodată să-ţi intre în ochi, deoarece nu ar mai fi ieşit de-acolo. Am priceput rapid că trebuia să purtăm ochelari de protecţie ca să ne ferim ochii; ochelarii de soare nu sunt de ajuns.

Mitraliorul de 60

Fiind răcan, am fost desemnat mitraliorul de 60.

Presupun că mulţi dintre voi ştiu că „60” se referă la mitraliera universală M-60, o armă cu cartuşieră folosită de soldaţii americani în diverse versiuni vreme de câteva decenii.

Modelul M-60 a fost dezvoltat în anii ’50. Trage gloanţe de 7.62 mm; are un design atât de flexibil, încât poate fi folosit ca bază pentru o mitralieră coaxială în vehicule blindate şi în elicoptere, dar şi ca armă uşoară, purtată de soldaţi. A fost un cal de bătaie în Războiul din Vietnam, unde infanteriştii au poreclit-o „Scroafa”, blestemându-i ocazional ţeava încinsă care necesita o mănuşă din azbest pentru schimbare după ce trăgea o sută de cartuşe – ceea ce nu era prea comod în focul luptei.

Marina Militară a adus îmbunătăţiri substanţiale armei de-a lungul anilor şi aceasta rămâne redutabilă şi în prezent. De fapt, cea mai nouă versiune este atât de îmbunătăţită, încât a primit o nouă denumire: Mk-43 Mod 0. (Unii sunt de părere că ar trebui să fie considerată o armă complet diferită; nu am de gând să intru în acea dezbatere.) Este mai uşoară, prin comparaţie – undeva la vreo zece kilograme – şi are o ţeavă relativ scurtă. De asemenea, e prevăzută cu nişte şine care permit ataşarea lunetelor şi a altor dispozitive.

În prezent, mai sunt folosite şi modelele M-240, M-249 şi Mk-46, o variantă de M-249.

Ca o regulă generală, mitralierele purtate de trăgătorii din plutoanele mele erau numite mereu *şaizeciste,* chiar şi

atunci când erau, de fapt, altceva, precum Mk-48. Am folosit tot mai multe arme Mk-48 în perioada petrecută în Irak, dar cu excepţia cazurilor în care are vreo semnificaţie aparte, mă refer la toate mitralierele uşoare cu termenul şaizeciste, lăsându-i pe alţii să facă diferenţele de nuanţă.

Porecla „Scroafa” pentru modelul 60 a rămas, ceea ce face ca mulţi mitraliori de 60 să fie numiţi „Porci” sau o altă variantă creativă; în plutonul nostru, un prieten de-al meu pe nume Bob s-a ales cu ea.

Mie nu mi s-a aplicat niciodată. Porecla mea era „Tex”. Mă refer la cea mai acceptabilă poreclă pe care mi-au dat-o oamenii.

*

Când războiul a devenit inevitabil, am demarat misiuni de patrulare de-a lungul graniţei Kuweitului, asigurându-ne că irakienii nu încercau să întreprindă vreun atac irevocabil. Şi totodată, am început să ne pregătim pentru rolul pe care trebuia să îl jucăm în luptele ce se prefigurau.

Asta însemna să petrecem mult timp în DPV-uri[15], cunoscute şi ca maşinuţe de dune ale trupelor SEAL.

DPV-urile arată grozav de la distanţă şi sunt mult mai bine echipate decât ATV-urile obişnuite. Au o mitralieră de calibru .50, un lansator de grenade Mk-19 în faţă şi un M-60 în spate. Apoi mai sunt rachetele LAW, arme antitanc de unică folosinţă, urmaşele spirituale ale modelelor bazooka şi Panzerfaust din cel de-al Doilea Război Mondial. Rachetele sunt montate în locaşuri speciale de pe cadrul tubular superior. Aspectul şic era dat şi de antena de radio prin satelit de pe capota vehiculului, cu o antenă radio falică lângă ea.

Practic, toate fotografiile cu DPV-uri înfăţişează vehiculul plutind pe deasupra unei dune de nisip. Este o imagine straşnică.

Din păcate, e doar o imagine. Nu o realitate.

Din câte înţeleg eu, DPV-urile aveau la bază un design ce

[15] Desert Patrol Vehicles = Vehicule de Patrulare prin Deşert (în lb. engl. în orig.) (n.tr.).

fusese folosit în cursele Baja. Când erau dezechipate, arătau grozav, fără îndoială. Problema era că noi nu le conduceam dezechipate. Tot armamentul pe care îl transportam adăuga o greutate considerabilă. Apoi mai erau şi raniţele, apa şi mâncarea de care ai nevoie ca să supravieţuieşti în deşert câteva zile. Benzină de rezervă. Asta pe lângă cei trei membri SEAL înarmaţi până în dinţi – şoferul, ofiţerul cu navigaţia şi mitraliorul Porc.

Şi, în cazul nostru, un steag al Texasului fluturând în spate. Plutonierul şi cu mine eram texani, astfel încât drapelul era de-a dreptul obligatoriu.

Încărcătura creştea rapid în greutate. DPV-urile aveau un mic motor de Volkswagen care, în experienţa mea, nu era bun de nimic. Probabil că ar fi fost bun într-o maşină obişnuită sau într-o maşinuţă de dune ce nu intra în luptă. Dar dacă ieşeam două-trei zile cu vehiculul, la întoarcere ajungeam aproape întotdeauna să ne petrecem aceeaşi perioadă reparându-l. În mod inevitabil, ceda vreun pivot sau vreo bucşă. Trebuia să ne facem singuri reparaţiile. Norocul nostru era că aveam în pluton un mecanic certificat ASCE şi el se ocupa de mentenanţa vehiculelor.

Însă cel mai mare dezavantaj era de departe faptul că aveau tracţiune doar pe două roţi. Iar ăsta era un mare impediment dacă terenul era cât de cât moale. În timpul mersului nu întâmpinam prea mari probleme, dar, dacă ne opream, dădeam de bucluc. Trebuia să le scoatem mai mereu din nisipul kuweitian.

Erau grozave când mergeau. Ca mitralior, stăteam pe scaunul înălţat din spatele şoferului şi al ofiţerului cu navigaţia, aşezaţi unul lângă altul în faţa mea. Înarmat cu ochelari balistici tactici şi cu cască de tip elicopter, mă legam cu centura de siguranţă şi mă ţineam bine în timp ce goneam prin deşert cu 110 km/h. Trăgeam câteva rafale cu calibrul .50, apoi deblocam maneta de lângă scaun şi mă întorceam spre partea din spate. Înşfăcam M-60 de acolo şi mai trăgeam nişte rafale. Dacă simulam că eram atacaţi din lateral, puteam să trag în acea direcţie cu M-4 din dotare.

Era *distractiv* să tragi cu mitraliera mare!

Mai greu era să ţinteşti cu măgăoaia aia în vreme ce vehiculul sălta prin deşert. Poţi mişca arma respectivă în sus şi-n jos ca să menţii ţinta în cătare, dar nu ai cum să fii foarte precis – în cel mai bun caz, tragi suficient de multe rafale încât să scapi naibii de-acolo.

În afară de cele patru DPV-uri cu trei locuri, mai aveam şi două de şase locuri. Acestea erau simple, de culoarea vaniliei – trei rânduri de câte două scaune, singura armă fiind şaizecista din faţă. Le foloseam pe post de centru de comandă. Era foarte plictisitor să mergi cu ele. Parcă şofai cu mama într-un autoturism combi, în timp ce tata conducea maşina sport.

Ne antrenam câteva săptămâni. Făceam multă orientare în spaţiu, construiam ascunzători şi efectuam SR („supraveghere şi recunoaştere”) la graniţă. Săpam, acopeream vehiculele cu plase şi încercam să le ascundem în mijlocul deşertului. Nu-i deloc uşor pentru un DPV: până la urmă, arăta ca un DPV ce încerca să se ascundă în mijlocul deşertului, de cele mai multe ori. De asemenea, exersam şi scoaterea DPV-urilor din elicoptere, stând deja în şa când atingeau solul: un fel de rodeo pe roţi.

Pe măsură ce ianuarie se apropia de sfârşit, a început să ne macine îngrijorarea, nu că avea să izbucnească războiul, ci că nu vom fi în prima linie din prima clipă. La vremea respectivă, turele din zonele de conflict durau şase luni. Noi eram acolo din septembrie şi ar fi trebuit să ne întoarcem în State peste câteva săptămâni.

Voiam să intru în focul luptei, să pun în practică tot ce învăţasem. Contribuabilii americani investiseră sume considerabile în pregătirea mea ca membru SEAL. Voiam să îmi apăr ţara, să îmi fac datoria şi meseria.

Dar, mai presus de orice, voiam să simt fiorul bătăliei.

Taya vedea lucrurile complet diferit.

Taya:

„Pe măsură ce lucrurile se precipitau şi războiul bătea la

uşă, eram tot mai speriată. Chiar dacă ostilităţile nu începuseră în mod oficial, ştiam că ei erau angrenaţi în operaţiuni periculoase. Când trupele SEAL sunt la treabă, există mereu anumite riscuri. Chris încerca să le minimizeze ca să nu îmi mai fac griji, însă ştiam şi eu să citesc printre rânduri. Anxietatea mea se manifesta în diverse moduri. Eram panicată. Vedeam lucruri cu coada ochiului care nu erau acolo în realitate. Nu puteam dormi decât cu toate luminile aprinse; citeam în fiecare noapte până mi se închideau ochii în mod involuntar. Făceam tot posibilul ca să evit să rămân singură sau să am prea mult timp pentru gânduri negre.

Chris m-a sunat de două ori şi mi-a mărturisit că a fost implicat în accidente de elicopter. Fuseseră incidente minore, dar se temea să nu aflu cumva de ele din presă şi să îmi fac griji de pomană.

— Vreau să afli de la mine, nu de la ştiri, îmi zicea el. Am avut un mic accident de elicopter, însă sunt teafăr.

Într-o zi mi-a spus că are un exerciţiu de antrenament cu un alt elicopter. A doua zi dimineaţă, la ştiri, s-a anunţat că un elicopter s-a prăbuşit în apropierea graniţei şi că nu existau supravieţuitori. Prezentatorul a zis că aparatul transporta soldaţi din forţele speciale.

În armată, termenul «Forţe Speciale» se referă la trupele de operaţiuni speciale ale Forţelor Terestre, dar prezentatorii de ştiri îl aplică adeseori şi trupelor SEAL. Aşa că m-am gândit la ce era mai rău.

Nu am primit nicio veste de la el în acea zi, chiar dacă îmi promisese că mă va suna.

Mi-am zis că nu trebuie să mă panichez. Nu are cum să fie tocmai el.

Mi-am ocupat mintea la serviciu. Seara, cum telefonul nu mai suna, am simţit cum începea să mă cuprindă teama… Apoi m-am panicat puţin. Nu puteam să dorm, deşi eram extenuată de la serviciu şi de la toate lacrimile ţinute în frâu, şi care ameninţau să îmi spulbere înşelătoarea stare de calm pe care mi-o impusesem.

Într-un final, pe la ora unu noaptea am început să cedez

nervos.

A sunat telefonul. Am sărit să răspund.

— Bună, scumpo! l-am auzit eu spunând pe un ton voios.

Am izbucnit în hohote de plâns.

Chris mă tot întreba ce s-a întâmplat. Eu nu puteam nici măcar să mai îngaim ceva inteligibil. Toată spaima şi uşurarea pe care le simţeam se revărsau în hohote de plâns.

După aceea am jurat să nu mă mai uit la ştiri”.

4

ÎNCĂ CINCI MINUTE DE TRĂIT

Maşinuţele de dune şi mocirla nu fac casă bună

Echipat şi cu centura pusă, stăteam vibrând în scaunul mitraliorului din DPV la câteva minute după miezul nopţii de 20 martie 2003, în timp ce un MH-53 al Aviaţiei Militare decola de pe pista din Kuweit. Vehiculul fusese urcat în spatele aparatului PAVE-Low şi în acea noapte eram în drum spre misiunea pe care o repetaserăm în ultimele săptămâni. Aşteptarea se apropia de sfârşit; se declanşase Operaţiunea pentru Libertatea Irakului.

În sfârşit, primeam şi războiul pe care mi-l doream.

Transpiram şi nu doar de nerăbdare. Neştiind exact ce aşi avea în mânecă Saddam, primiserăm ordin să purtăm echipament MOPP[16] complet (poreclit „costum de astronaut" de unii). Costumele protejează împotriva atacurilor chimice, dar sunt la fel de comode ca nişte pijamale din cauciuc, iar masca de gaze e chiar mai rea.

— Picioarele ude! rosti cineva la radio.

Mi-am verificat armele. Erau pregătite toate, inclusiv 50-ul. Nu mai trebuia decât să trag piedica de la încărcător.

Eram cu faţa spre coada elicopterului. Rampa din spate nu era închisă până la capăt, aşa că puteam vedea afară, în noapte. Deodată, fâşia neagră pe care o urmăream pe deasupra rampei licări roşiatic – irakienii porniseră artileria şi radarele antiaeriene de care nu ar fi trebuit să dispună, conform informaţiilor transmise de serviciul nostru de spionaj, iar piloţii elicopterelor începură să tragă rachete de semnalizare şi panglici reflectoare pentru a-i induce în eroare.

Apoi apărură trasoarele, rafale de gloanţe zburând prin faţa dreptunghiului negru şi îngust.

---

[16] Mission Oriented Protective Posture = Postură Protectoare în Conformitate cu Misiunea (în lb. engl. în orig.) (n.tr.).

„La naiba! O să fim doborâţi înainte să apuc să fac şi eu de petrecanie cuiva”, m-am gândit eu.

Surprinzător însă, irakienii nu au reuşit să ne nimerească. Elicopterul a continuat să înainteze.

— Picioarele uscate! rosti cineva la radio.

Eram deasupra uscatului în momentul acela.

Afară se dezlănţuise infernul. Noi făceam parte dintr-o echipă însărcinată cu atacarea resurselor petroliere irakiene înainte ca inamicul să le poată arunca în aer sau incendia, aşa cum făcuse în timpul Furtunii în Deşert, în 1991. Trupele SEAL şi GROM trebuiau să atace platformele petroliere şi pe cele de gaze naturale (GOPLAT) din Golf, dar şi rafinăriile şi zonele portuare.

Doisprezece dintre noi trebuia să pătrundem mai adânc în teritoriul inamic şi să atacăm rafinăria de la al-Faw. Cele câteva minute în plus însemnară o ploaie de gloanţe şi, când ateriză elicopterul, eram deja în focul acţiunii.

Rampa se deschise şi şoferul nostru apăsă pedala de acceleraţie. Mi-am încărcat arma, gata să trag, în timp ce goneam pe rampă. DPV-ul căzu pe pământul moale şi… se împotmoli imediat.

„Ce porcărie!”

Şoferul băgă maneta în marşarier, forţând cureaua de transmisie ca să ne urnească din loc. Măcar nu mai eram în elicopter – un alt DPV se înţepenise la jumătatea rampei. Pilotul încerca disperat să scape de el – piloţilor nu le place deloc să fie în bătaia puştii, aşa că voiau să plece cât mai repede.

Deja puteam auzi unităţile DPV raportând prin radio. Aproape toate se împotmoliseră în mocirla îmbibată cu ţiţei. Specialista în spionaj care ne consilia ne asigurase că vom ateriza pe teren solid. La fel de adevărat este însă că ea şi colegii ei susţinuseră că irakienii nu aveau artilerie antiaeriană. Aşa cum se zice, sintagma „military intelligence”[17] este un oximoron.

[17] Joc de cuvinte, în limba engleză *intelligence* însemnând atât inteligenţă, cât şi informaţii. Drept urmare, autorul insinuează că „inteligenţă” şi „militară” ar fi termeni contradictorii (n.tr.).

— Ne-am împotmolit! strigă plutonierul nostru.

— Mda, şi noi ne-am împotmolit, confirmă şi locotenentul.

— Ne-am împotmolit, se auzi încă o voce.

— La dracu', trebuie să plecăm de-aici.

— Bine. Coborâţi din vehicule şi ocupaţi-vă poziţiile, rosti plutonierul.

Mi-am desfăcut centura, am înşfăcat şaizecista din spate şi am pornit în direcţia gardului care împrejmuia rafinăria. Misiunea noastră era să preluăm controlul asupra porţii şi trebuia să o îndeplinim chiar dacă nu mai dispuneam de motorizare.

Am găsit un morman de dărâmături în apropierea porţii şi am instalat şaizecista. Un tip a venit lângă mine cu un Carl Gustav. O armă fără recul (în teorie), aceasta trage o rachetă care poate scoate din luptă un tanc sau să facă o gaură într-o clădire. Nimic nu avea să treacă pe acea poartă fără permisiunea noastră.

Irakienii stabiliseră un perimetru defensiv în afara rafinăriei. Problema lor era că noi aterizaserăm înăuntru, în acele clipe ne aflam între ei şi rafinărie – cu alte cuvinte, în spatele poziţiilor lor.

Asta nu le-a plăcut prea mult. S-au întors şi au început să tragă în noi.

Îndată ce am înţeles că nu eram atacaţi cu gaze, mi-am aruncat masca de pe faţă. Trăgând cu şaizecista, aveam o grămadă de ţinte la dispoziţie – prea multe, de fapt. Eram copleşiţi numeric. Însă asta nu era o problemă pentru noi. Am început să cerem sprijin aerian. În câteva minute, deasupra noastră au apărut tot felul de avioane: F/A-18, F-16, A-10A, chiar şi o aeronavă de atac AC-130.

Modelele A-10A, cunoscute ca Facoceri, erau grozave. Sunt aparate cu viteză redusă, însă în mod deliberat sunt concepute să zboare încet, la joasă altitudine, ca să poată atinge cât mai multe ţinte de la sol. În afară de bombe şi de rachete, ele mai sunt echipate şi cu o mitralieră Gatling de 30 mm. Mitralierele alea au măcinat straşnic inamicul în acea noapte. Irakienii au adus blindate din oraş ca să ne vină de hac, dar nici n-au apucat să se apropie de noi. După

o vreme, şi-au dat seama că nu era a bună şi au încercat să fugă.

Mare greşeală din partea lor! Asta i-a transformat în ţinte şi mai uşoare. Avioanele continuau să vină, decimându-i. Îi luau în cătare şi îi anihilau. Auzeai proiectilele şuierând prin aer *(errrrrrrrrr),* apoi ecoul *(erhrhrrhrh),* urmat la câteva secunde de al doilea rând de explozii şi de prăpădul semănat de gloanţe.

„La dracu, e nemaipomenit! Îmi place la nebunie! E palpitant, periculos şi îmi place la nebunie”, mi-am zis eu în sinea mea.

Gazaţi

O unitate britanică a aterizat a doua zi dimineaţă. Bătălia se încheiase deja. Bineînţeles că nu ne-am putut abţine să nu-i luăm peste picior pentru asta.

— Poftiţi, poftiţi. Lupta s-a terminat. Puteţi veni liniştiţi.

Nu cred că li s-a părut foarte amuzant, dar nici nu pot fi sigur. Vorbesc o engleză ciudată. Epuizaţi, ne-am dus să căutăm un loc de odihnă dincolo de poartă. Am găsit o casă distrusă aproape complet în timpul luptei. Ne-am strecurat printre dărâmături, ne-am trântit în moloz şi am adormit.

M-am trezit peste câteva ore. Mai toţi camarazii din compania mea dădeau şi ei semne de trezire. Am ieşit şi am început să verificăm perimetrul câmpurilor petrolifere. În timpul investigaţiilor am descoperit o parte din apărarea antiaeriană pe care irakienii *nu* o aveau. Însă nu mai trebuia să actualizăm rapoartele serviciului de informaţii – antiaeriana respectivă nu avea să mai deranjeze pe nimeni.

Erau cadavre pretutindeni. Am văzut un tip al cărui fund fusese spulberat, la propriu. Făcuse hemoragie şi murise, nu înainte însă de a încerca să se târască departe de avioane. Se vedea dâra de sânge în ţărână.

Pe când ne lămuream cum stătea treaba, am zărit o autofurgonetă Toyota în depărtare. Venea pe şosea şi s-a oprit la nici doi kilometri distanţă.

Autofurgonetele albe, fără însemne, erau folosite de

irakieni ca vehicule militare pe timp de război. De obicei, erau versiuni de Toyota Hilux, modelul compact produs sub mai multe forme. (În State, Hilux-ul este cunoscut mai degrabă ca SR5; la un moment dat, noi nu am mai importat acel model, dar el continuă să fie vândut în străinătate.) Neştiind ce se întâmpla, ne-am holbat la autovehicul câteva clipe, până când am auzit un *şuierat.*

La câţiva metri de noi a picat *ceva.* Irakienii trăseseră cu mortierul de pe platforma din spate a autofurgonetei. Proiectilul se afundă în mocirla unsuroasă, fără să rănească pe cineva.

— Slavă Domnului că nu a explodat, observă cineva. Am fi murit cu toţii.

Un fum alb începu să se înalţe din gaura în care aterizase proiectilul.

— Gaz! urlă altcineva.

Am luat-o la fugă cât puteam de repede spre poartă, însă chiar înainte să ajungem la ea, santinelele britanice ne-au trântit-o în nas, refuzând să o deschidă.

— Nu puteţi intra! a zbierat unul dintre soldaţi. Aţi fost gazaţi.

În timp ce aparatele Cobra ale puşcaşilor marini zburau pe deasupra noastră ca să distrugă mortierele, noi încercam să ne dăm seama dacă vom muri sau nu.

După câteva minute, cum încă mai respiram, am conştientizat că fumul fusese doar atât – fum. Poate că era aburul din noroi. Nu contează. Fusese un simplu sfârâit, fără explozie sau gaz.

Ceea ce reprezenta o mare uşurare pentru noi.

Shatt al-Arab

După ce am ocupat al-Faw, am reparat două DPV-uri şi am pornit spre nord, spre Shatt al-Arab, râul care separă Iranul şi Irakul înainte să se verse în Golf. Misiunea noastră era să depistăm ambarcaţiunile-kamikaze şi plantatorii de mine ce ar fi putut coborî pe râu, venind către Golf. Am găsit un punct vechi de frontieră, abandonat de irakieni, şi

ne-am instalat un post de observaţie acolo.

La începutul războiului, regulile noastre de angajare în luptă erau foarte simple: „Dacă vedeţi vreun bărbat între şaisprezece şi şaizeci şi cinci de ani, împuşcaţi-l. Omorâţi toţi bărbaţii pe care îi vedeţi”.

Nu aceştia erau termenii folosiţi, dar cam asta era ideea. Atunci eram cu ochii pe Iran, deşi aveam ordine stricte să *nu* deschidem focul, cel puţin nu în direcţia iranienilor.

În fiecare noapte trăgea în noi cineva de pe cealaltă parte a râului. Noi raportam incidentul şi ceream permisiunea de a riposta. Şi de fiecare dată primeam acelaşi răspuns, clar şi răspicat: „NU!” Foarte limpede şi foarte categoric.

Privind în retrospectivă, reacţia lor avea sens. Cele mai grele piese de care dispuneam erau un Carl Gustav şi două şaizeciste. Iranienii aveau artilerie grea şi ne ştiau poziţia. Nu le-ar fi trebuit prea mult ca să ne nimerească. De fapt, probabil că încercau să ne aţâţe ca să aibă motiv să ne facă de petrecanie.

Cert e că ne-au enervat. Când cineva trage în tine, vrei să ripostezi.

După entuziasmul de la începutul războiului, moralul ne-a mai scăzut. Stăteam fără să facem nimic. Unul dintre băieţi avea o cameră de filmat şi am înregistrat un clip ca să ne mai destindem. Nu aveam de făcut mare brânză. Am găsit câteva arme irakiene şi le-am adunat într-un morman cu gândul de a le arunca în aer. Cam asta a fost tot. Irakienii nu trimiteau ambarcaţiuni în direcţia noastră, iar iranienii trăgeau un singur foc, aşteptând ca noi să reacţionăm. Singura chestie pe care o puteam face era să intrăm în apă şi să ne uşurăm în direcţia lor.

Am stat de strajă cu rândul o săptămână – doi ca santinele şi patru odihnindu-se –, monitorizând comunicaţiile radio şi cu ochii pe apă. În cele din urmă, am fost înlocuiţi de un alt grup de membri SEAL şi ne-am întors în Kuweit.

Cursa spre Bagdad

În acel moment, aşa-zisa Cursă spre Bagdad începuse deja. Unităţile americane şi aliate dăduseră năvală peste graniţă, avansând rapid în fiecare zi.

Ne-am petrecut câteva zile în tabăra noastră din Kuweit, aşteptând să primim instrucţiuni. Oricât de frustrantă ar fi fost perioada petrecută în postul de frontieră, în acele momente era şi mai rău. Voiam să intrăm în acţiune. Erau atâtea misiuni pe care le-am fi putut duce la bun sfârşit – eliminarea acelor antiaeriene „inexistente" ceva mai în adâncul teritoriului irakian, de exemplu –, însă comandanţii nu dădeau semne că ar fi vrut să apeleze la serviciile noastre.

Şederea ne fusese prelungită pentru a putea participa la prima fază a războiului. Însă la un moment dat se zvonea că vom fi trimişi înapoi în State şi înlocuiţi cu Trupa nr. 5. Nimeni nu voia să plece din Irak de vreme ce se precipitau lucrurile. Moralul era la minimum. Eram irascibili toţi.

Colac peste pupăză, irakienii lansaseră nişte rachete Scud chiar înainte de izbucnirea războiului. Aproape toate fuseseră anihilate de rachetele Patriot, însă una scăpase. Vă vine să credeţi că proiectilul a distrus exact Starbucks-ul în care ne petreceam noi timpul în perioada de antrenament?

E josnic să tragi într-o cafenea. Ar fi putut fi mai rău, bănuiesc. Ar fi putut fi o gogoşerie.

Poanta e că preşedintele Bush a declarat război doar după ce a fost lovit Starbucks-ul. Poţi să-i iei în balon pe cei de la ONU cât vrei tu, dar, dacă ameninţi dreptul oamenilor de a se alimenta cu cafeină, poţi fi sigur că vei plăti.

Am rămas pe loc trei-patru zile, morocănoşi şi deprimaţi. Apoi ne-am alăturat ofensivei puşcaşilor marini din regiunea Nasiriyei. Eram înapoi în război.

În apropierea Nasiriyei

Nasiriya este un oraş de pe fluviul Eufrat, în sudul Irakului, la vreo 200 de kilometri nord-vest de Kuweit. Oraşul propriu-zis a fost ocupat de puşcaşii marini în 31 martie, însă luptele au continuat o vreme în regiune, mici grupuri de soldaţi irakieni şi de fedayeeni opunând rezistenţă şi atacând trupele americane. În apropierea Nasiriyei a fost capturată şi reţinută Jessica Lynch[18] în primele zile ale războiului.

Unii istorici consideră că luptele din acea regiune au fost cele mai aprige din tot războiul pentru puşcaşii marini, comparându-le cu cele mai crunte confruntări din Vietnam şi mai apoi din Fallujah. Pe lângă oraşul propriu-zis, puşcaşii marini au ocupat şi Aerodromul Jalibah, câteva poduri de pe Eufrat, drumuri şi orăşele ce deschideau calea către Bagdad în acel prim stadiu al războiului. Pe drum, ei au început să dea peste tot felul de insurgenţi fanatici, fapt ce avea să se generalizeze după căderea Bagdadului.

Noi am jucat un rol foarte mic în conflictul de acolo. Am participat la nişte bătălii crâncene, dar greul a căzut pe umerii puşcaşilor marini. Evident, nu pot scrie despre majoritatea lucrurilor care s-au petrecut acolo; am văzut bătălia ca şi cum aş fi privit un peisaj enorm printr-un pai minuscul.

Când lucrezi cu unităţi din armată şi din Corpul puşcaşilor marini observi imediat diferenţa. Şi în armată sunt oameni de nădejde, însă performanţele lor depind adeseori de caracteristicile fiecărei unităţi în parte. Unele sunt excelente, pline cu luptători de elită. Există şi câteva absolut jalnice; aproape toate se situează undeva între aceste extreme.

Din experienţa mea, toţi puşcaşii marini sunt la fel de

[18] Jessica Down Lynch (n. 26 aprilie 1983) a participat la invazia în Irak, în 2003. În bătălia de la Nasiriya convoiul ei a căzut într-o ambuscadă şi ea a fost capturată. A fost salvată de forţele speciale americane la 1 aprilie, prima misiune de salvare reuşită după Vietnam, dar şi prima a unei femei militar (n.red.).

zeloşi, gata oricând să lupte până la moarte. Nu-i unul care să nu vrea să se arunce în focul luptei şi să omoare. Sunt toţi nişte duri.

Un 53 ne-a lăsat în deşert în toiul nopţii, pe două DPV-uri de trei locuri. Terenul era destul de tare încât să nu ne mai împotmolim.

Ne aflam chiar în spatele avangardei americane şi nu existau unităţi inamice prin preajmă. Am străbătut deşertul până am dat de o bază de-a armatei. Ne-am odihnit câteva ore cu ei, apoi am plecat să îi găsim pe puşcaşii marini poziţionaţi în faţa lor.

Deşertul nu era complet pustiu. Deşi există multe porţiuni aride şi nepopulate, mai dai din când în când şi peste oraşe sau alte mici aşezări. Noi preferam să ocolim oraşele, observându-le de la distanţă. Treaba noastră era să identificăm fortăreţele inamice, transmiţând poziţiile acestora pentru ca puşcaşii marini să poată decide dacă să le atace sau să treacă mai departe. Când dădeam de teren ceva mai ridicat, ne opream puţin şi scanam zona.

Am avut un singur contact semnificativ în acea zi. Treceam pe la marginea unui oraş ceva mai mare. Se pare că ne-am apropiat prea mult, deoarece s-a deschis focul asupra noastră. Am tras cu arma de calibru .50, apoi am folosit şaizecista în timp ce părăseam zona.

Cred că am străbătut sute de kilometri în ziua aceea. Ne-am întins puţin la sfârşitul după-amiezii, ne-am odihnit şi pe urmă am luat-o iarăşi din loc la căderea nopţii. Când am început să fim vizaţi de tirurile inamice, ni s-au schimbat ordinele. Cei de la cartierul general ne-au chemat înapoi, trimiţând elicoptere care să ne scoată de acolo.

Aţi putea crede că treaba noastră era tocmai asta: să atragem tirul inamic asupra noastră, silindu-l astfel să-şi dezvăluie poziţia. Aţi putea crede că tirurile tot mai dese ale inamicului însemnau că ne apropiaserăm destul de mult de o forţă semnificativă de care nu ştiuse nimeni în prealabil. Aţi putea crede că ăsta era un lucru bun.

Aţi putea avea dreptate. Însă comandantul nostru era de

altă părere. El voia ca noi să *nu* intrăm în bătaia puştii inamicului. Să nu înregistrăm pierderi, chiar dacă asta însemna că nu ne puteam îndeplini misiunea corespunzător. (Ar trebui să adaug că, în pofida tirurilor de armă şi a apropierii de inamic, nu înregistraserăm pierderi.)

Asta ne-a scos din sărite. Porniserăm la drum cu gândul că vom fi în misiune de recunoaştere o săptămână. Aveam combustibil, apă şi hrană berechet, şi ştiam deja cum să ne realimentăm în caz de nevoie. La dracu', puteam să mergem până la Bagdad, care era încă în mâinile irakienilor la acel moment.

Ne-am întors deznădăjduiţi la bază.

Războiul nu s-a încheiat acolo pentru noi, dar acela a fost un semn de rău augur pentru ceea ce ne aştepta.

Trebuie să înţelegeţi: niciun SEAL nu *vrea* să moară. Scopul războiului, după cum spunea şi generalul George S. Patton, este să îl omori pe celălalt nenorocit. Însă voiam să luptăm.

Parţial, asta ţine de considerente personale. E la fel ca la sportivi: ei vor să participe la competiţiile importante, să concureze pe terenul de joc sau în ring. Totuşi, cred că un rol mai important îl joacă patriotismul.

Este genul de lucru care nu poate fi înţeles dacă trebuie explicat. Probabil că episodul următor vă va ajuta totuşi să pricepeţi:

Într-o noapte, ceva mai târziu, am fost implicaţi într-un schimb istovitor de focuri. Vreo zece dintre noi ne-am petrecut aproape 48 de ore la etajul unei clădiri vechi şi abandonate din cărămidă, luptând la peste 35°C, cu echipamentul complet pe noi. Gloanţele zburau peste tot, demolând pereţii din jurul nostru necontenit. Nu ne opream decât ca să ne reîncărcăm armele.

Într-un final, când a răsărit soarele, şuieratul gloanţelor a încetat. Lupta se încheiase. S-a lăsat o linişte sinistră.

Când au venit puşcaşii marini să ne înlocuiască, ne-au găsit pe toţi din încăpere fie rezemaţi de pereţi, fie prăbuşiţi la podea, oblojindu-ne rănile sau trăgându-ne, pur

şi simplu, sufletul.

Unul dintre puşcaşii marini de afară a luat un drapel american şi l-a înălţat deasupra poziţiei noastre. Altul a pus Imnul Naţional – nu ştiu de unde se auzea muzica, însă simbolismul ei şi modul în care mi-a atins sufletul au fost copleşitoare; rămâne şi acum una dintre cele mai impresionante amintiri pentru mine.

Deşi istoviţi, ne-am ridicat toţi, ne-am dus la fereastră şi am salutat. Cuvintele imnului ne răsunau în inimi în timp ce urmăream stindardul fluturând în lumina palidă a zorilor. Această aducere-aminte a lucrurilor pentru care luptam ne-a stârnit lacrimi, care apoi s-au amestecat cu sângele şi sudoarea.

Am trăit sensul propriu al „pământului celor liberi” şi al „casei celor viteji”. Pentru mine, nu este un sentimentalism ieftin. O simt cu toată fiinţa mea. Chiar şi la meciuri mă enervez când cineva vorbeşte în timpul imnului sau nu îşi descoperă capul. Şi nici nu-mi ţin gura în privinţa asta.

Pentru mine şi pentru ceilalţi membri SEAL alături de care am luptat, patriotismul şi intrarea în focul luptei erau puternic conectate. Însă comandanţii decid cât de mult luptăm, nu noi. Multe depind de cartierul general, de ofiţerii care ne conduc. Ofiţerii SEAL sunt foarte diferiţi între ei. Unii sunt buni, alţii nu. Iar unii sunt nişte papă-lapte.

Nu zic că nu ar fi nişte duri ca indivizi, dar duritatea asta *individuală* nu este suficientă pentru a te transforma într-un conducător bun. Mai e nevoie de metode şi de ţeluri.

Comandanţii noştri voiau să obţinem o rată de succes de 100% cu zero pierderi. Sună admirabil, într-adevăr – cine nu vrea să aibă succes şi cine vrea să aibă pierderi? Însă în război aceste două lucruri sunt incompatibile, iar ţelul este nerealist. Dacă îţi propui o rată de succes de 100% cu zero pierderi, nu o să întreprinzi prea multe operaţiuni. Nu îţi vei asuma niciodată riscuri, oricât de necesare ar fi acestea.

La modul ideal, am fi putut supraveghea câmpul de luptă înarmaţi cu puşti cu lunete şi să efectuăm misiuni de recunoaştere pentru puşcaşii marini din regiunea Nasiriyei. Am fi putut juca un rol mult mai mare în înaintarea

puşcaşilor. Am fi putut salva nişte vieţi.

Voiam să ieşim noaptea şi să atacăm următoarea localitate prin care Corpul puşcaşilor marini avea să treacă. Le mai uşuram şi lor munca astfel, omorând cât mai mulţi duşmani posibil. Am făcut şi câteva misiuni de acest gen, dar au fost mult prea puţine faţă de câte am fi putut efectua.

Răul

Nu am ştiut niciodată mare lucru despre islam. Crescut în religia creştină, ştiam, bineînţeles, de conflictele religioase din istorie. Ştiam de Cruciade şi ştiam că existaseră lupte şi atrocităţi dintotdeauna.

Însă mai ştiam un lucru: creştinismul evoluase faţă de stadiul la care fusese în Evul Mediu. Nu mai omorâm oameni pentru că sunt de o altă religie.

Oamenii cu care ne luptam în Irak, după ce învingeam armata lui Saddam sau aceasta fugea, erau fanatici. Ne urau fiindcă nu eram musulmani. Voiau să ne omoare, chiar dacă tocmai îl răsturnaserăm pe dictatorul lor, deoarece practicam o altă religie decât ei.

Parcă religia trebuia să le insufle toleranţă oamenilor, nu-i aşa?

Lumea spune că trebuie să te distanţezi emoţional de inamic ca să îl poţi ucide. Dacă asta-i adevărat, în Irak insurgenţii ne-au uşurat mult misiunea. Povestea pe care v-am zis-o în paginile anterioare, cea cu mama care a tras cuiul de la grenadă sacrificându-şi copilul, este doar unul dintre exemplele înfiorătoare.

Fanaticii cu care ne luptam nu puneau preţ decât pe propria lor interpretare pervertită a religiei. Iar mulţi dintre ei doar *pretindeau* că ţineau religia la loc de cinste – mai toţi nici măcar nu se rugau. Unii erau drogaţi ca să se lupte cu noi.

Mulţi insurgenţi erau laşi. Foloseau în mod obişnuit droguri ca să capete curaj. Fără acestea nu făceau doi bani.

Am o casetă video pe undeva în care apar un tată şi fata lui într-o casă pe care o percheziţionam. Ei erau la parter; din nu ştiu ce motiv, o grenadă luminoasă s-a declanşat la etaj.

Pe înregistrarea video se vede cum tatăl se ascunde în spatele fetei, temându-se că va fi omorât şi dispus deci să-şi sacrifice fata.

Cadavre ascunse

Totuşi, chiar dacă erau laşi, asta nu înseamnă că nu puteau omorî oameni. Insurgenţii nu îşi băteau capul cu reguli de angajare în luptă sau cu judecarea în faţa Curţii marţiale. Dacă li se ivea ocazia, omorau toţi occidentalii pe care îi puteau găsi, indiferent dacă erau soldaţi sau nu.

Într-o zi am fost trimişi într-o casă unde auziserăm că ar putea fi ţinuţi prizonieri americani. Nu am găsit pe nimeni în clădire. Însă în pivniţă erau semne clare că pământul fusese răscolit. Aşa că am aprins luminile lanternelor şi am început să săpăm.

N-a trecut mult şi am văzut un picior acoperit de pantalon, apoi un cadavru proaspăt îngropat.

Un soldat american. Din armată.

Lângă el mai era unul. Şi încă unul, acesta purtând uniforma de camuflaj a puşcaşilor marini.

Fratele meu se înrolase în Corpul puşcaşilor marini cu puţin înainte de 11 septembrie 2001. Nu mai aveam veşti de la el şi credeam că fusese trimis în Irak.

Nu ştiu de ce, dar în timp ce ajutam la dezgroparea cadavrului, am fost convins că era fratele meu.

Dar nu era. Am rostit o rugăciune în gând şi am continuat să săpăm.

Încă un cadavru, tot de puşcaş marin. M-am aplecat şi m-am forţat să îl privesc.

Nu era el.

Însă în clipele acelea, cu fiecare om pe care îl scoteam din acel mormânt – şi erau o grămadă –, eram tot mai sigur că îmi voi vedea şi fratele. Am simţit cum mi se făcea stomacul ghem. Am continuat să sap. Îmi venea să vomit.

În cele din urmă, am terminat. Nu era acolo.

Am avut o clipă de uşurare, ba chiar de jubilare – niciunul dintre ei nu era fratele meu. Apoi am simţit o mâhnire profundă pentru tinerii ucişi ale căror cadavre le scoseserăm la suprafaţă.

Când am primit, în sfârşit, veşti de la fratele meu, am aflat că, deşi era în Irak, nu se afla nici măcar în apropierea zonei în care văzusem acele cadavre. Trecuse şi el prin propriile spaime şi greutăţi, sunt convins, dar m-am simţit mult mai bine când i-am auzit glasul.

Eram tot fratele mai mare care încerca să-l protejeze. La dracu', nu avea nevoie de mine pe post de dădacă; era puşcaş marin şi încă unul pe cinste. Însă unele instincte îţi rămân pe vecie.

Într-un alt loc am găsit butoaie cu materiale chimice care urmau să fie folosite ca arme biochimice. Toată lumea spune că nu au existat arme de distrugere în masă în Irak, dar asta-i adevărat doar dacă vorbim de bombe nucleare finisate, nu şi de multiplele arme chimice sau de precursoarele acestora, pe care le adunase Saddam de-a lungul vremii.

Poate că motivul este că scrisul de pe butoaie arăta că substanţele chimice proveneau din Franţa şi Germania, aliaţii noştri occidentali.

M-am întrebat mereu cât de mult a apucat Saddam să ascundă înainte de invazia propriu-zisă. I-am acordat atâtea avertismente înainte să intervenim, încât sunt sigur că a apucat să mute şi să îngroape tone de materiale. Ce cale au luat acestea, unde vor ajunge, ce vor otrăvi – cred că astea sunt întrebări pertinente care nu vor primi niciodată răspuns.

Într-o zi am văzut nişte lucruri în deşert şi am crezut că erau IED-uri[19]. I-am chemat pe băieţii de la dezamorsări şi aceştia au scos obiectul la suprafaţă. Spre uluirea tuturor,

[19] Improvised Explosive Device = Dispozitiv Exploziv Improvizat (în lb. engl. în orig.) (n.tr.).

nu era o bombă, ci un avion.

Saddam îşi îngropase câteva avioane de vânătoare în deşert. Le acoperise cu plastic şi apoi încercase să le ascundă. Crezuse, probabil, că vom veni doar în trecere, cum se întâmplase la Furtuna în Deşert, dând lovitura şi pe urmă plecând.

S-a înşelat în această privinţă.

„O să murim”

Am continuat să lucrăm alături de puşcaşii marini în marşul lor spre nord. Misiunile noastre ne duceau, de obicei, în faţa lor, fiindcă trebuia să depistăm pâlcurile de inamici. Deşi aveam informaţii care indicau prezenţa unor soldaţi irakieni în regiune, nu ar fi trebuit să dăm peste unităţi prea mari.

Între timp, plutonul se reunise şi acţionam deci laolaltă, toţi şaisprezece. Am ajuns la un mic grup de clădiri de la marginea unui oraş. Imediat s-a deschis focul asupra noastră.

Focurile de armă s-au înteţit în curând şi în câteva minute am înţeles că eram încercuiţi, calea de scăpare fiindu-ne blocată de câteva sute de irakieni.

Am început să omor irakieni cât cuprinde – cot la cot cu camarazii mei –, însă pentru fiecare om împuşcat păreau să răsară patru sau cinci în loc. Am ţinut-o aşa ore în şir, lupta înteţindu-se şi domolindu-se în răstimpuri.

Aproape toate schimburile de focuri din Irak erau sporadice. Puteau fi foarte intense câteva minute, poate chiar o oră sau mai bine, dar într-un final irakienii se retrăgeau. Sau ne retrăgeam noi.

Acolo nu s-a întâmplat aşa. Lupta a continuat în valuri toată noaptea. Irakienii ştiau că ne copleşeau numeric şi că ne-au încercuit, aşa că nu aveau de gând să înceteze. Uşor-uşor, au început să se apropie tot mai mult, până când a devenit foarte limpede că aveau să ne învăluie.

Se terminase cu noi. Urma să murim. Sau, mai rău, să fim luaţi prizonieri. M-am gândit la familia mea şi la cât de

groaznic ar fi fost asta pentru ei. Am hotărât că mai bine mueam.

Am mai tras câteva rafale, însă îi simţeam tot mai aproape. Am început să mă gândesc ce era de făcut dacă ne şarjau. Mi-aş fi folosit pistolul, cuţitul, mâinile – orice.

Şi apoi aş fi murit. M-am gândit la Taya, la cât de mult o iubeam. Am încercat să nu-mi las mintea să zboare aiurea, concentrându-mă pe luptă.

Irakienii se apropiau tot mai mult. Am estimat că mai aveam cinci minute de trăit. Am început să număr secundele în gând.

Nu ajunsesem prea departe cu numărătoarea, când am auzit în staţia radio a companiei: „Venim pe la sud de voi”.

Trupe aliate se apropiau de poziţia noastră.

Cavaleria.

De fapt, puşcaşii marini. Nu aveam să murim. Cel puţin nu în următoarele cinci minute.

Slavă Domnului!

Gata cu lupta

Acţiunea de învăluire a irakienilor s-a dovedit a fi ultima confruntare semnificativă din acea tură. Comandantul ne-a chemat înapoi la bază.

A fost o tâmpenie. Puşcaşii marini intrau în Nasiriya noapte de noapte, încercând să cureţe locul pe măsură ce insurgenţa se înteţea. Ne-ar fi putut da un sector în care să patrulăm. Ne-am fi putut duce acolo să eliminăm băieţii răi –, dar comandantul nostru s-a opus.

Am auzit-o în bazele şi taberele din faţă, unde stăteam de pomană, aşteptând să facem şi noi ceva mai serios. Trupele GROM – forţele speciale poloneze – ieşeau pe teren în misiuni. Ne-au zis că eram nişte lei conduşi de câini.

Puşcaşii marini erau mai direcţi. În fiecare seară, când se întorceau, se luau de noi:

„Câţi aţi hăcuit în seara asta? A, stai aşa – nici măcar n-aţi plecat de-aici”.

Câtă zeflemea! Mai rău, nu aveam replică. Şi eu credeam

că şefii noştri erau nişte fricoşi.

Începuserăm să ne antrenăm pentru cucerirea Barajului Mukarayin de la nord-est de Bagdad. Punct strategic important nu doar pentru că oferea hidroelectricitate, ci şi pentru că ar fi putut încetini avansul trupelor noastre care îi atacau pe irakieni în acea regiune, dacă era lăsat să o inunde. Însă misiunea era amânată întruna şi, în cele din urmă, a fost dată Trupei SEAL nr. 5 care a venit să ne înlocuiască în Golf. (Misiunea, care a urmat planul nostru de bază, a fost un succes.)

Am fi putut face multe lucruri. Ce impact ar fi avut acestea asupra desfăşurării războiului, asta nu aş putea spune. Cu siguranţă, am fi putut salva câteva vieţi, ba poate chiar am fi putut scurta unele conflicte cu o zi sau mai mult. Însă ni s-a zis să ne pregătim de plecare. Tura noastră se terminase.

Am stat în bază câteva săptămâni fără să am nimic de făcut. Mă simţeam ca un laş nenorocit, jucându-mă pe calculator şi aşteptând să fiu trimis acasă.

Eram destul de nervos. De fapt, eram atât de furios, încât voiam să plec din Marina Militară şi din trupele SEAL.

5

LUNETIST

Taya:

„Prima dată când s-a întors Chris în permisie, era scârbit de tot. În special de America.

În maşină, în drumul spre casă, ascultam radioul. Nu se vorbea despre război; viaţa mergea mai departe, de parcă nu se întâmpla nimic în Irak.

— Oamenii vorbesc numai despre rahaturi, a zis el. Noi luptăm pentru patrie şi nimănui nu îi pasă.

Fusese foarte dezamăgit când izbucnise războiul. Se afla în Kuweit şi văzuse ceva de rău despre trupele noastre la televizor. M-a sunat şi mi-a spus:

— Ştii ceva? Dacă asta cred ei, n-au decât să se ducă dracu'. Eu sunt aici, gata să-mi dau viaţa, şi ei nu fac niciun rahat.

A trebuit să-l asigur că erau mulţi oameni cărora le păsa, nu doar de soldaţii noştri, în general, ci şi de el. Mă avea pe mine, îi avea pe prietenii din San Diego şi Texas, şi familia.

Însă i-a fost greu să se reacomodeze când s-a întors. Se trezea din somn dând cu pumnul. Fusese mereu mai ţâfnos din fire, dar atunci, când mă trezeam în toiul nopţii, îi rosteam numele înainte să mă urc înapoi în pat. Trebuia să îl trezesc înainte să revin în pat ca să mă asigur că nu mă lovea din reflex.

Odată m-am trezit cu mâinile lui încleştate pe braţul meu. Mă ţinea de antebraţ şi de cot. Dormea tun şi părea pe punctul să îmi rupă braţul în două. Am rămas cât mai nemişcată, repetându-i numele din ce în ce mai tare ca să nu-l bruschez, însă încercând să previn vătămarea gravă a braţului. În cele din urmă, el s-a trezit şi mi-a dat drumul din strânsoare.

Încet-încet, am deprins noi obiceiuri şi ne-am acomodat".

Spaime

Nu am plecat din trupele SEAL.

Aş fi făcut-o dacă nu aş mai fi avut atât de mult din contract. Poate că m-aş fi înrolat în Corpul puşcaşilor marini. Însă asta nu era o opţiune.

Aveam şi motive de speranţă. Când te întorci acasă şi Trupa revine dintr-o tură, se produc modificări la vârf şi se schimbă conducerea. Erau şanse ca noul nostru comandament să fie mai destoinic.

Am vorbit cu Taya şi i-am zis cât de supărat eram. Desigur, ea vedea lucrurile din propria perspectivă: se bucura că eram viu şi că mă întorsesem teafăr acasă. Între timp, ofiţerii superiori erau promovaţi şi felicitaţi pentru rolul jucat în război. Primeau toată gloria.

O glorie de rahat.

O glorie de rahat pentru un război în care nu luptaseră şi pentru poziţia laşă pe care o adoptaseră. Laşitatea lor provocase pierderea unor vieţi pe care le-am fi putut salva dacă ne-ar fi lăsat să ne facem treaba. Dar aşa-i în politică: nişte birocraţi felicitându-se între ei în timp ce erau distruse vieţile unor oameni.

De fiecare dată când veneam în permisie dintr-o tură, stăteam acasă o săptămână întreagă, fără să ies deloc. Pur şi simplu, stăteam. În general, ne reapucam de treabă la vreo lună după ce despachetam şi ne verificam echipamentul. În acea primă săptămână stăteam acasă cu Taya şi-mi vedeam de-ale mele. De-abia după aceea începeam să-mi vizitez rudele şi prietenii.

Nu rememoram secvenţe neplăcute din trecut sau ceva dramatic de genul ăsta; pur şi simplu, voiam să fiu singur.

Îmi amintesc totuşi că, după prima tură în Irak, am avut un *soi* de aducere-aminte, deşi a ţinut doar câteva secunde. Stăteam în camera pe care o foloseam drept birou în casa noastră din Alpine, în apropiere de San Diego. Aveam un sistem de alarmă antifurt şi Taya îl declanşase din greşeală când venise acasă.

M-a speriat de moarte. Mi-am amintit imediat de Kuweit. M-am aruncat sub birou. Am crezut că era un atac cu rachete Scud.

Acum râdem de acel episod, însă în clipele alea am fost cu adevărat speriat, mai speriat chiar decât fusesem în Kuweit când rachetele chiar zburau pe deasupra.

*

M-am distrat pe cinste cu alarmele pentru hoţi. M-am trezit într-o zi după ce Taya plecase la serviciu. Îndată ce am coborât din pat a pornit alarma. Ăsta era un model diferit, cu voce, aşa că am auzit:

„Alertă! Intrus! Intrus în casă! Alertă! Intrus!”

Am luat pistolul şi m-am dus să mă confrunt cu infractorul. Niciun nenorocit care încerca să-mi jefuiască locuinţa nu avea să scape viu.

„Intrus: sufragerie!”

M-am îndreptat precaut spre sufragerie şi mi-am folosit toate abilităţile de SEAL ca să o scrutez.

Nimeni. Aveam de-a face cu un infractor isteţ.

Am trecut în hol.

„Intrus: bucătărie!”

Nici în bucătărie nu era nimeni. Ticălosul fugea de mine.

„Intrus: hol!”

Nenorocitul!

Nu vă pot spune acum cât mi-a luat până să-mi dau seama că *eu* eram intrusul: sistemul mă urmărea pe mine. Taya configurase alarma în ideea că nu era nimeni în casă, pornind astfel senzorii de mişcare.

N-aveţi decât să râdeţi. Dar cu mine, nu de mine, bine?

Întotdeauna m-am simţit mai vulnerabil acasă. După fiecare tură pe câmpul de luptă, mi se întâmpla ceva, de obicei la antrenamente. Îmi rupeam un deget sau ceva mărunt de genul ăsta. Când mă aflam în misiune, peste mări şi ţări, parcă eram invincibil.

— Îţi dai jos mantia de supererou când te întorci acasă din misiune, obişnuia Taya să glumească.

După o vreme, i-am dat dreptate.

*

Părinţii mei fuseseră agitaţi cât fusesem plecat. Voiau să mă vadă imediat ce am ajuns acasă şi cred că nevoia mea de a fi singur o vreme i-a afectat mai mult decât vor să recunoască. Însă când ne-am întâlnit, a fost o zi fericită pentru toată lumea.

Tatăl meu a fost mai afectat de plecarea mea pe front, manifestându-şi neliniştea mult mai mult decât mama. E ciudat – câteodată persoanele mai puternice se simt mai rău când nu au cum să controleze o situaţie şi nu pot fi alături de oamenii pe care îi iubesc. Am simţit asta pe pielea mea.

Şi asta s-a întâmplat de fiecare dată când am plecat în misiune. Mama era cea stoică; tatăl meu, altminteri stoic, îşi făcea griji cu carul.

Instruit

Am renunţat la o parte din concediu şi m-am întors din permisie cu o săptămână mai devreme, ca să mă înscriu la cursul de lunetişti. Aş fi renunţat la mult mai mult pentru ocazia asta.

Lunetiştii Corpului de puşcaşi marini au primit multă atenţie de-a lungul anilor şi pe bună dreptate: programul lor de pregătire este considerat în continuare ca fiind unul dintre cele mai bune din lume. De fapt, lunetiştii SEAL acolo erau instruiţi. Între timp însă, ne-am făcut şi noi propria noastră şcoală, adaptând o mare parte din ceea ce fac puşcaşii marini, dar adăugând anumite lucruri cu care un lunetist SEAL s-ar putea confrunta în misiune. De aceea, şcoala SEAL durează de două ori mai mult.

După BUD/S, pregătirea de lunetist a fost cel mai greu curs pe care l-am urmat. Se jucau mereu cu minţile noastre. Ne ţineau noaptea până târziu şi ne trezeau dimineaţa devreme. Ne alergau şi ne sâcâiau în permanenţă cu câte ceva.

Asta era o componentă crucială a instrucţiei. Cum nu te puteau împuşca, puneau cât mai multă presiune pe tine în orice alt fel. Din ce am auzit, numai 50% dintre membrii SEAL care se înscriu la şcoala asta o termină. Nu mă mir.

La primele cursuri înveţi cum să foloseşti computerele şi camerele de filmat necesare pentru acest rol. Lunetiştii SEAL nu sunt doar trăgători. De fapt, trasul propriu-zis cu arma e doar un aspect. Unul important, chiar vital, dar în niciun caz nu-i totul.

Un lunetist SEAL este antrenat să observe. Asta-i o abilitate fundamentală. Se prea poate să ajungă în faţa grosului trupelor, însărcinat să descopere tot ce poate despre inamic. Chiar dacă misiunea lui este să elimine o ţintă importantă, primul lucru pe care trebuie să-l facă este să observe bine împrejurimile. Trebuie să ştie să utilizeze abilităţi şi dispozitive de orientare moderne, precum GPS-ul, şi totodată să prezinte informaţiile pe care le-a cules. Deci cu asta începem.

Următoarea parte a cursului şi, în anumite privinţe, cea mai grea este cea de pândă. Aici pică majoritatea cursanţilor. Pânda înseamnă să te furişezi într-o poziţie fără să fii văzut: uşor de spus, greu de făcut. Înseamnă să te mişti încet şi cu grijă exact în locul de unde trebuie să-ţi îndeplineşti misiunea. Nu-i vorba de răbdare sau, mai bine zis, nu doar de asta. E vorba de disciplină profesională.

Eu nu sunt un tip răbdător, dar am învăţat că, pentru a avea succes la pândă, nu trebuie să mă grăbesc. Dacă ştiu că am de omorât pe cineva, pot aştepta o zi, o săptămână, două chiar.

Mă rog, am şi făcut-o, *de fapt.*

Voi face tot ce este necesar. Gândiţi-vă că nu există pauze de mers la toaletă.

În cadrul unuia dintre exerciţii, a trebuit să ne furişăm printr-o mirişte. Am stat câteva ore ca să îmi aranjez iarba şi fânul de pe uniforma de camuflaj. Această uniformă este una specială, făcută din pânză groasă de sac, fiind oarecum baza de camuflaj pentru un lunetist aflat la pândă. Uniforma îţi permite să adaugi fân, iarbă sau mai ştiu eu ce,

ca să te contopeşti cât mai bine în peisaj. Pânza contribuie şi ea, astfel încât să nu arăţi ca un tip cu fân ieşindu-i din fund când străbaţi câmpul. Arăţi ca o tufă.

Însă în acele uniforme te încingi şi transpiri. Şi ele nu te fac invizibil. Când ajungi pe o porţiune diferită de teren, trebuie să te opreşti şi să-ţi rearanjezi camuflajul. Trebuie să te adaptezi la mediul pe care îl străbaţi.

Îmi amintesc că odată, când înaintam foarte încet pe un câmp, am auzit clopoţeii unui şarpe. Reptila prinsese drag de terenul respectiv. Am încercat să o gonesc cu puterea gândului, dar nu a funcţionat. Nedorind să-mi deconspir poziţia în faţa instructorului care mă nota, m-am furişat încet într-o parte, modificându-mi traseul. Cu unii inamici chiar nu merită să te lupţi.

În timpul segmentului de pândă din antrenamentul nostru, nu primeşti notă pentru primul foc pe care îl tragi, ci pentru al doilea. Cu alte cuvinte: după ce tragi, poţi fi depistat?

Ideal ar fi să nu se întâmple asta. Deoarece, pe lângă posibilitatea destul de mare de a fi nevoit să tragi mai mult de-un foc, trebuie să mai şi scapi de-acolo… de preferinţă, viu.

E important să ţii minte că nu există cercuri perfecte în natură, iar asta înseamnă să faci tot posibilul să îţi camuflezi luneta şi ţeava puştii. Eu îmi acopeream ţeava cu bandă adezivă, pe care apoi o vopseam cu spray ca să o ascund şi mai bine. Îmi puneam ierburi şi în faţa lunetei, şi a ţevii – nu trebuie să vezi absolut tot, doar ţinta.

Mie pânda mi s-a părut cea mai grea parte a cursului. Am fost cât pe ce să-l pic din cauza nerăbdării mele.

De-abia după ce am deprins arta pândei am trecut la tragerile propriu-zise.

Armele

Lumea mă tot întreabă de arme, ce foloseam ca lunetist, ce armă am avut în şcoală, pe care o prefer eu. Pe câmpul

de luptă, îmi alegeam arma potrivită misiunii şi situaţiei specifice. La şcoala de lunetişti, am învăţat elementele de bază despre o gamă variată de arme, deci eram pregătit nu doar să le folosesc pe toate, ci şi să o aleg pe cea mai potrivită pentru fiecare caz în parte.

Am utilizat patru arme elementare la şcoala de lunetişti. Două erau semiautomate cu cartuşieră: Mk-12, o puşcă prevăzută cu lunetă de calibru 5.56; şi Mk-11, o puşcă de calibru 7.62. (Când mă refer la o armă, adeseori menţionez doar calibrul, deci Mk-12 este 5.56. A, şi în faţa numerelor nu mai pun „punct”; e de la sine înţeles.)

Apoi mai era un Win Mag de .300. Şi acesta avea cartuşieră, dar cu buton zimţat de reglaj. Toate aceste trei arme aveau supresor. Ceea ce înseamnă că la capătul ţevii există un dispozitiv care maschează scânteia şi reduce zgomotul glonţului când iese din puşcă, aproape ca un amortizor de armă. (Nu este tocmai un amortizor, deşi unii aşa cred. Fără să intru în amănunte prea tehnice, vreau să menţionez că supresorul funcţionează prin eliberarea gazului din ţeavă la ieşirea glonţului. În general, există două modele, unul care se ataşează de ţeava armei şi altul care este lipit de aceasta. Printre efectele practice ale supresorului de la o puşcă prevăzută cu lunetă se numără şi faptul că tinde să reducă reculul resimţit de trăgător. Asta sporeşte acurateţea tragerii.)

Mai aveam şi o puşcă de calibru .50, fără supresor.

Haide să vedem cum stă treaba cu fiecare armă în parte.

Mk-12

Denumită în mod oficial Puşca-automată cu Utilizare Specială a Marinei Militare a Statelor Unite Mk-12, această armă are o ţeavă de 41 de centimetri, însă foloseşte aceeaşi platformă ca un M-4. Ea trage un cartuş de 5.56 x 45 mm dintr-o cartuşieră de 30 de piese. (Poate fi folosită şi cu o cartuşieră de 20.)

Derivat din ceea ce a devenit cunoscut drept cartuşul .223, adică mai mic şi mai uşor decât majoritatea

cartuşelor militare de dată mai veche, 5.56 nu este tocmai glonţul ideal de tras. Trebuie să tragi de câteva ori ca să pui la pământ pe cineva, mai ales dacă ai de-a face cu ţicniţi drogaţi, cum am păţit noi în Irak. Asta dacă nu îi nimereşti în cap. Însă, contrar a ceea ce credeţi voi, probabil, nu toţi lunetiştii vizează capul victimei. Eu, unul, mă concentrez asupra masei centrale – o ţintă solidă în mijlocul corpului, oferindu-mi astfel spaţiu de manevră berechet.

Puşca era foarte uşor de manevrat, putând fi schimbată, practic, oricând cu M-4, care, deşi nu este o puşcă prevăzută cu lunetă, rămâne totuşi un accesoriu preţios în luptă. De fapt, când m-am întors la plutonul meu, am scos rezervorul inferior de la M-4 şi l-am ataşat la rezervorul superior de la Mk-12. Astfel am obţinut un pat de armă pliant, care mi-a permis să trec pe modul automat. (Am văzut că în prezent unele Mk-12 sunt echipate de la bun început cu patul de armă pliant.)

Când patrulez, prefer să folosesc un pat de armă mai scurt. E mai uşor de ridicat la umăr şi de luat ţinta în cătare. Totodată, e mai indicat în spaţii închise şi strâmte.

Aş mai adăuga ceva în privinţa configuraţiei mele personale: nu am folosit niciodată modul automat al puştii. Singura dată când vrei să treci neapărat pe automat este atunci când trebuie să ţii pe cineva cu capul plecat – împroşcatul cu gloanţe nu oferă deloc precizie. Însă cum se poate ivi şi o împrejurare care să impună asta, am dorit să am şi această opţiune pregătită.

Mk-11

Cunoscută în mod oficial drept Puşca-semiautomată cu Utilizare Specială Mk-11 Mod X, dar şi ca SR25, această armă este extrem de versatilă. Îmi place în mod deosebit Mk-11, deoarece puteam patrula cu ea (în loc de un M-4), în acelaşi timp folosind-o şi ca puşcă prevăzută cu lunetă. Nu avea un pat de armă pliant, însă acesta era singurul său dezavantaj. Îmi legam supresorul de raniţă, scoţându-l astfel înainte să plec în patrulare. Dacă trebuia să trag de la

distanţă, îl puneam la loc. Însă dacă eram pe stradă sau mergeam pe jos, puteam riposta imediat la focul inamic. Era semiautomată, deci puteam băga o grămadă de gloanţe într-o ţintă şi trăgea gloanţe de 7.62 x .51 mm dintr-o cartuşieră de 20. Aceste cartuşe au putere de oprire mai mare decât varianta de 5.56 folosită de trupele NATO. Un singur foc era suficient ca să culci un individ la pământ.

Noi utilizam muniţie de mare precizie de la Black Hills, compania care fabrică, probabil, cea mai bună muniţie pentru puştile cu lunetă.

Mk-11 avea o reputaţie destul de proastă pe câmpul de luptă, deoarece se bloca des. La antrenamente nu prea păţeam asta, dar odată ajunşi în zona de conflict situaţia se schimba dramatic. În cele din urmă, am înţeles că de vină era stratul de praf de pe puşcă, strat care producea iluzia unei duble alimentări; am rezolvat în mare parte problema nemaidezlipind folia de protecţie. Mai existau însă şi alte probleme cu această armă, care nu s-a numărat niciodată printre favoritele mele.

.300 Win Mag

Modelul .300 intră într-o clasă cu totul şi cu totul diferită.

După cum sunt sigur că mulţi cititori ştiu, .300 Win Mag se referă la glonţul tras de puşca-automată, cartuşul .300 Winchester Magnum (7.62 x 67 mm). Este un cartuş multilateral excelent, care oferă atât o acurateţe superbă, cât şi putere de oprire.

Alte servicii trag acest cartuş din arme diferite (sau uşor modificate); cea mai celebră este Sistemul Armă cu Lunetă M-24 al armatei, bazat pe puşca Remington 700. (Da, vorbim de aceeaşi puşcă pe care civilii şi-o pot cumpăra pentru vânătoare.) În cazul nostru, am început cu paturi de armă MacMillan, am personalizat ţevile şi am folosit cartuşe de .700. O puşcă straşnică.

În cel de-al treilea pluton în care am activat – cel trimis în Ramadi – am primit arme de .300 noi-nouţe. Acestea folosesc paturi de armă Accuracy International, cu ţeavă şi

cartuşe noi. Versiunea AI avea o ţeavă mai scurtă şi un pat pliant. Era grozavă!

Modelul .300 este conceput să fie ceva mai greu. Trage ca un laser. Nimereşti fără probleme orice ţintă de la minimum o mie de metri. Iar pentru ţintele mai apropiate nu trebuie să îţi baţi capul prea mult cu reglarea înălţătorului. E de ajuns să îţi configurezi arma pentru raza de cinci sute de metri şi poţi nimeri orice ţintă între o sută şi şapte sute de metri, fără să mai fie nevoie să faci ajustări minuţioase.

Asta-i arma pe care am folosit-o pentru eliminarea celor mai multe ţinte.

Calibru .50

50-ul este o armă imensă şi extrem de grea, iar mie nu mi-a plăcut niciodată. Nu am folosit-o deloc în Irak.

Există o anumită aură care învăluie aceste arme ce trag cartuşe de 12.7 x 99 mm. Forţele militare americane (şi nu numai) folosesc diverse variante. Probabil că aţi auzit de Barrett M-82 sau de M-107, produse de Barrett Firearms Manufacturing. Au o rază uriaşă şi sunt arme foarte bune, dacă sunt folosite corespunzător. Doar că mie nu mi-au plăcut atât de mult. (Singura variantă de .50 care îmi place este modelul Accuracy International, cu un pat mai compact, pliant şi cu o precizie ceva mai mare; însă la vremea respectivă nu îl aveam la dispoziţie.)

Toată lumea spune că modelul .50 este arma antivehicule perfectă. Adevărul este însă că, dacă tragi cu ea în blocul cilindrilor unui vehicul, nu vei izbuti să îl opreşti. Nu imediat, oricum. Fluidele se vor scurge şi, într-un final, acesta se va opri din mers. Dar oprirea nu se va produce instantaneu, în niciun caz. Un .338, ba chiar şi un .300 vor reuşi acelaşi lucru. Cea mai bună cale de a opri un vehicul este să împuşti şoferul. Iar asta o poţi face cu foarte multe arme.

.338

Noi nu am avut modele .338 la antrenament; am început să le primim mai târziu, în timpul războiului. Numele face referire tot la glonţ; există diverşi producători, inclusiv MacMillan şi Accuracy International. Glonţul are o traiectorie mai plată şi ajunge mai departe decât unul de calibru .50, cântăreşte mai puţin, este mai ieftin şi produce cam aceleaşi pagube. Este o armă grozavă.

Am folosit un .338 în ultima mea tură. Aş fi întrebuinţat-o mai mult dacă aş fi avut-o la dispoziţie. Singurul dezavantaj mi s-a părut faptul că modelul meu nu avea supresor. Când tragi în interiorul unei clădiri, şocul este atât de tare, încât îţi provoacă dureri – la propriu. După câteva împuşcături mă dureau urechile.

Dacă tot vorbesc de arme, vreau să precizez că momentan prefer armele produse de cei de la GA Precision, o companie foarte mică fondată în 1999 de George Gardner. El şi angajaţii lui acordă mare atenţie fiecărui detaliu, iar armele sale sunt, pur şi simplu, nemaipomenite. Nu am avut ocazia să le folosesc decât după ce am părăsit serviciul militar, dar acum nu mai am nevoie de altceva.

Lunetele sunt o parte importantă din sistemul armei. În străinătate utilizam o lunetă de putere 32. (Puterile în cazul lunetelor se referă la grosismentul distanţei focale. Ca să nu intru în detalii prea tehnice: cu cât e mai mare puterea, cu atât lunetistul poate vedea mai bine la distanţă. Însă există şi dezavantaje, în funcţie de situaţie şi de lunetă. Lunetele ar trebui alese ţinând mereu cont de situaţia în care vor fi folosite; ca să dau un exemplu cât mai evident, o lunetă de 32 ar fi cât se poate de nepotrivită pentru o carabină.) Pe lângă asta, în funcţie de împrejurări, mai foloseam un laser în infraroşu şi în roşul vizibil, cât şi vedere nocturnă pentru lunetă.

Ca membru SEAL, întrebuinţam lunete Nightforce. Acestea au sticla foarte clară, fiind extrem de durabile în

condiţii vitrege. Îşi menţin mereu cătarea. În misiuni foloseam un telemetru Leica pentru a determina distanţa faţă de o ţintă.

Aproape toate paturile de la armele mele utilizau o falcă ajustabilă a patului. Cunoscută şi drept creastă (tehnic vorbind, creasta este partea superioară a patului armei, dar termenii se mai schimbă uneori între ei), extensia îmi permitea să rămân cu ochiul în poziţia necesară când mă uitam prin lunetă. La armele mai vechi adaptam o bucată de plută mai densă şi ridicam patul până la înălţimea potrivită. (Pe măsură ce inelele de lunetă au început să fie produse în mărimi şi forme tot mai variate, capacitatea de modificare a înălţimii patului a căpătat o importanţă sporită.)

Eu foloseam un trăgaci de 900 de grame la puştile mele. Este un trăgaci relativ uşor. Vreau să mă surprindă de fiecare dată; nicidecum să îmi smucească arma când trag. Nu vreau să întâmpin rezistenţă:

Mă instalez, mă pregătesc, pun degetul pe trăgaci şi încep să apăs uşor, iar acesta se declanşează.

Fiind vânător, ştiam cum să trag, cum să fac glonţul să ajungă din punctul A în punctul B. La şcoala de lunetişti am învăţat toată baza ştiinţifică. Unul dintre cele mai interesante aspecte pe care le-am aflat a fost că ţeava puştii nu trebuie să atingă nicio parte din patul ei: doar să fie separate pentru sporirea preciziei. (Ţeava „pluteşte”, practic, în pat, datorită felului în care acesta este croit. Ea se ataşează doar de trunchiul principal al puştii.) Când tragi un cartuş, se produce o vibraţie în ţeavă, cunoscută drept şfichiuire a ţevii. Orice atinge ţeava va influenţa vibraţia respectivă, influenţând astfel şi precizia armei. Apoi mai sunt lucruri precum efectul Coriolis, care are de-a face cu rotaţia Pământului şi cu rezultatul pe care îl are aceasta asupra unui glonţ tras din puşcă. (Asta e valabil doar pentru distanţele extrem de mari.)

Ajungi să visezi detaliile astea tehnice la şcoala de lunetişti. Înveţi cât de mult trebuie să urmăreşti pe cineva

aflat în mişcare – dacă persoana respectivă merge sau aleargă, în funcţie de distanţă. Faci asta până ce ţi se întipăreşte nu numai în creier, ci şi în braţe, mâini şi degete.

În majoritatea situaţiilor de tragere, îmi ajustez arma pentru înălţime, nu şi pentru deviere. (În termeni mai simpli, ajustarea pentru înălţime înseamnă reglarea cătării pentru a compensa căderea glonţului în funcţie de distanţa pe care trebuie să o parcurgă; devierea se referă la compensarea pentru efectul pe care îl are vântul asupra glonţului.) Vântul se schimbă în permanenţă. Aşa că, până fac eu ajustarea de vânt, acesta se schimbă. Înălţimea e cu totul altă mâncare de peşte, deşi, dacă te afli într-o situaţie de luptă, de cele mai multe ori nu îţi mai permiţi luxul de a face ajustări de fineţe. Trebuie să tragi, dacă nu vrei să fii împuşcat.

Testat

Nu eram cel mai bun lunetist din clasă. De fapt, am picat la testul practic. Asta putea însemna excluderea din clasă.

Spre deosebire de puşcaşii marini, noi nu lucrăm cu cercetaşi pe teren. Filosofia trupelor SEAL este simplă: dacă se întâmplă să ai un camarad cu tine, el trebuie să tragă, nu să se uite. Acestea fiind spuse, la antrenamente folosim totuşi cercetaşi.

După ce am picat testul, instructorul a trecut în revistă împreună cu mine şi cu cercetaşul meu tot ce făcusem, ca să îşi dea seama unde greşisem. Luneta era montată perfect, raza era reglată, nu era nimic în neregulă din punct de vedere mecanic cu puşca…

Apoi s-a uitat brusc la mine.

— Mesteci tutun? a rostit el, mai mult o afirmaţie decât o întrebare.

— O…

Nu îmi mai băgasem tutun în gură în timpul testului. Era singurul lucru pe care îl făcusem diferit… şi s-a dovedit a fi

crucial. Am trecut examenul cu brio – şi cu nişte tutun în gură.

Lunetiştii tind să fie superstiţioşi de fel. Suntem ca nişte jucători de baseball, cu micile noastre ritualuri şi chestii pe care trebuie neapărat să le facem. Uitaţi-vă la un meci de baseball şi veţi vedea că un jucător ofensiv *(batter)* efectuează întotdeauna acelaşi ritual când se aşază pe poziţie – îşi face cruce, răscoleşte puţin pământul, flutură bâta. Lunetiştii sunt la fel.

În timpul antrenamentului şi chiar şi după aceea, îmi păstram armele într-un anumit mod, purtam aceleaşi haine, îmi aranjam totul exact la fel. E o chestiune de a controla tot ce ţine de mine. Ştiu că arma îşi va face treaba. Trebuie doar să mă asigur că mi-o voi face şi eu.

Ca să fii lunetist SEAL, nu-i de ajuns să tragi. Pe măsură ce avansa pregătirea, am fost învăţat să studiez terenul şi împrejurimile. Am învăţat să văd lucrurile cu ochi de lunetist.

Dacă aş încerca eu să mă omor, oare unde m-aş instala?

Pe acoperişul ăla. Aş putea elimina tot plutonul de acolo.

După ce identificam acele locuri, mă mai uitam o vreme la ele. Aveam o vedere excelentă când am început cursul, dar nu era vorba neapărat de văzut, cât de perceput – să ştii ce mişcări ar trebui să-ţi atragă atenţia, să discerni siluete discrete care ar putea da de gol o posibilă ambuscadă.

A trebuit să exersez ca să rămân ager. Observaţia este treabă grea. Ieşeam afară şi mă străduiam să văd lucruri aflate la depărtare. Încercam mereu să mă perfecţionez, chiar şi în permisii. La un ranch din Texas vezi animale, păsări – înveţi să priveşti în depărtare şi să distingi mişcări, forme, mici neregularităţi din peisaj.

O vreme, aparent tot ce făceam mă ajuta să mă pregătesc, chiar şi jocurile video. Aveam un aparat mic, de mână, cu jocul mahjongg, pe care îl primisem de la un prieten de-al meu ca dar de nuntă. Nu ştiu dacă era cel mai

potrivit dar de nuntă – nu se poate juca în doi –, dar a fost nepreţuit ca metodă de antrenament. La mahjongg trebuie să scrutezi cu privirea piesele, căutând perechi. Jucam împotriva computerului, contracronometru, ca să îmi perfecţionez capacitatea de observaţie.

*

Am mai zis-o şi o voi repeta: nu sunt cel mai bun trăgător din lume. Sunt foarte mulţi tipi mai buni ca mine, chiar şi în clasa mea. Eu am absolvit în pluton.

Întâmplarea face ca şeful de promoţie să fie repartizat în plutonul meu. Însă el nici măcar nu s-a apropiat de numărul meu de ţinte eliminate, deoarece a fost trimis câteva luni în Filipine, în timp ce eu eram în Irak. Ai nevoie de calităţi ca să fii lunetist, dar mai ai nevoie şi de oportunităţi. Şi de noroc.

Bătut de delfini, mâncat de rechini

După ce mi-am petrecut toată vara la şcoala de lunetişti, m-am întors la plutonul meu şi am făcut diferite şedinţe de antrenament în timp ce ne pregăteam de revenirea pe terenul de luptă, de peste un an. Ca de obicei, cel mai greu mi-a fost în apă.

Toată lumea se înmoaie brusc când vine vorba de animalele marine, dar eu am avut câteva incidente care numai plăcute n-au fost.

În cadrul unui program ce folosea delfini pentru apărarea porturilor, Marina Militară ne-a transformat pe noi în ţinte, uneori fără să ne anunţe în prealabil. Delfinii apăreau de nicăieri şi ne băteau măr. Erau antrenaţi să lovească în lateral şi puteau să-ţi rupă coastele. Şi dacă nu erai avertizat înaintea exerciţiului, nu ştiai ce se petrecea – prima ta reacţie (cel puţin aşa a fost în cazul meu) era să crezi că te atacau rechinii.

Eram odată în larg şi delfinii ne cafteau. Nemaiputând suporta, am pornit spre ţărm ca să scap de nemernici. Am

zărit nişte piloni şi m-am ascuns lângă ei – ştiam că nu mă vor urmări acolo.

Eram în siguranţă.

Deodată am simţit cum mă prindea ceva de picior şi mă strângea tare. Foarte tare.

Era un leu de mare. Aceştia erau antrenaţi să păzească docurile.

M-am întors în larg. Prefer să fiu bătut de un delfin decât să fiu mâncat de un leu de mare.

Însă rechinii erau cei mai răi, de departe.

Într-o seară trebuia să traversăm înot golful San Diego, pe întuneric, şi să plantăm o mină-scai pe un anumit vas. O operaţiune SEAL simplă, standard.

Nu toţi membrii SEAL manifestă aversiune faţă de apă. De fapt, sunt mulţi cărora le place enorm, aşa că se scufundă şi le joacă feste celorlalţi în timpul exerciţiului. Se întâmplă ca un tip să îşi planteze mina, apoi să se dea la fund şi să-l aştepte pe următorul. De obicei, este suficientă lumină ca să poţi zări silueta celui de-al doilea scafandru. Aşa că, atunci când victima – adică scafandrul – vine să îşi planteze mina, celălalt urcă şi îşi agită cizmuliţa.

Asta îl sperie de moarte pe cel de-al doilea scafandru. În general, crede că este un rechin în apă şi face praf restul exerciţiului. Ca să nu mai spun că trebuie după aceea să-şi cureţe bine de tot echipamentul.

În ziua respectivă, mă aflam chiar sub vas şi tocmai îmi plantasem mina, când m-a apucat ceva de cizmuliţă.

RECHIN!!!

Mi-am venit apoi în fire, amintindu-mi de toate poveştile şi avertismentele camarazilor mei din trupă.

„E unul dintre ei; încearcă să-mi joace o festă”, mi-am zis eu. M-am întors să-l pocnesc.

Şi m-am trezit dându-i cu tifla unui rechin căruia părea să-i fi căzut cu tronc cizmuliţa mea. O ţinea în fălci.

Nu era un rechin uriaş, dar compensa din plin prin ţâfnă. Am apucat cuţitul şi mi-am retezat cizmuliţa – nu mai avea rost să o păstrez aşa mestecată cum era în clipa aia, nu?

În timp ce el molfăia resturile, am înotat spre suprafaţă şi am semnalizat către barca de siguranţă. M-am prins de latură şi le-am explicat că trebuiau să mă salte la bord IMEDIAT!! Fiindcă era un RECHIN!! acolo, şi încă unul hămesit la culme.

În timpul altui exerciţiu de pregătire – asta se întâmpla înainte de prima mea misiune – un submarin ne-a lăsat, pe mine şi pe alţi trei camarazi, pe coasta Californiei. Am ajuns la ţărm cu două Zodiace, ne-am construit o ascunzătoare şi am plecat în recunoaştere. La momentul potrivit, ne-am urcat în Zodiace şi am pornit spre locul de întâlnire cu submarinul.

Din păcate, ofiţerul meu dăduse coordonatele greşite submarinului. De fapt, îl trimisese atât de departe, încât ne despărţea o insulă.

Bineînţeles, noi nu ştiam asta atunci. Ne-am învârtit o vreme, am încercat să luăm legătura prin radio cu un vas aflat prea departe ca să ne audă. La un moment dat, radioul nostru fie s-a udat, fie şi-a consumat bateria; în orice caz, am pierdut orice speranţă să contactăm pe cineva prin el.

Ne-am petrecut aproape toată noaptea pe apă, în Zodiace. În cele din urmă, spre revărsatul zorilor ni s-a terminat combustibilul. Pluta mea începea să se dezumfle. Am hotărât cu toţii să ne întoarcem pe ţărm şi să aşteptăm. Măcar acolo puteam să tragem un pui de somn.

Pe măsură ce ne apropiam de ţărm, am văzut un leu de mare ce părea prietenos. Fiind de fel din Texas, nu avusesem ocazia să văd lei de mare, aşa că eram curios şi am început să-l urmăresc pe amicul meu marin. Era o creatură interesantă, chiar dacă urâtă.

Şi deodată – *pleosc* – a dispărut sub apă.

Până să mă dezmeticesc, am văzut că era înconjurat (ca şi noi, de altfel) de înotătoare mari şi ascuţite. Nişte rechini hotărâseră să-l servească la micul dejun, aparent.

Leii de mare sunt masivi, însă acolo erau prea mulţi rechini ca să se mulţumească doar cu el. Au început să

înoate tot mai aproape de barca mea, care se subţia vertiginos şi cobora tot mai mult spre nivelul apei.

Am aruncat o privire către ţărm. Era foarte departe.

„La dracu'! O să fiu mâncat", am chibzuit eu.

Camaradul din barca mea era un tip mai rotofei, cel puţin după standardele SEAL.

— Dacă ne ducem la fund, să ştii că te împuşc, l-am avertizat eu. Aşa o să le dau ceva de ronţăit rechinilor până ajung la ţărm.

El s-a mulţumit să mă înjure. Probabil, a crezut că glumeam.

Dar nu glumeam.

Tatuaje

Am reuşit să ajungem la ţărm fără să fim mâncaţi. La momentul ăsta ne căuta deja toată Marina Militară. Ajunsese şi în presă ştirea: patru membri SEAL pierduţi pe mare.

Nu ţineam morţiş să rămânem celebri pentru aşa ceva.

A durat o vreme, dar, până la urmă, ne-a depistat un avion de patrulare şi a fost trimis un Mk-V să ne recupereze. Comandantul ambarcaţiunii de asalt s-a ocupat de noi şi ne-a dus acasă.

*

A fost una dintre puţinele ocazii în care chiar m-am bucurat să urc într-o barcă sau pe un vas. În general, pe mare m-am plictisit. Tocmai teama de a fi repartizat pe vreun vas m-a motivat în timpul cursului BUD/S.

Submarinele sunt cele mai rele. Chiar şi pe cele mari duci lipsă de spaţiu. Ultima oară când am fost la bordul unuia, nici măcar nu ni s-a dat voie să facem exerciţii fizice. Sala de fitness se afla de cealaltă parte a reactorului nuclear faţă de camerele noastre şi nu aveam autorizaţie să trecem prin zona reactorului ca să ajungem acolo.

Portavioanele sunt mult mai încăpătoare, dar pot fi la fel de plictisitoare. Totuşi, măcar ele au săli în care te poţi juca

pe calculator şi nu există restricţii în privinţa mersului la sală, ca să mai elimini din tensiunea acumulată.

Ba chiar s-a întâmplat odată ca însuşi comandantul să ne ceară să mergem la sală.

Ne aflam pe *Kitty Hawk* când s-a ivit o problemă cu nişte găşti. Se pare că nişte golani de marinari făceau parte din găşti şi provocau scandal la bord. Comandantul vasului ne-a luat deoparte şi ne-a zis când mergea gaşca la sală.

Aşa că ne-am dus şi noi, am încuiat uşa în urma noastră şi am rezolvat problema.

În acea perioadă, am ratat o şedinţă de scufundări, deoarece m-am îmbolnăvit. A fost ca şi cum mi s-ar fi stins o lumină în cap. Din acea clipă, de fiecare dată când apărea vreo şedinţă de scufundări în program, cădeam brusc la pat. Sau găseam vreo expediţie de lunetişti în care *trebuia* neapărat să plec chiar atunci.

Restul tipilor mă tachinau, spunând că mă pricepeam la eschive mai bine decât oricine.

Pot să-i contrazic?

*

Cam tot atunci m-am căpătat cu primul tatuaj. Voiam să onorez Trupele SEAL, dar nu mă simţeam încă vrednic de tatuajul Tridentului. (Emblema oficială a trupelor SEAL înfăţişează un vultur cocoţat într-o poziţie de supraveghere pe un trident ce formează bara transversală a unei ancore; în faţă este o flintă. Insigna este cunoscută sub numele trident sau, în mod neoficial, „Budweiser”, referire la BUD/S… sau la bere, în funcţie de cel pe care-l întrebi.)

Aşa că mi-am făcut un „os de broască”, un tatuaj care seamănă cu un schelet de broască. Şi acesta este un simbol tradiţional al trupelor SEAL şi UDT – în cazul ăsta, făcut în onoarea camarazilor noştri căzuţi în luptă. Am tatuajul pe spate, până deasupra umărului – ca şi cum predecesorii mei îmi poartă de grijă, protejându-mă cumva.

Naşterea

Însă nu eram doar SEAL, ci şi soţ. Şi după ce m-am întors acasă, Taya şi cu mine am decis să începem o familie.

Lucrurile au mers bine. Ea a rămas însărcinată cam de la primul contact neprotejat. Iar sarcina a avansat aproape perfect. Naşterea propriu-zisă a fost mai complicată.

Din nu ştiu ce motiv, soţia mea avea numărul trombocitelor coborât. Din păcate, problema nu a fost descoperită decât atunci când a fost prea târziu şi din cauza asta nu au putut să îi administreze un anestezic în coloană sau să îi dea vreun alt calmant când a sosit clipa să nască. Aşa că a trebuit să nască natural, fără alte pregătiri.

Fiul nostru a avut 3,6 kg, nefiind un bebeluş deloc mic.

Afli multe despre o femeie când trece prin momente grele. M-a făcut cu ou şi cu oţet. (Ea susţine contrariul, însă ştiu eu mai bine. Şi pe cine veţi crede: pe un membru SEAL sau pe soţia acestuia?)

Taya a avut un travaliu de şaisprezece ore. Spre sfârşit, au hotărât să îi dea gaz ilariant ca să-i mai potolească durerea. Înainte să o facă însă, m-au avertizat de toate efectele pe care le-ar fi putut avea acesta asupra fiului meu, indiferent cât de mici ar fi fost riscurile.

Nu mi se părea că aveam prea mult de ales. Ea trecea prin chinuri groaznice. Avea nevoie de un respiro. Le-am zis să o facă, deşi în mintea mea mă temeam ca băiatul să nu iasă cumva cu probleme.

Apoi doctorul mi-a spus că fiul meu era atât de mare, încât nu putea ieşi prin canalul de naştere. Voiau să îi pună o chestie de sucţiune pe cap ca să îl ajute să iasă. Între timp, Taya deja nu mai era conştientă între contracţii.

— Bine, am zis eu, fără să înţeleg prea bine despre ce era vorba.

Doctorul s-a uitat la mine.

— S-ar putea să aibă capul puţin conic.

„Minunat! Copilul meu nu numai că o să iasă cu probleme, dar o să mai aibă şi capul conic pe deasupra”, am reflectat eu.

— La dracu, scoateţi-l odată de acolo! m-am răstit eu. Îmi omorâţi soţia! Faceţi-o!

Băiatul meu a ieşit sănătos. Însă trebuie să spun că am avut nervii întinşi la maxim în tot acel timp. A fost cel mai puternic sentiment de deznădejde din lume, să-mi văd soţia suferind îngrozitor, fără să pot face nimic.

Am fost mult mai agitat când am urmărit cum năştea decât am fost vreodată în luptă.

Taya:

„A fost o perioadă foarte emoţională, cu urcuşuri şi coborâşuri. La naştere au venit şi-ai lui, şi-ai mei. Ne-am bucurat toţi, ştiind însă că în curând Chris va trebui să plece în Irak.

Partea aceea nu era deloc plăcută.

Lui Chris i-a fost greu să se acomodeze cu plânsul copilului la început, ceea ce mă stresa şi pe mine – poţi rezista în război, dar nu poţi rezista la câteva zile de plâns?

Aproape toţi oamenii au problema asta. Chris nu s-a numărat printre excepţii.

Ştiam că aveam să mă ocup exclusiv de fiul nostru în următoarele luni, cât era el plecat. Mai important, ştiam că toată acea senzaţie de noutate şi magie avea să-mi rămână mie. Nu ştiam cum mă voi descurca şi eram tristă că nu voi putea împărtăşi cu el amintirile frumosului nostru fiu.

Totodată, eram supărată că pleca şi îngrozită că nu se va mai întoarce. Îl mai şi iubeam nebuneşte”.

Şcoala de navigaţie

Pe lângă şcoala de lunetişti, şeful meu mă mai oferise pe post de „voluntar” pentru şcoala de navigaţie. M-am dus la cursuri fără niciun chef.

Navigaţia sau, mai simplu, orientarea pe teren este o abilitate importantă în luptă – fără un ofiţer navigator, nu ştii cum să ajungi la locul bătăliei şi cu atât mai puţin cum să pleci de-acolo după ce-ţi faci datoria. În eventualitatea unei AD (acţiuni directe), ofiţerul navigator stabileşte calea

optimă de a ajunge la ţintă, oferă alternative şi îndrumă trupa spre un adăpost de siguranţă la sfârşit.

Problema este că ofiţerii navigatori din trupele SEAL nu apucă să mai şi lupte în AD-ul spre care te îndrumă. La cum sunt gândite lucrurile la noi, ofiţerul navigator este pus, de obicei, să rămână în vehicul în vreme ce restul unităţii dă buzna în casă sau mai ştiu eu ce face. Asta pentru a fi pregătit în caz că trebuie să plecăm de-acolo rapid.

Nu pot spune că mă încânta ideea de a sta pe locul din dreapta, introducând numere într-un computer. Însă plutonierul voia ca de planificarea rutelor să se ocupe cineva pe care se putea bizui şi, când îţi cere superiorul să faci ceva, te execuţi.

Mi-am petrecut prima săptămână de la şcoala de navigaţie încruntându-mă la birou, în faţa unui laptop Toughbook, învăţând funcţiile computerului, cum să mă conectez la GPS şi cum să manipulez imaginile din satelit şi hărţile. De asemenea, am învăţat cum să iau imagini şi să le copiez în PowerPoint pentru şedinţe informative şi alte cele.

Da, chiar şi membrii SEAL folosesc PowerPoint.

Cea de-a doua săptămână a fost puţin mai interesantă. Am condus prin oraş – eram în San Diego –, făcând tot felul de planuri şi urmând diverse rute. Nu vreau să pară ceva nemaipomenit – era important, într-adevăr, dar nu foarte palpitant.

Ironia sorţii a făcut ca tocmai datorită abilităţilor mele de orientare să fiu trimis în Irak înaintea tuturor.

6

RĂSPÂNDIND MOARTE

Înapoi în război

Spre sfârşitul pregătirii am aflat că la Bagdad se forma o nouă unitate, care urma să întreprindă raiduri asupra suspecţilor de terorism şi a liderilor rezistenţei. Ea avea să fie condusă de GROM, unitatea de operaţiuni speciale a polonezilor. Deşi polonezii urmau să se ocupe de chestiile mai anevoioase, aveau totuşi nevoie de lunetişti şi de ofiţeri de orientare. Astfel că în septembrie 2004 am fost luat din plutonul meu şi trimis în Irak să ajut trupele GROM în calitate de ofiţer de orientare. Restul plutonului avea să plece abia peste o lună; trebuia să ne întâlnim acolo.

Nu mi-a venit uşor să plec de lângă Taya. Ea era încă în convalescenţă după naştere. Însă consideram că datoria mea de SEAL era mai importantă. Voiam să revin în focul luptei. Voiam să mă duc la război.

În acel moment, deşi îmi iubeam fiul, nu mă legasem încă sufleteşte de el. Nu am fost unul dintre acei taţi care vor să simtă cu mâna lor când fătul loveşte în burta mamei. Trebuie să cunosc bine de tot pe cineva, chiar şi din sângele meu, înainte să las jos garda (emoţional vorbind).

Lucrurile s-au schimbat cu timpul, dar în acele clipe nu conştientizasem încă ce însemna cu adevărat să fii tată.

În general, când trupele SEAL pleacă sau revin din misiune, o fac foarte discret – e în natura operaţiunilor speciale. De obicei, nu se strânge prea multă lume în afară de rudele apropiate; uneori nici măcar acelea. În cazul de faţă, dată fiind plecarea mea timpurie, s-a nimerit să trec pe lângă un mic grup de protestatari ce demonstra împotriva războiului. Ei aveau pancarte în care eram făcuţi ucigaşi de copii, criminali şi mai ştiu eu cum, şi protestau

împotriva trupelor care plecau la luptă.

Însă nu protestau împotriva cui trebuia. Nu noi am votat în Congres; nu noi am votat în favoarea declanşării războiului.

Eu m-am înrolat ca să apăr această ţară. Nu eu aleg războaiele. Întâmplarea face să-mi placă lupta. Dar nu eu îmi aleg bătăliile. Voi mă trimiteţi acolo.

Nu m-am putut abţine să nu mă întreb de ce nu protestau oamenii ăştia împotriva reprezentanţilor lor din Congres sau la Washington. Protestele împotriva celor care aveau ordine să-i apere… haide să spunem că mi-au lăsat un gust amar.

Îmi dau seama că nu toată lumea gândea aşa. Am văzut pancarte de sprijinire a trupelor pe unele case, pe care scria „Vă iubim” şi alte cele. Şi erau destule plecări şi sosiri întâmpinate cu lacrimi şi respect, unele chiar la televizor. Însă pe acei protestatari ignoranţi i-am reţinut peste ani.

În plus, aş vrea să menţionez că nu mă deranjează faptul că trupele SEAL nu au parte de tam-tam la plecare sau la sosire. Noi suntem profesionişti discreţi; operăm în secret şi invitarea mass-mediei la aeroport nu face parte din program.

Totuşi, ar fi frumos să ni se mai şi mulţumească din când în când pentru felul în care ne facem treaba.

Irak

În Irak se întâmplaseră multe de când plecasem eu, în primăvara anului 2003. Ţara fusese eliberată de sub jugul lui Saddam Hussein şi al armatei acestuia odată cu căderea Bagdadului, în data de 9 aprilie a acelui an. Însă diverse forţe teroriste au continuat (sau au început) să lupte după înlăturarea lui Saddam. Se luptau atât cu alţi irakieni, cât şi cu trupele americane care încercau să reinstaureze stabilitatea în ţară. Unii erau foşti membri ai armatei lui Saddam şi ai Partidului Ba’ath pe care acesta îl condusese. Erau fedayeeni, membri ai unui grup paramilitar de rezistenţă pe care dictatorul îl organizase înainte de război.

Erau grupuri mici şi prost organizate de gherilă cunoscute tot sub numele fedayeeni, deşi, tehnic vorbind, nu aveau nicio legătură cu organizaţia lui Saddam. Cu toate că erau aproape în exclusivitate musulmani, păreau mânaţi mai degrabă de naţionalism decât de religie.

Apoi mai erau grupurile constituite pe o bază religioasă. Acestea se identificau drept mujahedine, ceea ce înseamnă, practic, „oameni aflaţi în jihad” – sau ucigaşi în numele Domnului. Ei se concentrau pe omorârea americanilor şi a musulmanilor care nu credeau în ramura specifică de islam în care credeau ei.

Mai era şi Al-Qaeda din Irak, un grup în mare parte străin, care vedea în război un bun prilej de a mai omorî americani. Aceştia erau musulmani sunniţi radicali loiali lui Osama bin Laden, liderul terorist care nu mai are nevoie de vreo prezentare şi pe care trupele SEAL l-au găsit şi l-au executat după cum merita în 2011.

Mai erau şi iranienii, cu Garda lor Republicană, care luptau – uneori direct, de cele mai multe ori prin interpuşi – pentru a omorî americani şi a prelua puterea politică în Irak.

Sunt sigur că mai erau şi mulţi alţii printre cei care au ajuns să fie cunoscuţi în mass-media drept „insurgenţi”. Toţi ne erau duşmani.

Nu am stat niciodată să mă gândesc prea mult cine aţintea arma spre mine sau cine planta vreun IED. Mi-era de ajuns să ştiu că voiau să mă omoare.

Saddam a fost capturat în decembrie 2003.

În 2004, Statele Unite au predat formal autoritatea guvernului provizoriu, oferindu-le înapoi irakienilor controlul asupra ţării, cel puţin teoretic. Însă insurgenţa s-a intensificat dramatic în acel an. În acea primăvară s-au purtat câteva bătălii la fel de încrâncenate precum cele din timpul invaziei iniţiale.

În Bagdad, un cleric şiit conservator pe nume Muqtada al-Sadr a constituit o armată de adepţi fanatici şi i-a îndemnat să îi atace pe americani. Sadr era deosebit de puternic într-

o parte a Bagdadului cunoscută ca Sadr City, o mahala botezată după numele tatălui său, Mohammad Mohammad Sadeq al-Sadr, mare ayatollah şi oponent al regimului lui Saddam în anii ’90. O zonă extrem de săracă, chiar şi după standarde irakiene, Sadr City era înţesat cu şiiţi radicali. Fiind cam cât o jumătate din Manhattan, Sadr City era localizat la nord-est de Zona Verde din Bagdad, de cealaltă parte a Canalului Armatei şi a străzii Imam Ali.

Multe dintre locurile în care trăiesc irakienii de rând, chiar dacă sunt considerate de clasă mijlocie, arată ca nişte mahalale pentru americani. Deceniile de domnie ale lui Saddam au transformat o ţară ce ar fi putut fi destul de bogată datorită rezervelor sale de petrol într-una foarte săracă. Chiar şi în zonele mai răsărite din oraşe există multe străzi neasfaltate şi clădirile sunt destul de părăginite.

Sadr City este o adevărată mahala, chiar şi pentru Irak. Iniţial a fost o zonă rezidenţială destinată sărmanilor, iar la momentul izbucnirii războiului ajunsese un refugiu pentru şiiţi, care erau discriminaţi de guvernul predominant sunnit al lui Saddam. După începerea războiului, în zona respectivă s-au mutat şi mai mulţi şiiţi. Am văzut rapoarte în care se estima că peste două milioane de oameni locuiau pe cei aproximativ 20 de kilometri pătraţi.

Dispuse într-o reţea de linii, străzile au între cincizeci şi o sută de metri lungime. Mai toate zonele au clădiri aglomerate, cu 2-3 etaje. Construcţia era făcută de mântuială; chiar şi la cele mai arătoase clădiri liniile decorative nu corespundeau de la un capăt la altul. Multe străzi sunt nişte canalizări deschise, cu resturi menajere pretutindeni.

Muqtada al-Sadr a lansat ofensiva împotriva forţelor americane în primăvara anului 2004. Oamenii lui au reuşit să omoare nişte soldaţi americani şi un număr mult mai mare de irakieni înainte ca fanaticul lider să ordone încetarea focului în iunie. În termeni militari, ofensiva lui a eşuat, dar insurgenţii şi-au păstrat poziţia puternică din Sadr City.

Între timp, insurgenţii sunniţi au pus stăpânire pe provincia al-Anbar, o regiune mare din ţară aflată la vest de Bagdad. Erau cu precădere puternici în oraşele de acolo, inclusiv în Ramadi şi Fallujah.

Tot în acea primăvară americanii au fost şocaţi de imaginea cadavrelor pângărite a patru antreprenori spânzuraţi de un pod din Fallujah. A fost un preambul pentru ce avea să urmeze. Puşcaşii marini au pătruns în oraş la scurtă vreme după aceea, însă li s-a ordonat să îşi înceteze operaţiunile de acolo după lupte grele. S-a estimat că în acel moment controlau vreo 25 din oraş.

La retragerea lor, trupele irakiene au intrat în oraş ca să preia controlul. Teoretic, ele ar fi trebuit să îi împiedice pe insurgenţi să pătrundă acolo. În realitate însă, lucrurile nu au stat deloc aşa. Deja în toamna acelui an oraşul era locuit aproape în totalitate de insurgenţi. Fallujah devenise mai periculos pentru americani decât fusese în primăvară.

Când am plecat spre Irak în septembrie 2004, unitatea mea începuse pregătirile pentru o nouă operaţiune de pacificare a oraşului, o dată pentru totdeauna. Dar eu m-am dus să lucrez cu polonezii la Bagdad.

Alături de GROM

— Kyle, vii şi tu.

Subofiţerul polonez care ţinuse şedinţa informativă îşi mângâie barba stufoasă, arătând spre mine. Eu nu înţelegeam prea multă polonă, iar el nu vorbea o engleză extraordinară, dar mesajul părea să fie clar – voiau să îi însoţesc în casă în operaţiunea respectivă.

— Oh, da! am exclamat eu.

El a surâs. Unele expresii sunt universale.

După o săptămână pe teren, fusesem promovat de la ofiţer de orientare la membru al trupei de asalt. Eram în culmea fericirii.

Orientarea rămăsese în sarcina mea în continuare. Trebuia să găsesc o rută sigură spre casa pe care o vizam, atât la dus, cât şi la întoarcere. În timp ce insurgenţii erau

activi în zona capitalei, luptele scăzuseră în intensitate şi nu apăruse încă pericolul uriaş al IED-urilor şi al ambuscadelor întâlnite prin alte părţi. Totuşi, situaţia se putea schimba în orice clipă şi eram foarte atent în plănuirea rutelor.

Am urcat în vehiculele Hummer şi am pornit. Stăteam pe locul din dreapta şoferului. Învăţasem destulă polonă cât să îi dau indicaţii – *Prawo kolei:* „Fă dreapta” – şi să-l îndrum pe străzi. Ţineam laptopul în poală; în dreapta aveam braţul oscilant al unei mitraliere. Scoseserăm portierele Hummer-ului ca să ne înlesnim urcarea, coborârea şi tirul. Pe lângă armele din dreapta mea şi din spate, mai era o turelă de .50.

Am ajuns la destinaţie şi am coborât din vehicul. Eram nerăbdător să reintru în focul luptei.

Polonezii m-au pus cam al şaselea sau al şaptelea în rând. Dezamăgitor. Când eşti atât de în spate nu prea ai parte de acţiune. Dar nu aveam de gând să mă plâng de asta.

Cei din GROM iau casele cu asalt aproape la fel ca trupele SEAL. Există mici variaţii, pe ici, pe colo: felul în care vin de după colţ, de exemplu, şi modul de acoperire a camarazilor în timpul unei operaţiuni. Însă principalul rămâne violenţa acţiunii. Surprinde ţinta, loveşte-o tare şi repede, preia controlul.

Ce îmi place la ei e versiunea lor de grenade luminoase. Grenadele paralizante americane explodează cu o străfulgerare de lumină şi cu un zgomot răsunător. Grenadele poloneze, în schimb, produc o serie de explozii. Noi le-am poreclit „şapte bubuituri”. Sună ca un tir intens de armă. Am încercat să iau cât mai multe de la ei când a sosit clipa despărţirii.

Am pornit în momentul în care s-a activat grenada. Am intrat pe uşă şi l-am zărit pe subofiţer dând indicaţii trupei. Mi-a făcut semn să avansez, iar eu am fugit să îmi securizez camera.

Aceasta era goală.

Totul era în regulă.

Am coborât înapoi la parter. Câţiva camarazi de-ai mei îl

găsiseră pe tipul după care veniserăm şi îl urcau deja într-un Hummer. Ceilalţi irakieni din casă încremeniseră, speriaţi de moarte.

După ce am ieşit afară, am sărit în Hummer şi am început să dau indicaţii pentru revenirea la bază. Misiunea se desfăşurase fără incidente, dar cei din GROM o consideraseră un botez al focului pentru mine – din acea clipă am fost privit ca un membru deplin al trupei.

Votcă poloneză cu urină de bivol

Am participat la acţiuni directe încă două săptămâni şi jumătate, dar într-una singură am avut cât de cât probleme. Am dat de un tip pus pe harţă când am intrat într-o casă. Din nefericire pentru el, nu avea la dispoziţie decât pumnii. S-a trezit în faţa unui pluton de soldaţi, înarmaţi până în dinţi şi cu veste antiglonţ. Era fie prost, fie curajos; poate câte puţin din amândouă.

Trupele GROM l-au aranjat rapid. Un dobitoc în minus pe lista de suspecţi daţi în urmărire.

Am săltat tot felul de suspecţi – finanţatori de-ai Al-Qaeda, constructori de bombe, insurgenţi locali şi străini – odată am încărcat o maşină întreagă cu ei.

Tipii din trupele GROM semănau foarte mult cu membrii SEAL: extrem de profesionişti la muncă şi foarte puşi pe chefuit în timpul liber. Aveau toţi votcă poloneză şi le plăcea în special marca Zubrówka.

Zubrówka este o marcă veche de sute de ani, deşi n-am văzut-o niciodată în America. În fiecare sticlă este un fir de iarba-bivolului cules de pe aceeaşi păşune din Polonia. Iarba-bivolului ar trebui să aibă proprietăţi medicinale, dar amicii mei din GROM mi-au relatat o poveste mult mai colorată – sau poate incoloră. Din spusele lor, bizonul european cunoscut sub numele zimbru cutreieră pe acea păşune şi se urinează pe iarbă. Distilatorii pun firele în sticle pentru un plus de savoare. (De fapt, în timpul procesului, anumite ingrediente din iarba-bivolului sunt neutralizate, rămânând doar aroma. Însă amicii mei nu mi-

au zis asta – poate că era prea greu de tradus.)

Am fost destul de sceptic iniţial, dar votca s-a dovedit a fi pe cât de fină, pe atât de tare. Era un argument serios în favoarea afirmaţiei lor, cum că ruşii habar n-au despre votcă şi că votca poloneză e mai bună.

Fiind american, în mod oficial nu ar fi trebuit să beau. (Şi, *oficial,* nici nu am băut.)

Regula asta idioată nu se aplica decât militarilor americani. Nu puteam să ne luăm nici măcar o bere. Toţi ceilalţi membri ai coaliţiei, polonezi sau nu, puteau.

Din fericire, membrilor GROM le făcea plăcere să împartă băutura. Tot ei se duceau la magazinul duty-free din aeroportul Bagdad şi cumpărau bere, whisky sau ce mai doreau americanii care lucrau cu ei.

Am legat o prietenie strânsă cu unul dintre lunetiştii lor, pe nume Matthew (îşi luau cu toţii nume false drept măsură de securitate). Am petrecut mult timp vorbind despre diverse puşti şi scenarii. Ne-am comparat notiţele, văzând cum acţionau ei, ce arme foloseau şi aşa mai departe. Mai târziu, am făcut un pic instrucţie cu ei şi le-am împărtăşit câteva informaţii cu privire la modul de operare al trupelor SEAL. I-am învăţat cum ne construim noi adăposturile în case şi le-am arătat câteva tactici pe care să le perfecţioneze la întoarcerea acasă. Am lucrat mult cu „săritori” – ţinte ce sar pe neaşteptate – şi cu „mişcătoare” – ţinte ce se mişcă de la stânga la dreapta şi viceversa.

Cel mai interesant mi s-a părut să observ cât de bine comunicam între noi fără ajutorul cuvintelor, chiar şi în timpul operaţiunilor. Se întorceau şi îmi făceau semn cu mâna să înaintez sau să mă retrag. Dacă eşti profesionist, nu trebuie să ţi se spună ce-ai de făcut. Intuieşti asta din comportamentul celorlalţi şi reacţionezi.

Echipat

Lumea mă întreabă mereu ce fel de echipament aveam

în Irak. Răspunsul este: depinde. Îmi adaptam echipamentul de la misiune la misiune. Iată ce îmi luam la mine, de obicei:

Pistoale

Pistolul standard al membrilor SEAL era modelul SIG Sauer P226, cu muniţie de 9 mm. Deşi este o armă excelentă, am considerat că am nevoie de mai multă putere de impact decât îmi oferea calibrul de nouă milimetri, aşa că am început să îmi iau arma personală în locul P226. N-are rost să ne ferim – dacă ajungi să foloseşti un pistol în luptă, înseamnă că situaţia e deja albastră. S-ar putea să nu mai ai timp să îţi calibrezi ţinta. Chiar dacă gloanţele mai mari nu îţi omoară inamicul, este mult mai probabil să îl pună la pământ când îl nimereşti.

În 2004, mi-am adus cu mine un Springfield TRP Operator, care funcţiona cu cartuşe de calibru .45. Aceasta era o armă model 1911, cu mâner personalizat şi cu un sistem ce îmi îngăduia să adaug o combinaţie de lumină şi laser. Neagră, avea o ţeavă dreaptă şi era o armă excelentă – până când a încasat-o în locul meu în Fallujah.

Am reuşit să o repar totuşi – modelele Springfield sunt foarte rezistente. Însă nu am vrut să-mi forţez norocul, aşa că am înlocuit-o cu un SIG P220: arată aproape la fel ca un P226, numai că foloseşte muniţie de calibru .45.

Purtarea pistolului

În primele două misiuni, am avut un toc lipit de picior. (Genul acesta de toc stă lipit de partea superioară a coapsei, fiind uşor de atins cu mâna de tragere.) Problema cu acel gen de toc este că tinde să se mişte mult. În timpul luptei sau chiar dacă sari pe loc, centura alunecă pe picior. Aşa că după primele două misiuni, am trecut la un toc de şold. Astfel ştiam în permanenţă unde mi-era arma.

Echipamentul medical

Orice soldat are propria „trusă de pană”, un mic set de ustensile medicale. Aveai mereu la tine strictul necesar pentru tratarea unei răni prin împuşcare – bandaje pentru diverse răni, perfuzii, medicamente de coagulare. Trebuia să o ai mereu la îndemână – nu voiai ca persoana care te ajuta să fie nevoită să o caute. Eu o ţineam pe-a mea în buzunarul din dreapta de la pantaloni, sub toc. Dacă eram împuşcat, camarazii mei puteau să taie partea de jos a buzunarului şi să scoată trusa. Aşa se proceda în general.

Când tratezi pe cineva pe câmpul de luptă înainte să ajungă un infirmier sau un medic la faţa locului, foloseşti întotdeauna trusa rănitului. Dacă foloseşti trusa ta, de unde poţi şti dacă nu-ţi va trebui pentru altcineva (sau chiar pentru tine) în curând?

Vesta şi echipamentul antiglonţ

În timpul primei mele misiuni, vesta mea antiglonţ avea sistem MOLLE ataşat. (MOLLE vine de la Modular Lightweight Load-carrying Equipment[20], un acronim pretenţios pentru un sistem de plase de care pot fi ataşate diverse cartuşiere şi piese de echipament, şi care îţi permite astfel să ţi-l personalizezi. Termenul *MOLLE* în sine este o marcă înregistrată pentru sistemul dezvoltat şi

[20] Modular Lightweight Load-carrying Equipment = Echipament Modular Uşor de Transportat Greutăţi (în lb. engl. în orig.) (n.tr.).

produs de Natick Labs. Totuşi, multă lume îl utilizează pentru a descrie orice sistem similar.)

În misiunile ce au urmat, am avut o vestă antiglonţ separată cu un echipament Rhodezian separat. (Rhodezian se referă la o vestă ce îţi permite să montezi un MOLLE sau ceva asemănător acestuia. Principiul de bază este că îţi poţi personaliza modul în care îţi transporţi lucrurile.)

Vesta separată îmi permitea să îmi scot echipamentul şi să îl las pe jos, fără să rămân neprotejat. Astfel îmi era mai uşor să mă întind, având totodată la îndemână tot ce-mi trebuia. Când treceam la puşca prevăzută cu lunetă, fiind nevoit să mă întind în spatele ei şi privind prin lunetă, desfăceam chingile şi desprindeam vesta. Aşa aveam mai uşor acces la muniţia din cartuşiere. Vesta îmi rămânea pe umeri, în momentul în care mă ridicam.

(O scurtă notă despre vesta antiglonţ – vesta oferită de marină are o reputaţie proastă: cade de pe umeri. Ţinând cont de asta, părinţii soţiei mele au dat dovadă de o mare generozitate şi mi-au cumpărat o vestă Dragon Skin după cea de-a treia misiune. Este o vestă foarte grea, dar extrem de eficientă, cea mai bună pe care o poţi avea.)

Aveam un aparat GPS la încheietura mâinii, unul de rezervă în vestă şi chiar şi o busolă, oricât de demodat ar suna. Am folosit cam două perechi de ochelari de protecţie pe misiune; au miniventilatoare instalate pe interior cu scopul de a menţine circulaţia aerului şi de a preveni formarea condensului. Şi, bineînţeles, aveam un briceag – am primit un Microtech după ce am absolvit cursul BUD/S – şi lame fixe Emerson şi Benchmade, în funcţie de misiune.

Din echipament mai făcea parte şi un panou pătrat VS-17, folosit pentru alertarea piloţilor, ca ei să nu tragă în noi. Măcar teoretic.

Iniţial, încercam să nu ţin nimic la cingătoare, preferând să-mi pun cartuşierele suplimentare de pistol într-un alt toc lipit de picior. (Îl prindeam destul de sus, încât să pot avea acces la buzunarul de pe piciorul stâng.)

Nu am purtat niciodată apărătoare de urechi în Irak. Ale noastre aveau circuite ce înăbuşeau zgomotele. Deşi era posibil să auzi focurile trase de inamic, microfonul care capta acele sunete era omnidirecţional. Asta însemna că nu îţi dădeai seama din ce direcţie veneau împuşcăturile.

În ciuda a ceea ce crede soţia mea, chiar am purtat casca din când în când. Recunosc, nu s-a întâmplat prea des. Era o cască standard, incomodă şi eficientă doar împotriva celor mai anemice împuşcături şi fragmente de şrapnel. Ca să nu-mi mai joace pe cap, am legat-o cu ajutorul unor bucşe Pro-Tec, însă tot era agasant să o port pe perioade lungi de timp. Era un surplus de greutate pe capul meu, împiedicându-mă să mă concentrez când eram de gardă.

Văzusem că gloanţele, chiar şi cele de pistol, puteau străpunge foarte uşor o cască, iar asta nu mă stimula deloc să îndur disconfortul. Noaptea reprezenta o excepţie de la regulă. Purtam cascheta ca să am de ce să îmi agăţ binoclul cu infraroşu.

În restul timpului purtam, de obicei, o şapcă de baseball: cu un simbol Cadillac adaptat ca logo al unităţii. (Deşi oficial eram Plutonul Charlie, obişnuiam să adoptăm nume alternative care începeau cu aceeaşi literă sau cu acelaşi sunet: Charlie devenea Cadillac etc.)

De ce o şapcă de baseball?

Nouăzeci la sută din *a fi* şic înseamnă să arăţi şic. Şi arăţi mult mai şic cu o şapcă de baseball pe cap.

Pe lângă şapca mea Cadillac, mai aveam una preferată – o şapcă de la o trupă de pompieri din New York care îşi pierduse câţiva oameni în 11 septembrie 2001. Tatăl meu făcuse rost de ea în timpul unei vizite, după atacuri, la „Bârlogul Leului”, o remiză istorică de pompieri. Acolo s-a întâlnit cu membrii Echipajului 23; când pompierii au auzit că fiul lui pleca la război, au insistat să ia şapca.

— Spuneţi-i să le-o plătească irakienilor, cu vârf şi îndesat, i-au zis ei.

Dacă îmi citesc cumva cartea, vreau să ştie că aşa am făcut.

Aveam un ceas G-Shock la mână. Ceasul negru şi cureaua lui din cauciuc înlocuiseră modelul Rolex Submariner ca parte a echipamentului SEAL standard. (Un prieten de-al meu, care socotea că era mare păcat ca tradiţia să moară, mi-a făcut cadou unul recent. Încă mă simt ciudat cu Rolexul la mână, dar este o aducere-aminte pentru predecesorii mei.)

Când se lăsa frigul, îmi luam o geacă de-a mea – model North Face –, deoarece, dacă vă vine să credeţi, mi-a fost greu să-i conving pe cei din mafia de la intendenţă să îmi dea echipament de vreme rea. Însă despre asta voi povesti altă dată.

Îmi introduceam un M-4 şi zece cartuşiere (trei sute de cartuşe) în compartimentele din faţă ale plasei. Îmi mai luam în buzunarele respective aparatul de radiorecepţie, câteva lanterne şi bliţul electronic. (Acesta din urmă poate fi folosit noaptea pentru semnalizarea altor unităţi sau aparate de zbor, a vaselor, bărcilor şi aşa mai departe. De asemenea, el poate fi utilizat şi la identificarea trupelor aliate.)

Dacă aveam la mine o puşcă prevăzută cu lunetă, îmi luam şi vreo două sute de cartuşe în rucsac. Când luam Mk-11 în loc de Win Mag sau de .338, nu mă mai încărcăm şi cu M-4. În acel caz, ţineam cartuşele pentru puşca prevăzută cu lunetă în plasă, mai la îndemână. Muniţia era completată cu trei cartuşiere pentru pistol.

Purtam bocanci de cătărare Merrill. Erau comozi şi rezistenţi, tocmai buni pentru misiune.

Trezeşte-te, Kyle!

La vreo lună după ce mă alăturasem trupelor GROM, am fost trezit brusc din somn. Cineva îmi scutura tare umărul.

Am sărit în capul oaselor, gata să-l pun la pământ pe cel care se furişase în camera mea.

— Calmează-te, mi-a zis locotenent-comandantul, el fiind

cel care mă trezise. Era şi el membru SEAL, şi îmi era superior. Trebuie să te îmbraci şi să vii în biroul meu.

— Da, să trăiţi, am bâiguit eu.

Mi-am tras pe mine nişte pantaloni scurţi, mi-am pus în picioare şlapii şi m-am dus în birou.

Credeam că intrasem în bucluc, deşi nu ştiam sigur pentru ce anume. Nu fusesem deloc indisciplinat cât lucrasem cu polonezii, nu mă încăierasem cu nimeni. Mi-am bătut capul până am ajuns în biroul lui, pregătit să mă apăr. Când am ajuns însă acolo, tot nu ştiam ce să spun.

— Kyle, trebuie să îţi iei puşca ta cu lunetă şi să-ţi faci bagajul, mi-a zis locotenent-comandantul. Pleci la Fallujah.

Apoi a început să-mi dea detaliile operaţionale. Puşcaşii marini plănuiau o ofensivă de amploare şi aveau nevoie de ajutorul lunetiştilor.

„Oh, ce grozav o să fie! O să omorâm o grămadă de băieţi răi. Iar eu o să fiu în toiul luptei”, m-am gândit eu.

O tabără militară

Din punct de vedere istoric, au existat două bătălii pentru Fallujah. Prima s-a desfăşurat în primăvară, după cum menţionam mai devreme. Din considerente politice, generate în marea lor parte de reportaje denaturate şi de o propagandă arabă acerbă, puşcaşii marini au fost siliţi să îşi oprească ofensiva la scurt timp după începerea ei, cu mult înainte ca ea să îşi atingă scopul de a alunga insurgenţii din oraş. În locul puşcaşilor marini au fost aduse trupe irakiene loiale guvernului interimar, care ar fi trebuit să preia controlul asupra oraşului.

Însă planul nu a funcţionat. Aproape concomitent cu retragerea puşcaşilor marini, insurgenţii au ocupat complet Fallujah. Civilii care nu aveau legături cu insurgenţa au fost ucişi sau au fugit din oraş. Toţi cei care îşi doreau pacea – toţi cei cu o fărâmă de raţiune – au plecat cât de repede au putut sau au fost omorâţi.

Provincia Al-Anabar, regiunea în care se situa oraşul, era înţesată de insurgenţi de toate felurile. Mulţi erau

mujahedini irakieni, dar printre ei se mai găseau şi persoane de alte naţionalităţi, membre ale „Al-Qaeda din Irak” sau ale altor grupuri radicale. Şeful organizaţiei Al-Qaeda din Irak, Sheikh Abdullah al-Janabi, îşi avea sediul în oraş. Un iordanian care luptase alături de Osama bin Laden în Afganistan, individul era determinat să omoare americani. (În pofida numeroaselor rapoarte ce susţin contrariul, din câte se ştie până în prezent, Sheikh Abdullah al-Janabi a scăpat din Fallujah şi este încă în libertate.)

Insurgenţii erau un amestec de terorişti şi bande de infractori. Plantau IED-uri, răpeau oficiali şi familiile acestora, atacau convoaie americane, omorau irakieni care nu le împărtăşeau credinţa sau opiniile politice – orice le trecea prin cap. Transformaseră Fallujah în bârlogul lor, o anticapitală a Irakului dedicată răsturnării guvernului interimar şi împiedicării organizării alegerilor libere.

Provincia Al-Anabar şi, mai specific, zona generală din jurul oraşului Fallujah a devenit cunoscută în mass-media drept Triunghiul Sunnit. Asta-i o aproximare *foarte* vagă a zonei respective – cuprinsă între Bagdad, Ramadi şi Baqubah – şi a compoziţiei etnice.

(Câteva informaţii despre religia islamică din Irak: existau două grupuri principale de musulmani în Irak, sunniţii şi şiiţii. Înainte de război, şiiţii locuiau în marea lor majoritate în sud şi est, de la Bagdad până la graniţe, iar sunniţii dominau împrejurimile Bagdadului şi regiunea de nord-vest. Cele două grupuri coexistau, detestându-se însă reciproc. Deşi şiiţii erau majoritari, în timpul regimului lui Saddam ei au fost discriminaţi şi nu li s-a permis ocuparea unor funcţii importante. Ceva mai spre nord, zona era dominată de kurzi, care, deşi sunniţi în marea lor parte, au tradiţii separate şi nu se consideră irakieni. Saddam îi socotea un popor inferior; în timpul unei suprimări politice, el a ordonat folosirea armelor chimice, ducând o campanie oribilă de epurare etnică.)

Deşi foloseau Fallujah ca bază de atac a regiunii înconjurătoare şi a Bagdadului, insurgenţii îşi petreceau foarte mult timp fortificând oraşul, pentru a putea rezista

unui alt atac. Îşi făceau rezerve de muniţie şi arme, pregăteau IED-uri şi consolidau case. Se plantau mine, iar drumurile erau închise în scopul utilizării lor pentru ambuscade. „Găuri de şobolan” erau create în pereţii clădirilor lipite, permiţându-le insurgenţilor să treacă dintr-o casă în alta fără să iasă pe străzi. Multe dintre moscheile oraşului, dacă nu chiar toate, au fost transformate în buncăre fortificate, insurgenţii ştiind că americanii respectau lăcaşele de cult şi evitau să le atace. Un spital a fost transformat în sediu al insurgenţei, fiind folosit ca bază de operaţiuni pentru aparatul de propagandă al insurgenţilor. Pe scurt, oraşul era o fortăreaţă teroristă în vara anului 2004.

De fapt, insurgenţii erau atât de încrezători, încât lansau în mod regulat atacuri cu rachete împotriva bazelor americane din zonă şi organizau ambuscade pentru convoaiele de pe şoselele principale. În cele din urmă, comandamentul american a decis că nu se mai putea continua aşa şi că Fallujah trebuia reocupat.

Planul lor s-a numit Furia Nălucii. Oraşul avea să fie încercuit, pentru a împiedica aprovizionarea cu resurse şi trupe a inamicului. Insurgenţii din Fallujah aveau să fie scoşi din văgăunile lor şi nimiciţi.

Deşi puşcaşii marini din Divizia I-a formau grosul forţei de atac, lor li s-au adăugat membri ai tuturor celorlalte arme. Lunetişti SEAL au fost introduşi în grupuri de asalt de-ale puşcaşilor, oferindu-le acestora supraveghere şi efectuând misiuni specifice lunetiştilor.

Puşcaşii marini şi-au petrecut câteva săptămâni pregătindu-se de asalt, lansând o gamă variată de operaţiuni pentru inducerea în eroare a insurgenţilor. Băieţii răi ştiau că li se pregătea ceva, dar nu cunoşteau de unde avea să vină lovitura şi nici când. Partea de est a oraşului era puternic fortificată, iar inamicul a crezut, probabil, că în partea aceea avea să fie lansat atacul.

Însă atacul urma să se producă dinspre nord-vest, ţintind către inima oraşului. Acolo mă îndreptam şi eu.

Cum am ajuns acolo

După ce am primit instrucţiunile de la locotenent-comandant, mi-am strâns imediat echipamentul, apoi am ieşit din clădire şi m-am îndreptat spre camioneta care aştepta să mă ducă la elicopter. Un 60 – un Blackhawk H-60 – ne aştepta, pe mine şi pe un alt tip care lucrase cu trupele GROM, un specialist în comunicaţii pe nume Adam. Ne-am privit şi ne-am zâmbit. Eram nerăbdători să intrăm în focul luptei cu adevărat.

Membrii SEAL aflaţi în Irak întreprindeau călătorii similare, îndreptându-se către marea bază a puşcaşilor marini din sudul oraşului, şi anume Tabăra Fallujah. Îşi stabiliseră deja propria bază în cadrul taberei când am ajuns eu acolo. Mi-am croit drum prin holurile înguste ale clădirii, poreclită Alamo, încercând să nu dărâm ceva. Pe lângă pereţi erau înşirate piese de echipament, cutii cu arme şi valize metalice, cutii din carton şi navete de suc. Ai fi zis că eram o formaţie de rock aflată în turneu, pregătind un spectacol pe stadion.

Numai că noi pregăteam un spectacol pirotehnic de mare efect.

În afară de lunetiştii din Trupa 3, mai fuseseră aduşi oameni din Trupele 5 şi 8 ca să se alăture asaltului. Îi ştiam deja pe cei mai mulţi tipi de pe Coasta de Vest; pe ceilalţi am ajuns să îi respect în săptămânile ce au urmat.

Nivelul de energie era intens. Toată lumea era nerăbdătoare să intre în luptă şi să-i ajute pe puşcaşii marini.

Frontul de acasă

Pe măsură ce se apropia începutul bătăliei, gândurile îmi zburau la soţia şi la fiul meu. Băieţelul meu creştea. Taya începuse să-mi trimită fotografii şi videoclipuri prin care îi înregistrase progresele. Îmi mai trimitea imagini şi prin e-mail, ca să am la ce mă uita.

Revăd acum cu ochii minţii acele videoclipuri – stătea

întins pe spate, dând din mâini şi din picioare, ca şi cum ar fi alergat, cu un zâmbet larg pe faţă.

Era un puşti extrem de energic. Exact ca taică-său.

Ziua Recunoştinţei, Crăciunul – în Irak, acele date nu mai însemnau mare lucru pentru mine. Însă în acele zile era diferit: fiul meu se născuse şi eu nu eram alături de el nici de sărbători. Cu cât eram plecat mai mult, cu cât îl vedeam crescând mai mare, cu atât voiam să-l ajut să crească mai repede – să fac toate lucrurile pe care le face un tată pentru fiul lui şi împreună cu el.

Am sunat-o pe Taya în timp ce aşteptam declanşarea asaltului.

A fost o conversaţie scurtă.

— Uite ce-i, iubito, nu pot să-ţi spun unde merg, dar voi fi plecat o vreme, i-am zis eu. Urmăreşte ştirile şi-ţi vei da seama şi singură. Nu ştiu când vom putea vorbi din nou.

Trebuia să se mulţumească doar cu atât momentan.

Începe

În seara zilei de 7 noiembrie m-am înghesuit într-un Amtrac cu o duzină de puşcaşi marini şi cu câţiva membri SEAL, toţi pregătiţi de luptă. Vehiculul mare şi blindat a prins viaţă, pornind încet spre capătul unei coloane de maşini blindate ce ieşea din tabără la nord de oraş, în plin deşert.

Stăteam faţă în faţă pe banchete, în interiorul sărăcăcios. Un al treilea rând fusese îngrămădit în mijlocul compartimentului. Modelul AAV-7A1 nu era tocmai o limuzină de lux; încercai să nu-i înghesui pe tipii de lângă tine, dar nu aveai foarte multe opţiuni. Înghesuit nu-i cel mai potrivit termen. Din fericire, aproape toată lumea din vehicul făcuse duş recent.

La început, a fost frig – era noiembrie, iar pentru un texan ca mine părea să fie ger –, dar după câteva minute radiatorul ne-a încins şi am fost nevoiţi să cerem ca temperatura să fie coborâtă puţin. Mi-am lăsat rucsacul jos. Cu puşca Mk-11 proptită între picioare şi cu casca pe fund,

îmi improvizasem o pernă. Am încercat să trag un pui de somn. Dacă-ţi închizi ochii, timpul parcă zboară mai iute.

Nu am apucat să dorm ca lumea. Din când în când mai aruncam câte o privire spre ferestruicile de pe uşa din spate, însă nu puteam vedea dincolo de tipii care stăteau acolo. Nu am pierdut mare lucru – oricum, ei nu vedeau decât restul coloanei, un nor de praf şi câteva porţiuni de deşert. Exersaserăm împreună cu puşcaşii marini vreo săptămână, repetând totul, de la urcarea şi coborârea din vehiculele lor până la identificarea încărcăturilor cu care puteam să tragem prin pereţii clădirilor. În pauze lucram la radiocomunicaţii şi la strategia generală, făcând schimb de idei cu privire la cea mai bună acoperire pe care le-o puteam oferi trupelor, dar luând şi decizii tactice de probă, cum ar fi dacă să tragem de la ultimul etaj al clădirilor sau de la penultimul.

Aşadar, eram pregătiţi, dar, aşa cum se întâmplă adeseori în armată, eram în modul „grăbiţi-vă şi aşteptaţi”. Vehiculele cu şenile ne-au dus până la nord de Fallujah, apoi s-au oprit.

Am rămas acolo vreme de câteva ore. Simţeam crampe în fiecare muşchi din corp. Într-un final, cineva a decis că puteam coborî rampa ca să ne dezmorţim puţin. M-am dat jos de pe banchetă şi m-am dus să pălăvrăgesc cu ceilalţi membri SEAL din apropiere.

În cele din urmă, chiar înainte de revărsatul zorilor, am urcat la loc în vehicule şi am pornit spre marginea oraşului. Adrenalina era la cote maxime în acea cutie de conserve pe şenile. Eram gata să ne luăm la trântă cu inamicul.

Destinaţia noastră era un complex de apartamente din colţul nord-vestic al oraşului. Aflate la vreo opt sute de metri de oraşul propriu-zis, clădirile ofereau o panoramă perfectă asupra zonei în care puşcaşii marini urmau să îşi lanseze asaltul: o locaţie excelentă pentru lunetişti. Nu trebuia decât să le ocupăm.

— Cinci minute! a urlat unul dintre subofiţeri.

Mi-am strecurat un braţ prin cureaua rucsacului şi am apucat bine arma.

Amtracul s-a oprit cu o smucitură. Rampa din spate s-a trântit la pământ şi eu am sărit din el, împreună cu ceilalţi, ţâşnind spre un mic pâlc de copaci şi bolovani ca să ne ascundem. M-am mişcat repede – nu îmi era neapărat teamă că voi fi împuşcat, cât că voi fi călcat de vreunul dintre vehiculele care ne aduseseră acolo. Imensele Amtracuri nu păreau dispuse să încetinească pentru nimic în lume.

M-am trântit la pământ, am tras rucsacul lângă mine şi am început să scrutez clădirea, căutând orice semn cât de cât suspect. Mi-am plimbat privirea în jurul ferestrelor şi al zonei dimprejur, aşteptând în tot acest răgaz să fiu împuşcat. Între timp puşcaşii marini se revărsau din vehiculele lor. Pe lângă maşinile blindate pe şenile mai erau şi cunoscutele Hummer, tancuri şi zeci de vehicule auxiliare. Puşcaşii coborau întruna, năpădind complexul.

Au început să trântească uşile de perete. Nu auzeam mare lucru, doar ecourile puştilor cu care spărgeau încuietorile. Puşcaşii marini reţinuseră câteva femei găsite afară, însă în rest curtea din jurul clădirii era goală.

Ochii mei nu se opreau o clipă. Scrutam totul neîntrerupt, încercând să depistez ceva.

Tipul nostru de la comunicaţii veni şi se instală în apropiere. El monitoriza progresul puşcaşilor în timp ce aceştia înaintau prin clădirea de apartamente, securizând-o. Cei câţiva locatari găsiţi înăuntru fuseseră scoşi de acolo şi duşi la loc sigur. Nu întâmpinaseră nicio rezistenţă în interior – dacă erau şi insurgenţi pe acolo, fie fugiseră când ne văzuseră venind, fie pretindeau că erau irakieni loiali şi prieteni ai Statelor Unite.

Puşcaşii marini au scos în total 250 de civili din complex, mult mai puţini decât se aşteptaseră iniţial. Fiecare civil a fost interogat mai întâi. Dacă nu trăsese cu arma de curând (puşcaşii căutaseră să vadă dacă aveau urme de praf de puşcă), dacă nu se afla pe vreo listă de suspecţi sau dacă nu dădea de bănuit cu ceva, capul familiei primea 300 de dolari şi era informat că trebuia să plece de acolo. Conform

spuselor unui ofiţer de-al puşcaşilor, li se îngăduia să se întoarcă în apartament, să-şi ia ce aveau nevoie şi să plece.

(Câţiva insurgenţi cunoscuţi au fost capturaţi şi reţinuţi în timpul operaţiunii.)

În timp ce eram pe bermă şi scrutam oraşul, urmăream orice semn al unui lunetist irakian cunoscut ca Mustafa. Din rapoartele primite, Mustafa era un trăgător de Olimpiadă care îşi folosea abilităţile împotriva americanilor, a poliţiştilor şi soldaţilor irakieni. Existau mai multe videoclipuri în care îi era scos în evidenţă talentul.

Eu, unul, nu l-am văzut niciodată, însă alţi lunetişti au ucis mai târziu un lunetist irakian care corespundea semnalmentelor.

Spre apartamente

— Gata, rosti tipul de la comunicaţii, într-un final. Vor să intrăm.

Am fugit de lângă copaci până la complexul de apartamente, unde un locotenent SEAL organiza supravegherea. Avea o hartă a oraşului şi ne-a arătat unde urma să se producă asaltul de a doua zi.

— Trebuie să acoperim zona asta, de aici, ne-a zis el. Duceţi-vă şi găsiţi-vă câte o cameră din care s-o faceţi.

Ne-a indicat o clădire şi am plecat. Eu făceam pereche cu un lunetist pe care îl cunoscusem la cursul BUD/S, Ray. (Am folosit acest nume ca să-i protejez identitatea.)

Ray este nebun după arme. Le iubeşte şi le cunoaşte foarte bine. Nu sunt sigur cât de bun ţintaş este, dar probabil că de-a lungul vremii a uitat mai multe chestii decât am învăţat eu vreodată despre arme.

Nu ne mai văzuserăm de ani buni, însă din ce-mi aminteam de la cursul BUD/S mi-am dat seama că ne vom înţelege bine. Trebuie să fii sigur că te poţi bizui pe tipul cu care lucrezi – la urma urmei, practic, îţi pui viaţa în mâinile lui.

Un Ranger căruia îi spuneam Ranger Molloy ne adusese

puştile şi echipamentul într-un Hummer. Veni şi îmi dădu .300 Win Mag. Raza mai mare a acestui model faţă de Mk-11 avea să-mi fie de folos după ce-mi găseam un loc bun din care să trag.

Urcând scările în fugă, am recapitulat situaţia în minte. Ştiam pe ce parte a clădirii voiam să fiu şi locul aproximativ în care voiam să fiu. Când am ajuns la ultimul etaj – hotărâsem că era mai indicat să trag dintr-o cameră decât de pe acoperiş – am luat-o de-a lungul holului, căutând apartamentul potrivit. Intram şi mă uitam să văd dacă exista mobilă înăuntru pe care să o pot folosi ca paravan.

Pentru mine, casa în care mă aflam era doar o parte din câmpul de luptă. Apartamentele şi tot ce era în ele nu constituiau decât lucruri ce puteau fi utilizate în atingerea scopului – eliminarea inamicilor din oraş.

Lunetiştii trebuie fie să se întindă, fie să stea jos o lungă perioadă de timp, aşa că se impunea să găsesc mobilă care să-mi permită să fac asta cât mai confortabil cu putinţă. De asemenea, mai ai nevoie şi de ceva de care să-ţi rezemi puşca. În acest caz, urma să trag de la ferestre, deci trebuia să am o poziţie înălţată. În timp ce căutam prin apartament, am găsit o cameră cu un pătuţ de copil în ea. Rareori dădeai peste aşa ceva şi putea fi de mare folos.

Ray şi cu mine am răsturnat pătuţul. Asta ne-a oferit o bază. Apoi am scos uşa camerei din ţâţâni şi am pus-o deasupra. Aşadar, aveam o platformă stabilă de pe care să acţionăm.

Mai toţi irakienii nu dorm în pat; folosesc saci de dormit, saltele groase sau pături puse direct pe podea. Am găsit câteva şi le-am aşezat pe uşă. Astfel am obţinut un pat înălţat, cât de cât confortabil, pe care să ne întindem în timp ce trăgeam. O saltea făcută sul ne oferea un loc pe care să ne rezemăm patul puştilor.

Am deschis fereastra şi ne-am pregătit să tragem.

Am hotărât să lucrăm în schimburi de trei ore. Primul a stat de veghe Ray.

Am început să scotocesc prin complex ca să văd dacă găsesc chestii mai acătării – bani, arme, explozibili.

Singurul lucru pe care am considerat că merită să-l iau a fost un joc de golf Tiger Woods.

Nu că aş fi fost autorizat să-l iau sau că l-aş fi luat, în mod oficial. Dacă *l-aş fi luat,* m-aş fi jucat pe el până la sfârşitul misiunii. Dacă aş fi făcut asta, s-ar fi putut explica de ce sunt atât de bun la jocul respectiv acum.

Dacă l-aş fi luat.

Am trecut la .300 Win Mag spre sfârşitul după-amiezii. Oraşul la care mă uitam avea nuanţe gălbui-cafenii şi cenuşii, de parcă aş fi privit o fotografie sepia. Multe dintre clădiri (dar nu toate) erau făcute din cărămizi sau acoperite cu stuc de aceeaşi culoare. Pietrele şi carosabilul erau cenuşii. Un strat fin de praf din deşert părea să plutească deasupra caselor. Erau copaci şi alte forme de vegetaţie, însă peisajul general arăta ca o colecţie de cutii vopsite în culori fade şi aruncate în deşert.

Aproape toate clădirile erau case joase, cu un singur etaj, uneori cu două sau trei. Minaretele sau turnurile de rugăciune ieşeau din cenuşiul peisajului la intervale neregulate. Ici-colo se vedeau şi cupolele moscheilor – aici un ou verde flancat de o duzină de ouă mai mici, colo un nap alb scânteind în lumina asfinţitului.

Clădirile erau îndesate pe străduţe înguste, amplasate aproape geometric. Erau pereţi peste tot. Oraşul era deja de ceva vreme în război şi erau multe dărâmături, nu doar pe margini, ci chiar pe arterele principale. Chiar în faţa mea, dar dincolo de raza mea vizuală, se afla podul de proastă reputaţie unde insurgenţii pângăriseră cadavrele angajaţilor Blackwater cu jumătate de an mai devreme. Podul era clădit peste Eufrat, care curgea într-un V inversat la sud de poziţia mea.

Prima mea grijă era reprezentată de nişte şine de cale ferată aflate la vreo opt sute de metri de clădire. Pe şoseaua de la sud de mine era o bermă şi un postament de tren. La est, în stânga, aşa cum mă uitam eu pe fereastră, calea ferată se îndrepta spre o gară de triaj aflată în afara părţii principale a oraşului.

Asaltul puşcaşilor marini avea să treacă peste şine, pătrunzând într-o zonă de lângă Eufrat până la o şosea din capătul estic al oraşului, marcată de o frunză de trifoi. Această zonă avea o lăţime de aproximativ 5,3 km; planul era să străpungem cam 2,5 km, ajungând la Drumul Naţional 10 până la 10 noiembrie, în ceva mai puţin de trei zile. Poate că nu pare cine ştie ce – mai toţi puşcaşii marini pot parcurge acea distanţă în jumătate de oră –, dar drumul trecea printr-o reţea de străzi înţesate de bombe şi pe lângă case puternic fortificate. Nu numai că puşcaşii se aşteptau să fie nevoiţi să lupte pentru fiecare casă şi fiecare cvartal în parte, însă îşi dăduseră seama şi că situaţia avea să se înrăutăţească, probabil, pe măsură ce avansau. Scoţi şobolanii dintr-o gaură şi ei se strâng în următoarea. Mai devreme sau mai târziu, nu mai au unde să se ascundă.

Uitându-mă pe fereastră, aşteptam cu nerăbdare începerea bătăliei. Voiam să am o ţintă. Voiam să trag în cineva.

Nu a trebuit să aştept prea mult.

Din clădirea în care mă aflam, aveam o vedere excelentă spre şinele de cale ferată şi spre bermă, şi dincolo de acestea, în oraş.

Am început să fac victime îndată ce am trecut la puşcă. Cele mai multe erau în zona din apropierea oraşului. Insurgenţii intrau în acel perimetru, încercând să ocupe poziţii de pe care să atace sau, poate, să spioneze puşcaşii. Se aflau la vreo opt sute de metri distanţă, dincolo de şinele de cale ferată şi sub bermă, crezând, probabil, că nu puteau fi văzuţi.

Se înşelau amarnic.

V-am descris deja senzaţia pe care am avut-o când am tras prima oară în cineva cu puşca mea cu lunetă; s-ar putea să fi existat o oarecare ezitare în mintea mea, o întrebare aproape subconştientă: „Pot omorî această persoană?”

Însă regulile de angajare erau clare şi nu aveam niciun

dubiu că bărbatul din cătarea puştii mele era un inamic. Nu conta doar faptul că era înarmat şi că se îndrepta spre poziţiile puşcaşilor marini, deşi acestea erau factorii esenţiali din punct de vedere al RDA. Civilii fuseseră avertizaţi să nu rămână în oraş şi, chiar dacă nu toată lumea reuşise să scape, evident, în urmă rămăsese doar o mână de nevinovaţi. Bărbaţii capabili de luptă şi întregi la cap din perimetrul oraşului erau aproape toţi băieţi răi. Ei credeau că ne vor goni, aşa cum crezuseră că îi goniseră pe puşcaşii marini în aprilie.

După primul foc tras în plin, celelalte au fost mult mai uşor de efectuat. Eu nu trebuie să mă automotivez sau să fac ceva special din punct de vedere mental – mă uit prin lunetă, iau ţinta în cătare şi ucid inamicul înainte ca el să-mi ucidă vreun camarad.

În ziua aceea am făcut trei victime, iar Ray, două.

Eu ţin ambii ochi deschişi când lucrez cu luneta. Cu ochiul drept mă uit prin lunetă, iar cu stângul observ restul oraşului. Asta îmi oferea o perspectivă mai bună asupra situaţiei.

În Kilo

După ce puşcaşii marini au intrat în oraş, au ajuns în curând pe o poziţie unde nu le mai puteam asigura acoperirea din bloc. Am coborât şi ne-am pregătit de următoarea fază – pătrunderea în interiorul oraşului.

Am fost repartizat în Compania Kilo, ca să ajut unităţile de puşcaşi din partea vestică a oraşului. Acestea reprezentau primul val al asaltului, curăţând cvartal după cvartal. O altă companie avea să le calce pe urme, securizând zona şi asigurându-se că insurgenţii nu se furişau înapoi în urma lor. Ideea era să se elibereze Fallujah cvartal după cvartal.

Proprietăţile din această parte a oraşului, ca în multe oraşe irakiene, erau separate de locuinţele vecine prin pereţi groşi din cărămidă sau din stuc. Se găseau mereu unghere şi spărturi în care să se ascundă insurgenţii. Curţile

din spate, de obicei aplatizate cu pământ bătătorit sau chiar cu ciment, erau nişte labirinturi dreptunghiulare. Era un loc uscat şi prăfuit, chiar şi cu râul din apropiere. Mai toate casele nu aveau apă curentă; rezervorul de apă era plasat pe acoperiş.

Am lucrat cu lunetişti de-ai puşcaşilor marini câteva zile din prima săptămână a acelei faze a asaltului. În cea mai mare parte a timpului am făcut echipă cu doi lunetişti de-ai puşcaşilor marini şi cu un JTAC, un membru SEAL care putea cere raiduri aeriene. Mai aveam şi câţiva tipi din trupele auxiliare, puşcaşi care ne asigurau securitatea şi ne ajutau ocazional cu diverse lucruri. Erau puşcaşi care îşi doreau să ajungă lunetişti; la sfârşitul misiunii, sperau să fie admişi la şcoala de lunetişti a puşcaşilor marini.

Fiecare dimineaţă începea cu vreo douăzeci de minute de „focuri” – de mortier, de artilerie, bombe, obuze, rachete –, lansare care reprezenta un tir intens asupra poziţiilor-cheie ale inamicului. Tirul scotea din luptă depozite de muniţie sau slăbea punctele în care ne aşteptam să întâmpinăm o rezistenţă mai aprigă. Fuioare negre de fum se înălţau în depărtare, pe locul depozitelor lovite de bombardamente; pământul şi văzduhul se zguduiau de la exploziile secundare.

La început am fost în urma avansului puşcaşilor marini. Însă nu a ţinut mult şi am înţeles că puteam face o treabă mai bună dacă o luam înaintea detaşamentului de la sol. Astfel obţineam poziţii mai bune, de unde puteam surprinde orice insurgenţi care ar fi încercat să se ralieze trupelor inamice de la sol.

Aşa am avut parte şi de foarte multă acţiune. Astfel încât am început să ocupăm case pe care să le folosim ca ascunzători.

După ce era verificat parterul, eu fugeam pe scări, de la ultimul etaj până la acoperiş, ieşind în mica baracă ce adăpostea, de obicei, intrarea pe acoperiş. Asigurându-mă că acoperişul era liber, mă duceam până la parapet, mă orientam şi mă instalam pe poziţii. În mod normal găseam pe acoperiş ceva ce puteam utiliza – un scaun sau rogojini –

ca să mă aşez mai confortabil; dacă nu, găseam prin casă. În acele zile revenisem la Mk-11, conştientizând că aproape toate ţintele mele aveau să fie relativ aproape, dată fiind dispunerea clădirilor din oraş. Arma respectivă era mai convenabilă decât Win Mag, fiind la fel de letală de la aceste distanţe.

Între timp, puşcaşii marini de la sol eliberau strada, de obicei dintr-o parte în cealaltă, verificând casă după casă. După ce ajungeau într-un punct de unde nu le mai puteam asigura acoperire totală, ne mutam pe poziţii noi, iar procesul se relua.

În general, trăgeam de pe acoperişuri. Acestea ne ofereau cea mai bună panoramă şi erau adeseori echipate cu scaune şi alte cele. Mai toate acoperişurile din oraş erau împrejmuite de parapete joase ce ofereau protecţie când inamicul trăgea în noi. În plus, folosirea acoperişurilor ne permitea să ne mişcăm mai repede; asaltul nu ne aştepta pe noi să ne ocupăm poziţiile.

În cazul în care acoperişul nu era potrivit, trăgeam de la ultimul etaj, de obicei printr-o fereastră. Din când în când, trebuia să facem câte o gaură de lunetist în perete ca să ne pregătim poziţia de tragere. Însă asta se întâmpla rar; nu voiam să atragem mai mult atenţia asupra poziţiei noastre declanşând o explozie, oricât de mică ar fi fost ea. (Găurile erau acoperite după ce plecam.)

Într-o zi ne-am instalat într-o micuţă clădire de birouri ce fusese abandonată de ceva vreme. Am tras birourile de la ferestre şi ne-am aşezat cât mai spre interior; umbrele naturale de pe peretele exterior contribuiau la camuflarea poziţiei noastre.

Băieţii răi

Inamicii împotriva cărora luptam erau sălbatici şi bine înarmaţi. Într-o singură casă, puşcaşii marini au găsit două duzini de arme, inclusiv mitraliere şi puşti cu lunetă, alături de suporturi artizanale de rachete şi de mortiere.

Şi asta doar într-o casă, de pe o stradă foarte lungă. Era o casă frumoasă, de fapt, avea aer condiţionat, candelabre de calitate şi mobilă occidentală de lux. A fost un loc bun de odihnă pentru acea după-amiază.

Toate casele erau percheziţionate cu mare grijă, dar armele erau destul de uşor de găsit, de obicei. Puşcaşii marini intrau şi vedeau câte un lansator de grenade rezemat de un dulap cu porţelanuri – cu rachetele puse vraf lângă ceşcuţele de ceai de jos. Într-o casă, puşcaşii au găsit rezervoare de scufundare – se pare că insurgentul care locuise acolo le folosise ca să se furişeze pe râu şi să atace prin surprindere.

La fel de întâlnit era şi echipamentul rusesc. Acesta era foarte vechi, de obicei – într-o casă am găsit grenade de puşcă din perioada celui de-al Doilea Război Mondial. Am mai găsit binocluri cu secera şi ciocanul comuniste pe ele. Iar IED-urile, inclusiv unele cimentate în pereţi, erau pretutindeni.

Mulţi oameni care au scris despre bătăliile de la Fallujah menţionează cât de fanatici erau insurgenţii. *Erau* fanatici, într-adevăr, dar nu erau mânaţi doar de religie. Mulţi dintre ei erau drogaţi.

Ceva mai târziu în acea campanie, am ocupat un spital de la marginea oraşului pe care îl folosiseră ei. Am găsit acolo linguri pentru preparat amestecuri de narcotice, droguri şi alte dovezi despre felul în care se pregăteau de luptă. Nu sunt un expert în asta, dar din ce am văzut am rămas cu impresia că îşi preparau heroină şi şi-o injectau înainte de bătălie. Am auzit de la alţii că luau medicamente date pe reţetă şi orice altceva le-ar fi putut insufla curaj.

Asta se observa uneori când îi împuşcai. Unii încasau câteva gloanţe fără să dea vreun semn că ar simţi ceva. Erau mânaţi şi de altceva, nu doar de religie şi adrenalină, ceva mai mult chiar decât setea de sânge. Erau deja pe drum spre Paradis, cel puţin în mintea lor.

Sub dărâmături

Într-o zi am coborât de pe un acoperiş ca să fac o pauză şi am intrat în curtea din spatele casei cu un alt lunetist SEAL. Am desfăcut bipodul puştii şi am lăsat-o jos.

Deodată s-a auzit o explozie chiar în faţa noastră, la vreo trei metri de noi. M-am ferit, apoi m-am întors şi am văzut peretele de ciment prăbuşindu-se. În gaura căscată am zărit doi insurgenţi, cu AK-uri atârnate pe umeri. Păreau la fel de uluiţi ca noi; şi ei erau într-o pauză când vreo rachetă rătăcită sau vreun IED doborâse peretele.

Parcă eram într-un duel dintr-un western – cine ajungea primul la pistol rămânea în viaţă.

Mi-am înşfăcat arma şi am început să trag. Camaradul meu a făcut la fel.

I-am nimerit, însă gloanţele nu i-au pus la pământ. Au dat colţul şi au fugit prin casa în care se ascunseseră, apoi au ieşit pe stradă.

Îndată ce au părăsit casa, puşcaşii care asigurau securitatea pe drum i-au culcat la pământ.

Odată, pe la începutul bătăliei, în clădirea unde mă aflam eu s-a tras cu un lansator de rachete.

Era după-amiază când mă instalasem la o fereastră de la ultimul etaj. Puşcaşii marini de la sol erau atacaţi de pe strada din faţă. Am început să îi acopăr, doborând ţintele, una după alta. Irakienii au deschis focul asupra mea, din fericire, fără prea mare acurateţe, lucru deloc neobişnuit pentru ei.

Apoi o rachetă trasă dintr-un lansator a lovit latura casei. Peretele a fost izbit în plin, ceea ce era pe cât de bine, pe atât de rău totodată. Partea bună era că nu fusesem nimerit eu. Însă explozia doborâse o bucată masivă din perete. Aceasta mi-a căzut pe picioare, ţintuindu-mă pe moment acolo.

Era o durere cumplită. Am dat o parte din dărâmături la o parte, trăgând în continuare la nenorociţii din josul străzii.

— E totul în regulă? a strigat unul dintre tipii cu care

lucram.

— Sunt bine, sunt bine, am strigat eu drept răspuns.

Însă picioarele mele erau de cu totul altă părere. Mă dureau al naibii de tare.

Insurgenţii s-au retras, pe urmă lucrurile s-au încins din nou. Aşa se întâmpla de regulă – o perioadă de acalmie, urmată de un schimb intens de focuri, apoi o nouă pauză.

Când s-a terminat lupta, m-am ridicat în picioare şi am coborât din cameră. La parter, unul dintre camarazii mei a arătat spre picioarele mele.

— Şchiopătezi, a spus el.

— S-a prăbuşit afurisitul ăla de zid peste mine.

El şi-a ridicat privirea. În locul peretelui se căsca o gaură măricică. Până la acel moment, nimeni nu conştientizase că eu fusesem în camera lovită de rachetă.

Am şchiopătat o vreme după aceea. Destul de mult, chiar – până la urmă, a trebuit să mă operez la ambii genunchi, deşi am amânat intervenţia chirurgicală vreo doi ani.

Nu m-am dus la doctor. Dacă te duci la doctor, eşti scos din luptă. Ştiam că puteam rezista.

Nu mă prăjiţi!

Nu trebuie să-ţi fie teamă să tragi. Dacă vezi pe cineva cu un IED sau cu o puşcă îndreptându-se spre camarazii tăi, ai motive clare să tragi. (Dacă un irakian avea o armă, asta nu însemna neapărat că îl puteai împuşca.) RDA erau foarte specifice şi în majoritatea cazurilor pericolul era evident.

Însă mai erau şi situaţii în care nu era *tocmai* evident, când o persoană era aproape sigur un insurgent, făcea probabil ceva rău, dar rămâneau încă unele îndoieli din cauza circumstanţelor sau a împrejurărilor – de exemplu, nu se îndrepta spre o zonă cu soldaţi. De multe ori un tip părea să se dea mare în faţa prietenilor, fără să aibă habar că eu îl urmăream sau că erau trupe americane prin preajmă.

Pe ăştia nu îi împuşcam.

Nu puteai – trebuia să ai grijă şi de pielea ta. Dacă nu puteai justifica vreun foc tras, te trezeai acuzat de crimă.

Stăteam adeseori şi mă gândeam: „Ştiu că nemernicul ăsta e rău; chiar ieri l-am văzut făcând aşa şi pe dincolo pe stradă, dar acum nu face nimic, şi dacă îl împuşc, nu mă voi putea justifica în faţa avocaţilor. O să mă prăjească”. După cum vă spuneam, se întocmesc acte pentru orice. Fiecare victimă confirmată necesita documentare, probe temeinice şi un martor.

Aşa că nu trăgeam.

Cazurile acestea nu erau prea dese, mai ales în Fallujah, însă eram mereu extrem de conştient de faptul că va trebui să-mi justific fiecare crimă în faţa avocaţilor.

Atitudinea mea era: dacă justificarea mea este *„credeam* că ţinta mea va face ceva rău”, atunci nu era suficient. Trebuia chiar s*ă facă* ceva rău.

Chiar şi cu acest standard, găseam ţinte berechet. Aveam o medie de 2-3 pe zi, uneori mai puţin, alteori mult mai multe, de păreau să nu se mai oprească.

Un turn turtit de apă se înălţa deasupra acoperişurilor la câteva străzi de cel pe care eram noi cocoţaţi. Arăta ca o pătlăgică galbenă şi mare.

Trecuserăm deja la câteva cvartale de turn, când un puşcaş marin a hotărât să se caţăre pe el şi să dea jos steagul irakian care flutura acolo. În timp ce urca, insurgenţii care se ascunseseră pe durata atacului de mai devreme au început să tragă în el. În câteva secunde, l-au rănit şi l-au blocat acolo.

Am făcut cale întoarsă, de-a lungul străzilor şi de pe un acoperiş pe altul, până i-am găsit pe indivizii care trăgeau în el. Odată ce am eliberat zona, l-am trimis pe unul dintre camarazi să recupereze steagul. După ce l-am adus jos, i l-am trimis puşcaşului la spital.

Dezertorul îşi dă arama pe faţă

Nu mult după aceea, eram pe stradă cu un tip căruia îi

voi spune Dezertorul, când am dat peste nişte insurgenţi irakieni. Ne-am ascuns într-o firidă din zidul de la stradă, aşteptând să se mai domolească ploaia de gloanţe.

— O să ne croim drum înapoi, i-am zis eu Dezertorului. Du-te tu primul. Te acopăr eu.

— Bine.

Am început să asigur foc de acoperire, forţându-i pe irakieni să se adăpostească. Am aşteptat câteva secunde, dându-i timp Dezertorului să îşi ocupe poziţia ca să mă poată acoperi la rândul lui. Când am considerat că trecuse suficient timp, am sărit şi am luat-o la fugă.

Gloanţele au început să şuiere în jurul meu, dar nu de la Dezertor. Toate veneau dinspre irakieni, care încercau să-şi scrijelească numele în spinarea mea cu gloanţe.

M-am lipit de zid, îndreptându-mă spre poartă. O clipă am fost dezorientat: unde era Dezertorul?

Ar fi trebuit să fie pe-aproape, aşteptându-mă la adăpost ca să putem face cale întoarsă. Însă el nu se vedea pe nicăieri. Oare trecusem pe lângă el deja?

Nu. Ticălosul îşi respecta din plin porecla.

Eram prins în capcană, împresurat de insurgenţi şi fără amicul meu dispărut în mod misterios.

Tirul irakienilor era atât de intens, încât am fost nevoit să cer întăriri. Puşcaşii marini au trimis două vehicule Hummer şi, datorită focurilor lor cuplate cu tot ce mai aveam eu, am reuşit să scap de acolo.

La momentul acela pricepusem deja ce se întâmplase. Când am dat ochii cu Dezertorul, am fost cât pe ce să-l sugrum – probabil că aş fi făcut-o dacă nu ar fi intervenit ofiţerul.

— De ce dracu ai şters-o? l-am întrebat eu. Ai fugit până în capătul străzii fără să mă mai acoperi.

— Am crezut că eşti în urma mea.

— Minţi!

A fost a doua oară în acea săptămână când Dezertorul ceda sub presiune. Prima oară mai lăsasem de la mine, acordându-i prezumţia de nevinovăţie. Dar în momentul acela îmi era clar că tipul era un laş. Când era pus sub

presiune, făcea pe el.

Ofiţerul ne-a despărţit. A fost înţelept din partea lui.

„Pur şi simplu, vom trage”

La puţin timp după Palpitanta Aventură cu Dezertorul, am coborât de pe poziţia mea de pe un acoperiş, când am auzit nişte rafale înverşunate prin preajmă. Am fugit afară, dar nu am văzut nimic. Apoi am auzit prin staţie că se înregistraseră victime.

Am alergat împreună cu un tip, căruia îi voi spune Vultur, în susul străzii, până am dat de un grup de puşcaşi marini care se retrăsese după ce fusese atacat ceva mai încolo. Ei ne-au zis că mai mulţi insurgenţi împresuraseră alţi puşcaşi nu departe de acolo, aşa că am hotărât să le sărim în ajutor.

Am încercat să ne instalăm pe poziţii într-o casă din preajmă, dar aceasta nu era destul de înaltă. Vultur şi cu mine ne-am dus mai aproape, încercând o altă casă. Acolo am găsit patru puşcaşi pe acoperiş, doi dintre ei răniţi. Relatările lor erau confuze şi nu puteam trage nici de acolo. Am hotărât să îi scoatem pentru ca răniţii să poată primi îngrijiri medicale; puştiul pe care l-am dus eu fusese împuşcat.

Ceva mai jos pe stradă, am primit indicaţii mai bune de la cei doi puşcaşi care nu fuseseră împuşcaţi şi ne-am dat, în sfârşit, seama că nu ţintiserăm casa potrivită. Am luat-o pe o alee în direcţia insurgenţilor, însă n-am apucat să înaintăm prea mult şi am dat de obstacole de netrecut, aşa că am făcut cale întoarsă. Imediat ce am dat colţul pe strada principală, am auzit o explozie în spatele meu – un insurgent ne văzuse venind şi aruncase o grenadă.

Unul dintre puşcaşii aflaţi în spatele meu a căzut la pământ. Vultur nu era doar lunetist, ci şi infirmier, aşa că l-am tras pe puştiul rănit de pe alee şi el s-a apucat să-l îngrijească. Între timp, eu i-am luat pe ceilalţi puşcaşi şi am continuat să înaintăm în direcţia fortăreţei insurgenţilor.

Am găsit un al doilea grup de puşcaşi marini la următorul

colţ de stradă, blocat acolo de tirul din casă. Ei veniseră să salveze primul grup, dar nu mai ajunseseră la acesta. I-am strâns pe toţi laolaltă şi le-am zis că voi lua un mic grup cu mine şi vom sprinta pe stradă pe când ceilalţi ne asigurau foc de acoperire. Puşcaşii prinşi în capcană se aflau la vreo cincizeci de metri, aproape la un cvartal mai încolo.

— Nu contează dacă-i vedeţi sau nu, le-am spus eu. Pur şi simplu, vom trage cu toţii.

M-am ridicat, gata să o iau din loc. Un terorist a sărit în mijlocul drumului şi a început să tragă în noi ca nebunul, împroşcându-ne cu gloanţe dintr-o armă cu cartuşieră. Ripostând cât puteam de bine, ne-am adăpostit din nou. Ne-am uitat să vedem dacă fusese nimerit careva; în mod miraculos, nu fusese nimeni împuşcat.

Aveam cu mine vreo 15-20 de puşcaşi marini.

— În regulă, le-am zis eu. Haideţi să mai încercăm o dată. Şi de data asta haideţi să mergem până la capăt.

Am sărit de după colţ, trăgând din fugă. Mitraliorul irakian fusese ucis de tirul nostru precedent, dar mai era încă o grămadă de băieţi răi pe stradă.

După câţiva paşi am înţeles că niciun puşcaş marin nu mă urmase.

Rahat. Nu m-am oprit din fugă.

Insurgenţii au început să-şi concentreze tirul asupra mea. Mi-am ridicat Mk-11 sub braţ şi am tras din alergare. Semiautomata este o armă excelentă, foarte adaptabilă, dar în situaţia de faţă magazia ei de douăzeci de cartuşe părea îngrozitor de insuficientă. Am terminat o magazie, am apăsat piedica, am băgat o rezervă şi am tras în continuare.

Am găsit patru oameni adăpostindu-se lângă un zid, nu departe de casă. Am descoperit că doi dintre ei erau reporteri care însoţeau trupele de puşcaşi; vedeau deci bătălia mult mai aproape decât şi-ar fi dorit.

— Vă acopăr eu, am strigat. Fugiţi naibii de-aici!

Am sărit în picioare şi am deschis focul când ei au luat-o la fugă. Ultimul puşcaş m-a bătut pe umăr ca să ştiu că nu mai era nimeni după el. Gata să-l urmez, am aruncat o

privire în dreapta, ca să-mi verific flancul.

Cu coada ochiului am zărit un corp întins la pământ. Purta uniforma puşcaşilor marini.

De unde venise, dacă fusese acolo când ajunsesem eu sau se târâse acolo de altundeva, habar nu aveam. Am fugit până la el şi am văzut că fusese împuşcat în ambele picioare. Am băgat o nouă magazie în armă, l-am apucat de vesta antiglonţ şi l-am tras după mine în timp ce mă retrăgeam.

La un moment dat, în timp ce fugeam, unul dintre insurgenţi a aruncat o grenadă cu fragmentaţie, care a explodat undeva în apropiere. Bucăţi din zid m-au lovit de la fund până la genunchi. Norocul a făcut ca Mk-11 al meu să încaseze cea mai mare bucată. A fost noroc chior – ar fi putut să-mi facă o gaură de toată frumuseţea în picior.

M-a durut fundul o vreme, dar pare să funcţioneze şi acum destul de bine.

Am ajuns înapoi la ceilalţi puşcaşi fără să mai fim răniţi.

Nu am aflat niciodată cine era tipul rănit. Mi s-a zis că era sublocotenent, însă nu am avut ocazia să dau de el.

Ceilalţi puşcaşi au spus că i-am salvat viaţa. Dar nu am fost singur. A fost nevoie de un efort colectiv ca să-i ducem pe oamenii ăia la adăpost; am lucrat toţi împreună.

Cei din Corpul puşcaşilor marini au fost recunoscători că am contribuit la salvarea oamenilor lor şi unul dintre ofiţeri a propus să fiu decorat cu o Stea de Argint.

Din câte am auzit eu, generalii au hotărât că, de vreme ce niciun puşcaş marin nu primise Stele de Argint în timpul asaltului, nu era cazul ca decoraţia să ajungă la un SEAL. Am primit o Stea de Bronz cu un V (pentru vitejie în luptă).

Şi acum pufnesc când îmi amintesc.

Medaliile sunt în regulă, însă au de-a face mai degrabă cu politica, iar eu nu sunt un mare fan al jocurilor politice.

Până la urmă, aveam să-mi închei cariera de SEAL cu două Stele de Argint şi cinci Medalii de Bronz, toate pentru vitejie. Sunt mândru de felul în care mi-am slujit ţara, dar în niciun caz nu am făcut-o pentru medalii. Decoraţiile nu mă

fac mai bun sau mai rău decât alt soldat. Medaliile nu spun niciodată întreaga poveste. Şi, aşa cum ziceam, în cele din urmă, au devenit mai degrabă politice decât conforme cu realitatea. Am văzut oameni care meritau mult mai mult şi oameni care meritau mult mai puţin răsplătiţi de superiori ce negociau pentru cauza publică de interes la momentul respectiv. Acestea sunt şi motivele pentru care nu-mi etalez medaliile, nici acasă, nici la birou.

Soţia mea mă îndeamnă să mă organizez sau să înrămez diplomele primite şi să etalez medaliile. Politice sau nu, ea crede că sunt parte din povestea mea.

Poate că o voi face într-o bună zi.

Sunt însă şanse mai mari să nu o fac.

Uniforma mea era acoperită cu atât de mult sânge de la asalt, încât puşcaşii marini mi-au dat una de-a lor. Din acel moment, am arătat ca un puşcaş.

Era un pic ciudat să port uniforma altcuiva. Însă era şi o onoare să mă considere unul de-al lor, fiind dispuşi să-mi dea o uniformă. Ba, mai mult, mi-au dat şi o geacă de lână şi un fes de lână – era frig acolo.

Taya:

„După o misiune, mergeam cu maşina şi Chris a zis, pe nepusă masă:

— Ştii că există un anumit miros când cineva moare într-un anumit fel?

Eu am răspuns:

— Nu. Nu ştiam asta.

Aşa că mi-a povestit.

A fost o poveste înfiorătoare.

Aşa făcea de cele mai multe ori: spunea câte ceva, ca să vadă dacă eram pregătită să aflu detaliile. Îi ziceam că nu mă interesează deloc ce a făcut în război. Ştia că îl sprijineam necondiţionat. Totuşi, el simţea nevoia să mă ia încet, să încerce marea cu degetul. Cred că voia să ştie că nu îl voi privi cu alţi ochi şi, mai mult de-atât, ştia că va

pleca din nou pe front şi nu voia să mă sperie.

Aşa cum văd eu lucrurile, toţi cei care au o problemă cu ce fac soldaţii noştri acolo sunt incapabili să empatizeze. Oamenii vor ca America să aibă o anumită imagine când luptă. Însă cred că, dacă ar trage cineva în ei şi le-ar muri în braţe vreun membru al familiei care luptă împotriva unui inamic ascunzându-se în spatele copiilor lui sau face pe mortul şi aruncă o grenadă când te apropii de el, şi nu are nicio reţinere în a-şi trimite copilul să moară cu grenada în mână (după ce chiar ei i-au scos cuiul) – nu şi-ar mai bate atât de tare capul cu respectarea regulilor.

Chris a respectat RDA, deoarece a fost nevoit să o facă. Regulile mai generale sunt rezonabile. Problema apare la regulile de angajare ce se referă la detalii; teroriştii nu dau doi bani pe Convenţia de la Geneva. Aşa că analizarea fiecărei mişcări a unui soldat care se confruntă cu un inamic hain, sadic şi neînfrânat de reguli nu este doar ridicolă; e de-a dreptul condamnabilă.

Pe mine mă interesează ca soţul meu şi ceilalţi americani să se întoarcă teferi acasă. Aşa că, în afară de grijile pe care mi le făceam pentru siguranţa lui, chiar nu mă temeam să aud tot ce voia el să-mi împărtăşească. Şi chiar dinainte să aud poveştile, nu cred că îmi închipuisem vreodată că războiul era ceva frumos sau plăcut.

Când mi-a povestit cum a omorât pe cineva de aproape, tot ce mi-a trecut prin minte a fost: «Slavă Domnului că el e teafăr!»

Apoi m-am gândit: «Eşti tare! Uau!»

De cele mai multe ori nu vorbeam despre război sau despre moarte. Însă umbra acestuia mai revenea, ocazional.

Nu neapărat într-un sens negativ: într-o zi, Chris îşi schimba uleiul la un atelier din partea locului. În sală mai aşteptau câţiva tipi cu el. Omul de la casă i-a strigat numele lui Chris. El a plătit şi s-a aşezat la loc.

Unul dintre tipii care aşteptau s-a uitat la el şi a zis:

— Tu eşti Chris Kyle?

Chris a răspuns:

— Da.
— Ai fost la Fallujah?
— Da.
— Oh, Doamne, tu eşti tipul care ne-a salvat!
Tatăl tipului era şi el acolo, şi a venit să dea mâna cu Chris şi să-i mulţumească. Repetau întruna:
— Ai fost grozav! Ai omorât mai mulţi decât oricine!
Chris s-a fâstâcit şi a răspuns, cu modestie:
— Şi voi m-aţi salvat de multe ori.
Şi asta a fost tot”.

7

ÎN RAHAT

Pe stradă

Puştiul mă privi cu un amestec de entuziasm şi scepticism. Era un puşcaş tânăr, nerăbdător, dar călit în luptele pe care le purtaserăm în ultima săptămână.

— Vrei să fii lunetist? l-am întrebat eu. Chiar acum?

— Oh, da! exclamă el.

— Bine, i-am zis eu, înmânându-i Mk-11. Dă-mi M-16. Ia tu puşca mea cu lunetă. Eu mă duc la uşa din faţă.

Acestea fiind spuse, am plecat la plutonul cu care lucram şi i-am anunţat pe membrii lui că îi voi ajuta la asaltul asupra caselor.

De câteva zile încoace, insurgenţii nu mai ieşeau la luptă. Numărul ţintelor eliminate cu puşca prevăzută cu lunetă scăzuse considerabil. Băieţii răi stăteau înăuntru, ştiind că, dacă ieşeau afară, îi împuşcam.

Însă nu renunţaseră. Se baricadau în case, atrăgându-i pe puşcaşii marini în ambuscade şi luptându-se cu ei în camere mici şi holuri înguste. Vedeam tot mai mulţi oameni de-ai noştri scoşi pe braţe şi evacuaţi pentru îngrijiri medicale.

Mă bătea gândul să cobor şi eu în stradă de ceva vreme şi mă hotărâsem deci să trec la fapte. Am ales unul dintre soldaţii care ajutau echipa de lunetişti. Părea un puşti de ispravă, de mare potenţial.

Unul dintre motivele pentru care am coborât în stradă a fost plictiseala. Însă şi mai mult a predominat ideea că îi puteam proteja mai bine pe puşcaşii marini dacă eram cu ei. Erau omorâţi îndată ce pătrundeau pe uşă. Îi vedeam intrând, auzeam împuşcături şi apoi vedeam cum era scos careva pe targă după ce fusese împuşcat. Iar asta mă scotea din sărite.

Ţin enorm la puşcaşii marini, dar adevărul este că tipii ăştia nu au fost niciodată învăţaţi să elibereze o cameră cum am fost învăţat eu. Nu-i o specialitate de-a lor. Erau toţi luptători vajnici, însă mai aveau multe de învăţat despre războiul urban. Şi vorbim de chestii simple: cum să ţii puşca atunci când intri într-o cameră astfel încât să nu-ţi poată fi smulsă din mână; unde să te îndrepţi când intri în cameră; cum să fii cu ochii în patru când lupţi într-un oraş – lucruri pe care membrii SEAL le învaţă atât de bine, încât le pot face şi în somn.

Plutonul nu avea ofiţer; subofiţerul cu cel mai mare grad era un sergent major, un E6 în Corpul puşcaşilor marini. Eu eram E5, adică îi eram subordonat, dar el nu a fost deloc deranjat să-mi predea controlul. Lucram de ceva vreme împreună şi cred că îi câştigasem respectul. În plus, nici el nu voia ca oamenii lui să fie împuşcaţi.

— Uite ce-i: eu sunt SEAL, voi sunteţi puşcaşi marini, le-am zis eu băieţilor. Nu sunt cu nimic mai presus decât voi. Singura diferenţă dintre voi şi mine este că mi-am petrecut mai mult timp specializându-mă şi antrenându-mă pentru situaţii de-astea. Lăsaţi-mă să vă ajut.

Ne-am antrenat puţin în pauză. I-am dat nişte explozibili unui tip din pluton care avea mai multă experienţă cu ei. Am făcut nişte exerciţii în care le-am arătat cum să arunce încuietorile în aer. Până în acel moment, avuseseră foarte puţini explozibili la dispoziţie, fiind siliţi să spargă uşile cu piciorul, ceea ce lua mai mult timp şi îi făcea mai vulnerabili, desigur.

La sfârşitul pauzei, am început să punem în aplicare ce repetasem cu ei.

Înăuntru

Am trecut în faţa lor.

În timp ce aşteptam lângă prima casă, m-am gândit la tipii pe care îi văzusem scoşi pe targă.

Nu voiam să păţesc şi eu asta.

Însă nu era exclus.

Mi-era greu să-mi scot asta din minte. De asemenea, ştiam că aveam să intru într-un mare bucluc dacă eram rănit – nu ar fi trebuit să cobor în stradă, cel puţin nu din punct de vedere oficial. Eu, unul, nu aveam dubii în privinţa asta (simţeam că *trebuia* să o fac), dar comandanţii aveau să se înfurie la culme.

Însă asta ar fi fost cea mai neînsemnată dintre probleme dacă aş fi fost împuşcat, corect?

— Haideţi s-o facem, le-am zis eu.

Am aruncat uşa în aer. Am intrat primul, lăsându-mi instinctele şi reflexele deprinse la antrenament să preia controlul. Am verificat prima cameră, am păşit într-o parte şi am început să le dau indicaţii. Făceam totul aproape automat. După ce a început misiunea şi am înaintat prin casă, am simţit cum punea ceva stăpânire pe mine. Nu mi-am mai făcut griji în privinţa tuturor răniţilor pe care îi văzusem cu ochii mei. Nu mă mai gândeam decât la uşă, la casă, la cameră.

Când intri într-o casă, nu ştii niciodată ce vei găsi înăuntru. Chiar dacă verifici camerele de la parter fără să întâmpini probleme, asta nu înseamnă că poţi să laşi garda jos. Dacă urci la etaj gândind aşa, s-ar putea să începi să crezi că vei găsi camerele goale sau că nu vei avea probleme nici acolo, iar ăsta e un sentiment înşelător. Nu poţi şti niciodată ce te aşteaptă. Fiecare cameră trebuie verificată bine şi chiar şi atunci trebuie să rămâi în gardă. De multe ori, după ce am securizat o casă, am fost atacaţi cu gloanţe şi grenade de afară.

Deşi multe case erau mici şi înghesuite, am trecut la un moment dat şi printr-o zonă mai bună a oraşului, pe măsură ce au avansat ostilităţile. Acolo străzile erau asfaltate, iar clădirile arătau de afară ca nişte palate în miniatură. Dar după ce treceai de faţadă şi aruncai o privire prin camere, vedeai că mai toate erau vraişte. Irakienii cu bani fie fugiseră, fie fuseseră omorâţi.

În pauze, ieşeam cu puşcaşii marini şi îi instruiam. În

timp ce alte unităţi mâncau de prânz, eu îi învăţam tot ce ştiam despre verificarea camerelor.

— Uite ce-i: nu vreau să pierd niciun om! răcneam eu la ei.

Nu aveam de gând să mă cert cu ei. I-am instruit bine, punând presiune pe ei când ar fi trebuit să se odihnească, însă asta-i şi chestia la puşcaşii marini: tu îi instruieşti şi ei îţi mai cer o porţie.

Am intrat într-o casă cu un salon mare. I-am luat pe locatari prin surprindere.

Însă am fost şi eu surprins: când am dat buzna, m-am trezit faţă în faţă cu nişte tipi în camuflaj de deşert – uniformele vechi, ciocolatii, din Furtună în Deşert, Primul Război din Golf. Toţi erau echipaţi aşa. Erau toţi albi, unul sau doi fiind chiar blonzi, în niciun caz irakieni sau arabi.

Ce dracu'?

Ne-am uitat unii la alţii. Mi s-a declanşat o alarmă undeva în creier şi am apăsat trăgaciul puştii M-16, secerându-i.

Dacă aş mai fi ezitat o clipă, eu aş fi fost cel căzut la pământ, într-o baltă de sânge. S-a dovedit că erau ceceni, musulmani recrutaţi pentru războiul sfânt împotriva Occidentului. (Le-am găsit paşapoartele după ce am percheziţionat casa.)

Bătrânul

Habar n-am câte cvartale, cu atât mai puţin câte case am luat cu asalt. Puşcaşii marini urmau un plan bine pus la punct – trebuia să fim într-un anumit loc la amiază, apoi să atingem un alt obiectiv până la căderea nopţii. Întreaga forţă de invazie înainta prin oraş în mod ordonat, asigurându-se că nu lăsa în urmă găuri sau puncte slabe pe care insurgenţii să le poată folosi pentru a ne ataca pe la spate.

Din când în când mai dădeam de câte o clădire ocupată de familii, dar în cea mai mare parte nu întâlneam decât insurgenţi.

Percheziţionam complet fiecare casă. Într-una dintre ele, am auzit gemete înfundate când am coborât în pivniţă. Doi bărbaţi atârnau de lanţuri prinse în perete. Unul era mort; celălalt de-abia mai respira. Amândoi fuseseră torturaţi crunt, cu electroşocuri şi cu mai ştiu eu ce. Erau amândoi irakieni, aparent retardaţi – insurgenţii doriseră să se asigure că nu vor vorbi cu noi, dar deciseseră să se distreze puţin cu ei mai întâi.

Cel de-al doilea bărbat a murit în timp ce primea îngrijirile infirmierului nostru.

Pe podea era o pancartă neagră, de genul celor folosite de fanatici în videoclipurile lor când decapitează occidentali. Erau mădulare amputate şi mai mult sânge decât vă puteţi imagina.

Locul duhnea oribil.

După vreo două zile, unul dintre lunetiştii puşcaşilor marini a hotărât să coboare cu mine în stradă şi am început amândoi să conducem acţiunile directe.

Începeam cu casa din dreapta, apoi traversam strada şi luam casa din faţa acesteia. Un du-te-vino continuu. Toate astea necesitau mult timp. Trebuia să ocolim porţile, să ajungem la uşi, să le aruncăm în aer şi să dăm năvală înăuntru. Nemernicii dinăuntru aveau timp berechet să se pregătească pentru a riposta. Ca să nu mai zic că şi cu surplusul adus de mine, tot aveam din ce în ce mai puţini explozibili.

Un vehicul blindat ne însoţea, înaintând pe mijlocul drumului odată cu noi. Avea o singură armă de calibru .50, dar adevărata lui valoare consta în mărimea sa. Niciun zid irakian nu-i putea rezista.

M-am dus la comandant.

— Uite ce vreau să faci, i-am spus eu. Ni se termină explozibilii. Dărâmaţi zidul din faţa casei şi băgaţi cinci cartuşe de calibru .50 în uşa de la intrare. Apoi daţi înapoi şi lăsaţi-ne pe noi să ne ocupăm.

Aşa că am început să procedăm astfel, economisind explozibili şi mişcându-ne mult mai repede.

Urcam pe scări, alergam pe acoperiş, coboram îndărăt, atacam următoarea casă – am ajuns să luăm câte 50-100 de case pe zi.

Puşcaşii marini nu resimţeau efortul, însă eu am slăbit aproape zece kilograme în acele şase săptămâni petrecute în Fallujah. Am pierdut majoritatea kilogramelor asudând la sol. A fost o trudă istovitoare.

Puşcaşii marini erau toţi mult mai tineri decât mine – practic, nişte adolescenţi, unii dintre ei. Cred că nu îmi arătam vârsta, deoarece după ce intram în vorbă cu ei şi pomeneam la un moment dat câţi ani aveam, ei se holbau la mine şi întrebau miraţi:

— *Atât* de bătrân eşti?

Aveam treizeci de ani. Eram un bătrân în Fallujah.

O zi ca oricare alta

În timp ce puşcaşii marini se apropiau de marginea de sud a oraşului, acţiunea de la sol din sectorul nostru a început să scadă în intensitate. Am urcat din nou pe acoperişuri şi am început să fac iarăşi misiuni de supraveghere, considerând că voi doborî mai multe victime de acolo. Balanţa se înclinase în favoarea noastră. Trupele americane preluaseră controlul asupra oraşului din mâinile băieţilor răi, iar în acel moment era doar o chestiune de timp înainte ca rezistenţa acestora să se frângă. Fiind însă în mijlocul acţiunii, nu puteam fi sigur încă.

Ştiind că noi consideram cimitirele locuri sacre, insurgenţii le foloseau, de regulă, pentru a ascunde rezerve de armament şi explozibili. La un moment dat, am ajuns într-o ascunzătoare de unde vedeam zidurile unui cimitir mare din centrul oraşului. Lung cât trei terenuri de fotbal şi lat cât două, era un adevărat oraş din ciment al morţilor, plin cu pietre funerare şi mausolee. Ne-am instalat pe un acoperiş din apropierea unui turn de rugăciune şi al unei moschei ce străjuiau cimitirul.

Acoperişul pe care ne aflam era destul de complex. Era mărginit de un zid din cărămidă cu bare din fier, oferindu-

ne poziţii de tragere excelente; m-am aşezat pe vine şi mi-am strecurat puşca printr-o gaură din grilaj, scrutând aleile dintre mormintele de la câteva sute de metri mai încolo. Era atât de mult praf şi nisip în aer, încât nu mi-am dat jos ochelarii de protecţie. Tot în Fallujah am învăţat să-mi ţin casca strânsă bine, pentru a mă proteja de bucăţile de ciment ce zburau din zidărie în timpul unui schimb de focuri.

Am zărit câteva siluete mişcându-se prin cimitir. Am luat una dintre ele în cătare şi am tras.

În câteva secunde eram deja în plin schimb de focuri. Insurgenţii se iveau de după pietrele funerare – nu ştiu dacă era vreun tunel acolo sau veneau de altundeva. Şaizecista din apropiere a început să scuipe gloanţe.

Mi-am calculat împuşcăturile, în timp ce puşcaşii din jurul meu trăgeau în neştire. Tot ce făceau ei se pierdea în fundal în vreme ce eu îmi fixam liniştit luneta pe o ţintă, mă concentram pe zona centrală, apoi apăsam încet trăgaciul. Când glonţul ţâşnea din ţeavă, era aproape o surpriză.

Ţinta cădea. Căutam alta. Şi alta. Şi tot aşa.

Până când, într-un final, nu au mai fost ţinte. M-am ridicat şi m-am dus până într-un loc unde zidul mă adăpostea complet de cimitir. Mi-am scos casca şi m-am rezemat de zid. Acoperişul era plin de cartuşe goale – sute, poate chiar mii.

Cineva mi-a dat să beau dintr-o sticlă mare cu apă. Unul dintre puşcaşi şi-a tras rucsacul mai aproape, folosindu-l pe post de pernă ca să tragă un pui de somn. Altul a coborât la magazinul de la parterul clădirii. Era o tutungerie; s-a întors cu cartuşe de ţigări mentolate. A aprins câteva şi o aromă de cireşe s-a amestecat cu duhoarea grea ce anina mereu deasupra Irakului, un miros de canalizare, transpiraţie şi moarte.

O zi ca oricare alta în Fallujah.

Străzile erau acoperite cu aşchii şi tot felul de resturi. Oraşul, care nu arătase niciodată extraordinar, era în ruine. Sticle din plastic, strivite, cu apă zăceau în mijlocul

drumului lângă stive de lemn şi metal contorsionat. Noi lucram într-un cvartal cu clădiri cu două etaje al căror parter era plin cu magazine. Marchizele lor erau acoperite cu un strat gros de praf şi nisip, care înceţoşaseră culorile strălucitoare ale pânzei. Paravane metalice blocau majoritatea vitrinelor; acestea erau ciuruite de şrapnel. Pe câteva dintre ele erau afişe cu insurgenţi urmăriţi de guvernul legitim.

Am câteva fotografii din acea perioadă. Efectele războiului sunt evidente chiar şi în cele mai banale şi obişnuite scene. Ici şi colo mai apare câte un semn al vieţii normale de dinainte de război, ceva care nu are nimic de-a face cu acesta: jucăria vreunui copil, de exemplu.

Războiul şi pacea nu fac casă bună, aparent.

Cea mai reuşită lovitură de lunetist

Aviaţia, puşcaşii şi marina ne asigurau suportul aerian. Aveam destulă încredere în ei încât să le cerem să bombardeze ţinte aflate la un cvartal de noi.

Unul dintre tipii noştri de la comunicaţii, care lucra la o stradă mai încolo, se afla alături de o unitate prinsă sub tirul intens al unor insurgenţi dintr-o clădire. I-a contactat prin radio pe puşcaşii marini, cerându-le permisiunea să solicite un atac aerian. Îndată ce a primit aprobarea, a luat legătura cu un pilot şi i-a dat acestuia locaţia şi celelalte detalii.

— Pericol în apropiere! ne-a avertizat el prin radio. Adăpostiţi-vă!

Ne-am pus la podea în clădire. Habar n-am cât de mare a fost bomba aruncată, dar explozia a zguduit pereţii. Amicul meu a raportat mai târziu că deflagraţia a ucis peste treizeci de insurgenţi – o dovadă atât a numărului mare de persoane care încercau să ne omoare, cât şi a importanţei sprijinului aerian.

Trebuie să menţionez că toţi piloţii erau destul de precişi. În foarte multe situaţii, noi le ceream să-şi lanseze bombele şi rachetele la câteva sute de metri distanţă. Asta-i o

distanţă foarte mică, atunci când e vorba de aproape o jumătate de tonă de explozibili. Însă nu au existat accidente, iar eu eram încrezător că oamenii îşi făceau bine treaba.

Într-o zi, un grup de puşcaşi de lângă noi a fost atacat din minaretul unei moschei de la câteva cvartale distanţă. Vedeam de unde trăgea inamicul, dar nu puteam trage în el. Avea o poziţie perfectă, putând controla o mare parte din oraşul de sub el.

Deşi, în mod normal, orice legat de o moschee era tabu pentru noi, prezenţa lunetistului o transformase într-o ţintă legitimă. Am cerut un atac aerian asupra turnului, care avea în vârf o cupolă înaltă, cu ferestre, cu două rânduri de pasarele la exterior, făcând-o să semene cu un turn de control al traficului aerian. Acoperişul era făcut din geamuri din sticlă, iar în vârf era montat un par ascuţit.

Ne-am adăpostit când am văzut avionul apropiindu-se. Bomba a zburat prin aer, a lovit vârful minaretului şi a coborât printr-un geam mare de pe acoperiş. Apoi şi-a continuat traiectoria până într-o curte din cealaltă parte a aleii. Acolo a explodat înfundat, fără vreun impact vizibil.

— Rahat, am exclamat eu. A ratat. Haideţi să-i venim noi de hac ticălosului.

Am fugit până la intrarea turnului şi am început să urcăm un şir aparent nesfârşit de trepte. Ne aşteptam ca, din clipă în clipă, lunetistul sau cel care-i ţinea de şase să apară deasupra şi să tragă în noi.

Dar nu a apărut nimeni. Când am ajuns în vârf, am înţeles de ce. Lunetistul, singur în clădire, fusese decapitat de bombă când aceasta zburase prin fereastră.

Şi asta n-a fost tot. Întâmplarea face ca aleea în care a aterizat bomba să fie plină cu insurgenţi; le-am găsit cadavrele şi armele la scurt timp după aceea.

Cred că a fost cea mai reuşită lovitură de lunetist pe care am văzut-o în viaţa mea.

Redistribuit

După ce am lucrat vreo două săptămâni cu Compania Kilo, comandanţii au rechemat toţi lunetiştii SEAL la bază, ca să ne poată redistribui acolo unde era nevoie de noi.

— Ce dracu' faci acolo? m-a întrebat unul dintre primii camarazi pe care l-am întâlnit. Am auzit cum că ai coborât la sol.

— Da, aşa este. Nu mai iese nimeni pe stradă.

— Şi ce dracu' crezi că faci? a continuat el, trăgându-mă deoparte. Dacă află comandantul ce faci, o să zbori de-aici.

Avea dreptate, însă nu l-am băgat în seamă. Ştiam în adâncul sufletului ce aveam de făcut. De asemenea, aveam destul de multă încredere în superiorul meu direct. Era un tip onest, hotărât să facă tot ce trebuia făcut.

Ca să nu mai zic că aveam atât de puţin de-a face cu comandanţii de la vârf, încât le-ar fi luat o grămadă de timp ca să afle, cu atât mai mult să dea ordinele prin care să fiu scos din luptă.

Au venit şi alţi tipi lângă noi, dându-mi dreptate: trebuia să coborâm în stradă. Habar n-am ce au făcut ei; evident, în mod oficial, au rămas cu toţii pe acoperişuri, pândind cu luneta.

— Păi, în loc să foloseşti un M-16, mi-am adus un M-4 cu mine, rosti unul dintre băieţii de pe Coasta de Est. Pot să ţi-l împrumut, dacă vrei.

— Serios?

Am luat arma şi am omorât o grămadă de inamici cu ea. Atât M-16, cât şi M-4 sunt arme bune; puşcaşii marini preferă cel mai recent model de M-16 din diverse motive care au de-a face cu felul în care luptă ei, de obicei. Desigur, când era vorba de luptă în spaţii închise, preferam M-4 cu ţeava scurtă şi am fost bucuros să pot împrumuta arma prietenului meu cât am mai stat în Fallujah.

Am fost repartizat în Compania Lima, care opera la câteva cvartale de Kilo. Lima se ocupa de astuparea găurilor – elimina cuiburile de insurgenţi care se infiltraseră sau pe lângă care se trecuse în prima fază. Avea parte de

multă acţiune.

În acea noapte, m-am dus şi am discutat cu comandantul companiei într-o casă pe care o ocupaseră chiar în ziua respectivă. Comandantul puşcaşilor auzise deja ce făcusem când lucrasem cu Compania Kilo, aşa că m-a întrebat ce voiam să fac.

— Aş vrea să cobor în stradă cu voi.

— Îmi convine.

Cei din Compania Lima s-au dovedit a fi tot nişte tipi de ispravă.

Nu-i spune mamei

Peste câteva zile tocmai verificam un cvartal, când am auzit împuşcături pe o stradă din preajmă. Le-am zis puşcaşilor cu care eram să rămână pe poziţii, apoi am fugit să văd dacă puteam ajuta cu ceva.

Am dat peste un alt grup de puşcaşi marini, care pornise pe o alee şi nimerise sub un tir intens. Membrii grupului respectiv se retrăseseră deja şi se adăpostiseră când am ajuns acolo.

Am văzut un puşti întins pe spate, la câţiva metri mai încolo, urlând de durere.

Am început să trag şi am fugit să îl înhaţ şi să-l scot din raza inamicului. Când am ajuns la el, am văzut că era rănit grav, în stomac. M-am lăsat jos şi l-am apucat de subsuori, pe urmă am început să-l trag în spate.

Nu ştiu cum, dar am alunecat în timp ce mă retrăgeam. Am căzut pe spate, cu el deasupra mea. Eram atât de vlăguit, încât am rămas acolo câteva minute, cu gloanţele şuierând pe lângă noi.

Puştiul avea vreo optsprezece ani. Era rănit foarte grav. Mi-am dat seama că avea să moară.

— Te rog să nu-i spui mamei că am murit în chinuri, a murmurat el.

„La naiba, puştiule, nici nu ştiu cine eşti. N-o să-i spun nimic maică-tii”, m-am gândit eu.

— Bine, bine, am zis eu. Nu-ţi face griji. Nu-ţi face griji. O

să avem grijă să sune bine. Cât mai bine.

A murit chiar atunci. Nu a mai trăit nici cât să mă audă minţind că totul va fi bine.

Au venit câţiva puşcaşi. L-au săltat de pe mine şi l-au urcat în spatele unui Hummer. Am cerut sprijin aerian şi un avion a bombardat poziţiile de pe care se trăsese în noi, de la celălalt capăt al aleii.

M-am întors la compania mea şi am continuat lupta.

Ziua Recunoştinţei

Mă gândeam la toţi morţii şi răniţii pe care îi văzusem, şi la faptul că aş putea fi chiar eu următorul scos pe targă. Dar nu aveam de gând să renunţ, să nu mai intru în case sau să nu îi mai acopăr de pe acoperişuri. Nu îi puteam dezamăgi pe tinerii puşcaşi alături de care luptam.

Mi-am zis: „Eu sunt SEAL. Se presupune că sunt mai dur şi mai bun decât ei. Nu intenţionez să-i las de izbelişte”.

Nu că m-aş fi crezut mai dur sau mai bun decât ei. Însă ştiam că aşa ne considera lumea. Şi nu voiam să-i dezamăgesc. Nici să scad în ochii lor – sau în ai mei.

Asta ni se repetă întruna, până la refuz: „Suntem cei mai buni dintre cei mai buni. Suntem invincibili”.

Nu ştiu dacă sunt cel mai bun dintre cei mai buni. Totuşi ştiam că, dacă mă dădeam bătut, în niciun caz nu aş fi fost.

Nu mă simţeam deloc invincibil. Trebuia să fiu însă: am scăpat din tot felul de situaţii-limită fără să fiu ucis… deocamdată.

Ziua Recunoştinţei a trecut aproape pe nesimţite când eram în focul luptei.

Îmi amintesc cum mi-am primit masa de Ziua Recunoştinţei. Au oprit asaltul pentru vreo jumătate de oră şi ne-au adus mâncare pe acoperişul pe care ne instalaserăm.

Curcan, piure de cartofi, tocătură, fasole verde – toate într-o cutie mare.

La grămadă. Nu tu cutii separate sau măcar

compartimentate. Toate la grămadă.

De asemenea, nu am avut farfurii, furculiţe, cuţite şi linguri.

Am mâncat cu degetele. Asta a fost Ziua Recunoştinţei.

Comparativ însă cu raţiile pe care le consumam de obicei, a fost o masă pe cinste.

Atacând mlaştina

Am rămas cu Lima cam o săptămână, apoi am revenit la Kilo. A fost cumplit să aflu cine a fost rănit şi pe cine au pierdut cât lipsisem eu.

Cum asaltul era aproape de final, am primit o nouă sarcină: să stabilim un cordon pentru a ne asigura că insurgenţii nu mai puteau intra înapoi în oraş. Sectorul nostru era chiar lângă Eufrat, în partea de vest a oraşului. Din acel moment mi-am reluat sarcinile de lunetist. Şi, conştientizând că urma să trag din nou la distanţe mai mari, am revenit la .300 Win Mag.

Ne-am instalat într-o casă cu etaj şi cu vedere spre râu, la câteva sute de metri de podul Blackwater. De cealaltă parte a râului era o zonă mlăştinoasă, năpădită complet de buruieni şi alte cele. Era în apropierea unui spital pe care insurgenţii îl transformaseră într-un cartier general înainte de asaltul nostru şi chiar şi atunci regiunea părea să fie un adevărat magnet pentru sălbatici.

În fiecare noapte se găsea cineva care să încerce să se strecoare pe acolo. În fiecare noapte îmi făceam norma de împuşcături, eliminând unul, doi sau chiar mai mulţi inamici.

Noua armată irakiană îşi instalase tabăra în apropiere. Idioţii ăia trăgeau şi ei câteva focuri spre noi. Zi de zi. Am atârnat un panou de semnalizare deasupra poziţiei noastre ca să le indicăm că nu le eram inamici – împuşcăturile însă au continuat să vină. Am luat legătura prin radio cu comandanţii lor. Împuşcăturile au continuat să vină. Le-am contactat din nou comandanţii, înjurându-i de data asta.

Împuşcăturile au continuat să vină. Am încercat aproape toate soluţiile ca să-i facem să înceteze, mai puţin un raid aerian.

Întoarcerea Dezertorului

Dezertorul a fost şi el repartizat în Kilo. Mă mai răcorisem între timp şi am adoptat o atitudine civilizată, deşi sentimentele mele faţă de el nu se schimbaseră.

Nici Dezertorul nu se schimbase, am băgat eu de seamă. Era jalnic.

Se afla cu noi pe acoperiş într-o noapte în care au început să tragă insurgenţii.

M-am adăpostit în spatele zidului înalt de 1,20 metri. După ce s-a oprit tirul, am aruncat o privire peste parapet ca să văd din ce direcţie se trăsese. Însă era prea întuneric.

Tirul s-a reluat. Toată lumea s-a adăpostit din nou. Am lăsat doar capul puţin mai jos, sperând să pot zări sclipirea vreunei ţevi de puşcă. Dar nu am putut vedea nimic.

— Of, haide odată, am pufnit eu. Nici nu au precizie. De unde trag?

Niciun răspuns din partea Dezertorului.

— Dezertorule, vezi dacă poţi observa vreo ţeavă de puşcă, am zis eu.

N-am primit niciun răspuns. Au mai urmat vreo două-trei împuşcături, fără ca să-mi pot da seama din ce direcţie se trăgea. În cele din urmă, m-am întors să-l întreb dacă văzuse ceva.

Însă Dezertorul, ia-l de unde nu-i! Coborâse la parter – din câte-mi dau eu seama acum, singurul lucru care l-a oprit a fost uşa blocată de puşcaşii marini care făceau de strajă.

— Aş putea fi omorât acolo sus, mi-a spus el când l-am ajuns din urmă.

L-am lăsat la parter, cerându-i să trimită sus un puşcaş în locul lui. Măcar ştiam că ăsta nu ar fi dat bir cu fugiţii.

Dezertorul a fost transferat, în cele din urmă, undeva

departe de câmpul de luptă. Îşi pierduse complet curajul. Ar fi trebuit să ceară singur să plece. Ar fi fost jenant, dar cât de rău putea să fie? Însă el a insistat să convingă pe toată lumea că nu era un fricos, când toate dovezile indicau contrariul.

Fiind un vajnic luptător, Dezertorul le-a spus puşcaşilor că trupele SEAL şi lunetiştii îşi pierdeau vremea făcând supravegheri.

— Membrii SEAL nu ar trebui să fie aici. Asta nu-i o misiune de operaţiuni speciale, le-a zis el. Însă nu este vorba doar de trupele SEAL, s-a grăbit el să adauge. Irakienii ăia se vor regrupa şi ne vor copleşi numeric.

Predicţia lui s-a dovedit a fi destul de aproape de adevăr. Măcar ştiu că are un viitor strălucit în faţă ca planificator militar.

Mlaştina

Adevărata noastră problemă o constituiau insurgenţii care foloseau mlaştina de pe cealaltă parte a râului pe post de acoperire. Lunca râului era presărată cu nenumărate insuliţe cu copaci şi arbuşti. Ici şi colo dintre tufe se mai ivea câte o temelie veche sau câte un morman de mâl şi pietre.

Insurgenţii se iţeau dintre tufe, trăgeau, apoi se ascundeau la loc, iar noi nu-i mai vedeam. Vegetaţia era atât de deasă, încât se puteau apropia nu numai de râu, ci chiar de noi – deseori veneau până la o sută de metri fără să fie observaţi. Chiar şi irakienii pot nimeri de la distanţa aia.

Ca să complice şi mai mult lucrurile, o cireadă de bivoli indieni se aciuase în mlaştină şi din când în când o mai străbătea. Auzeai ceva sau vedeai iarba mişcându-se şi nu ştiai dacă era un insurgent sau un animal.

Am încercat să găsim o soluţie şi am cerut un atac cu napalm asupra mlaştinii, pentru a rade toată vegetaţia.

Însă ideea a fost respinsă.

Odată cu trecerea nopţilor, am înţeles că numărul

insurgenţilor creştea. Era clar că aveam să fiu pus la încercare, într-un final, insurgenţii ar fi putut aduna suficient de mulţi oameni încât să nu-i pot ucide pe toţi.

Nu că nu mi-ar fi făcut mare plăcere să încerc totuşi.

Puşcaşii au adus un FAC[21], care să ceară sprijin aerian împotriva insurgenţilor. Tipul pe care l-au trimis era un aviator din Corpul puşcaşilor marini, un pilot ce lucra momentan la sol. Omul a încercat de câteva ori să obţină atacuri aeriene, dar solicitările lui erau mereu respinse de superiori.

La vremea respectivă mi s-a zis că oraşul fusese atât de devastat, încât nu mai voiau să producă victime colaterale. Eu, unul, nu-mi dau seama cum bombardarea unor buruieni şi a mâlului ar fi făcut ca Fallujah să arate mai rău decât arăta deja, totuşi nu sunt decât un SEAL şi nu pricep chestiuni dintr-astea complicate, evident.

Oricum, pilotul era un tip de treabă. Nu îşi dădea aere; nici n-ai fi zis că era ofiţer. Ne plăcea de el şi îl respectam. Ca să-i arătăm că nu-i purtam pică, îl lăsam şi pe el să se uite prin lunetă. Nu a nimerit pe nimeni.

În afară de FAC, puşcaşii au mai trimis un pluton specializat în arme grele, alţi lunetişti şi apoi operatori de mortiere. Aceştia din urmă au adus şi nişte proiectile cu fosfor alb cu care au încercat să pârjolească vegetaţia. Din păcate, proiectilele nu ardeau decât porţiuni mici din mlaştină – ardeau un pic, pe urmă sfârâiau şi se stingeau din cauza umezelii.

Am încercat şi cu grenade termice, nişte dispozitive incendiare care ard la o temperatură de 2.200° C şi pot străpunge o bucată de oţel groasă de şase milimetri în câteva secunde. Am coborât la râu şi le-am azvârlit pe celălalt mal.

Nici asta nu a funcţionat, aşa că am început să ne preparăm propriile amestecuri. Fiind atâţia lunetişti şi operatori de mortiere, o paletă foarte largă de idei era

[21] Forward Air Controller = Controlor de Trafic aerian Avansat (în lb. engl. în original) (n.tr.).

concentrată asupra acelei mlaştini. Dintre toate planurile, preferatul meu a fost utilizarea foarte creativă a încărcăturilor în formă de caşcaval pe care le aveau la ei operatorii de mortiere. („Caşcavalul” este folosit pentru propulsarea proiectilelor de mortier. Distanţa poate fi ajustată prin reglarea cantităţii de „caşcaval” utilizată în propulsarea proiectilului.) Îndesam nişte „caşcaval” într-un tub, adăugam un fir de detonare, nişte motorină şi un focos de distanţă. Apoi azvârleam dispozitivul pe celălalt mal şi aşteptam să vedem ce se întâmpla.

Am obţinut câteva scânteieri ca lumea, dar nimic nu funcţiona cu adevărat.

Ehe, dacă am fi avut un aruncător de flăcări…

Mlaştina a rămas un „mediu bogat în ţinte”, plină cu insurgenţi. Cred că numai eu am omorât vreo 18-19 săptămâna aceea; ceilalţi băieţi au urcat totalul din acea zonă la peste treizeci.

Râul părea să exercite o fascinaţie aparte pentru băieţii răi. În timp ce noi testam tot felul de modalităţi de pârjolire a mlaştinii, ei încercau tot felul de variante de a-l traversa.

Cea mai bizară a fost cea cu mingile de plajă.

Mingi de plajă şi împuşcături la distanţă

Eram pe acoperiş într-o după-amiază, când am văzut un grup compus din vreo şaisprezece insurgenţi înarmaţi până în dinţi şi care ieşiseră din ascunzătorile lor. Purtau veste antiglonţ şi echipament greu. (Mai târziu am descoperit că erau tunisieni, recrutaţi, după toate aparenţele, de una dintre grupările militante ca să lupte împotriva americanilor în Irak.)

Nimic ieşit din comun până aici. Numai că indivizii ăştia duceau şi patru mingi de plajă foarte mari şi colorate.

Nu-mi venea să cred ce-mi vedeau ochii – au format patru grupuri şi au intrat în apă, câte patru oameni la o minge de plajă. Apoi, folosind mingile ca să rămână la suprafaţă, au început să traverseze râul.

Era sarcina mea să nu las să se întâmple una ca asta, ceea ce nu însemna că trebuia să-i împuşc pe fiecare în parte, totuşi. La naiba, trebuia să îmi economisesc muniţia pentru confruntările ulterioare.

Am tras în prima minge de plajă. Cei patru indivizi agăţaţi de ea au început să înoate disperaţi spre mingile rămase.

Poc.

Am tras în a doua minge.

Era destul de distractiv.

Dar ce zic eu? Era *extrem* de distractiv. Insurgenţii se băteau între ei, planul lor ingenios de a omorî americani întorcându-se deci împotriva lor.

— Hei, veniţi să vedeţi asta, le-am spus eu puşcaşilor marini când am tras în a treia minge.

Ei au venit la marginea acoperişului, uitându-se cum insurgenţii se băteau între ei pentru ultima minge de plajă. Cei care nu se puteau agăţa ca lumea se duceau la fund imediat şi se înecau.

I-am urmărit bătându-se încă o vreme, apoi am spart şi ultima minge. Puşcaşii le-au venit de hac insurgenţilor rămaşi.

Acelea au fost cele mai ciudate ţinte pe care le-am eliminat. Şi cele mai îndepărtate ţinte eliminate le-am executat cam în aceeaşi perioadă.

Într-o zi, un grup de trei insurgenţi a apărut pe mal, în amonte, fiind în afara razei mele de bătaie, la aproximativ 1.500 de metri. Mai încercaseră câţiva asta înainte, stând acolo şi ştiind că nu voi trage în ei deoarece erau prea departe. Regulile noastre de angajare ne permiteau să îi eliminăm, dar distanţa era atât de mare, încât nu prea avea rost să trag. Crezându-se în siguranţă, au început să ne ia în zeflemea ca nişte delincvenţi juvenili.

Controlorul de Trafic aerian Avansat a venit mai aproape şi a început să râdă de mine în timp ce eu mă uitam la ei prin lunetă.

— Chris, n-ai cum să tragi până acolo.

Nici nu zisesem că aveam de gând să încerc, dar am luat

vorbele lui ca pe o provocare. Câţiva dintre ceilalţi puşcaşi au venit şi mi-au spus cam acelaşi lucru.

De fiecare dată când îmi spune cineva că nu pot face ceva, mă ambiţionez. Însă 1.500 de metri reprezenta o distanţă atât de mare, încât luneta nu putea nici măcar focaliza. Aşa că am făcut un calcul în minte şi mi-am reglat ţinta cu ajutorul unui copac aflat în spatele unuia dintre insurgenţii care se maimuţăreau la noi.

Apoi am tras.

Luna, Pământul şi stelele s-au aliniat. Dumnezeu a suflat asupra glonţului şi l-am nimerit în burtă pe dobitoc.

Amicii lui şi-au luat imediat tălpăşiţa de acolo.

— Împuşcă-i, împuşcă-i! urlară puşcaşii.

Bag de seamă că în acel moment credeau că puteam nimeri orice sub soare. Adevărul este însă că avusesem mare noroc să îl nimeresc pe individul respectiv; nu intenţionam să trag în ţinte mişcătoare.

Aceea s-a dovedit a fi una dintre cele mai îndepărtate ţinte pe care le-am eliminat în Irak.

Prejudecăţi

Lumea crede că lunetiştii reuşesc să elimine ţinte de la asemenea distanţe la orice oră. Deşi tragem la distanţe mai mari decât majoritatea tipilor de pe câmpul de luptă, probabil că astfel de distanţe nu sunt chiar atât de mari cum crede lumea.

Nu mi-am bătut niciodată capul să măsor cât de departe trăgeam. Distanţa depindea, oricum, de situaţie. În oraşe, acolo unde au fost înregistrate cele mai multe victime de-ale mele, nu poţi trage decât între 180 şi 360 de metri. În raza asta se află ţintele tale, deci acolo trebuie să tragi şi tu.

În mediul rural însă, situaţia se schimbă complet. Acolo raza este cuprinsă între 720 şi 1.100 de metri. La asemenea distanţe cea mai indicată armă este .338.

Cineva m-a întrebat odată dacă aveam vreo distanţă preferată. Răspunsul meu este simplu: cu cât mai aproape,

cu atât mai bine.

Aşa cum pomeneam mai devreme, o altă prejudecată pe care o are lumea despre lunetişti este ideea că noi am ţinti mereu spre capul persoanei vizate. Eu, personal, nu ţintesc aproape niciodată spre cap, decât dacă sunt absolut sigur că voi nimeri. Iar asta se întâmplă foarte rar pe câmpul de luptă.

De obicei, prefer să ţintesc spre masa centrală – adică spre centrul corpului. Acolo am o marjă de eroare mai mare. Indiferent unde îl nimeresc, ştiu că o să-l pun la pământ.

Înapoi la Bagdad

După o săptămână petrecută la râu, am fost scos de acolo, făcând schimb de locuri cu un alt lunetist SEAL, rănit aproape pe la începutul operaţiunii şi care era gata să reintre în acţiune. Îmi făcusem un scor bun în zona respectivă; sosise vremea să las locul altcuiva.

Superiorii m-au trimis înapoi la Tabăra Fallujah pentru câteva zile. A fost una dintre puţinele pauze din război care mi-a picat la ţanc. În urma ritmului nebun al confruntărilor din oraş, o minivacanţă era extrem de bine-venită. Mâncarea şi duşurile calde erau nemaipomenite.

După ce m-am relaxat câteva zile, mi s-a ordonat să mă întorc la Bagdad ca să lucrez din nou cu trupele GROM.

Eram pe drum spre Bagdad când Hummer-ul în care mă aflam a trecut peste un IED îngropat. Dispozitivul explozibil improvizat a sărit în aer chiar în spatele nostru; toată lumea din vehicule s-a speriat – mai puţin eu şi un alt tip care fusese în Fallujah de la începutul asaltului. Ne-am uitat unul la altul, ne-am făcut cu ochiul, apoi ne-am culcat la loc. Comparativ cu exploziile la care fuseserăm martori în luna aceea şi la rahaturile prin care trecuserăm, asta era o nimica toată.

În timp ce eram în Irak, plutonul meu a fost trimis în Filipine cu misiunea de a instrui armata locală în lupta

împotriva teroriştilor radicali. Nu era cea mai palpitantă sarcină. Într-un final, după ce şi-au îndeplinit misiunea, au fost trimişi şi ei la Bagdad.

M-am dus şi eu să-i întâmpin la aeroport, împreună cu alţi membri SEAL.

Mă aşteptam la o revedere emoţionantă – în sfârşit, mi se reunea familia.

Însă ei au coborât din avion boscorodindu-mă:

— Sal'tare, boule!

Şi alte chestii, chiar mai rele. Membrii SEAL excelează la orice fac, inclusiv la limbajul vulgar.

Oh, invidie, numele tău e SEAL!

Mă miram că nu primeam nicio veste de la ei de atâtea luni! De fapt, mă întrebam de ce mă invidiau atât de mult – din câte ştiam eu, ei nu erau la curent cu ce făcusem în tot acest timp.

Ca să aflu că plutonierul şef le prezentase în permanenţă rapoartele mele de lunetist din Fallujah. Ei îi dădăceau pe filipinezi şi se plictiseau de moarte, iar eu aveam parte de toată distracţia.

Le-a trecut însă. Ba chiar m-au pus să le fac o prezentare a acţiunilor mele, cu indicatoare şi tot tacâmul. Încă o ocazie de a folosi PowerPoint-ul.

Distracţie cu marii mahări

Aşadar, de vreme ce veniseră şi ei, m-am realăturat grupului şi am început să executăm acţiuni directe. Serviciul de informaţii descoperea câte un producător de IED-uri sau câte un finanţator de teroriști, ne înmâna datele necesare, iar noi mergeam şi-l înhăţam. Ne duceam peste individ la prima oră a dimineţii – îi aruncam uşa în aer, dădeam buzna înăuntru şi îl săltăm înainte să apuce să coboare din pat.

Am făcut asta vreo lună. Deja acţiunile directe deveniseră o rutină; erau mult mai puţin periculoase în Bagdad faţă de Fallujah.

Noi stăteam lângă BIAP – Aeroportul Internaţional din

Bagdad – şi lucram de acolo. Într-o zi, plutonierul a venit şi mi-a zis, rânjind:

— Trebuie să te distrezi şi tu puţin, Chris. Trebuie să faci un pic de PSD.

Folosea jargonul SEAL. PSD vine de la „Personal Security Detail”[22]. Trebuia deci să fac pe bodyguardul. Plutonul primise sarcina de a asigura securitatea oficialilor irakieni de rang înalt. Insurgenţii începuseră să îi răpească, încercând să pună beţe în roate guvernului. Era o sarcină destul de ingrată. Până atunci reuşisem să o evit, dar se pare că eschivele mele nu mai dădeau roade. M-am dus în cealaltă parte a oraşului, în Zona Verde. (Zona Verde era o secţiune din centrul Bagdadului concepută ca o regiune sigură pentru aliaţi şi noul guvern irakian. Era separată fizic de restul oraşului prin ziduri din ciment şi sârmă ghimpată. Nu existau decât câteva căi de acces, toate sub control strict. Acolo se aflau atât ambasadele Statelor Unite şi ale aliaţilor săi, cât şi clădirile guvernamentale.)

Am făcut asta o săptămână întreagă.

Aşa-zişii oficiali irakieni erau renumiţi pentru că nu îşi informau escortele cu privire la agenda lor şi nici nu le dădeau amănunte despre persoanele care urmau să le însoţească. Dat fiind nivelul de securitate din Zona Verde, asta era o problemă importantă.

Eu am fost folosit în „avangardă”. Asta însemna că mă duceam înaintea convoiului oficial, verificam ca ruta să fie sigură şi apoi rămâneam la punctul de control pentru verificarea vehiculelor din convoi. Astfel, maşinile irakiene puteau trece repede prin punctele de control, fără să devină ţinte.

Într-o zi, eram în avangarda unui convoi în care se afla vicepreşedintele irakian. Verificasem deja ruta şi sosisem la punctul de control al puşcaşilor marini din faţa aeroportului.

Aeroportul Internaţional Bagdad se afla în cealaltă parte a oraşului faţă de Zona Verde. Deşi incinta propriu-zisă era securizată, zona din jurul ei şi şoseaua ce ducea la poartă mai nimereau din când în când sub focul inamic. Era o ţintă

[22] Gardă Personală de Corp (în lb. engl. în original) (n.tr.).

principală pentru teroriști, de vreme ce insurgenții conștientizau și ei că oricine intra sau ieșea de acolo trebuia să aibă o oarecare legătură cu americanii sau cu noul guvern irakian.

Vorbeam prin stația radio cu unul dintre camarazii mei din convoi. El mi-a explicat cu amănunte cine era în grup, câte vehicule erau și alte cele. De asemenea, mi-a zis că respectivul convoi era deschis și închis cu câte un Hummer de-al armatei – indicatoare simple pe care le puteam transmite gărzilor.

Convoiul a trecut în viteză pe lângă noi, cu un Hummer în deschidere. Am numărat vehiculele și, într-adevăr, la urmă venea tot un Hummer.

Toate bune și frumoase până aici.

Deodată au apărut încă două vehicule, urmărind în viteză convoiul.

Pușcașii marini s-au uitat la mine.

— Alea două nu-s ale mele, le-am spus eu.

— Ce vrei să facem?

— Săriți în Hummer-ul vostru și puneți cincizecista pe spinarea lor, am urlat eu, ridicându-mi M-4.

Am sărit pe șosea, cu arma ridicată, sperând să le atrag atenția.

Însă mașinile nu s-au oprit.

În spatele meu, mitraliorul Hummer-ului era pregătit să tragă. Neștiind încă sigur dacă era vorba de o răpire sau doar de niște vehicule rătăcite, am tras un foc de avertisment.

Mașinile au virat și zbughit-o în direcția din care veniseră.

Să fi fost o tentativă eșuată de răpire? Atentatori sinucigași care își pierduseră curajul?

Nu. Am aflat mai târziu că era vorba de doi prieteni de-ai vicepreședintelui. Omul a uitat să ne spună despre ei.

Nu a fost foarte mulțumit. Nici superiorii mei nu au fost foarte mulțumiți. Am fost scos din postul de PSD, ceea ce nu ar fi fost tocmai rău dacă nu ar fi trebuit apoi să stau degeaba o săptămână în Zona Verde.

Plutonierul meu a încercat să îmi ridice pedeapsa, ca să

mă poată lua în acţiunile directe. Însă cei din cartierul general hotărâseră să îmi facă un pic în ciudă, ţinându-mă ca pe ghimpi. Asta-i cea mai cruntă tortură pentru un SEAL – să nu aibă parte de acţiune.

Din fericire, nu a durat prea mult.

Strada Haifa

În decembrie 2005, Irakul s-a mobilizat pentru alegerile generale, primele de la căderea lui Saddam – de altfel, primele alegeri libere şi corecte din acea ţară. Insurgenţii făceau tot posibilul să împiedice organizarea lor. Oficialii electorali erau răpiţi în stânga şi-n dreapta. Alţii erau executaţi în plină stradă.

Asta da campanie negativă!

Strada Haifa din Bagdad era un loc deosebit de periculos. După ce trei oficiali electorali au fost ucişi acolo, armata a întocmit un plan de protejare a tuturor oficialilor din zona respectivă.

Strategia necesita supravegherea lunetiştilor.

Eu eram lunetist. Eram disponibil. Nici nu a fost nevoie să mă ofer voluntar.

M-am alăturat unei unităţi de-a armatei din Garda Naţională din Arkansas, o trupă de băieţi de nădejde, războinici unul şi unul.

Lumea obişnuită cu delimitările tradiţionale între diversele ramuri militare ar putea considera că-i neobişnuit ca un SEAL să lucreze cu armata sau chiar cu puşcaşii marini, însă forţele armate erau foarte bine integrate cât am stat în Irak.

Orice unitate putea face o RFF[23]. Solicitarea respectivă primea răspuns de la orice ramură militară disponibilă la acel moment. Astfel, dacă o unitate avea nevoie de lunetişti, precum în cazul de faţă, ramura militară care avea lunetişti disponibili îi trimitea imediat.

Există un du-te-vino permanent între marinari, soldaţi şi

[23] Request for Forces = Solicitare de Forţe (în lb. engl. în original) (n.tr.).

puşcaşi marini. Însă am văzut respectul existent între diversele ramuri, cel puţin în timpul luptei. Eu, unul, cel puţin, am avut de-a face aproape în totalitate cu puşcaşi şi soldaţi excelenţi. Erau şi excepţii – dar excepţii erau şi în marină.

În prima zi în care m-am prezentat pentru noua misiune, am crezut că voi avea nevoie de un translator. Unii mă mai tachinează pe seama accentului meu legănat de texan, însă ţărănoii ăştia… Dumnezeule! Am primit informaţiile importante de la subofiţerul cu cel mai înalt grad şi de la ofiţeri care vorbeau o engleză de Doamne-ajută. Numai că soldaţii şi ceilalţi subofiţeri ziceai că vorbeau chineză, nu alta.

Am început să lucrăm pe strada Haifa în apropierea locului în care fuseseră ucişi cei trei oficiali electorali. Garda Naţională securiza un bloc pe care urma să-l folosim apoi ca loc de pândă. După aceea intram eu, îmi alegeam un apartament şi mă instalam.

Strada Haifa nu era tocmai bulevardul Hollywood, deşi era locul potrivit dacă erai un băiat rău. Strada avea vreo trei kilometri în lungime, de la Poarta Asasinilor de la capătul Zonei Verzi şi până în nord-vest. Era scena a numeroase schimburi de focuri, a tot soiul de atacuri cu IED-uri, de răpiri, asasinate – tot ce era mai rău se întâmpla pe Haifa. Soldaţii americani o porecliseră Purple Heart Boulevard[24].

Clădirile pe care le foloseam pentru supraveghere erau înalte de 14-15 etaje, oferind o vedere foarte bună de ansamblu. Ne mutam cât puteam de des, ca să-i derutăm pe insurgenţi. Existau nenumărate ascunzători în clădirile mai joase de pe cealaltă parte a şoselei. Băieţii răi nu aveau prea mult de mers ca să ajungă la „treabă”.

Insurgenţii de aici erau foarte amestecaţi; unii erau mujahedini, foşti membri Baath sau ai Armatei Irakiene. Alţii erau loiali mişcărilor Al-Qaeda din Irak sau Sadr, sau

[24] Aluzie la decoraţia cu acelaşi nume, acordată militarilor răniţi sau căzuţi în luptă (n.tr.).

altor ţicniţi de pe-acolo. La început purtau nişte eşarfe negre sau verzi, dar, după ce au înţeles că ele îi scoteau în evidenţă, au trecut la ţinute civile, ca restul lumii. Voiau să se amestece cu civilii pentru ca nouă să ne vină mai greu să-i depistăm. Erau nişte laşi, care nu numai că se ascundeau în spatele femeilor şi al copiilor, ci sperau, probabil, ca noi să omorâm femeile şi copiii, crezând că asta va fi de folos cauzei lor, deoarece ne făcea pe noi să arătăm rău.

Într-o după-amiază, urmăream un adolescent care aştepta autobuzul în faţa blocului meu. Când a oprit autobuzul, au coborât din el nişte adulţi. Puştiul s-a întors brusc şi a pornit grăbit în direcţia opusă.

Grupul l-a ajuns repede din urmă. Unul dintre ei a scos un pistol şi l-a prins pe puşti de gât.

Îndată ce a făcut asta, am început să trag. Puştiul pe care îl protejam a fugit. Am apucat să omor vreo doi-trei dintre răpitori; ceilalţi au scăpat.

Printre ţintele preferate se numărau fiii oficialilor electorali. Insurgenţii foloseau familiile acestora pentru a pune presiune pe oameni şi a-i determina să se retragă. Sau, pur şi simplu, le omorau familia ca avertisment, astfel încât alţii să nu ajute guvernul să organizeze alegerile sau chiar să voteze.

Lasciv şi suprarealist

Într-o seară, am ocupat un apartament pe care îl credeam abandonat, de vreme ce era gol când am sosit noi acolo. Lucram în ture cu un alt lunetist şi în timpul meu liber m-am dus să văd dacă găsesc ceva cu care să-mi fac cât mai comodă ascunzătoarea.

În sertarul deschis al unui birou am dat peste o lenjerie intimă sexy. Chiloţei şoc, cămăşi de noapte – chestii foarte sugestive.

Însă nu erau măsura mea.

Adeseori descopeream în clădiri un amestec bizar, aproape suprarealist, de lucruri, care ar fi fost nelalocul lor,

ca să nu spun mai mult. Printre ele, cauciucurile găsite pe acoperişul din Fallujah sau capra dibuită în toaleta unui apartament de pe strada Haifa.

Vedeam ceva, apoi îmi petreceam restul zilei întrebându-mă care era povestea din spatele ciudăţeniilor. După o vreme, bizareria a început să pară firească.

Nu la fel de surprinzătore erau televizoarele şi antenele parabolice. Astea erau pretutindeni. Chiar şi în deşert. De multe ori dădeam peste o mică aşezare de nomazi, cu corturi şi câteva animale, şi cu câmpul deschis împrejur. Cu toate acestea, antenele parabolice erau nelipsite.

Sunând acasă

Într-o noapte, eram de gardă şi se instalase acalmia. Nopţile treceau în mod normal încet în Bagdad. Insurgenţii nu atacau, de obicei, atunci, deoarece ştiau că tehnologia ne oferea un avantaj, incluzând aici echipamentul nostru de vedere de noapte şi senzorii cu infraroşu. Aşa că m-am gândit să-mi sun soţia acasă, să-i spun doar că mă gândeam la ea.

Mi-am luat telefonul cu conexiune la satelit şi am format acasă. De cele mai multe ori, când vorbeam cu Taya, îi ziceam că eram la bază, chiar dacă mă aflam în misiune de supraveghere sau pe câmpul de luptă. Nu voiam să-şi facă griji.

Nu ştiu de ce, dar în noaptea asta i-am spus ce făceam.

— Şi poţi vorbi? m-a întrebat ea.

— Oh, da, e în regulă, am răspuns eu. E linişte aici.

Nu am apucat să mai rostesc decât vreo două-trei propoziţii, când cineva a început să tragă spre clădire de pe stradă.

— Ce se-aude? a întrebat ea.

— Nimic, am răspuns eu, cu nonşalanţă.

Numai că focurile de armă au crescut în intensitate chiar în momentul în care mi-au ieşit cuvintele pe gură.

— Chris?

— Cred că-i cazul să închid, i-am zis eu.

— Eşti în regulă?

— A, da! Nu-i nicio prolemă, am minţit eu. Nu se întâmplă nimic. Vorbim mai târziu.

Chiar atunci s-a tras cu un lansator de rachete în peretele de lângă mine. Bucăţi din clădire m-au izbit în faţă, insurgenţii oferindu-mi astfel câteva aluniţe şi tatuaje temporare. Am lăsat telefonul din mână şi am început să ripostez la foc. Am zărit inamicii peste drum şi am eliminat unul sau doi; lunetiştii care mă însoţeau au mai doborât câţiva înainte ca restul să îşi ia tălpăşiţa de-acolo.

După ce s-a încheiat lupta, am luat din nou telefonul. I se terminase bateria, aşa că nu am mai putut suna acasă.

Situaţia s-a mai agitat un pic câteva zile şi de-abia peste două-trei zile am apucat să o sun pe Taya ca să văd ce mai face.

Ea a izbucnit în plâns de când mi-a auzit vocea la telefon.

Astfel am aflat că nu închisesem telefonul înainte să-l las jos. Ea auzise tot schimbul de focuri, completat cu înjurături, înainte ca bateria să se consume. Fapt care s-a petrecut brusc, evident, dându-i motive suplimentare de nelinişte.

Am încercat să o calmez, dar mă îndoiesc că lucrurile pe care i le-am zis au liniştit-o.

Ea brava întotdeauna, insistând că nu trebuia să-i ascund nimic. Pretindea că nimic ce mi se putea întâmpla în realitate nu se compara cu gândurile negre pe care şi le făcea.

Eu nu aş fi atât de sigur.

Am mai sunat de câteva ori acasă în perioadele de acalmie din turele mele în Irak. Ritmul general al acţiunii era atât de intens şi de neîntrerupt, încât nu prea aveam de ales. Dacă aş fi aşteptat să revin în tabără, ar fi însemnat să zăbovesc o săptămână sau mai mult. Şi nu o puteam apela tot timpul, oricum.

Cert e că mă obişnuisem cu bătăliile. Era ceva normal să se tragă în mine. O rachetă expediată dintr-un lansator? O zi ca oricare alta la muncă.

Tatăl meu are o poveste despre cum l-am sunat într-o zi la serviciu, după o perioadă în care nu apucasem să vorbesc cu el. A ridicat receptorul şi a fost surprins să-mi audă vocea.

Apoi a fost şi mai uluit să mă audă vorbind în şoaptă.

— Chris, de ce vorbeşti atât de încet? m-a întrebat el.

— Sunt într-o operaţiune, tată. Nu vreau ca inamicul să afle unde sunt.

— A, a îngăimat el, cu glas tremurat.

Mă îndoiesc că eram atât de aproape de inamic, încât acesta să audă ceva, însă tatăl meu a jurat că peste câteva secunde a auzit împuşcături pe fundal.

— Trebuie să închid, i-am spus eu înainte ca el să afle despre ce era vorba. Te sun mai târziu.

Din ce zicea tata, am sunat peste două zile ca să-mi cer scuze că i-am închis telefonul în nas. Când m-a întrebat dacă ceea ce auzise fusese începutul unui schimb de focuri, am schimbat subiectul.

Cum mi-am clădit reputaţia

Încă mă dureau genunchii după ce fusesem prins sub dărâmături în Fallujah. Am încercat să obţin nişte injecţii cu cortizon, dar nu am reuşit. Nici nu voiam să insist prea tare: mă temeam că voi fi scos din luptă din cauza rănii.

Din când în când mai luam nişte Motrin; asta era cam tot ce puteam face. În bătălie nu aveam probleme, desigur – când îţi creşte nivelul de adrenalină, nu mai simţi nimic.

Însă durerea nu mă împiedica să savurez ceea ce făceam. Poate că războiul nu este distractiv, însă îmi plăcea. Mi se potrivea.

Deja îmi dobândisem o oarecare reputaţie ca lunetist. Aveam foarte multe victime confirmate. Înregistrasem un scor foarte bun pentru o perioadă atât de scurtă – de fapt, pentru orice perioadă.

În afară de băieţii din Trupă, oamenii nu mă ştiau după nume sau după faţă. Însă începuseră să circule zvonuri, iar şederea mea aici mi-a sporit reputaţia.

Se părea că oriunde mă instalam făceam rost de-o ţintă măcar. Asta a început să-i irite pe ceilalţi lunetişti, care îşi petreceau uneori ture sau chiar zile întregi fără să vadă *pe nimeni,* nicidecum vreun insurgent.

Într-o zi, Ştrumf, un camarad SEAL, a început să se ţină după mine când am intrat într-un apartament.

— Unde te instalezi? m-a întrebat el.

M-am uitat împrejur şi am găsit un loc care mi s-a părut că arăta mai bine.

— Acolo, am răspuns eu.

— Bun. Acum dispari de-aici. Iau eu locul ăla.

— Sigur, ia-l, am replicat eu.

M-am dus să caut un alt loc – şi am făcut imediat o victimă de acolo.

O vreme nici nu a părut să conteze ce făceam: lucrurile, pur şi simplu, se petreceau în faţa mea. Nu inventam incidente – aveam martori pentru toate ţintele eliminate. Poate că vedeam puţin mai departe ori anticipam conflictele mai bine decât alţi oameni. Sau, cel mai probabil, era o chestiune de noroc.

Asta dacă presupunem că poţi vorbi de noroc când eşti ţinta unora care vor să te omoare.

Odată eram într-o casă pe strada Haifa, unde se strânseseră atâţia lunetişti, încât singurul loc de unde mai puteam trage era un gemuleţ de deasupra unui closet. Am fost nevoit să stau în picioare în tot acel timp.

Şi tot am făcut două victime.

Pur şi simplu, aveam noroc.

Într-o zi am fost informaţi că insurgenţii foloseau un cimitir de la marginea oraşului, la aeroportul de lângă Tabăra Independenţei, ca să ascundă armament şi să lanseze atacuri. Singura modalitate prin care puteam vedea locul respectiv era să mă caţăr pe o macara foarte înaltă. După ce ajungeam în vârf, trebuia apoi să mă târăsc pe o platformă subţire din sârmă.

Nu ştiu la ce înălţime mă aflam. Nici nu vreau să ştiu. Înălţimile nu sunt printre preferatele mele – simt că mi se

pune un nod în gât numai când mă gândesc la ele.

Macaraua îmi oferea o vedere rezonabilă asupra cimitirului, aflat la vreo 700 de metri distanţă.

Nu am tras de acolo. Nu am văzut decât oameni îndoliaţi şi înmormântări. Dar a meritat să încerc.

Pe lângă faptul că ne uitam după oameni cu IED-uri, mai trebuia să fim atenţi să nu dăm noi peste bombe. Acestea erau peste tot – câteodată, chiar în blocuri. O trupă a scăpat ca prin urechile acului într-o după-amiază, explozibilii detonându-se chiar după ce soldaţii ieşiseră din clădire.

Garda folosea vehicule Bradley pentru deplasare. Modelul Bradley seamănă un pic cu un tanc, având turelă şi tun în vârf, dar în realitate este transportor de trupe şi vehicul de recunoaştere, în funcţie de configuraţia lui.

Cred că este conceput să poată transporta şase persoane. Noi încercam să ne înghesuim câte opt sau zece înăuntru. Era încins, înăbuşitor şi claustrofobic. Dacă nu stăteai lângă rampă, nu puteai să vezi nimic. Trebuia să înduri şi să aştepţi să ajungi unde îţi era destinaţia.

Într-o zi, vehiculele Bradley ne-au luat pentru o operaţiune de lunetişti. Tocmai cotiserăm de pe Haifa pe una dintre străduţele lăturalnice, când s-a auzit o bubuitură groaznică. Fuseserăm loviţi de un IED masiv. Partea din spate a vehiculului s-a ridicat şi s-a prăbuşit pe asfalt cu o bufnitură. Înăuntru s-a umplut de fum.

Îl vedeam pe tipul din faţa mea mişcându-şi buzele, însă nu auzeam nimic: explozia îmi înfundase urechile.

Apoi Bradley-ul a pornit din nou. Era un vehicul al naibii de rezistent. Când am revenit la bază, comandantul a dat din umeri.

— Nici măcar nu i-a stricat şenilele, a rostit el, aproape dezamăgit.

Ştiu că este un clişeu, dar este adevărat: pe timp de război legi prietenii foarte strânse. Şi apoi, circumstanţele se schimbă subit. Eu m-am împrietenit cu doi tipi din Gardă,

oameni în mâinile cărora îmi puneam şi viaţa.

Azi n-aş mai putea să vă spun cum îi cheamă nici dacă mi-aţi pune pistolul la tâmplă. Şi nici măcar nu sunt sigur că i-aş putea descrie cât de cât ca să vă demonstrez că erau mai deosebiţi.

M-am înţeles foarte bine cu băieţii din Arkansas, poate şi pentru că eram cu toţii crescuţi la ţară.

Mă rog, ei erau ţărănoi. Există băieţi obişnuiţi de la ţară şi ţărănoi, care-s cu totul altă mâncare de peşte.

Tot înainte

Alegerile au venit şi au trecut.

Mass-media din State a făcut mare tam-tam pe seama alegerilor legislative din Irak, dar pentru mine nu a fost un eveniment. Nici măcar nu am fost de strajă în acea zi; le-am văzut la televizor.

Nu am crezut nicio clipă că irakienii îşi vor putea transforma ţara într-o democraţie cu adevărat funcţională, însă la un moment dat am fost dispus să le acord o şansă. Nu ştiu ce să mai cred acum. Locul este ros de corupţie.

Însă nu mi-am riscat viaţa ca să instaurez democraţia în Irak, ci pentru camarazii mei, ca să-mi protejez prietenii şi compatrioţii. M-am dus la război pentru ţara *mea,* nu pentru Irak. Ţara mea m-a trimis acolo pentru a ţine primejdia departe de ea.

Nu am luptat niciodată pentru irakieni. Nu dădeam doi bani pe ei.

La scurtă vreme după alegeri, am fost trimis înapoi la plutonul SEAL. Se apropia termenul de plecare din Irak şi începusem să aştept cu nerăbdare să revin acasă.

Staţionarea în tabăra din Bagdad însemna şi faptul că aveam propria mea cameră, cât de mică ar fi fost. Obiectele mele personale încăpeau în 4-5 cutii de bagaje, în două valize mari Stanley (cu rotile) şi în câteva rucsacuri. (Cutiile de bagaje reprezintă echivalentul modern al vestiarelor; sunt etanşe şi au vreo 90 de centimetri

lungime.) Când plecăm în misiuni ne luăm multe bagaje.

Mai aveam şi un televizor. Cele mai recente filme se găseau pe DVD-uri piratate la colţ de stradă, în Bagdad, cu cinci dolari bucata. Am cumpărat un set complet cu seria *James Bond,* nişte filme cu Clint Eastwood, cu John Wayne – îmi place mult John Wayne. Îmi plac mai ales filmele lui cu cowboy, ceea ce nu-i greu de ghicit, la urma urmei. Cred că *Rio Bravo* este filmul meu preferat.

În afară de filme, mi-am petrecut timpul jucând jocuri video – *Command and Conquer* a devenit unul dintre preferatele mele foarte repede. Ştrumf avea un Playstation, aşa că am început să jucăm jocul cu Tiger Woods pe acesta.

L-am bătut măr.

Acţiuni directe, elicoptere şi înălţimi

Odată ce situaţia din Bagdad se mai calmase, cel puţin momentan, cei din cartierul nostru general au decis că ar fi cazul să deschidă o bază SEAL în Habbaniyah.

Habbaniyah se află la aproape 20 de kilometri est de Fallujah, în provincia Anabar. Nu era un focar de insurgenţă precum Fallujah, dar niciun oraş liniştit, ca San Diego. Asta era zona unde, înainte de Primul Război din Golf, Saddam construise fabricile chimice dedicate producerii armelor de distrugere în masă, precum gazul paralizant şi alţi agenţi chimici. Nu erau foarte mulţi prieteni de-ai Americii acolo.

Însă exista o bază de-a armatei americane, condusă de faimosul Regiment 506 – Camarazii de Război. Tocmai veniseră din Coreea de Sud şi habar n-aveau care era treaba în Irak, asta ca să fiu cât mai blând. Bănuiesc că toată lumea trebuie să înveţe cum e mai greu.

Habbaniyah s-a dovedit a fi o mare belea. Noi primiserăm o clădire abandonată, dar aceasta nu era nici pe departe adecvată necesităţilor noastre. Am fost nevoiţi să construim un TOC[25], ca să adăpostim toate computerele şi

[25] Tactical Operations Command = Centru de Operaţiuni Tactice (în lb. engl. în original) (n.tr.).

echipamentele de comunicaţii utile pe durata misiunilor.

Moralul nostru era la pământ. Nu produceam nimic folositor pentru război; făceam pe tâmplarii. Nu că asta nu ar fi o meserie onorabilă, totuşi nu era a noastră.

Taya:

„În timpul acestei misiuni, medicii au făcut nişte analize şi, nu ştiu de ce, au crezut că, de fapt, Chris avea tuberculoză. Medicii i-au zis că boala o să-l omoare, într-un final.

Îmi amintesc că am vorbit cu el imediat după ce a primit vestea. Era foarte fatalist. Se împăcase deja cu ideea morţii şi voia ca asta să se întâmple acolo, nu acasă, răpus de o boală căreia nu i se putea împotrivi cu arma sau cu pumnii.

— Nu contează, mi-a spus el. Eu o să mor şi tu o să-ţi găseşti pe altcineva. Oamenii mor aici tot timpul. Soţiile lor îşi găsesc pe altcineva.

Am încercat să-i explic că era de neînlocuit pentru mine. Cum asta nu a părut să-i alunge gândurile negre, am adus în discuţie un argument la fel de valid.

— Cum rămâne cu fiul nostru?

— Cum să rămână? Vei găsi pe altcineva şi o să-l crească tipul ăla.

Cred că vedea atâta moarte în jur, încât începuse să creadă că oamenii pot fi înlocuiţi.

M-a durut inima să-l aud vorbind aşa. Chiar credea asta! Este o amintire extrem de neplăcută.

Credea că nimic nu-i mai frumos decât să mori în luptă. Am încercat să-i schimb această părere, dar el nu a vrut să asculte.

I-au repetat analizele şi de data asta Chris a ieşit bine. Însă şi-a păstrat atitudinea faţă de moarte”.

După ce ne-am aşezat tabăra, am început să efectuăm acţiuni directe. Primeam numele şi locaţia unui posibil insurgent, îi luam casa cu asalt noaptea, apoi ne întorceam

cu el şi cu probele pe care le găseam la DIF[26], adică la închisoare.

Făceam fotografii pe drum. Nu de dragul peisajelor; ci pentru binele nostru şi, mai important, pentru cel al comandanţilor noştri. Fotografiile dovedeau că nu îl bătusem măr.

Mai toate aceste operaţiuni erau de rutină, fără prea mari probleme şi aproape fără să ni se opună rezistenţă. Într-o noapte însă, unul dintre oamenii noştri a intrat într-o casă unde un irakian ceva mai corpolent a decis să nu vină cu noi de bunăvoie. Cei doi s-au luat la bătaie.

Din ce-am văzut noi, camaradul nostru SEAL o încasa rău de tot. Conform spuselor lui însă, pur şi simplu, alunecase şi nu avea nevoie de ajutorul nostru.

Bănuiesc că puteţi s-o interpretaţi cum vreţi. Ne-am repezit să îl înhăţăm pe grăsan înainte să provoace pagube prea mari. Prietenul nostru a fost tachinat pentru „căderea” lui o bună bucată de vreme.

În majoritatea acestor misiuni, aveam fotografii cu persoana pe care trebuia să o săltăm. În acel caz, şi celelalte informaţii erau, de obicei, destul de precise. Tipul era mai mereu acolo unde ar fi trebuit să fie, iar lucrurile se derulau conform planului.

Dar nu toate cazurile se desfăşurau la fel de bine. Am început să ne dăm seama că, dacă nu aveam nicio fotografie, nici informaţiile suplimentare nu erau de încredere. Ştiind că americanii săltau suspecţi, oamenii profitau de ocazie ca să îşi rezolve neînţelegeri şi probleme personale. Vorbeau cu cei din armată sau cu alte autorităţi, acuzând pe cineva de ajutorare a insurgenţilor sau de comiterea vreunei alte infracţiuni.

Nu era deloc plăcut pentru persoana pe care o arestam, însă nu-mi băteam prea tare capul în privinţa asta. Era doar un alt exemplu care demonstra cât de nenorocită era ţara asta.

[26] Detention and Interrogation Facility = Instituţie de Detenţie şi de Interogare (în lb. engl. în original) (n.tr.).

Suspectat

Într-o zi, armata a cerut un lunetist care să supravegheze intrarea unui convoi al Regimentului 506 în bază.

Am plecat împreună cu o echipă mică şi am ocupat o clădire de 2-3 etaje. M-am instalat la ultimul nivel şi am început să supraveghez zona. În scurt timp a apărut şi convoiul pe drum. Pe când observam zona, un bărbat a ieşit dintr-o clădire de lângă drum şi a pornit în direcţia în care se deplasa convoiul. Avea un AK în mâini.

L-am împuşcat. Omul a căzut la pământ.

Convoiul şi-a continuat înaintarea. Au mai apărut nişte irakieni, care s-au adunat în jurul tipului pe care îl împuşcasem, dar nu am mai văzut pe nimeni să se îndrepte ameninţător spre convoi sau să fie pe punctul de a-l ataca, aşa că nu am tras.

Câteva minute mai târziu, am auzit prin radio că armata trimitea o unitate care să investigheze de ce îl împuşcasem.

Hă?

Le zisesem deja prin radio celor din comandament ce se întâmplase, însă am repetat. Eram surprins – nu mă credeau.

Un comandant de tanc a venit şi a interogat-o pe soţia decedatului. Ea a declarat că soţul său se ducea la moschee, cu un Coran în mână.

Sigur că da. Era ridicol, dar ofiţerul – care, bag eu de seamă, nu era de prea multă vreme în Irak – nu m-a crezut. Soldaţii au început să caute puşca, însă trecuseră atâţia oameni pe-acolo, încât aceasta dispăruse de mult.

Comandantul de tanc a indicat spre poziţia mea.

— De acolo s-a tras?

— Da, da, a răspuns femeia, care habar nu avea de unde se trăsese, evident, nefiind prin preajmă la momentul respectiv. Ştiu că este din armată, fiindcă poartă uniformă de armată.

Eu eram în partea din spate a camerei, cu un paravan în faţa mea şi cu o jachetă cenuşie peste uniforma de SEAL.

Poate că femeia a halucinat din cauza suferinţei sau poate că a vrut să spună orice mi-ar fi produs neplăceri.

Am fost chemaţi înapoi la bază şi tot plutonul nostru a fost pus în aşteptare. Mi s-a zis că sunt „indisponibil operaţional” – am fost reţinut la bază în timp ce Regimentul 506 a investigat incidentul în detaliu.

Colonelul a vrut să mă interogheze. Ofiţerul meu m-a însoţit.

Eram iritaţi cu toţii. Respectasem RDA; aveam o grămadă de martori. „Anchetatorii” armatei erau cei care o dăduseră în bară.

Cu greu mi-am ţinut gura. La un moment dat, i-am spus colonelului de armată:

— Nu omor oameni care au Coranul în mână – nu că n-aş vrea, dar nu o fac.

Cred că mi se cam urcase sângele la cap.

Ei bine, după trei zile şi mai ştiu eu câte „investigaţii” suplimentare, omul a conştientizat, în sfârşit, că am acţionat justificat şi a lăsat-o baltă. Însă când regimentul ne-a mai cerut să îi ajutăm cu supravegherea, le-am zis să se ducă dracu’.

— De fiecare dată când voi împuşca pe cineva, o să încercaţi să mă duceţi în faţa plutonului de execuţie, am replicat eu. Nu am chef de aşa ceva.

Oricum, plecam acasă peste două săptămâni. În afară de câteva acţiuni directe, mi-am petrecut timpul jucând jocuri video, uitându-mă la filme porno şi făcând exerciţii fizice.

Am încheiat tura aceea cu un număr substanţial de victime confirmate. Cele mai multe au fost din Fallujah.

Carlos Norman Hathcock al II-lea, cel mai cunoscut lunetist din istorie, o adevărată legendă şi un om pe care îl admiram, a înregistrat 93 de victime confirmate în cei trei ani petrecuţi în Războiul din Vietnam.

Nu spun că mă ridic la nivelul lui – pentru mine, omul a fost şi va rămâne *cel mai iscusit* lunetist din toate timpurile – însă, ca număr, măcar, mă apropiasem destul de mult de el, încât lumea să considere că mă descurcam minunat.

8

CONFLICTE FAMILIALE

Taya:

„Ne-am dus până pe pistă să aşteptăm avionul când a aterizat. Erau câteva soţii şi câţiva copii de faţă. Am ieşit cu bebeluşul nostru, extrem de nerăbdătoare. Mă simţeam în al nouălea cer.

Îmi amintesc că m-am întors spre o femeie şi i-am zis:

— Nu-i aşa că este grozav? Nu-i aşa că este palpitant? Nu mai pot de nerăbdare!

Ea a făcut un semn a lehamite.

M-am gândit că, poate, mă simţeam aşa deoarece era ceva nou pentru mine.

Puţin mai încolo, ea şi soţul ei, un SEAL din plutonul lui Chris, au divorţat”.

Apropierea sufletească

Plecasem din State cu vreo şapte luni înainte, la numai zece zile după naşterea fiului meu. Îl iubeam, dar, aşa cum am zis şi mai devreme, nu apucasem să mă apropii sufleteşte de el. Nou-născuţii au o grămadă de nevoi – trebuie să-i hrăneşti, să-i speli, să ai grijă să se odihnească. Între timp avea personalitate. Mergea de-a buşilea deja. Aducea ceva mai mult a persoană. Îl văzusem crescând în fotografiile pe care mi le trimisese Taya, însă în acele zile sentimentul era mult mai intens.

Era fiul meu.

Ne întindeam pe podea în pijamale şi ne jucam. El se căţăra pe mine, iar eu îl aruncam în sus sau îl duceam în cârcă peste tot. Chiar şi cele mai mărunte lucruri – ca atunci când îmi atingea faţa, de exemplu – constituiau un motiv de bucurie.

Însă tranziţia de la război la cămin a fost un veritabil şoc. Într-o zi ne luptam, a doua zi traversam râul la Baza

Aeriană de la al-Taqaddum (cunoscut ca TQ) şi ne îmbarcam pentru State.

Război azi, pace mâine.

De fiecare dată când vii acasă, este ciudat. Mai ales în California. Cele mai mărunte chestii te pot supăra. Traficul, de exemplu. Conduci prin aglomeraţia nebunească de pe drum. Încă te gândeşti la IED-uri – vezi un gunoi şi virezi imediat. Conduci agresiv către ceilalţi şoferi, pentru că aşa faci în Irak.

Mă închideam în casă câte o săptămână. Atunci am început să am probleme cu Taya.

Fiind părinţi pentru prima dată, am avut neînţelegerile obişnuite în orice cuplu cu privire la copii. Dormitul împreună, spre exemplu – Taya îl ţinea pe fiul meu într-un pătuţ alături de ea. Când m-am întors acasă, am vrut să schimb asta. Ne-am certat destul de mult pe această temă. Consideram că bebeluşul ar fi trebuit să doarmă în pătuţul din camera lui. Taya credea că astfel ar fi fost privată de apropierea faţă de el. Era de părere că ar fi trebuit să facem acea tranziţie treptat.

Însă nu eram deloc de acord. Aveam convingerea că toţi copiii trebuiau să doarmă în paturile şi în camerele lor.

Acum ştiu că asemenea probleme sunt comune, dar existau şi alte motive de stres. Ea îl crescuse de una singură de atâtea luni, iar eu îmi băgăm nasul în rutinele ei şi în modul în care făcea lucrurile. Ei doi erau incredibil de apropiaţi, ceea ce mi se părea grozav. Însă voiam să fiu şi eu cu ei. Nu încercam să mă vâr între ei, ci doar să mă alătur familiei mele.

Din fericire, nimic din toate astea nu a însemnat mare lucru pentru fiul meu; dormea neîntors. Şi încă are o relaţie foarte specială cu mama lui.

Viaţa de acasă avea şi ea momentele ei interesante, deşi dramatismul era de o cu totul altă natură. Vecinii şi prietenii noştri apropiaţi îmi respectau nevoia de reacomodare. După ce s-a încheiat acea perioadă, au

organizat un grătar de bun venit.

O duseseră bine cât fusesem plecat. Vecinii de peste drum angajaseră pe cineva ca să ne tundă iarba, ceea ce ne era de mare ajutor din punct de vedere financiar, uşurând totodată povara de pe umerii Tayei. Părea un lucru mărunt, dar pentru mine era foarte important.

Însă odată ce mă întorsesem acasă, era treaba mea să mă ocup de asemenea lucruri, bineînţeles. Aveam o curticică în spatele casei; mi-au fost îndeajuns cinci minute ca să tund iarba de-acolo. Numai că într-o parte a curţii erau nişte tufe de trandafiri căţărători, ce invadaseră nişte arbuşti. Arbuştii aveau floricele mov tot anul.

Combinaţia arăta foarte frumos. Dar trandafirii aveau nişte spini care ar fi putut străpunge şi o vestă antiglonţ. De fiecare dată când tundeam iarba şi coteam, mă agăţau.

Într-o zi, trandafirii ăia au exagerat, zgâriindu-mă. M-am hotărât să mă ocup de ei o dată pentru totdeauna: am ridicat maşina de tuns iarbă, până la nivelul pieptului, şi am „aranjat” atât trandafirii, cât şi arbuştii.

— Ce faci?! Glumeşti? a zbierat Taya. Tunzi tufele cu maşina de tuns iarbă?

Măcar a mers. Nu m-am mai agăţat în ei după aceea.

Am făcut şi nişte chestii caraghioase. Mi-a plăcut mereu să fac oamenii să zâmbească şi să râdă. Într-o zi, am văzut o vecină prin fereastra de la bucătărie, aşa că m-am căţărat pe un scaun şi am bătut în geam ca să-i atrag atenţia. După care i-am arătat fundul. (Soţul ei era pilot în Marina Militară, deci sunt sigur că era obişnuită cu asemenea trăsnăi.)

Taya şi-a dat ochii peste cap. Cred că era amuzată, deşi nu voia să recunoască.

— Cine face aşa ceva? m-a întrebat ea.

— A râs, nu? am replicat eu.

— Ai treizeci de ani. Cum să faci aşa ceva?!

O parte din mine mă îndeamnă mereu să le joc renghiuri oamenilor, să-i fac să râdă. Şi nu pot face doar chestii banale – vreau să îi distrez. Să-i fac să se ţină de burtă de râs. Cu cât merg mai departe, cu atât mai bine. 1 aprilie este o zi deosebit de grea pentru rudele şi prietenii mei,

însă asta se datorează mai degrabă Tayei decât mie. Bănuiesc că ne place amândurora să ne amuzăm pe seama altora.

Însă eram şi extrem de impulsiv. Dintotdeauna mi-a fost greu să-mi stăpânesc nervii, chiar şi înainte să devin membru SEAL. Dar între timp lucrurile au degenerat mult mai repede. Dacă îmi tăia cineva calea – lucru care se întâmplă foarte des în California –, înnebuneam. Îmi venea să-l calc cu maşina sau să mă opresc şi să-i trag o mamă de bătaie.

Am fost nevoit să fac mari eforturi ca să mă calmez.

Desigur, reputaţia de SEAL îţi oferă şi anumite avantaje.

La nunta cumnatei mele, pastorul şi cu mine am intrat în vorbă. La un moment dat, ea – pastorul era o doamnă – a observat o umflătură sub jacheta mea.

— Aveţi armă? m-a întrebat ea.

— Da, am răspuns eu, explicându-i că eram militar.

Nu ştiu dacă ea ştia sau nu că eram membru SEAL – eu, unul, nu i-am zis, dar vorba umblă repede –, însă înainte să înceapă ceremonia, neputând linişti mulţimea, a venit la mine, m-a bătut pe umăr şi m-a întrebat iar:

— Puteţi să-i rugaţi să se aşeze?

— Da, pot, am răspuns eu.

N-a fost nevoie decât să ridic puţin tonul şi ceremonia a putut continua fără probleme.

Taya:

„Lumea vorbeşte de dragoste fizică şi de nevoi atunci când cineva revine acasă după o absenţă îndelungată: «Vreau să-ţi smulg hainele de pe tine!» Chestii de-astea.

Teoretic, şi eu simţeam asta, dar realitatea era uşor diferită.

Trebuia să ajung să-l cunosc din nou. Era ciudat. După atâta aşteptare… Ţi-e atât de dor de ei când pleacă în misiune şi vrei să revină acasă, însă când se întorc, lucrurile nu sunt perfecte. Iar tu simţi că aşa ar trebui să fie. În

funcţie de misiune şi de stările prin care trecusem, emoţiile mele variau de la tristeţe la nelinişte şi mânie.

Când s-a întors din această misiune, m-am simţit aproape sfioasă. Eram proaspătă mămică şi făcusem totul singură de luni bune. Ne schimbam şi ne dezvoltam amândoi, în lumi complet separate. El nu o cunoştea în mod direct pe a mea şi nici eu nu îi cunoşteam lumea lui.

Îl şi compătimeam pe Chris. El se întreba care era problema. Între noi era o distanţă pe care nu o puteam repara cu adevărat şi despre care nici măcar nu puteam vorbi”.

Pătrundere prin efracţie

Am făcut o pauză lungă, departe de război, dar am fost ocupaţi în tot acest timp, antrenându-ne şi, în unele cazuri, deprinzând lucruri noi. Am fost la o şcoală condusă de agenţi FBI şi de CIA, şi de ofiţeri NSA. Ei m-au învăţat cum să sparg încuietori şi cum să fur maşini. Mi-a plăcut la nebunie. Unde mai pui că am făcut asta în New Orleans.

Ştiind cum să mă pierd în mulţime şi să lucrez sub acoperire, mi-am cultivat latura mea iubitoare de jazz şi mi-am lăsat ţăcălie. Spargerea încuietorilor a fost o revelaţie pentru mine. Am lucrat la o gamă variată de încuietori şi la sfârşitul cursului nu cred că ne mai putea face faţă vreun model. Furtul maşinilor a fost ceva mai dificil, însă am devenit destul de bun şi la asta.

Am fost antrenaţi să purtăm camere video şi microfoane fără să fim descoperiţi. Ca să dovedim că puteam face asta, trebuia să intrăm cu dispozitivele respective într-un club de striptease şi să ne întoarcem cu probe (video) că fuseserăm acolo.

Of, sacrificiile pe care trebuie să le faci pentru patrie…

Am furat o maşină de pe Bourbon Street ca parte a examenului meu final. (A fost nevoie să o duc la loc după ce am terminat; din câte ştiu, proprietarul nici nu şi-a dat seama că lipsise.) Din păcate, toate astea sunt abilităţi perisabile – pot şi acum să sparg o încuietoare, dar îmi ia

mai mult timp. Va trebui să mă pun la punct dacă mă hotărăsc să o apuc pe calea fărădelegii.

Dintre cursurile mai normale l-aş menţiona pe cel de recertificare pentru paraşutism.

Săritura din avion – sau, mai bine zis, *aterizatul în siguranţă* după săritura din avion – este o abilitate importantă, însă periculoasă. Din câte am auzit, conform statisticilor armatei, 70% dintre tipii dintr-o unitate care reuşesc să aterizeze în siguranţă şi să fie apţi de luptă este considerat un procent bun.

Gândiţi-vă puţin. O mie de tipi – şi trei sute nu ajung cu bine la destinaţie. Pentru armată, nu-i mare lucru.

Biiine.

M-am dus la Fort Benning să mă pregătesc cu armata imediat după ce am devenit membru SEAL. Bănuiesc că ar fi trebuit să-mi dau seama ce mă aşteaptă încă din prima zi de şcoală, când un soldat din faţa mea a refuzat să sară.

Am stat cu toţii acolo, aşteptând – şi gândindu-ne – în timp ce instructorii se ocupau de el.

Oricum, mă tem de înălţime, aşa că incidentul respectiv nu mi-a dat deloc curaj. „Oh, Doamne, ce vede tipul ăla şi nu văd eu?”, mă gândeam eu.

Fiind membru SEAL, trebuia să fac o impresie bună – sau măcar să nu par un pămpălău. După ce soldatul a fost luat din calea noastră, mi-am închis ochii şi am plonjat.

Într-una dintre acele sărituri statice de la început (sărituri în care coarda este trasă automat pentru tine, un procedeu utilizat în cazul începătorilor) am făcut greşeala de a-mi ridica privirea ca să verific rucsacul paraşutei când am sărit din avion.

Eşti avertizat să nu faci asta. Tocmai mă întrebam de ce, când s-a deschis paraşuta. Extraordinara senzaţie de uşurare că aveam rucsacul şi nu urma să mor a fost anulată de funia care mi-a ars obrajii.

Motivul pentru care ţi se spune să nu ridici privirea este că altfel rişti să fii lovit de funiile ce-ţi zboară pe lângă cap când se deschide paraşuta. Unele lucruri trebuie să le înveţi

pe pielea ta.

Apoi mai sunt şi săriturile nocturne. Nu vezi pământul apropiindu-se. Ştii că trebuie să te rostogoleşti în PLF[27], dar când?

Îmi zic: „Imediat ce simt ceva, mă rostogolesc”.

Imediat... *I-me-diat!!*

Cred că m-am lovit la cap de fiecare dată când am sărit pe timpul nopţii.

Trebuie să recunosc că prefer căderile libere săriturilor statice. Nu spun că îmi *plac,* doar că le prefer. Ca şi cum ai alege pluton de execuţie în loc de spânzurătoare.

În căderea liberă, coborârea este mult mai înceată şi ai mult mai mult control. Ştiu că există o grămadă de videoclipuri cu oameni care fac cascadorii şi trucuri şi se distrează de minune executând sărituri HALO[28]. Pe mine n-o să mă vedeţi pe-acolo. Îmi verific în permanenţă altimetrul de la mână. Şi trag de coardă îndată ce ajung la altitudinea potrivită.

La ultima mea săritură, un alt paraşutist a ajuns chiar sub mine când coboram. Dacă se întâmplă asta, pânza paraşutei de dedesubt îţi poate „fura” aerul. Drept urmare... cazi mai repede decât până atunci.

Consecinţele pot fi tragice, în funcţie de circumstanţe. În acest caz, mă aflam la douăzeci de metri de sol. Până la urmă, am tras de coardă la înălţimea aia, iar crengile unui copac şi pământul m-au scuturat bine. M-am căpătat cu câteva cucuie, vânătăi şi coaste rupte.

Din fericire, a fost ultima săritură de la şcoală. Coastele mele şi cu mine am îndurat cu stoicism, bucuroşi că am scăpat.

Bineînţeles, oricât de rău ar fi paraşutismul, tot e mai bine decât atârnatul de funie. Postura asta poate să pară

[27] Parachute Landing Falls = Poziţia de Aterizare cu Paraşuta (în lb. engl. în original) (n.tr.).

[28] High altitude, low opening = Sărituri de la mare altitudine, cu deschidere a paraşutei cât mai aproape de sol (în lb. engl. în original) (n.tr.).

grozavă, dar la prima mişcare greşită te trezeşti în Mexic. Sau în Canada. Sau chiar în China.

Cu toate acestea, elicopterele îmi plac. În timpul pregătirii în speţă, plutonul meu a lucrat cu modelele MH-6 Little Birds. Este vorba de elicoptere mici şi foarte rapide de recunoaştere şi atac adaptate Operaţiunilor Speciale. Versiunile noastre aveau banchete montate pe ambele laturi; pe fiecare banchetă încăpeau trei membri SEAL.

Îmi plăceau la nebunie.

E adevărat că îmi era o frică de moarte să urc într-o blestemăţie de-asta. Dar, odată ce pilotul decola şi ajungeam în aer, eram captivat. Simţeai adrenalina din plin – eşti jos şi te mişti rapid. Este nemaipomenit. Inerţia imprimată de aparat te ţine pe loc; nici nu mai simţi vântul pe piele.

Oricum, dacă e să cazi, nici nu mai apuci să simţi ceva.

Piloţii care conduceau aparatele acelea sunt printre cei mai buni din lume. Toţi erau membri ai diviziei 160 SOAR[29], aleşi pe sprânceană să lucreze cu personalul de Operaţiuni Speciale. Diferenţa se simte.

Când atârni de o funie dintr-un elicopter condus de un pilot „obişnuit”, s-ar putea să te trezeşti la altitudinea greşită, prea sus pentru ca funia să atingă solul. În acel moment deja este prea târziu să mai faci ceva în privinţa asta, aşa că nu-ţi mai rămâne decât să gemi când te loveşti de pământ. Mulţi piloţi au probleme şi în păstrarea poziţiei – adică în a rămâne pe loc suficient de mult încât să poţi coborî la locul potrivit de la sol.

Nu este cazul tipilor de la SOAR. Locul potrivit, din prima încercare, de fiecare dată. Când se dă drumul la funie, poţi fi sigur că ai ajuns unde trebuie.

MARCUS

4 Iulie 2005 a fost o zi frumoasă în California: vreme

[29] The Special Operations Air Wing = Ramura aviatică a Operaţiunilor Speciale (în lb. engl. în original) (n.tr.).

perfectă, fără niciun nor pe cer. Soţia mea şi cu mine ne-am luat fiul şi am mers acasă la un prieten de-al nostru, pe dealurile din afara oraşului. Am întins o pătură şi ne-am aşezat pe platforma uşii din spate a modelului meu de maşină Yukon, ca să urmărim spectacolul de artificii din rezervaţia indiană din vale. Era locul perfect – vedeam artificiile urcând spre noi, iar efectul era impresionant.

Întotdeauna mi-a plăcut sărbătoarea de 4 Iulie. Îmi place simbolismul ei, semnificaţia zilei, dar şi artificiile şi grătarele, bineînţeles. E, pur şi simplu, minunat!

Însă de data aceea, cum stăteam şi priveam artificiile roşii, albe şi albastre, am simţit o tristeţe inexplicabilă. Am căzut într-o pasă foarte proastă.

— Ce rahat, am bombănit eu, în timp ce artificiile explodau.

Nu criticam spectacolul. Conştientizasem doar că s-ar putea să nu-l mai văd niciodată pe prietenul meu, Marcus Luttrell. Uram faptul că nu puteam face nimic ca să-mi ajut prietenul, care Dumnezeu ştie prin ce trecea în acele clipe.

Primisem de ştire cu câteva zile în urmă că era dat dispărut. Aflasem prin sursele mele din SEAL că toţi cei trei tipi cu care era muriseră. Fuseseră prinşi în ambuscadă de talibani în Afganistan; înconjuraţi de sute de talibani, ei se luptaseră din răsputeri. Alţi şaisprezece oameni, trimişi în misiune de salvare, muriseră când aparatul Chinook în care erau fusese doborât. (Puteţi citi amănuntele în cartea lui Marcus, *Singurul supravieţuitor.* Ar trebui să o citiţi.)

Până la acel moment, pierderea unui prieten în luptă păruse, dacă nu imposibilă, măcar improbabilă. Poate vi se pare ciudat că spun asta, date fiind situaţiile prin care trecusem, dar la acel moment ne simţeam foarte siguri pe noi. Poate chiar puţin încrezuţi. Ajungi la un anumit punct în care crezi că eşti un luptător atât de iscusit, încât nu poţi fi rănit.

Plutonul nostru scăpase din război fără ca vreunul dintre noi să se aleagă cu răni prea grave. În anumite privinţe, perioada de antrenament părea mai periculoasă.

La pregătire existaseră accidente. Nu cu mult înainte, executam abordaje de vase, când unul dintre membrii plutonului a căzut în timp ce escalada nava. A aterizat pe alţi doi tipi din barcă. Toţi trei au fost nevoiţi să meargă la spital; unul dintre oamenii pe care a aterizat şi-a rupt gâtul.

Nu ne gândeam prea mult la pericole. Cu familiile însă, lucrurile nu stăteau deloc aşa. Cei apropiaţi sunt mereu conştienţi de pericolele la care ne expunem. Soţiile şi iubitele stau adeseori cu rândul în spital, alături de familiile răniţilor. Aşa că, inevitabil, înţeleg că ar putea sta acolo pentru propriul lor soţ sau iubit.

Situaţia lui Marcus m-a frământat tot restul nopţii, neîngăduindu-mi să ies din pasa proastă. Am rămas aşa câteva zile.

Munca a continuat, desigur. Într-o zi, plutonierul şi-a vârât capul pe uşă şi mi-a făcut semn să-l urmez afară.

— Hei, l-au găsit pe Marcus, mi-a zis el între patru ochi.

— Grozav!

— Este foarte rău.

— Şi ce-i cu asta? O să-şi revină.

Toţi cei care îl cunoşteau pe Marcus ştiau că ăsta era adevărul. Tipul nu putea fi înfrânt.

— Mda, ai dreptate, a replicat plutonierul. Dar este într-o stare destul de proastă, bătut crunt. O să fie greu.

A fost greu, însă Marcus şi-a revenit. De fapt, în pofida problemelor de sănătate care nu-i dau pace nici în ziua de azi, el a plecat în misiune la scurt timp după externarea din spital.

Aşa-zisul expert

Datorită celor realizate de mine în Fallujah, am fost dus de câteva ori să discut cu tipii de la cartierul general despre felul în care credeam că ar trebui folosiţi lunetiştii. Devenisem între timp un SME[30], în limbaj milităresc.

[30] Subject Matter Expert = Expert în Subiectul Abordat (în lb. engl. în original) (n.tr.).

Am urât chestia asta.

Unora s-ar putea să li se pară măgulitor să discute cu nişte ofiţeri de rang înalt, dar eu nu voiam decât să-mi fac treaba. Pentru mine, era un chin să stau în cameră, încercând să explic cum era războiul.

Mă întrebau lucruri de genul: „Ce fel de echipament crezi că ar trebui să avem?” Nu era o întrebare lipsită de logică, însă tot ce-mi trecea prin cap în acele momente era: „Oh, Doamne, cât de proşti puteţi fi! Astea-s chestii elementare pe care ar fi trebuit să le lămuriţi de mult”.

Le-am spus părerea mea, cum credeam eu că ar trebui să pregătim lunetiştii, cum să-i folosim. Le-am sugerat să se insiste mai mult pe misiunile de supraveghere urbană şi pe crearea ascunzătorilor în interiorul clădirilor, chestii pe care eu, unul, le învăţasem mai degrabă din mers. Le-am dat idei despre trimiterea lunetiştilor într-o zonă înainte de asalt, pentru ca ei să poată furniza informaţii trupelor de asalt înainte ca ele să intervină. Am făcut sugestii cu privire la oferirea unui rol mai activ şi mai agresiv lunetiştilor. Le-am sugerat ca lunetiştii să exerseze trasul peste capetele membrilor trupelor de asalt la antrenamente, astfel încât ei să se obişnuiască deci cu asistenţa lor.

Le-am zis superiorilor despre problemele de echipament – învelitoarea de praf de la M-11, de exemplu, şi supresoarele care zăngăneau la gura ţevii, afectând acurateţea puştii.

Pentru mine, erau chestii cât se poate de evidente, pentru ei, nu.

Dacă îmi cereau opinia, le-o dădeam. Dar de cele mai multe ori nu o voiau *cu adevărat.* Ci doar ca să le validez unele decizii pe care le luaseră deja sau vreo idee care le trecuse prin minte. Le spuneam despre câte o piesă de echipament pe care consideram că trebuia să o avem; ei îmi replicau că deja cumpăraseră o mie de bucăţi de altceva. Le ofeream o strategie pe care o folosisem cu succes în Fallujah; ei îmi citau din regulament de ce nu ar fi mers.

Taya:

„Am avut multe dispute cât a stat acasă. Se apropia momentul înrolării pentru următoarea tură, iar eu nu voiam ca el să mai plece.

Consideram că îşi făcuse datoria faţă de ţară, chiar mai mult decât i-ar fi putut cere cineva. Şi mai consideram că aveam nevoie de el, eu şi fiul nostru.

Eu, una, am crezut dintotdeauna că responsabilitatea fiecăruia este faţă de Dumnezeu, familie şi ţară – în acea ordine. El nu era de acord – punea ţara înaintea familiei.

Cert e că era complet nerezonabil. Îmi zicea mereu: «Dacă îmi spui să nu mă înrolez, nu o fac».

Însă eu nu puteam face asta. Îi ziceam: «Nu-ţi pot spune ce să faci. Dacă aş face-o, m-ai detesta toată viaţa. Dar îţi pot spune asta: dacă te înrolezi, voi şti exact cum stăm. Chestia asta va schimba lucrurile între noi. Nu că aş vrea asta, însă ştiu în adâncul sufletului că aşa se va întâmpla».

Când s-a înrolat, mi-am zis: «Bine. Măcar acum ştiu. Pentru el, e mai important să fie SEAL decât tată sau soţ»”.

Prospături

În timp ce ne antrenam pentru următoarea misiune, plutonul a primit un grup de prospături. Câţiva dintre ei ieşeau în evidenţă – Dauber şi Tommy, de exemplu, care erau atât lunetişti, cât şi infirmieri. Însă cred că Ryan Job a fost cel care a impresionat cel mai mult. Motivul? Tipul nu arăta deloc a membru SEAL; dimpotrivă, Ryan arăta ca o matahală proastă.

Am rămas mască să văd un asemenea tip admis în Trupă. Noi eram toţi bine făcuţi, în formă maximă. Iar el era rotund şi moale.

M-am dus la Ryan şi m-am postat în faţa lui.

— Care-i problema ta, grăsan nenorocit? Te crezi *SEAL?*

I-am făcut toţi viaţa grea. Unul dintre ofiţerii mei – să-i zicem LT – îl ştia de la cursul BUD/S şi i-a luat apărarea, dar cum LT era şi el prospătură, nu l-a băgat nimeni în seamă.

Fiind nou-venit, oricum l-am fi caftit pe Ryan, însă greutatea lui i-a complicat mult situaţia. Ne străduiam din răsputeri să-l facem să se retragă.

Numai că lui Ryan nu îi stătea în fire să renunţe cu una, cu două. Nu am mai văzut o asemenea încăpăţânare la nimeni, în viaţa mea. Puştiul ăla a început să facă exerciţii fizice ca un apucat. A slăbit şi a intrat în formă.

Mai important însă, făcea orice îi spuneam noi. Muncea cu atâta râvnă, era atât de onest şi de haios, încât la un moment dat i-am zis: „Te iubim, omule. Eşti tare!" Deoarece, indiferent de felul în care arăta, tipul chiar *era* un SEAL. Şi încă unul al naibii de bun.

L-am pus la încercare, credeţi-mă. Îl găseam pe cel mai masiv tip din pluton şi îl puneam pe Ryan să îl care în cârcă. O făcea. Îi repartizam cele mai grele sarcini la antrenamente; le executa fără să crâcnească. Şi ne mai şi făcea să râdem în timpul ăsta. Avea nişte expresii faciale bestiale! Îşi sălta buza de sus, îşi dădea ochii peste cap, de te făcea să râzi cu lacrimi.

Fireşte, acest talent al lui ne distra nemaipomenit. Pe noi, cel puţin.

Odată i-am spus să se ducă şi să facă mutrele astea în faţa plutonierului.

— D-dar… s-a bâlbâit el.

— Fă-o, i-am zis eu. Du-te în faţa lui. Eşti prospătură. Fă-o!

Şi a făcut-o. Crezând că Ryan încerca să se dea grozav, plutonierul l-a înhăţat de gât şi l-a trântit la pământ.

Asta ne-a dat apă la moară. L-am pus pe Ryan să facă mutrele alea de o grămadă de ori. De fiecare dată, se ducea şi o încasa. Într-un final, l-am pus să facă asta în faţa unuia dintre ofiţeri – un tip uriaş cu care nu era deloc indicat să te pui, nici măcar dacă erai SEAL.

— Du-te şi fă-i şi lui faza, a zis unul dintre noi.

— Oh, Doamne, nu! a protestat el.

— Dacă nu te duci s-o faci imediat, te sugrumăm, l-am avertizat eu.

— Ce mai aşteptaţi, atunci?

— Haide, du-te, i-am spus toţi.

S-a dus şi i-a făcut faza ofiţerului. Tipul a reacţionat cum era de aşteptat. După o vreme, Ryan a încercat să se retragă.

— Prea târziu să te retragi acum, a mârâit ofiţerul, continuând să-l burduşească bine.

Ryan a supravieţuit, însă de atunci nu l-am mai pus să facă mutrele alea.

Oricine era iniţiat când intra în pluton. Aici nu se făcea diferenţiere: ofiţerii o încasau la fel de rău ca soldaţii.

La vremea respectivă, prospăturile nu îşi primeau Tridentele – nefiind astfel consideraţi adevăraţi SEAL – decât după ce treceau printr-o serie de probe cu trupa. Noi aveam micul nostru ritual care consta într-un meci de box împotriva întregului pluton. Fiecare prospătură trebuia să reziste trei runde – când eşti pus la podea, se termină runda – înainte să fie primit în mod formal în familia noastră.

Eu eram ofiţerul de siguranţă al lui Ryan, asigurându-mă că nu o încasa prea tare. Avea o cască pe cap şi toată lumea purta mănuşi de box, dar lumea se mai înfinge când iniţiază pe cineva, iar ofiţerul de siguranţă trebuie să aibă grijă ca lucrurile să nu scape de sub control.

Ryan nu s-a mulţumit cu trei runde. Voia mai mult. Bag de seamă că el credea că, dacă se lupta suficient de mult, i-ar fi bătut pe toţi.

Nu a rezistat prea mult în plus. Îl avertizasem că eram ofiţerul lui de siguranţă şi, orice ar face, nu trebuia să mă lovească. În confuzia creată de loviturile venite din toate părţile, el m-a pocnit.

Am făcut ce trebuia făcut.

Marc Lee

Cum plecarea în misiune se apropia cu paşi repezi, plutonul nostru a primit întăriri. Comandanţii au adus un tânăr SEAL pe nume Marc Lee dintr-o altă unitate, ca să ne

completeze rândurile. Tipul s-a integrat imediat.

Marc era un tip sportiv, în anumite privinţe fiind exact genul de specimen dur şi bine făcut la care te aştepţi când te gândeşti la tiparul SEAL. Înainte să se înroleze în marină, jucase fotbal îndeajuns de bine, încât să dea probe pentru o echipă profesionistă şi ar fi putut face chiar carieră dacă nu ar fi intervenit o accidentare la picior.

Însă Marc nu se remarca doar prin constituţia lui fizică. Omul făcuse seminarul şi, deşi renunţase la straiele bisericeşti din cauza ipocriziei colegilor lui, rămăsese o fire foarte religioasă. Ceva mai târziu, în timpul turei noastre, obişnuia să se roage (împreună cu alţi camarazi) înainte de fiecare operaţiune. Aşa cum era de aşteptat, cunoştea foarte bine Biblia şi religia, în general. Nu încerca să ţi-o impună, dar, dacă simţeai vreodată nevoia sau voiai să vorbeşti despre credinţă sau Dumnezeu, era mereu disponibil.

Nu că ar fi fost vreun sfânt sau că nu s-ar fi pretat la trăsnăile specifice unui SEAL.

La scurt timp după ce ni s-a alăturat, am plecat într-o misiune de pregătire în Nevada. La sfârşitul zilei, câţiva dintre noi ne-am îngrămădit într-o camionetă cu patru uşi şi am pornit spre bază ca să ne culcăm. Marc era în spate, cu mine şi cu un alt SEAL căruia o să-i spunem Bob. Nu ştiu de ce, Bob şi cu mine am început să vorbim de sugrumat.

Cu entuziasmul (şi poate naivitatea) prospăturii, Marc a zis:

— Eu n-am fost niciodată sugrumat.

— Ce-ai zis? am întrebat eu, aplecându-mă spre el ca să-l văd mai bine. Sugrumatul este o ocupaţie obligatorie pentru orice SEAL.

Marc s-a uitat la mine. Eu m-am uitat la el.

— Haide să te văd, m-a provocat Marc.

Bob s-a aplecat, dar eu m-am repezit şi l-am sugrumat pe Marc. Satisfăcut, m-am îndreptat de spate.

— Ticălosule! a pufnit Bob, îndreptându-se şi el. Voiam să o fac eu.

— Credeam că te apleci ca să-mi faci mie loc, am replicat

eu.

— În niciun caz! Îmi întorceam doar ceasul ca să nu mi-l sparg.

— Lasă, l-am consolat eu. Poţi s-o faci după ce îşi vine în fire.

Aşa a şi făcut. Cred că jumătate de pluton a apucat să o facă o dată în noaptea aia. Marc a rezistat cu stoicism. E adevărat că era prospătură, deci nu avea de ales.

Comandantul

Îmi plăcea la nebunie noul nostru comandant. Era un tip extraordinar, agresiv şi nu ni se băga în suflet. Nu numai că ne ştia după nume şi faţă, dar ne cunoştea soţiile şi iubitele. Era afectat personal când pierdea oameni şi totuşi izbutea să fie agresiv totodată. Nu ne-a ţinut niciodată pe loc la antrenamente şi a aprobat perioade suplimentare de instrucţie pentru lunetişti.

Sergentul major, pe care îl voi numi Primo, era un alt comandant de primă mână. Nu dădea doi bani pe promovări, nu-l interesa să dea bine sau să acţioneze la alibi: voia doar să aibă succes în misiuni şi să-şi facă treaba bine. Unde mai pui că era texan – vă daţi seama că sunt puţin subiectiv –, ceea ce însemna că era foarte tare.

Informările lui începeau mereu la fel: „Ce mai faceţi, ticăloşilor? se răstea el. Aveţi de gând să altoiţi duşmanii?”

Primo voia mereu să intre în bătălie. Ştia ce trebuiau să facă membrii SEAL şi voia să o facem.

În timpul liber, era un om de ispravă.

Băieţii din trupă intră mereu în belele în timpul liber şi pe perioada instrucţiei. Luptele din baruri reprezintă o mare problemă. Îmi amintesc cum ne lua deoparte când venea.

— Uite ce-i: ştiu că o să vă luaţi la bătaie, ne zicea el. Deci iată cum facem. Daţi tare şi bine, şi după aceea fugiţi. Câtă vreme nu sunteţi prinşi, nu-mi pasă. Deoarece, dacă sunteţi prinşi, trebuie să mă implic.

Am ţinut cont de sfatul lui, deşi nu mi-a fost întotdeauna uşor să îl urmez.

Poate pentru că era din Texas sau poate pentru că era şi el mai bătăuş din fire, s-a ataşat de mine şi de un alt texan, căruia îi vom zice Pepper. Am devenit favoriţii lui; ne acoperea mereu când dădeam de belea. Erau momente în care mai repezeam câte un ofiţer; majorul Primo se ocupa de asta. Mă muştruluia personal, însă aplana scandalul cu cartierul general. Pe de altă parte, ştia că putea conta pe Pepper şi pe mine că vom face treabă bună.

Tatuaje

Cât am stat acasă, mi-am mai adăugat două tatuaje pe braţ. Unul a fost un Trident. De vreme ce mă simţeam ca un adevărat SEAL, simţeam şi că îl meritam. Mi l-am făcut pe interiorul braţului, acolo unde nu-l vedea toată lumea, dar unde eu ştiam că era. Nu voiam să îl fac în văzul lumii, ca să mă dau mare cu el.

Pe partea din faţă a braţului, mi-am tatuat o cruce de cruciat. Voiam ca toată lumea să ştie că eram creştin. Am făcut-o roşie – culoarea sângelui. Îi uram pe blestemaţii ăia de sălbatici împotriva cărora luptam. Îi voi un mereu. Mi-au răpit atât de mult!

Chiar şi tatuajele au devenit motiv de ceartă între mine şi soţia mea. Ei nu-i plăceau tatuajele, în general, şi felul în care le-am căpătat – stând până târziu în oraş când ea mă aştepta acasă şi surprinzând-o cu ele – nu a făcut decât să sporească tensiunile.

Taya a văzut în ele un nou semn că mă schimbam, lăsându-i senzaţia că mă cunoştea tot mai puţin.

Nu vedeam lucrurile aşa, deşi recunosc că ştiam că nu-i vor plăcea. Dar mai bine îţi ceri iertare mai târziu decât să ceri voie înainte.

Eu, unul, îmi dorisem braţele acoperite în întregime cu tatuaje, deci pentru mine era, oricum, un compromis.

Gata de plecare

Cât am stat acasă, Taya a rămas însărcinată cu cel de-al

doilea copil. Încă o dată, asta a fost o sursă de stres pentru soţia mea.

Tatăl meu o asigurase pe Taya că, după ce-mi voi vedea fiul şi voi petrece o vreme cu el, nu voi mai dori să mă înrolez şi să mă întorc la război.

Însă, deşi am discutat mult despre asta, în cele din urmă, am considerat că ştiam mai bine ce aveam de făcut. Eram membru SEAL, antrenat pentru război, făcut pentru asta. Ţara mea era în război şi avea nevoie de mine.

Îmi era şi dor de senzaţiile tari. Îmi plăcea nespus să omor băieţi răi.

— Dacă mori, ne distrugi tuturor vieţile, mi-a zis Taya. Mă enervează faptul că eşti dispus să rişti nu numai viaţa ta, ci şi vieţile noastre.

Deocamdată, am convenit că nu suntem de acord în această privinţă.

Pe măsură ce se apropia momentul plecării mele, relaţia noastră s-a răcit tot mai mult. Taya mă ţinea la distanţă din punct de vedere emoţional, ca şi cum s-ar fi blindat pentru lunile următoare. Poate că aş fi procedat şi eu la fel în locul ei.

— Nu o fac intenţionat, mi-a spus ea, într-unul dintre rarele momente în care conştientizam amândoi ce se întâmpla şi discutam despre asta.

Încă ne iubeam. Poate părea ciudat – eram apropiaţi şi nu prea, având nevoie unul de celălalt, dar şi de distanţare. Având nevoie să facem alte lucruri. Cel puţin eu, unul, aveam.

Eu mă pregăteam de plecare. Eram nerăbdător să-mi fac din nou treaba.

Naşterea

Cu câteva zile înainte de data plecării, m-am dus la doctor ca să-mi extirpe un chist din gât. În sala de consultaţii. El mi-a făcut anestezie locală, apoi mi-a băgat un ac în gât ca să extragă materia respectivă.

Cel puţin aşa cred. Nu ştiu pentru că, îndată ce a intrat acul în mine, mi-am pierdut cunoştinţa şi am avut o criză. Când mi-am revenit, eram întins pe masa de consultaţii, cu picioarele acolo unde ar fi trebuit să-mi fie capul.

Nu au existat alte efecte adverse, nici din cauza crizei, nici din cauza intervenţiei chirurgicale. Nimeni nu-şi putea explica de ce reacţionasem astfel. Din câte îmi puteam da eu seama, eram sănătos.

Însă a existat o problemă – crizele constituie un motiv pentru care marina te poate lăsa la vatră. Din fericire, în încăpere se afla un infirmier care-mi fusese camarad. El l-a convins pe doctor să nu menţioneze criza în raportul lui sau să relateze cele întâmplate într-o manieră care să nu-mi afecteze cariera. (Nu mai ştiu sigur ce anume.) Nu am mai auzit niciodată pomenindu-se despre incident.

Ceea ce a *făcut* totuşi criza a fost să mă împiedice să ajung la Taya. Cât am fost eu leşinat, ea fusese la o consultaţie de rutină pentru sarcină. Asta se întâmpla cu vreo trei săptămâni înainte de termenul la care trebuia să vină pe lume fiica mea şi cu câteva zile înainte de plecarea mea. Consultaţia includea o ecografie şi, când tehnicianul şi-a luat privirea de la ecran, soţia mea a înţeles că era ceva în neregulă.

— Mi se pare că va trebui să naşteţi chiar acum, a îngăimat tehnicianul înainte să se ridice şi să se ducă după doctor.

Fătul avea cordonul ombilical înfăşurat în jurul gâtului. De asemenea, placenta se rupsese şi cantitatea de fluid amniotic – lichidul care hrăneşte şi protejează fătul în uter – era scăzută.

— Vom efectua o cezariană, a spus doctorul. Nu vă faceţi griji. Vom scoate copilul mâine. Veţi fi în regulă.

Taya m-a sunat de mai multe ori. Când mi-am revenit eu, ea era deja la spital.

Am petrecut o noapte tensionată împreună. A doua zi dimineaţă, doctorii i-au făcut cezariană. În timp ce o operau, i-au atins o arteră şi au stropit peste tot cu sânge.

Eram speriat de moarte pentru soţia mea. Simţeam o spaimă cât se poate de reală. Groază, chiar.

Poate că simţeam în acele clipe ce simţise ea cât fusesem eu plecat în misiune. Era o senzaţie cumplită de deznădejde şi de disperare.

Un lucru greu de recunoscut şi cu atât mai greu de înghiţit.

Fiica noastră era sănătoasă. Am luat-o în braţe. Fusesem la fel de distant faţă de ea cum fusesem şi faţă de fiul nostru înainte de naştere; dar, ţinând-o în braţe, am început să simt o căldură şi o dragoste autentice.

Taya s-a uitat ciudat la mine când am încercat să-i dau bebeluşul.

— Nu vrei să o ţii în braţe? am întrebat-o eu.

— Nu, a răspuns ea.

„Oh, Doamne! O respinge pe fiica noastră. Eu trebuie să plec şi ea nici măcar nu se leagă sufleteşte de copil”, m-am gândit eu.

Peste câteva clipe, Taya s-a întins şi mi-a luat-o din braţe.

Slavă Domnului!

Două zile mai târziu, am plecat în misiune.

9

THE PUNISHERS[31]

„Am venit ca să elimin mortierele alea”

Aţi crede că o armată care plănuieşte o ofensivă majoră dispune de mijloace prin care să-şi transporte luptătorii pe câmpul de bătălie.

Ei bine, vă înşelaţi.

Din cauza problemei cu chistul şi a naşterii fiicei mele, am plecat din State cam la o săptămână după restul plutonului. Când am aterizat la Bagdad, în aprilie 2006, plutonul meu fusese deja trimis în vest, în regiunea Ramadi. Nimeni din Bagdad nu părea să ştie cum puteam fi transportat acolo. Depindea de mine să ajung la camarazii mei.

Un zbor direct spre Ramadi nici nu intra în discuţie – situaţia era mult prea fierbinte acolo. Aşa că am fost nevoit să vin cu propria soluţie. Am dat peste un Ranger din armată care se îndrepta şi el spre Ramadi. Am început să ne batem capul amândoi, căutând pe cineva dispus să ne ia cu el la Aeroportul Internaţional din Bagdad.

La un moment dat, am auzit un ofiţer vorbind despre problemele pe care le avea armata cu nişte insurgenţi lansatori de mortiere la o bază din vest. Printr-o coincidenţă, am auzit şi de un zbor ce urma să plece spre baza respectivă; Ranger-ul şi cu mine ne-am dus spre elicopter, în speranţa că vom prinde locuri libere.

Un colonel ne-a oprit când ne pregăteam să urcăm la bord.

— Elicopterul este plin, s-a răstit el la Ranger. De ce vreţi să urcaţi şi voi?

— Noi suntem lunetiştii care trebuie să vă scape de problema mortierelor, să trăiţi, am răspuns eu, arătându-i husa armei.

[31] Punishers = Cei care pedepsesc (în lb. engl. în original) (n.tr.).

— A, da! a strigat colonelul către echipaj. Băieţii ăştia trebuie să plece cu prima cursă. Găsiţi-le loc!

Am sărit la bord, lăsând doi dintre oamenii colonelului pe dinafară.

Când am ajuns noi la bază, problema mortierelor fusese deja rezolvată. Dar mai aveam încă o problemă: nu existau zboruri spre Ramadi, iar şansele de a se trimite vreun convoi acolo erau mai mici decât cele ale unei ninsori în Dallas, în toiul lunii iulie.

Însă mi-a venit o idee. L-am dus pe Ranger la spitalul bazei şi am găsit un infirmier. Am lucrat cu câţiva infirmieri în cariera mea de SEAL şi ştiam că medicii din marină se descurcau mereu în situaţii complicate.

Am scos o monedă de provocare SEAL din buzunar şi am strecurat-o în palmă, pasându-i-o când i-am strâns mâna. (Monedele de provocare sunt simboluri speciale, create pentru a onora membrii unei unităţi pentru vitejie sau alte realizări deosebite. Monedele de provocare SEAL sunt preţuite şi mai mult, atât datorită raritătii, cât şi a simbolismului lor. Dăruirea unei asemenea monede cuiva din marină echivalează cu un salut secret.)

— Uite ce-i, i-am zis eu infirmierului. Am nevoie de o mare favoare. Sunt membru SEAL, lunetist. Unitatea mea este în Ramadi. Trebuie să ajung acolo, iar el vine cu mine, i-am explicat eu, arătând spre Ranger.

— Bine, a replicat infirmierul, aproape în şoaptă. Veniţi în biroul meu.

Am intrat în biroul lui. El a scos o ştampilă din cauciuc, ne-a marcat pe mâini, apoi a scris ceva lângă semn.

Era un cod de triere.

Infirmierul ne-a evacuat de urgenţă în Ramadi. Am fost primii şi, probabil, singurii oameni evacuaţi de urgenţă într-o bătălie, nu din ea.

Şi eu care credeam că numai membrii SEAL puteau fi *atât* de creativi!

Habar nu am cum de a mers, dar a mers. Nimeni din elicopterul în care am urcat nu ne-a descusut cu privire la

direcţia în care ne îndreptam şi cu atât mai puţin cu privire la „rănile” noastre.

Baza Rechin

Ramadi era situat în al-Anbar, aceeaşi provincie ca Fallujah, la vreo 50 de kilometri mai la vest. Se spunea că mulţi dintre insurgenţii alungaţi din Fallujah se regrupaseră acolo. Existau multe dovezi în acest sens: atacurile se înmulţiseră considerabil după pacificarea oraşului Fallujah. În 2006, Ramadi era considerat cel mai periculos oraş din Irak – o reputaţie „grozavă”.

Plutonul meu fusese trimis în Tabăra Ramadi, o bază americană de pe malul Eufratului, în afara oraşului. Baza Rechin (cum era ea numită) fusese ridicată de o echipă precedentă şi se afla chiar dincolo de sârma ghimpată care delimita Tabăra Ramadi.

Când am sosit şi eu, într-un final, băieţii mei fuseseră trimişi să opereze la est de Ramadi. Era imposibil să te deplasezi prin oraş. Eram nervos – credeam că ajunsesem prea târziu ca să mă mai alătur „distracţiei”.

Căutând ceva de făcut până găseam o cale de a mă alătura plutonului, mi-am întrebat superiorii dacă mă pot instala pe turnurile de pază. Insurgenţii mai dădeau târcoale pe la marginea taberei, furişându-se cât de mult îndrăzneau şi atacând baza cu AK-urile lor.

— Sigur, du-te, mi-au zis ei.

Am plecat şi mi-am luat puşca prevăzută cu lunetă. Aproape imediat ce am ajuns pe poziţii, am văzut doi indivizi furişându-se în depărtare, căutând un loc de unde să tragă.

Am aşteptat până au renunţat la acoperire.

Bang.

L-am nimerit pe primul. Prietenul lui s-a întors şi a luat-o la fugă.

Bang.

L-am nimerit şi pe el.

Şase Etaje

Încă mai aşteptam să se ivească prilejul de a mă alătura plutonului, când unitatea de puşcaşi marini din capătul nordic al oraşului a solicitat nişte lunetişti care să-i ajute într-o misiune de supraveghere dintr-o clădire de şase etaje, de lângă avanpostul lor.

Cartierul general mi-a cerut să încropesc o echipă. Nu se mai aflau decât alţi doi lunetişti în bază. Unul era în convalescenţă, îndopat cu morfină; celălalt era un plutonier care nu părea prea dornic să participe.

Eu l-am cerut pe tipul îndopat cu morfină; ei mi l-au dat pe plutonier.

Am găsit doi şaizecişti, unul dintre ei fiind chiar Ryan Job, care să ne asigure o oarecare protecţie, şi am pornit, împreună cu un ofiţer, să îi ajutăm pe puşcaşi.

Şase Etaje era o clădire înaltă şi ponosită de la mai puţin de două sute de metri de avanpostul puşcaşilor. Cafenie, construită din ciment şi amplasată lângă ceea ce fusese o şosea principală înainte de război, arăta aproape ca o clădire modernă de birouri, sau cel puţin aşa ar fi arătat dacă nu ar fi avut ferestre lipsă şi găuri imense în locurile unde fusese lovită de rachete şi obuze. Era cea mai înaltă clădire din zonă şi oferea o privire de ansamblu excelentă asupra oraşului.

Am plecat la începutul serii, cu câţiva puşcaşi şi *jundi* locali pentru pază. *Jundii* erau rezervişti sau soldaţi irakieni loiali pe care îi instruiam noi; existau diverse grupuri, fiecare cu propriul grad de expertiză şi de eficienţă – sau, mai degrabă, ducând lipsă de ambele.

Cât încă mai era lumină, am tras în câţiva insurgenţi răzleţi. Zona din preajma clădirii era destul de dărăpănată, un zid văruit şi o poartă din fier separând loturile pustii unul de celălalt.

S-a înnoptat şi ne-am trezit deodată în mijlocul unei avalanşe de băieţi răi. Indivizii porniseră să ia cu asalt avanpostul puşcaşilor şi noi ne nimeriserăm în calea lor. Erau foarte mulţi!

La început nici nu au conştientizat că eram acolo, aşa că pentru noi s-a deschis sezonul de vânătoare. După aceea am văzut trei tipi cu lansatoare de grenade ţintind spre noi de la un cvartal mai încolo. I-am împuşcat pe rând, nemaifiind astfel nevoiţi să ne ferim de grenadele lor.

Am câştigat rapid schimbul de focuri. Puşcaşii marini ne-au contactat prin radio şi ne-au zis să revenim la bază.

Avanpostul lor se afla la nici două sute de metri distanţă, în timp ce unul dintre şaizecişti, ofiţerul şi cu mine asiguram foc de acoperire, restul grupului a coborât la parter şi s-a îndreptat spre baza puşcaşilor. Situaţia s-a încins atât de repede, încât, în momentul în care au ajuns ei la adăpost, noi eram înconjuraţi. Am rămas pe loc.

Ryan a înţeles situaţia grea în care ne aflam în clipa în care a ajuns la avanpostul puşcaşilor. El şi plutonierul s-au luat la ceartă, necăzând de acord dacă să ne asigure acoperire sau nu. Plutonierul susţinea că treaba lor era să stea cu *jundii* irakieni, care se adăpostiseră deja în tabăra puşcaşilor. Plutonierul i-a ordonat să rămână, iar Ryan i-a zis unde poate să-şi bage ordinul respectiv.

Ryan a fugit la etaj, pe acoperişul clădirii puşcaşilor, unde s-a alăturat soldaţilor care încercau să ne asigure foc de sprijin, în timp ce noi ne luptam cu insurgenţii.

Puşcaşii marini au trimis o patrulă care să ne recupereze. În timp ce îi urmăream venind dinspre avanpost, am zărit un insurgent mişcându-se pe la spatele lor.

Am tras o dată. Toţi cei din patrula de puşcaşi s-au trântit la pământ. La fel a făcut şi irakianul, doar că el nu s-a mai ridicat.

— E un lunetist acolo; tipu-i foarte bun, a anunţat prin radio ofiţerul lor de comunicaţii. A fost cât pe ce să ne nimerească.

— Eu sunt, boule, am replicat eu. Uitaţi-vă în spatele vostru.

S-au întors şi au văzut un sălbatic cu un lansator de rachete zăcând în ţărână.

— Oh, Doamne! Mulţumim, a rostit puşcaşul.

— N-aveţi pentru ce.

Irakienii aveau şi lunetişti la lucru în acea noapte. Eu am nimerit doi – unul cocoţat în minaretul unei moschei şi celălalt pe acoperişul unei clădiri din apropiere. A fost o luptă destul de bine coordonată, una dintre cele mai bine organizate pe care aveam să le disputăm în zona respectivă. A fost neobişnuită deoarece s-a purtat pe timpul nopţii; băieţii răi nu-şi încercau norocul pe întuneric, în general.

Într-un final, a răsărit soarele şi schimburile de focuri au devenit tot mai răzleţe. Puşcaşii marini au scos la înaintare câteva vehicule blindate care să ne acopere, iar noi am fugit înapoi în tabăra lor.

M-am dus să-l văd pe comandantul lor şi să-i raportez cele întâmplate. De-abia am apucat să scot o propoziţie pe gură, când un ofiţer voinic de-al puşcaşilor marini a dat buzna în birou.

— Cine dracu’ a fost lunetistul ăla de pe Şase Etaje? a strigat el.

M-am întors şi i-am spus că eu am fost, pregătindu-mă sufleteşte să fiu muştruluit pentru mai ştiu eu ce încălcare a protocolului.

— Vreau să-ţi strâng mâna, fiule, mi-a zis el, scoţându-şi mănuşa. Mi-ai salvat viaţa.

El era tipul căruia îi spusesem „bou” prin radio mai devreme. Nu am mai văzut niciodată un puşcaş marin atât de recunoscător.

„Legenda”

Băieţii mei s-au întors din aventurile lor din est la scurtă vreme după aceea. M-au întâmpinat cu „căldura” lor caracteristică.

— Ştiam noi că a ajuns Legenda aici, au rostit ei îndată ce m-au văzut. Am auzit că s-au înregistrat două victime în Tabăra Ramadi. Oamenii mor în nord. Ştiam noi că a ajuns Legenda aici. Tu eşti singurul pungaş care a omorât pe careva acolo.

Am râs.

Porecla „Legenda” am căpătat-o în Fallujah, cam de la incidentul cu mingile de plajă, sau, poate, de când am reuşit acea lovitură de la foarte mare distanţă. Înainte de asta, eram poreclit Tex.

Desigur, nu era doar „Legenda”. Era şi multă zeflemea în ea – LEGENDA. Unul dintre tipii mei, parcă Dauber, dacă nu mă înşel, a sucit-o şi mi-a zis MITUL, tăindu-mi din nas.

Totul era făcut cu simpatie, o onoare la care ţineam mai mult decât la o medalie primită în mod ceremonios.

Chiar îmi plăcea Dauber. Deşi era prospătură, era şi el lunetist, şi încă unul bun. Se descurca bine într-un schimb de focuri – dar şi într-un schimb de insulte. Aveam o slăbiciune pentru el şi, când a venit vremea să-l iniţiem, nu l-am lovit… prea tare.

Chiar dacă băieţii glumesc pe seama asta, Legenda era una dintre poreclele decente cu care te puteai alege. Gândiţi-vă la Dauber, de exemplu. Nu-i numele lui real (momentan, tipul face ceea ce vom numi „muncă guvernamentală”). Porecla lui venea de la un personaj din serialul de televiziune *Coach.* Acolo, Dauber era genul de tip bine făcut, dar cam prost de felul lui. În realitate, el este, de fapt, un tip inteligent, însă aspectul ăsta nu a fost luat deloc în considerare când i s-a ales porecla.

Cert e că una dintre cele mai bune porecle a fost cea a lui Ryan Job: Biggles.

Era un nume mare şi caraghios pentru un tip la fel de mare şi caraghios. Dauber revendică porecla – cuvântul, susţinea el, era o combinaţie de „big”[32] şi „giggles”[33] inventată pentru una dintre rudele lui.

L-a adus în discuţie într-o zi, aplicându-i-l lui Ryan. L-a folosit apoi şi altcineva din trupă şi, în câteva secunde, s-a lipit.

Biggles.

Ryan ura porecla, ceea ce a contribuit mult la menţinerea ei.

[32] Big = mare (în lb. engl. în original) (n.tr.).

[33] Giggles = chicoteli (în lb. engl. în original) (n.tr.).

La un moment dat, cineva a găsit un mic hipopotam mov. Evident, acesta i-a fost atribuit tipului cu faţă de hipopotam. Şi Ryan a devenit Biggles, Hipopotamul de Deşert.

Ryan fiind aşa cum era, a tras spuza pe turta lui. Nu mai era o glumă *pe seama* lui; era gluma *lui.* Biggles, Hipopotamul de Deşert, cel mai iscusit şaizecist de pe planetă.

Ducea hipopotamul ăla peste tot, chiar şi în luptă. N-aveai cum să nu îl iubeşti pe tipul ăsta.

The Punishers

Plutonul nostru avea şi el porecla lui, una care o depăşea cu mult pe cea de Cadillac.

Ne botezaserăm „the Punishers”.

Pentru cei dintre voi care nu cunosc personajul, Punisher a debutat într-o serie de benzi desenate Marvel în anii ’70. Tipul este un dur care îndreaptă nedreptăţile, făcând pe justiţiarul. Tocmai fusese lansat filmul cu acelaşi nume; Punisher purta un tricou cu un craniu alb stilizat.

Tipul nostru de la comunicaţii a venit cu sugestia, înainte de plecarea în misiune. Cu toţii credeam că Punisher făcea nişte chestii ca lumea: îndrepta nedreptăţile. Omora băieţi răi. Îi făcea pe nelegiuiţi să se teamă de el.

Asta făceam şi noi. Aşa că i-am adaptat simbolul – un craniu – şi l-am preluat, cu anumite modificări. L-am vopsit pe vehiculele Hummer şi pe vestele antiglonţ, pe căşti şi pe arme. L-am vopsit pe toate clădirile şi pe toate zidurile pe care puteam. Voiam ca oamenii să ştie: „Suntem aici şi vrem să vă venim de hac”.

Era versiunea noastră de război psihologic.

„Ne vezi? Noi suntem ăia care te bat măr. Teme-te de noi! Fiindcă îţi vom face de petrecanie, nenorocitule!”

„Te crezi rău? Noi suntem mai răi. Noi suntem cei mai răi.”

Plutonul nostru complementar a vrut să întrebuinţeze acelaşi simbol cu care ne marcam noi echipamentul, dar nu

le-am dat voie. Le-am zis că *noi* suntem „the Punishers”. N-aveau decât să-şi găsească propriul simbol.

Cu Hummer-ele am fost ceva mai potoliţi. Le-am botezat după numele personajelor din filmul *G.I. Joe,* Duke şi Snake Eyes, de exemplu. Doar pentru că războiul este un iad, asta nu înseamnă că nu te poţi distra puţin.

Am avut o echipă bună în acea tură, începând de la vârf. Ofiţeri de treabă şi un plutonier excelent pe nume Tony.

Tony se specializase ca lunetist. Nu numai că era un şmecher, era un şmecher *bătrân,* cel puţin pentru un SEAL: se zvonea că avea patruzeci de ani la vremea aceea.

Membrii SEAL nu prea mai rămân pe câmpul de luptă la patruzeci de ani. Suntem prea istoviţi. Dar Tony reuşise să facă asta, cum-necum. Era un dur şi jumătate, şi l-am fi urmat până în focurile iadului şi înapoi.

Eu eram în avangardă – cum se întâmplă, de obicei, cu lunetiştii – când mergeam în patrulare. Tony era mai mereu în spatele meu. În general, plutonierul stă spre partea din spate a formaţiei, acoperindu-i pe toţi ceilalţi, dar în acest caz, liderul nostru de echipă considerase că era mai eficient să avem doi lunetişti în faţa plutonului.

Într-o noapte, la scurt timp după reunirea unităţii, am mers la vreo 17 kilometri est de Ramadi. Zona în speţă era verde şi fertilă – atât de mult, încât arăta ca jungla vietnameză, comparativ cu deşertul în care acţionaserăm până atunci. Am poreclit-o Viet Ram.

În noaptea respectivă, am fost duşi într-o zonă de patrulare şi am început să mergem pe jos spre o potenţială fortăreaţă de-a insurgenţilor. În cele din urmă, am ajuns la un şanţ imens străbătut de un pod. De cele mai multe ori, aceste poduri erau minate şi informaţiile pe care le primiserăm ne indicau că podul respectiv era, categoric, minat. Aşa că am urcat şi am rămas pe loc, încercând să găsesc cu laserul un fir-capcană.

Am măturat tot podul cu lumina, dar nu am observat

nimic. M-am lăsat mai jos şi am repetat operaţiunea. Tot nimic. M-am uitat peste tot, însă nu am zărit fire de contact, IED-uri, capcane… nimic.

Dar cum mi se zisese că podul era minat, eram convins că *trebuia* să fie ceva acolo.

M-am uitat din nou. Operatorul EOD[34] aştepta în spatele meu. Eu nu trebuia decât să depistez un fir-capcană sau chiar o bombă, iar el ar fi dezamorsat-o în câteva secunde.

Însă eu nu găseam nimic. Într-un final, i-am zis lui Tony:

— Haide să traversăm.

Nu mă înţelegeţi greşit: nu porneam în şarjă peste podul respectiv. Aveam puşca într-o mână şi mă ţineam de „bijuteriile coroanei”.

Asta nu mi-ar fi salvat viaţa dacă exploda vreun IED, dar măcar aş fi fost întreg la înmormântare.

Podul avea vreo trei metri lungime, însă cred că mi-a luat o oră să îl traversez. Când am ajuns în cealaltă parte, eram leoarcă de sudoare. M-am întors ca să le fac semn celorlalţi că era totul în regulă. Numai că nu era nimeni în spatele meu. Se adăpostiseră toţi în spatele unor bolovani şi tufe, aşteptându-se ca eu să sar în aer.

Chiar şi Tony, care, fiind repartizat în avangardă, ar fi trebuit să fie lângă mine.

— Ticălosule! am zbierat eu. Unde dracu’ te-ai dus?

— Nu văd de ce ar trebui să sărim toţi în aer; unul e de-ajuns, a replicat el pe cel mai firesc ton din lume, traversând podul.

Translatori

Fallujah fusese cucerit printr-un asalt total, înaintarea prin oraş fiind foarte bine organizată. Deşi avusese succes, atacul provocase şi multe pagube, ceea ce aparent slăbise sprijinul pentru noul guvern irakian.

Aici există păreri contrarii (eu, de exemplu, nu sunt de

[34] Explosives Ordonance Disposal – Dispunerea Încărcăturilor Explozive (abr., engl.); în context, operatorul care dezamorsează astfel de încărcături explozive (n.red.).

acord), dar comandamentul american nu a vrut ca asta să se repete şi în Ramadi. Aşa că, în timp ce armata punea la cale un plan pentru cucerirea oraşului cu cât mai puţine pagube colaterale, noi ne-am dus să ne războim în împrejurimi.

Am început cu acţiuni directe. Aveam patru translatori care ne ajutau să ne înţelegem cu localnicii. Luam cel puţin unul cu noi, de obicei chiar doi.

Un translator care ne plăcea tuturor era Elan. Tipul era foarte tare. Lucra de la începutul invaziei, din 2003. Era iordanian şi a fost singurul dintre translatori căruia i-am dat o armă pe mână. Ştiam că ar fi luptat – dorea atât de mult să fie american, încât ar fi murit pentru asta. De fiecare dată când eram atacaţi, trăgea şi el, cot la cot cu noi.

Nu era un ţintaş prea grozav, dar îi putea ţine pe inamici cu capetele plecate. Ba, mai mult decât atât, ştia când putea şi când nu să tragă – ceea ce nu-i atât de uşor precum pare.

Era un sătuc lângă Baza Rechin, căruia o să-i zicem Gay Tway. Colcăia de insurgenţi. Deschideam porţile, ieşeam şi loveam ţinta. Am luat cu asalt aceeaşi casă de trei-patru ori. După ce-am fost prima dată, nici nu s-au mai ostenit să pună uşa la loc.

De ce se tot întorceau în casa aia, nu ştiu. Oricum, reveneam şi noi; am ajuns să cunoaştem bine locul.

Nu a durat mult până să începem să fim atacaţi în Gay Tway şi în satul Viet Ram. O unitate de-a Gărzii Naţionale opera în acea zonă, aşa că am început să lucrăm împreună.

Ţinte

Printre primele noastre misiuni s-a numărat cea în care am ajutat armata să reocupe zona adiacentă unui spital de lângă râu, în Viet Ram. Clădirea cu trei etaje fusese începută şi apoi abandonată cu câţiva ani în urmă. Armata voia să o termine pentru irakieni; asistenţa medicală mai acătării era o mare necesitate acolo. Însă nu se puteau

apropia de ea ca să înceapă lucrul, deoarece, îndată ce-o făceau, intrau sub tirul inamic. Aşa că am trecut noi la treabă.

Plutonul nostru de şaisprezece oameni a făcut echipă cu vreo douăzeci de soldaţi ca să elimine insurgenţii din satul vecin. Am intrat în oraş într-o dimineaţă, la prima oră, ne-am despărţit şi am început să luăm casă cu casă.

Eu eram în avangardă, cu un Mk-12, intrând primul în toate clădirile. După ce casa era securizată, mă duceam pe acoperiş, îi acopeream pe băieţii de la sol şi mă uitam după insurgenţi, pe care îi aşteptam să ne atace după ce aflau că eram acolo. Grupul înainta încet, eliberând zona din mers.

Spre deosebire de oraş, aici casele nu erau chiar una lângă alta, astfel încât procesul dura mai mult şi era mai extins. Dar nu a trecut mult şi teroriştii şi-au dat seama unde eram şi ce făceam, deci au pornit un mic atac dintr-o moschee. Ascunşi în spatele zidurilor, au început să tragă cu AK-uri într-un grup de soldaţi de la sol.

Eram pe un acoperiş când a debutat lupta. Am început toţi să tragem cu tot ce aveam la dispoziţie în băieţii răi: cu M-4s, cu M-60, cu puşti cu lunete, cu grenade de 40 mm, cu rachete uşoare antitanc – cu absolut tot ce aveam. Am aprins moscheea aia.

Balanţa s-a înclinat rapid în favoarea noastră. Soldaţii de la sol au început să pregătească asaltul asupra moscheii, sperând să-i prindă pe insurgenţi înainte ca ei să se furişeze în canalizările din care ieşiseră. Am început să tragem mai sus, îndreptându-ne ţinta deasupra capetelor lor ca să le permitem să intre.

La un moment dat, în toiul luptei, o bucată de alamă încinsă de la o altă armă – probabil şaizecista de lângă mine – mi-a alunecat în bocanc, chiar lângă gleznă. Ardea ca naiba, dar nu puteam face nimic – erau prea mulţi inamici care îşi iţeau capetele de după ziduri, încercând să-mi omoare camarazii.

Purtam bocanci de cătărare, nu bocanci militari. Aşa procedam de obicei – bocancii respectivi erau mai uşori şi mai confortabili, şi în mod normal îmi protejau foarte bine

picioarele. Din păcate, nu legasem şireturile foarte strâns înainte de bătălie, aşa că între pantaloni şi bocanc era un spaţiu prin care a alunecat alama.

Ce mi-au zis instructorii la cursurile BUD/S? Cum nu ai timp să ceri „pauză” în bătălii?

Când s-au mai liniştit lucrurile, m-am ridicat şi am dezlipit cartuşul. Am tras o bucată zdravănă de piele odată cu el.

Am securizat moscheea, ne-am continuat înaintarea prin sat şi apoi ne-am retras.

Moduri diferite de a ucide

Am mai mers în patrulare cu unitatea armatei de câteva ori, încercând să reducem rezistenţa din zonă. Planul era simplu, deşi relativ riscant: ieşeam cât mai mult în evidenţă, încercând să atragem tirurile insurgenţilor asupra noastră. După ce se iveau, puteam trage în ei, ca să-i omorâm. Ceea ce şi făceam, de obicei.

Alungaţi din sat şi din moschee, insurgenţii s-au retras în spital. Le plăceau nespus clădirile spitalelor, nu numai pentru că erau mari şi relativ bine construite (oferindu-le astfel protecţie), ci şi pentru că ştiau că noi evitam să atacăm spitale, chiar şi după ce acestea erau ocupate de terorişti.

A durat o vreme, dar, într-un final, conducerea armatei a decis să atace clădirea.

Bun, am zis noi când am auzit planul. Haide să-l punem în aplicare.

Ne-am instalat supravegherea într-o casă aflată la câteva sute de metri de clădirea spitalului, dincolo de un teren liber. Imediat ce ne-au văzut insurgenţii, au început să tragă în noi.

Unul dintre camarazii mei a tras o rachetă Carl Gustav spre acoperişul clădirii de unde trăgeau ei. Racheta a făcut o gaură mare acolo, azvârlind în aer o grămadă de trupuri.

Racheta le-a mai luat din aer şi, pe măsură ce rezistenţa slăbea, armata a intervenit şi a ocupat clădirea. Când au

ajuns soldaţii în incintă, aproape că nu mai rămăsese nimeni înăuntru. Puţinii oameni care scăpaseră cu viaţă fugiseră deja.

Era întotdeauna greu de spus câţi insurgenţi aveam de înfruntat într-o asemenea bătălie. Chiar şi o mână de oameni putea să opună o rezistenţă acerbă. Vreo doisprezece oameni luptând la adăpostul acoperirii puteau împiedica înaintarea unei unităţi destul de multă vreme, în funcţie de circumstanţe. Totuşi, după ce insurgenţii dădeau de o replică dură, te puteai aştepta ca vreo jumătate dintre ei să fugă pe uşa din spate sau pe unde mai apucau ca să scape.

Avuseserăm Carl Gustav-ul cu noi şi înainte, dar, din câte ştiu eu, asta a fost prima dată când am omorât pe cineva cu el, şi s-ar putea să fie şi singura dată când vreo unitate SEAL a făcut asta. În mod clar a fost prima dată când l-am folosit împotriva unei clădiri. După ce s-a aflat, bineînţeles că toată lumea a vrut să le utilizeze.

Tehnic vorbind, Carl Gustav a fost conceput ca armă împotriva blindajului, însă, aşa cum am descoperit noi, era foarte puternic împotriva clădirilor. De fapt, era perfect în Ramadi – trecea prin betonul armat şi spulbera pe oricine se afla în spatele acestuia. Presiunea provocată de explozie curăţa complet interiorul.

Aveam proiectile diferite pentru armă. (Nu uitaţi, ea este considerată mai degrabă o puşcă fără recul decât un lansator de rachete.) De multe ori, insurgenţii se ascundeau în spatele digurilor de pământ şi al altor obstacole, bine protejaţi. În acel caz, puteai trimite un proiectil care să explodeze în aer, deasupra lor. Explozia în aer era mult mai cumplită decât orice detona la sol.

Gustav-ul era relativ uşor de folosit. Trebuia să porţi protecţie dublă la urechi şi să fii atent unde stăteai, dar rezultatele erau grozave. Toţi cei din pluton voiau să tragă cu el – jur că ajunseserăm să ne certăm din cauza asta.

Când practici o meserie în care trebuie să ucizi oameni,

începi să devii creativ cu privire la modul cum o faci.

Te gândeşti cum să obţii o putere de foc cât mai mare în bătălie. Şi începi să te gândeşti la modalităţi noi şi ingenioase de eliminare a inamicului.

Aveam atât de multe ţinte în Viet Ram, încât am început să ne întrebăm ce arme nu utilizaserăm încă pentru a le elimina.

„N-ai omorât pe nimeni cu pistolul? Trebuie să omori măcar unul.”

Foloseam diverse arme pentru a căpăta experienţă sau a afla care erau atributele armei respective în luptă. Dar câteodată era un joc – când eşti zi de zi în schimburi de focuri, începi să tânjeşti după o oarecare varietate. Oricum, erau foarte mulţi insurgenţi şi nenumărate schimburi de focuri.

Gustav-ul s-a dovedit a fi una dintre cele mai eficiente arme împotriva insurgenţilor care trăgeau din clădiri. Aveam rachete uşoare antitanc, care erau mai simplu de transportat. Din păcate, prea multe dintre acestea nu explodau. Şi după ce-ai tras o dată cu o rachetă uşoară antitanc, gata; nu era o armă reîncărcabilă. Carl Gustav-ul era marea lovitură, întotdeauna – ca să zic aşa.

O altă armă pe care am utilizat-o destul de mult a fost lansatorul de grenade de 40 mm. Există două variante, una care se ataşează sub puşcă şi alta care este armă de sine stătătoare. Noi le aveam pe ambele.

Grenada noastră standard era cu fragmentaţie – un model de grenadă care explodează şi împroaşcă întreaga zonă cu şrapnel sau fragmente. Este o armă antipersonal tradiţională, testată cu succes.

Pe parcursul acestei ture, am primit un nou proiectil ce folosea un explozibil termobaric. Acestea aveau o putere de detonare mai mare – o singură grenadă lansată spre un lunetist inamic dintr-o clădire mai mică putea demola cu totul coşmelia datorită presiunii create de explozie. Desigur, de cele mai multe ori trăgeam în clădiri mai mari, dar puterea de distrugere era foarte mare, oricum. Vedeai o

explozie violentă, un foc şi nu tu picior de inamic. N-avea cum să nu-ţi placă.

Grenadele le tragi ţinând cont de frecarea cu aerul – estimând distanţa, ajustând gradul de înălţare al lansatorului şi trăgând. Ne plăcea modelul M-79 – versiunea de sine stătătoare folosită pentru prima oară în timpul Războiului din Vietnam – deoarece aceasta avea cătare, înlesnindu-ne cât de cât ochirea şi nimerirea ţintei. Oricum, şi fără asta, tot te prindeai repede cum stătea treaba, fiindcă era o armă foarte des folosită.

Aveam confruntări de fiecare dată când ieşeam pe teren.

Ne plăcea la nebunie.

Taya:

„Mi-a fost greu să mă descurc cu copiii după ce a plecat Chris în misiune. A venit mama să mă ajute, dar, pur şi simplu, a fost o perioadă dificilă.

Cred că nu eram pregătită să mai am un copil. Eram furioasă pe Chris, însă şi speriată pentru el, şi îngrijorată în privinţa creşterii unui bebeluş pe cont propriu. Fiul meu avea doar un an şi jumătate; se băga peste tot, iar noua lui surioară era foarte dependentă de mine.

Îmi amintesc cum stăteam pe canapea şi plângeam zile întregi în halatul de baie. O alăptam, iar pe el încercam să îl hrănesc. Stăteam acolo şi plângeam.

Cezariana nu s-a vindecat bine. Alte femei îmi ziceau: «La o săptămână după cezariană, frecam podelele şi nu aveam nici pe dracu». Ei bine, în cazul meu, la şase săptămâni după intervenţie încă mai aveam dureri, iar vindecarea nu decurgea deloc aşa cum ar fi trebuit. Uram faptul că nu mă vindecam întocmai acelor femei. (De-abia mai târziu am aflat că, de obicei, femeile îşi revin mai repede după a doua cezariană. Mie nu mi-a spus nimeni.)

Mă simţeam slăbită. Eram supărată pe mine pentru că nu eram mai rezistentă. Era oribil, pur şi simplu”.

Distanţele de la est de Ramadi m-au determinat să aleg

modelul .300 Win Mag, pe care am început să îl iau cu mine în mod regulat în patrulare. După ce armata a ocupat spitalul, au continuat să fie atacaţi. Nu a durat mult şi au început să fie atacaţi cu mortiere. Aşa că am ieşit la vânătoare, luptându-ne cu insurgenţii care trăgeau în ei şi căutând lansatorii de mortiere.

Într-o zi, ne-am instalat într-o clădire cu etaj la mică distanţă de spital. Armata încerca să folosească echipamente speciale ca să detecteze mortierele, iar noi am ales acea casă deoarece se afla în apropierea locului identificat de ei. Dar, din nu ştiu ce motiv, în ziua respectivă insurgenţii au decis să stea cu capul la cutie.

Poate că se plictisiseră să tot moară.

Am hotărât să încerc să-i momesc afară din bârlog. Purtam mereu la mine un drapel american, pe sub vesta antiglonţ. L-am scos şi am trecut prin inelele de fixare o coardă de 550 (funie din nailon universală cunoscută şi sub numele *coardă de paraşută).* Am legat funia de buza acoperişului, apoi am azvârlit-o peste parapet, pe latura clădirii.

În câteva minute, vreo şase insurgenţi au început să tragă în drapel cu mitraliere automate.

Am ripostat la focul inamic. Jumătate dintre duşmani a căzut la pământ; cealaltă jumătate a rupt-o la fugă.

Încă mai am drapelul acela. Au tras în două stele. Două stele pentru vieţile lor mi se pare un schimb bun.

Când ieşeam la vânătoare, insurgenţii se îndepărtau şi încercau să se pună la adăpost în faţa noastră. Din când în când trebuia să cerem sprijin aerian, ca să-i scoatem de după ziduri sau berme.

De teama pagubelor colaterale, comandanţii şi piloţii evitau să utilizeze bombe. În loc de asta, avioanele trăgeau rafale de mitralieră. Mai aveam şi elicoptere de atac, Cobra şi Huey, dotate cu mitraliere şi rachete.

Într-o zi, când eram în misiune de supraveghere, plutonierul şi cu mine am observat un bărbat care încărca un mortier în portbagajul unei maşini la vreo 700 de metri

de noi. L-am împuşcat; a apărut un alt bărbat din clădirea de unde venise şi el, iar plutonierul l-a împuşcat. Am cerut un raid aerian; un FA-18 a lansat o rachetă asupra maşinii. Au urmat replici puternice – tipii încărcaseră maşina cu explozibili înainte să-i vedem.

Printre adormiţi

O noapte sau două mai târziu, mergeam în întuneric printr-un sat din apropiere, păşind peste trupuri – nu de oameni morţi, ci de irakieni adormiţi. În căldura deşertului, familiile de irakieni dormeau adeseori afară.

Mă duceam să-mi ocup poziţia de pe care să pot supraveghea un raid asupra pieţii unde îşi avea prăvălia unul dintre insurgenţi. Informaţiile noastre indicau că de aici prevenise armamentul din maşina pe care o aruncaserăm în aer.

Fusesem lăsat împreună cu alţi patru tipi la vreo şase kilometri de restul trupei, care plănuia un raid pentru a doua zi dimineaţă. Sarcina noastră era să ne ocupăm poziţiile înaintea lor, să cercetăm şi să supraveghem zona, apoi să-i protejăm când aveau să sosească.

Nu a fost atât de periculos precum aţi crede să străbatem zone controlate de insurgenţi noaptea. Mai toţi dormeau. Irakienii vedeau cum convoaiele veneau în timpul zilei şi plecau înainte de lăsarea serii. Deci băieţii răi îşi închipuiau că eram toţi la bază. Nu postau santinele, străji sau pichete.

Sigur, trebuia să fii atent unde calci – unul dintre membrii plutonului a fost cât pe ce să calce un irakian adormit, în timp ce ne îndreptam spre destinaţie prin întuneric. Din fericire, tipul s-a oprit în ultima clipă şi am putut să ne continuăm drumul fără să trezim pe nimeni. Nici Zâna Măseluţă nu ar fi fost mai discretă decât noi.

Am găsit piaţa şi am trecut la supravegherea ei. Piaţa era, de fapt, un scurt rând de cocioabe pipernicite, cu un singur nivel. Nu aveau vitrine – deschizi uşa şi îţi vinzi marfa din prag.

La scurt timp după ce am ajuns la ascunzătoare, am primit un mesaj radio prin care eram informaţi că în zonă mai exista încă o unitate.

Peste câteva minute, am observat un grup suspect de persoane.

— Hei, am zis eu în staţie. Văd patru tipi cu AK-uri şi echipament de plasă, à la muji. Sunt băieţii noştri?

Echipamentul de plasă presupune acoperirea cu plasă sau veste şi chingi folosite pentru transportul echipamentului de luptă. Oamenii pe care i-am văzut arătau ca nişte mujahedini – prin „à la muji" voiam să spun că erau îmbrăcaţi aşa cum se îmbrăcau adeseori insurgenţii în zona rurală, purtând şalvari lungi şi eşarfe. (În oraşe, purtau, de obicei, îmbrăcăminte occidentală – treningurile erau în mare vogă.)

Cei patru indivizi veneau dinspre râu, adică dinspre locul de unde mă aşteptam să apară oamenii noştri.

— Stai aşa să verificăm, mi-a răspuns tipul de la capătul firului.

I-am urmărit. Nu aveam de gând să-i împuşc – în niciun caz nu voiam să risc să omor vreun american.

Unitatea a răspuns într-un târziu la centru, care apoi a trebuit să dea de tipul nostru de la comunicaţii. M-am uitat cum cei patru oameni se pierdeau în depărtare.

— Nu sunt oamenii noştri, a venit, într-un final, răspunsul. Misiunea lor s-a anulat.

— Minunat! În cazul ăsta, tocmai am lăsat patru indivizi să treacă în direcţia voastră.

(Sunt sigur că, dacă ar fi fost pe teren, nici nu i-aş fi văzut. Sunt ca nişte veritabili *ninja.)*

Toată lumea s-a enervat. Camarazii mei de la vehiculele Hummer au intrat în alertă, scrutând deşertul şi aşteptând să apară mujahedinii. M-am apucat să scrutez şi eu zona în care ar fi trebuit să atace.

Peste câteva minute, ce să vezi? Cei patru insurgenţi care trecuseră pe lângă mine mai devreme.

Am doborât unul; un alt lunetist a nimerit şi el unul, iar cei rămaşi s-au adăpostit.

Apoi au apărut în spatele lor încă vreo şase-şapte insurgenţi.

Deja eram în toiul unui schimb de focuri. Am început să lansăm grenade. Ceilalţi membri ai plutonului au auzit focurile şi au pornit un atac masiv. Însă luptătorii care trecuseră pe lângă noi parcă intraseră în pământ.

Cum se pierduse elementul-surpriză, plutonul a declanşat raidul asupra pieţei pe întuneric. Au găsit nişte muniţie şi AK-uri, dar nu un depozit de armament în toată puterea cuvântului.

Nu am descoperit niciodată ce puneau la cale insurgenţii care ne-au scăpat printre degete. A rămas unul dintre misterele războiului.

Elita elitei

Cred că toţi membrii SEAL nutresc un sincer respect faţă de fraţii noştri din unitatea antiteroristă de elită, despre care aţi citit atâtea în presa din ţară. Oamenii aceia sunt, într-adevăr, elita elitei.

Noi nu am interacţionat prea mult cu ei în Irak. Singura dată când am avut ceva mai mult de-a face cu ei a fost câteva săptămâni mai târziu, după ce am intrat în Ramadi cu adevărat. Auziseră că eram pe-acolo şi căsăpeam un număr uriaş de sălbatici, aşa că şi-au trimis un lunetist să vadă ce făceam. Cred că voiau să afle cum procedam de ne mergea atât de bine.

Privind în retrospectivă, regret că nu am încercat să mă înrolez şi eu. La momentul respectiv, ei nu foloseau lunetiştii la fel de mult ca alte arme. Trupele de asalt făceau treaba cea mai grea, iar pe mine nu mă atrăgea asta. Îmi plăcea ce făceam. Voiam să fiu lunetist. Mă obişnuisem cu puşca mea şi cu uciderea inamicilor. De ce să renunţ la asta, să mă mut pe Coasta de Est şi să devin un alt om din nou? Şi asta fără să mai pun la socoteală cursurile BUD/S prin care trebuie să treci ca să dovedeşti că ai ce căuta acolo.

Ar fi trebuit să-mi petrec câţiva ani ca membru al

trupelor de asalt înainte să revin la statutul de lunetist. De ce aş fi făcut asta dacă eram deja lunetist şi îmi plăcea la nebunie?

Însă de vreme ce am auzit despre operaţiunile lor şi despre ce au realizat, cred că ar fi trebuit să îmi asum riscurile.

Tipilor li s-a dus buhul că erau aroganţi şi încrezuţi. Nimic mai neadevărat! Am avut ocazia să întâlnesc câţiva după război, când au venit la baza de pregătire pe care o conduceam. Erau cu picioarele pe pământ, foarte modeşti în privinţa realizărilor lor. Mi-aş fi dorit din toată inima să mă întorc cu ei pe front.

Civili şi sălbatici

Ofensiva din Ramadi nu începuse încă, în mod oficial, însă noi aveam parte de multă acţiune.

Într-o zi, am primit informaţii că insurgenţii plantau IED-uri pe o anumită şosea. Ne-am dus acolo şi am început supravegherea. De asemenea, atacam casele şi preveneam ambuscadele asupra convoaielor şi bazelor americane.

Este adevărat că poate fi destul de dificil să deosebeşti civilii de insurgenţi în anumite situaţii, dar băieţii răi de aici ne-au uşurat mult munca. Dronele supravegheau câte un drum, de exemplu, şi când înregistrau pe cineva care planta o bombă, nu numai că ne puteau indica locul acesteia, dar îl şi urmăreau pe insurgent până acasă. Asta ne oferea informaţii excelente cu privire la locul în care se aflau băieţii răi.

Teroriştii care intenţionau să atace americani se dădeau de gol prin manevrele tactice pe care le adoptau la apropierea convoaielor sau în preajma bazelor. Se furişau cu AK-urile la îndemână – era foarte uşor să-i depistăm.

Însă au învăţat şi ei să ne depisteze. Dacă ocupam o casă dintr-un cătun, ţineam familia înăuntru pentru siguranţă. Vecinii ştiau că, dacă familia respectivă nu ieşea afară până la nouă dimineaţa, în casă erau americani. Asta era ca o invitaţie pentru toţi insurgenţii din zonă să vină şi să ne

omoare.

Totul a devenit atât de previzibil, încât părea că lucram după un orar. Pe la nouă dimineaţa se producea un schimb de focuri; lucrurile se mai linişteau pe la amiază. Apoi, pe la trei-patru după-amiaza, un nou schimb de focuri. Dacă nu ar fi fost o chestiune de viaţă şi de moarte, ar fi fost de-a dreptul amuzant.

Iar la vremea respectivă chiar *era* amuzant, într-un mod oarecum pervers.

Nu ştiai din ce direcţie vor ataca, însă tacticile erau aproape mereu aceleaşi. Insurgenţii începeau cu foc automat, un pic aici, un pic dincolo. Apoi urmau lansatoarele de grenade; după care se împrăştiau şi încercau să fugă.

Într-o zi, am eliminat un grup de insurgenţi la mică distanţă de spital. La momentul acela nu mi-am dat seama, dar serviciul de informaţii al armatei ne-a transmis mai târziu că şefii insurgenţilor sunaseră pe cineva, cerând alţi operatori de mortiere, deoarece echipa care atacase până atunci spitalul tocmai fusese anihilată.

Înlocuitorii lor nu au mai apărut.

Păcat. I-am fi omorât şi pe ei.

*

Toată lumea ştie de-acum de Predators[35], dronele care au furnizat extrem de multe informaţii forţelor americane în timpul războiului. Însă nu mulţi ştiu că şi noi aveam propriile noastre drone în rucsacuri – aparate mici, cam de dimensiunea avioanelor teleghidate cu care se joacă puştii din State.

Dronele respective încap într-un rucsac. Nu am apucat să operez vreuna, însă păreau destul de grozave. Cea mai dificilă parte – cel puţin din ce am văzut eu – era lansarea. Trebuia să o arunci destul de tare ca să îşi ia zborul. Operatorul tura motorul, apoi lansa aparatul; aveai nevoie de o oarecare abilitate.

Deoarece zburau la joasă altitudine şi aveau un motoraş

[35] Prădători (în lb. engl. în original) (n.red.).

relativ zgomotos, dronele de rucsac puteau fi auzite de la sol. Aveau un şuierat distinctiv, iar irakienii au înţeles în curând că zgomotul acela însemna că îi urmăream. Erau mult mai precauţi când îl auzeau – ceea ce ne zădărnicea eforturile.

Situaţia se încingea atât de tare în anumite momente, încât trebuia să folosim două canale de frecvenţă radio, unul ca să comunicăm cu Centrul nostru de Operaţiuni Tactice şi altul pentru comunicare în cadrul plutonului. Era atât de mult trafic radio, încât nu am mai fi putut lua legătura între noi în timpul confruntării cu inamicul.

Când am început să ieşim pe teren, comandantul nostru i-a zis omului nostru de legătură să îl trezească de fiecare dată când intram într-o situaţie gen TIC – acronim militar pentru „trupe în contact”, sau luptă. Cum eram mai tot timpul în luptă, el şi-a revizuit ordinul – trebuia să fie informat numai dacă situaţia respectivă depăşea o oră.

În cele din urmă, a cerut să fie anunţat numai dacă era rănit vreunul dintre noi.

*

Baza Rechin era un refugiu în tot acest timp, o mică oază de odihnă şi de recreere. Nu că nu ar fi fost cine ştie ce de capul ei. Avea podea din piatră, iar ferestrele erau acoperite cu saci de nisip. La început aveam paturile aproape lipite unul de celălalt şi singurul aspect cât de cât mai confortabil era reprezentat de vestiarele ponosite, însă nouă nu ne trebuia prea mult. Eram plecaţi câte trei zile şi ne întorceam la bază o zi. Dormeam, apoi jucam jocuri video, sunam acasă sau foloseam computerul. Pe urmă trebuia să mă echipez din nou şi să ies iarăşi pe teren.

Trebuia să fii atent când vorbeai la telefon. Securitatea operaţională – OpSec, ca să folosesc încă un termen militar – era absolută. Nu puteai dezvălui nimănui nimic care să sugereze ce făceam sau ce plănuiam să facem, nici măcar ce făcuserăm deja.

Toate conversaţiile de la bază erau înregistrate. Exista un

program instalat care urmărea anumite cuvinte-cheie; dacă apăreau destul de multe, conversaţia era stenografiată şi puteai intra într-un mare bucluc. La un moment dat, cineva a scăpat nişte detalii despre o operaţiune şi ni s-a interzis orice comunicare timp de o săptămână. Tipul a fost umilit, iar noi i-am făcut capul calendar, bineînţeles. A regretat nespus incidentul.

Uneori băieţii răi ne uşurau mult treaba.

Într-o zi am ieşit şi ne-am instalat într-un sat de lângă şoseaua principală. Era un loc bun; am izbutit să eliminăm câţiva insurgenţi care treceau prin zonă, în drum spre spitalul pe care voiau să îl atace.

Deodată, o autofurgonetă model bongo – un mic autovehicul utilitar cu cabină şi platformă, unde poate fi încărcat echipamentul unei firme – a apărut pe drum, îndreptându-se spre casa noastră. În loc de echipament, autofurgoneta ducea pe platforma din spate patru puşcaşi, care au început să tragă în noi în timp ce vehiculul străbătea curtea.

L-am împuşcat pe şofer. Autovehiculul s-a oprit. Pasagerul din dreapta a sărit şi a fugit spre portiera şoferului. Unul dintre camarazii mei l-a împuşcat înainte să urce la volan. I-am incendiat pe ceilalţi insurgenţi, omorându-i pe toţi.

La scurt timp după aceea, am observat un autocamion cu benă basculantă pe şoseaua principală. Nu i-am acordat prea mare atenţie până când am văzut că virează pe aleea din faţa casei, îndreptându-se spre noi.

Îi interogaserăm deja pe locatari şi ştiam că niciunul dintre ei nu conducea un autocamion. Şi era destul de limpede din viteza cu care se deplasa că nici nu venise acolo să ia gunoiul.

Tony l-a împuşcat pe şofer în cap. Autovehiculul a virat şi a intrat într-o altă clădire din apropiere. În scurt timp a apărut un elicopter şi l-a bombardat. O rachetă Hellfire a şuierat prin aer şi autocamionul a erupt; fusese încărcat cu explozibili.

În sfârşit, un plan

Pe la începutul lunii iunie, armata a pus la cale un plan de recucerire a oraşului Ramadi din mâinile insurgenţilor. La Fallujah, puşcaşii marini înaintaseră în mod sistematic prin oraş, vânând şi apoi alungând insurgenţii din acesta. Aici urma ca insurgenţii să vină la noi.

Oraşul propriu-zis era prins între canale navigabile şi smârcuri. Accesul pe şosele era limitat. Eufratul şi canalul Habbaniyah mărgineau oraşul la nord şi vest; era câte un pod în fiecare parte, aproape de capătul nord-vestic. La sud şi la est, un lac, smârcuri şi un canal de scurgere sezonier formau o barieră naturală faţă de zona rurală.

Forţele americane aveau să atace din toate direcţiile: puşcaşii marini dinspre nord, iar armata din celelalte trei părţi. Uram să stabilim capete de pod în diverse părţi ale oraşului, demonstrând că preluaserăm controlul – şi îndemnându-l, practic, pe inamic să ne atace. Când avea să se întâmple asta, urma să ripostăm cu tot armamentul din dotare, pe urmă să stabilim tot mai multe capete de pod, extinzându-ne treptat controlul asupra întregului oraş.

Locul era cuprins de haos. Nu exista guvern funcţional, iar legile nu mai erau respectate deloc. Străinii care intrau în oraş deveneau imediat ţinte, fiind ucişi sau răpiţi, chiar dacă însoţeau convoaie de blindate. Însă locul era şi mai cumplit pentru irakienii de rând. Rapoartele estimau că zilnic se produceau peste douăzeci de atacuri de-ale insurgenţilor împotriva irakienilor. Dacă ţineai să mori, era de ajuns să intri în poliţia locală. În tot acest timp, corupţia era în floare.

Armata a analizat grupurile teroriste din oraş şi a hotărât că ele se împărţeau în trei categorii diferite: fanaticii islamişti, asociaţi cu Al-Qaeda şi alte grupuri similare; localnicii, care erau o idee mai puţin fanatici, dorindu-şi totuşi să omoare americani; şi găştile oportuniste de infractori, care încercau să-şi câştige existenţa în haosul creat.

Cei din primul grup trebuiau eliminaţi deoarece nu ar fi

renunţat nici în ruptul capului; ei urmau să fie ţinta noastră principală în campanie. Celelalte două grupuri însă ar fi putut fi convinse să plece, să înceteze crimele sau să colaboreze cu conducătorii triburilor locale. Astfel că planul armatei se baza parţial pe conlucrarea cu conducătorii de triburi pentru a readuce pacea în regiune. În mod normal, oamenii ar fi trebuit să se sature până atunci de insurgenţi şi de haosul instaurat de aceştia şi să-şi dorească alungarea lor.

Situaţia şi planul erau mult mai complicate decât vă pot rezuma eu aici. Însă pentru noi, cei trimişi pe teren, toate astea erau irelevante. Nouă nu ne păsa de nuanţe. Tot ce vedeam şi ştiam noi era că existau mulţi oameni care voiau să ne omoare. Aşa că ripostam.

Jundii

A existat un aspect prin care planul general ne-a afectat, şi nu în sens pozitiv.

Ofensiva din Ramadi nu avea să fie realizată doar cu trupe americane. Din contră, noua armată irakiană urma să ocupe poziţiile frontală şi centrală în efortul de recucerire şi de securizare a oraşului.

Irakienii erau acolo, într-adevăr. Dar nu în faţă. În centru, da. Însă nu cum aţi crede voi.

Înainte de începutul asaltului, ni s-a ordonat să contribuim la „inocularea în război a unui caracter irakian” – termenul pe care cartierul general şi mass-media îl utilizau pentru a pretinde că irakienii conduceau ostilităţile şi aveau rolul principal în pacificarea ţării lor. Instruiam unităţi irakiene şi, când acestea erau fezabile (deşi nu neapărat dezirabile), le luam cu noi în operaţiuni. Lucram cu trei grupuri diferite; noi le ziceam tuturor *jundi,* cuvântul arab pentru soldat, deşi, tehnic vorbind, unii erau poliţişti. Indiferent însă de grupul din care proveneau, indivizii erau jalnici.

Folosiserăm un mic grup de cercetaşi în timpul

operaţiunilor noastre de la est de oraş. Când am intrat în Ramadi, am întrebuinţat SMP – un soi de poliţie specială. Şi mai exista un al treilea grup de soldaţi irakieni pe care l-am utilizat în satele din preajma oraşului. Pe parcursul celor mai multe operaţiuni, îl plasam la mijlocul coloanei – americani în faţă, irakieni în centru, americani în spate. Când intram într-o casă, ei rămâneau la parter, ocupându-se de securitate şi vorbind cu locatarii, dacă erau prezenţi.

Ca luptători, erau vai de capul lor. Aparent, cei mai deştepţi irakieni erau, de obicei, insurgenţi, luptând împotriva noastră. Bănuiesc că aproape toţi aceşti *jundi* aveau cele mai bune intenţii. Însă când venea vorba de capacitatea de luptă…

Haide să spunem doar că erau incompetenţi, dacă nu dea dreptul periculoşi.

Odată, un SEAL pe nume Brad şi cu mine ne pregăteam să intrăm într-o casă. Stăteam în faţa uşii, cu un *jundi* în spatele nostru. Nu ştiu cum, dar arma tipului s-a blocat. În modul cel mai prostesc cu putinţă, soldatul a tras piedica şi a apăsat trăgaciul, trăgând o rafală chiar lângă mine.

Am crezut că focurile veneau din casă. La fel a bănuit şi Brad. Am început să tragem prin uşă.

Apoi am auzit strigăte din spatele meu. Cineva aducea un irakian a cărui armă se descărcase – da, focurile de armă veniseră dinspre noi, nu din casă. Sunt sigur că soldatul se scuza, dar eu nu aveam niciun chef să îl ascult, atunci sau altă dată.

Brad s-a oprit din tras, iar membrul SEAL care se repezise spre uşă a bătut în retragere. Încă încercam să-mi dau seama ce dracu’ se întâmplase, când s-a deschis uşa casei.

În prag a apărut un bătrân, cu mâinile tremurânde.

— Intraţi, intraţi, a rostit el. Nu-i nimic aici, nimic aici.

Nu cred că a conştientizat cât de multă dreptate avea.

Pe lângă faptul că erau deosebit de incapabili, mulţi *jundi* erau şi leneşi. Dacă le ziceai să facă ceva, îţi replicau „Inshallah”.

Unii traduc asta prin „Facă-se voia Domnului”. Însă mai

degrabă înseamnă „N-ai să vezi”.

Mai toţi aceşti *jundi* voiau să fie în armată ca să primească o leafa constantă, dar nu voiau să lupte pentru ţara lor, cu atât mai puţin să moară pentru ea. Pentru trib, poate. Tribul, familia lor extinsă – iată faţă de ce erau loiali cu adevărat. Şi pentru cei mai mulţi dintre ei, ceea ce se petrecea în Ramadi nu avea nimic de-a face cu asta.

Îmi dau seama că o mare parte a problemei ţine de cultura strâmbă din Irak. Oamenii ăştia trăiseră toată viaţa lor într-o dictatură. Irakul ca ţară nu însemna nimic pentru ei; nimic bun, oricum. Cei mai mulţi se bucurau că scăpaseră de Saddam Hussein, erau foarte fericiţi să fie oameni liberi, însă nu pricepeau cu adevărat ce presupunea asta – toate celelalte lucruri care veneau odată cu libertatea.

Statul nu avea să le mai controleze vieţile, dar nici să le mai dea mâncare sau mai ştiu eu ce. Iar ăsta era un şoc pentru ei. Unde mai pui că erau atât de înapoiaţi din punct de vedere al educaţiei şi tehnologiei, încât nouă, americanilor, ni se părea de multe ori că ne întorseserăm în Epoca de Piatră.

Poţi să îi compătimeşti, însă nu vrei ca oameni de-ăştia să încerce să preia controlul ostilităţilor de la tine.

Şi treaba mea *nu* era să le ofer instrumentele necesare pentru a progresa. Treaba mea era să omor, nu să-i învăţ pe alţii.

Am depus mari eforturi ca să-i facem să lase o impresie cât mai bună.

La un moment dat, pe parcursul campaniei, fiul unui oficial din zonă a fost răpit. Am primit informaţii că era ţinut într-o casă de lângă un liceu local. Am intervenit în timpul nopţii, dărâmând porţile şi ocupând o clădire înaltă pe care să o folosim pentru supraveghere. În timp ce eu urmăream totul de pe acoperişul clădirii, câţiva dintre camarazii mei au luat cu asalt casa şi au eliberat ostaticul fără să întâmpine rezistenţă.

Pentru localnici, era o chestiune foarte importantă. Astfel

încât, când a sosit clipa să facem fotografii pentru documentarea operaţiunii, i-am adus pe *jundi.* Ei au fost creditaţi cu operaţiunea de salvare, iar noi ne-am pierdut în fundal.

Profesionişti discreţi.

Chestii de genul ăsta s-au petrecut în întreg teatrul de război. Sunt convins că în State circulau o grămadă de poveşti despre competenţa irakienilor şi despre faptul că noi îi instruiam. Poveştile respective vor umple, probabil, paginile cărţilor de istorie.

Sunt nişte minciuni gogonate. Realitatea era foarte diferită.

Cred că ideea asta de „inoculare în război a unui caracter irakian" a fost o porcărie. Dacă vrei să câştigi un război, apăi te duci şi îl câştigi. De-abia *apoi* te apuci să instruieşti oamenii. E o prostie să faci asta în toiul luptei. A fost o adevărată minune că situaţia nu a degenerat şi mai mult.

Postul Iron[36]

Colbul mărunt de pe drumurile de ţară se combina cu duhoarea râului şi a oraşului când am intrat în sat. Era beznă, zorii neivindu-se încă. Ţinta noastră era o clădire cu etaj din centrul unui sătuc de la sud de Ramadi, delimitat de partea principală a oraşului printr-o cale ferată.

Am intrat repede în casă. Locatarii au fost şocaţi, evident, şi cât se poate de precauţi. Însă nu păreau ostili, în pofida orei. În vreme ce translatorii şi *jundii* se ocupau de ei, eu am urcat pe acoperiş şi m-am instalat.

Era 17 iunie, data de pornire a acţiunii din Ramadi. Tocmai ocupaserăm centrul a ceea ce avea să devină Fier POC, primul pas din invazia oraşului Ramadi. (POC vine de la Post de Observaţie şi de Comandă.)

Am scrutat satul cu mare atenţie. Fuseserăm preveniţi că vom avea de dus o luptă crâncenă şi cele petrecute în ultimele câteva săptămâni în est întăreau această idee. Ştiam că în Ramadi avea să fie mult mai greu decât la ţară.

[36] Fier (în lb. engl. în original) (n.red.).

Eram încordat, dar pregătit.

După ce am securizat casa şi zona adiacentă, am anunţat armata. Auzind tancurile venind în depărtare, am scrutat şi mai atent zona prin lunetă. Le puteau auzi şi băieţii răi, în fond. Aveau să sosească din clipă în clipă.

Armata a venit cu ceea ce părea a fi un milion de tancuri. Au ocupat casele vecine şi au început să construiască ziduri în jurul lor, ridicând, practic, o cazemată.

N-a apărut niciun insurgent. Ocuparea casei şi a satului s-a produs fără incidente.

Rotindu-mi privirea, am înţeles că zona pe care o ocupaserăm se deosebea vizibil de oraşul aflat dincolo de calea ferată. În perimetrul unde ne aflam locuia populaţia mai săracă, ceea ce nu-i de colo în Irak, care nu era nici pe departe vreun El Dorado. Proprietarii şi locatarii cocioabelor din jurul nostru trăiau de pe o zi pe alta. Puţin le păsa lor de insurgenţă. Puţin le păsa lor de noi.

După ce s-a instalat armata, am ieşit la vreo două sute de metri ca să oferim protecţie echipelor care munceau. Încă ne aşteptam la o luptă crâncenă. Însă nu am avut parte de acţiune. Singurul moment interesant s-a produs dimineaţă, când un puşti handicapat mental a fost prins hoinărind şi scriind într-un carneţel. Părea un spion, dar am conştientizat rapid că nu era zdravăn la cap, aşa că l-am lăsat să plece cu notiţele lui scrise în dodii.

Eram surprinşi de calmul din jur. La amiază, stăteam degeaba şi aşteptam. Nu vreau să spun că eram dezamăgiţi, însă… realitatea nu se ridica absolut deloc la înălţimea aşteptărilor.

Ăsta era cel mai periculos oraş din Irak?

10

DIAVOLUL DIN RAMADI

Intervenţia

Peste câteva nopţi, am urcat într-o barcă puţin adâncă de-a Corpului puşcaşilor marini, cunoscută sub numele SURC[37], adăpostindu-ne pe punte, în spatele copastiei blindate. Puşcaşii cu şaizeciste stăteau de strajă la prora bărcii, în vreme ce aceasta urca în amonte împreună cu o alta, în care se afla restul grupului, îndreptându-se liniştit spre punctul de inserare.

Iscoade de-ale insurgenţilor se ascundeau în apropierea podurilor şi în diverse locuri din oraş. Dacă am fi fost pe uscat, cercetaşii ne-ar fi urmărit înaintarea. Însă pe apă nu reprezentam o ameninţare imediată, aşa că nu ne acordau prea mare atenţie.

Eram încărcaţi. Următoarea oprire era aproape de centrul oraşului, mult în spatele liniilor inamice.

Ambarcaţiunile noastre au acostat, oprindu-se chiar la malul canalului. M-am ridicat şi am traversat scândurile puse la prora, fiind cât pe ce să îmi pierd echilibrul când am pus piciorul pe pământ. Am înaintat pe uscat, apoi m-am oprit şi am aşteptat ca restul plutonului să se adune în jurul meu. Aveam opt irakieni cu noi; punând la socoteală şi translatorii, eram ceva mai mult de două duzini.

Puşcaşii marini au împins bărcile înapoi în apă şi pe urmă au plecat.

Am trecut în avangardă şi am început să înaintez pe stradă, îndreptându-mă spre ţintă. În faţă se vedeau nişte căsuţe; se mai întrezăreau alei, drumuri mai largi, un hăţiş de clădiri şi siluetele unor structuri mai mari.

Nu apucasem să avansez prea mult, când laserul de pe puşca mea a pâlpâit şi s-a stins. I se terminase bateria. Am

[37] Small Unit Riverine Craft = Mică Ambarcaţiune Fluvială (în lb. engl. în original) (n.tr.).

oprit înaintarea.

— Ce dracu’ se întâmplă aici? a întrebat locotenentul, venind repede.

— Trebuie să îmi încarc bateria fără întârziere, i-am explicat eu.

Fără laser, aş fi ţintit orbeşte – ca în gol.

— Nu, scoate-ne de aici.

— Am înţeles.

Aşa că am pornit din nou la drum, conducând grupul spre o intersecţie din apropiere. Din beznă s-a desprins o siluetă, de lângă un canal de scurgere. Am zărit forma armei şi m-am concentrat o clipă ca să desluşesc detaliile – AK-47, cu o cartuşieră suplimentară lipită de cea din puşcă.

Mujahedin.

Inamic. Stătea cu spatele întors şi era atent mai degrabă la stradă decât la apă, dar era bine înarmat şi gata de luptă.

Fără laser, aş fi tras orbeşte. I-am făcut semn locotenentului. Acesta a venit repede în spatele meu şi – *bum.*

L-a doborât pe insurgent. A fost cât pe ce să-mi găurească timpanul, trăgând de la câţiva centimetri de capul meu.

Nu era vreme de văicăreli. Am ţâşnit în faţă în timp ce irakianul cădea la pământ, neştiind sigur dacă era mort sau se mai aflau şi alţii prin preajmă. Tot plutonul m-a urmat, răsfirându-se şi verificând toate ungherele.

Individul era mort. I-am luat AK-ul. Am fugit pe stradă până la casa pe care urma să o ocupăm, trecând pe lângă alte locuinţe mai mici pe drum. Eram la câteva sute de metri de râu, în apropierea celor două şosele principale care controlau colţul oraşului.

Ca multe case irakiene, ţinta noastră avea un zid împrejmuitor înalt cam de 1,80 metri. Poarta era încuiată, aşadar, mi-am atârnat modelul M-4 pe umăr, mi-am scos pistolul şi m-am căţărat pe zid, ajutându-mă de mâna rămasă liberă.

Când am ajuns sus, am văzut că în curte dormeau nişte

oameni. Am sărit în incintă, cu arma îndreptată către ei, aşteptând ca unul dintre camarazii mei să vină după mine şi să deschidă poarta.

Am aşteptat.

Şi-am aşteptat. Şi-am aşteptat.

— Haide odată, am şuierat eu. Veniţi încoace!

Nimic.

„Haideţi!”

Câţiva dintre irakieni au dat semne de trezire din somn.

M-am furişat spre poartă, conştientizând că eram pe cont propriu. Iată-mă, cu pistolul îndreptat spre o duzină de insurgenţi, din câte ştiam eu, şi despărţit de restul camarazilor mei printr-un zid gros şi o poartă încuiată.

Am găsit poarta şi am reuşit să o forţez. Plutonul şi *jundii* au dat buzna înăuntru, înconjurându-i pe oamenii care dormeau în curte. (Se produsese o neînţelegere afară, iar ei nu-şi dăduseră seama că eu eram singur acolo.)

Oamenii care dormeau în curte nu erau decât o familie obişnuită, după cum s-a dovedit. Câţiva dintre camarazii mei i-au încolonat fără să tragă vreun glonţ, mutându-i într-o zonă sigură. Între timp, noi am început să intrăm în clădiri, verificând fiecare cameră cât puteam de repede. Era un corp principal şi o cocioabă mai mică în apropiere. Pe când băieţii căutau arme şi bombe sau orice alte chestii suspecte, eu am fugit pe acoperiş.

Unul dintre motivele pentru care fusese aleasă această clădire era reprezentat de înălţimea ei – structura principală avea două etaje, oferindu-mi astfel o privire de ansamblu rezonabilă asupra împrejurimilor.

Nu mişca nimic. Deocamdată, era totul bine.

— Clădirea e securizată, le-a transmis tipul de la comunicaţii celor de la armată. Puteţi veni.

Tocmai ocupaserăm casa care avea să devină Şoim POC; din nou, fără să întâmpinăm rezistenţă.

Subofiţer/planificator

Cartierul nostru general a contribuit la planificarea

operaţiunii Şoim POC, colaborând direct cu comandanţii armatei. După ce au terminat, au venit la conducătorii plutonului nostru şi le-au cerut opinia. M-am implicat în procesul de planificare tactică mai mult decât o făcusem vreodată.

Am încercat sentimente contradictorii în privinţa asta. Pe de o parte, aveam experienţa şi cunoştinţele necesare ca să contribui şi eu în mod util. Pe de altă parte, genul ăsta de lucruri nu-mi era pe plac. Părea o treabă de „administrator”, uşor birocratică – ceva în genul costum şi cravată, ca să folosesc o metaforă de-a civililor.

Fiind E6, aveam unul dintre cele mai înalte grade din pluton. De obicei, ai un subofiţer şef (E7), veteranul grupului, şi un aghiotant de subofiţer şef. În general, aghiotantul este un E6, singurul cu acest grad în pluton. În plutonul nostru existau însă doi. Eu eram mai nou în rang, din fericire – Jay, celălalt E6, era aghiotant, aşa că eu scăpăm de o mare parte dintre sarcinile administrative care definesc funcţia respectivă. Pe de altă parte, mă bucuram de toate privilegiile conferite de grad. Pentru mine, era ca în povestea lui Zulufi Aurii şi a celor trei urşi – eram prea înalt în grad ca să mi se dea sarcini de rahat, dar nu îndeajuns de înalt ca să primesc sarcini politice. Eram fix unde trebuia.

Nu îmi plăcea absolut deloc să stau la calculator şi să fac planuri, şi cu atât mai puţin să fac prezentări cu acestea. Aş fi preferat să spun doar: „Hei, urmaţi-mă; vă arăt la faţa locului ce-avem de făcut”. Însă era important să consemnez totul: dacă eu cădeam în luptă, trebuia să îmi ia altcineva locul şi să ştie despre ce era vorba.

Totuşi, am obţinut o sarcină administrativă care nu avea nimic de-a face cu planificarea misiunilor: evaluarea celor de grad E5. Uram din tot sufletul treaba asta. (Jay îşi aranjase o ieşire şi mi-a lăsat-o mie pe cap – sunt sigur că a făcut asta tocmai pentru că voia să o evite.) Partea bună a fost că astfel am înţeles cât de buni erau oamenii noştri. Nu exista nicio scârnăvie în tot plutonul – era un grup cu adevărat remarcabil.

Pe lângă grad şi experienţă, un alt motiv pentru care cartierul general a vrut să mă implic în planificare a fost faptul că lunetiştii primeau roluri tot mai agresive în bătălii. Deci eram, în termeni militari, un multiplicator de forţă, eu şi ceilalţi camarazi fiind capabili să facem mult mai multe lucruri decât aţi putea crede dacă aţi lua în considerare doar numărul nostru, relativ redus.

Majoritatea deciziilor de planificare implică detalii precum identificarea celor mai indicate case pentru supraveghere, traseul de urmat, transportul la faţa locului, procedura de după ocuparea caselor iniţiale etc. Unele decizii puteau fi foarte subtile. Cum să ajungi într-o ascunzătoare de lunetist, de exemplu. Varianta preferată era să ajungi acolo cât mai discret posibil. Asta presupunea intrarea pe jos în zona respectivă, aşa cum am procedat în unele sate. Însă nu vrei să traversezi alei înguste, aglomerate cu gunoaie – prea mult zgomot, prea multe şanse să dăm peste vreun IED sau să nimerim în vreo ambuscadă.

În rândul oamenilor există ideea greşită că cei din trupele de Operaţiuni Speciale se paraşutează sau intră atârnaţi de frânghii în zonele de conflict. Deşi procedăm şi aşa în anumite cazuri, nu am pătruns pe calea aerului în nicio zonă din Ramadi. Elicopterele au anumite avantaje, cum ar fi viteza şi capacitatea de a parcurge distanţe relativ lungi. Însă sunt zgomotoase şi atrag atenţia asupra lor în mediul urban. Pe deasupra, mai sunt şi destul de uşor de doborât.

În acest caz, transportul pe apă era cel mai indicat, luând în considerare dispunerea oraşului Ramadi şi locul ţintei. Ne permitea să ajungem în apropierea ţintei pe furiş, relativ rapid şi cu mult mai puţine riscuri de contact cu inamicul decât rutele de pe uscat. Însă acea decizie a condus la o problemă neaşteptată – nu aveam bărci.

În mod obişnuit, trupele SEAL lucrează cu Echipe Speciale de Ambarcaţiuni, cunoscute la momentul respectiv

şi în trecut drept Unităţi Speciale de Ambarcaţiuni, sau SBU[38]. Aceeaşi Mărie cu altă pălărie. Aceste unităţi operează cu ambarcaţiunile rapide care transportă trupele SEAL pe teren şi apoi le recuperează; am fost salvaţi de una dintre ele când ne-am „rătăcit” pe coasta Californiei în perioada de instrucţie.

Existau anumite fricţiuni între membrii SEAL şi cei SBU în barurile din ţară, când mai auzeai câte un membru SBU pretinzând că era SEAL. Asta li se părea camarazilor mei ca şi cum un şofer de taxi ar fi pretins că era vedetă de cinema doar pentru că dusese pe cineva cu maşina la studio. Uneori o spuneau şi în gura mare.

Mă rog. Sunt nişte tipi de ispravă. Asta ne-ar mai trebui acum, să ne luăm la harţă cu oamenii care ne sprijină!

Însă asta trebuie să funcţioneze în ambele sensuri. Problema noastră din Ramadi a fost că unitatea care ar fi trebuit să colaboreze cu noi a refuzat să ne ajute.

Ne-au zis că erau prea importanţi ca să lucreze cu noi. De fapt, au pretins că aşteptau o unitate cu un nivel prioritar mai ridicat, în eventualitatea că era nevoie de ei. Ceea ce nu era cazul.

Să-mi fie cu iertare. Sunt sigur că treaba lor era să-i ajute pe toţi cei care le solicitau sprijinul, dar să fie ca ei. Am căutat o vreme şi am găsit o unitate de puşcaşi echipată cu ambarcaţiuni SURC – vase mici şi puţin adânci, care se puteau apropia până la mal. Erau blindate şi echipate cu mitraliere la prora şi la pupa.

Tipii care le conduceau erau foarte tari. Făceau tot ce ar fi trebuit să facă şi cei din SBU. Numai că ei nu s-au dat în lături de la a ne ajuta.

Ştiau ce aveau de făcut. Nu se credeau altceva decât erau în realitate. Voiau doar să ne transporte acolo, cât mai sigur cu putinţă. Şi după ce ne-am încheiat misiunea, au venit după noi – chiar dacă a fost o recuperare foarte riscantă. Puşcaşii ăştia nu stăteau la discuţii.

[38] Special Boat Units (în lb. engl. în original) (n.tr.).

Postul Şoim

Armata a venit cu tancuri, vehicule blindate şi camioane. Soldaţii au adus saci cu nisip şi au consolidat punctele slabe din casa în care eram noi, aflată la colţul intersecţiei în T a două şosele principale, pe una din ele noi botezând-o Sunset. Armata voia acel loc datorită poziţiei lui strategice; era un punct ideal de blocare şi o prezenţă foarte clară în oraş.

Însă aceşti factori o transformau şi într-o ţintă principală.

Tancurile au atras imediat atenţia asupra locului. Vreo doi insurgenţi au pornit spre casă chiar când au ajuns ele. Băieţii răi erau înarmaţi cu AK-uri, crezând, poate, că vor izbuti să străpungă blindajul. Am aşteptat până au ajuns la vreo două sute de metri de tancuri înainte să-i scot din luptă. Au fost ţinte uşoare, eliminate înainte să poată coordona un atac organizat.

*

Au trecut câteva ore. Am avut multă treabă – insurgenţii testau zona, câte unul-doi, încercând să se strecoare în spatele nostru.

Situaţia nu se încingea niciodată prea tare, dar aveam un val constant de oportunităţi. Împuşcături la nimereală, le-am numit eu mai târziu.

Comandantul din armată a estimat că noi am eliminat două duzini de insurgenţi în primele douăsprezece ore ale luptei. Nu ştiu cât de exactă este acea estimare, dar eu, unul, chiar am scos destui din luptă în prima zi, cu câte un singur foc de fiecare. Nu a fost cine ştie ce – toate ţintele eliminate se aflau la mai puţin de patru sute de metri. Modelul .300 Win Mag este nemilos de la asemenea distanţe.

Până să se lumineze de ziuă, armata îşi consolidase suficient poziţia defensivă de la Şoim POC încât să poată rezista în caz de atac. Am coborât de pe acoperiş şi am plecat cu camarazii mei, alergând spre un bloc dărăpănat de la câteva sute de metri distanţă. Clădirea, una dintre

cele mai înalte din zonă, oferea o perspectivă bună nu numai asupra punctului de comandă, ci şi asupra întregii zone. I-am zis Trei Etaje; avea să devină o casă departe de casă pentru o mare parte din bătălia ce a urmat.

Am intrat fără probleme. Era părăsită.

Nu am mai văzut mare lucru în acea noapte. Dar când a răsărit soarele, au apărut şi băieţii răi.

Au luat la ţintă Şoim POC, însă fără prea mare pricepere. Veneau pe jos, în maşini, pe motorete, încercând să se apropie suficient de mult încât să poată lansa un atac. Întotdeauna era evident ce puneau la cale: vedeai câte doi tipi pe o motoretă. Unul avea un AK în mână, iar celălalt un lansator de grenade.

Dă-o naibii de treabă!

A început să se tragă intens în noi. Trei Etaje era o ascunzătoare excelentă pentru lunetişti. Era cea mai înaltă clădire din zonă, neputându-te apropia mai mult ca să tragi fără să te expui. Era uşor să elimini un atacator. Dauber susţinea că am eliminat 23 de tipi în primele 24 de ore; în zilele următoare, am primit în continuare multe ţinte.

Desigur, după prima împuşcătură, locul s-a transformat dintr-o ascunzătoare de lunetist într-o poziţie de luptă. Însă pe mine nu mă deranja să fiu atacat – insurgenţii îmi uşurau mult munca.

Numerele 100 şi 101

Dacă în jurul locaţiei Fier POC nu prea am avut de lucru, la Şoim POC situaţia a fost diametral opusă: nu ne mai vedeam capul de treabă. Tabăra armatei reprezenta o ameninţare clară pentru insurgenţi şi aceştia voiau să o elimine.

Ne-a atacat un puhoi de băieţi răi. Astfel ne-a fost şi mai uşor să-i învingem.

La scurtă vreme după începutul operaţiunii de la Ramadi, am atins o bornă incredibilă pentru un lunetist: am înregistrat ţintele confirmate cu numărul 100 şi 101. Unul

dintre camarazii mei mi-a făcut o fotografie pentru posteritate, în care apar ţinând medalia în mână.

A existat o oarecare concurenţă între mine şi ceilalţi lunetişti în acea misiune, ca să vedem cine reuşea să elimine cele mai multe ţinte. Nu că asta avea prea mult de-a face cu numerele – ele erau mai degrabă un produs al nenumăratelor ţinte în care trebuia să tragem. Este şi o chestie de noroc – vrei să înregistrezi cel mai mare număr, dar nu poţi face mare lucru în această privinţă.

Eu îmi doream să fiu cel mai performant lunetist. La început, am fost trei, la egalitate; apoi ceilalţi doi au rămas în urmă. „Concurenţa" mea era în plutonul complementar care opera în partea de est a oraşului. Totalul tipului a înregistrat o creştere bruscă la un moment dat, ceea ce l-a ajutat să mi-o ia mult în faţă.

Întâmplarea a făcut ca şeful cel mare să se afle în partea noastră de oraş, de unde urmărea felul în care se descurcau plutoanele. Printre altele, el păstra scorurile lunetiştilor. M-a luat uşor peste picior când celălalt lunetist m-a depăşit.

— O să-ţi doboare recordul, mă tachina el. Ai face bine să stai mai mult cu puşca în mână.

Situaţia s-a schimbat rapid – pe nepusă masă, parcă toţi băieţii răi din oraş intrau în bătaia puştii mele. Scorul meu a crescut brusc şi nu m-a mai putut ajunge nimeni.

Chestie de noroc.

Dacă vă interesează, ţintele confirmate erau doar cele realizate în prezenţa martorilor şi cazurile în care moartea inamicului putea fi confirmată. Deci, dacă împuşcam pe cineva în stomac şi individul reuşea să se târască undeva şi să moară departe de ochii lumii, nu se punea la socoteală.

Lucrând cu armata

Cum atacul iniţial s-a domolit după vreo două zile, am plecat în patrulă de la Trei Etaje la Şoim POC. Acolo ne-am întâlnit cu căpitanul forţei şi i-am zis că voiam să rămânem

în baza Şoim POC în loc să fim nevoiţi să ne întoarcem la Tabăra Ramadi la fiecare două-trei zile.

Omul ne-a dat camerele cuscrilor. Noi eram cuscrii armatei.

I-am mai spus că îl vom ajuta să verifice orice perimetru voia. Treaba lui era să elibereze toată zona din jurul postului de comandă, iar a noastră era să-l sprijinim.

— Unde întâmpinaţi cea mai înverşunată rezistenţă? am întrebat noi.

El ne-a arătat pe hartă.

— Atunci, ne ducem acolo, am adăugat noi.

El a clătinat din cap şi şi-a dat ochii peste cap.

— Nu sunteţi sănătoşi la cap! a exclamat el. Puteţi sta în casa aceea, puteţi să v-o pregătiţi cum vreţi, puteţi să vă duceţi unde vreţi. Dar vreau să ştiţi ceva: dacă vă duceţi acolo, nu vin după voi. Sunt prea multe IED-uri; o să-mi pierd tancurile. Nu pot s-o fac.

Ca majoritatea celor din armată, sunt sigur că şi căpitanul ne-a privit iniţial cu scepticism. Toţi presupuneau că noi ne credeam mai buni decât ei, că aveam o încredere exagerată în forţele proprii şi că vorbea gura fără noi. După ce le dovedeam că nu ne credeam mai buni decât ei – poate mai experimentaţi, dar nu încrezuţi, dacă înţelegeţi ce vreau să spun – se dădeau pe brazdă. Am avut relaţii de colaborare foarte strânse cu unităţile şi chiar prietenii care au dăinuit şi după război.

Unitatea căpitanului făcea operaţiuni de pază şi de căutare, în cadrul cărora ocupau un cvartal întreg şi îl verificau. Am început să lucrăm alături de ei. Noi efectuam patrule de prezenţă pe timpul zilei – ideea era să-i facem pe civili să vadă trupele în mod regulat, căpătând astfel mai multă încredere în faptul că aveau să fie protejaţi sau măcar că noi nu aveam de gând să plecăm prea curând.

Jumătate din pluton rămânea în supraveghere, iar cealaltă jumătate patrula.

Multe dintre aceste supravegheri erau în zona Trei Etaje. Tipii de la parter ieşeau în patrulare şi dădeau aproape

întotdeauna peste inamici. Eu stăteam la etaj cu alţi lunetişti şi le veneam de hac atacatorilor.

Sau ieşeam la vreo cinci, şase, chiar şapte sute de metri, pătrunzând adânc în teritoriul inamic şi aşteptându-i acolo pe băieţii răi. Instalam o supraveghere în faţa uneia dintre patrulele plutonului. Îndată ce apăreau soldaţii lui, insurgenţii se năpusteau ca muştele la miere. Noi îi scoteam din luptă. Băieţii răi se întorceau şi încercau să tragă în noi; noi îi eliminam unul câte unul. Eram protectori, momeală şi asasini totodată.

După câteva zile, căpitanul a venit la noi şi ne-a zis:

— Sunteţi foarte tari! Nu-mi pasă unde vă duceţi; dacă aveţi nevoie de mine, vin să vă iau. Vin cu tancul până în pragul casei, dacă trebuie.

Din acel moment, omul ne-a dobândit încrederea şi ne-a sprijinit mereu.

Eram în misiune de supraveghere la Trei Etaje într-o dimineaţă, când nişte camarazi de-ai noştri au început să patruleze în apropiere. În timp ce se pregăteau să traverseze strada, am zărit nişte insurgenţi venind pe J Street, una dintre şoselele principale din zona respectivă.

Am neutralizat vreo doi. Băieţii noştri s-au împrăştiat. Neştiind ce se întâmpla, cineva a întrebat prin radio de ce dracu’ trăgeam în ei.

— Trag peste capetele voastre, am replicat eu. Uită-te în josul străzii.

Insurgenţii au început să năpădească zona şi a izbucnit o luptă crâncenă. Am văzut un tip cu un lansator de rachete; l-am luat în cătare şi am apăsat uşor pe trăgaci.

Individul a căzut secerat.

Peste câteva minute, unul dintre amicii lui a venit să ia lansatorul de rachete.

A căzut şi el.

Chestia asta a continuat o bucată de vreme. În josul străzii, un alt insurgent cu un AK a încercat să tragă în băieţii mei. L-am împuşcat – pe urmă l-am împuşcat şi pe tipul care venise să-i ia arma, şi apoi pe încă unul.

Mediul bogat în ţinte? La dracu', erau mormane de insurgenţi pe drum. În cele din urmă, s-au lăsat păgubaşi şi au dispărut. Oamenii noştri şi-au continuat patrularea. *Jundii* au avut şi ei parte de acţiune în acea zi; doi dintre ei au murit într-un schimb de focuri.

Era dificil să ţin socoteala victimelor pe care le-am făcut atunci, dar cred că nu am mai omorât niciodată atâţia într-o singură zi.

*

Ne-am dat seama că eram în graţiile căpitanului când acesta a venit la noi într-o zi şi ne-a spus:

— Uite ce-i: vreau să faceţi ceva pentru mine. Vreau să trag şi eu o dată cu tunul principal înainte să fiu trimis acasă. Daţi-mi de ştire, bine?

Nu a trecut mult până să intrăm într-un schimb de focuri, aşa că i-am contactat unitatea prin radio. L-am chemat, el a urcat în tanc şi a tras aşa cum îşi dorea.

A mai avut şi alte ocazii în zilele următoare. Până să plece din Ramadi, a tras de 37 de ori.

Rugăciuni şi cartuşiere

Înainte de fiecare operaţiune, o parte din pluton se aduna să se roage. Marc Lee era cel care rostea rugăciunea, preferând să vorbească din suflet decât să recite pasaje memorate.

Eu nu mă rugam de fiecare dată când ieşeam pe teren, dar îi mulţumeam Domnului în fiecare noapte când mă întorceam.

Mai aveam un ritual când ne întorceam: trabucurile.

Ne strângeam câţiva şi le fumam la încheierea unei operaţiuni. În Irak poţi face rost de trabucuri cubaneze; noi fumam Romeo y Julieta No. 3. Le aprindeam ca să punem cumva cireaşa pe tort în ziua respectivă.

Într-un fel, ne credeam cu toţii invincibili. Însă acceptam şi faptul că am putea muri.

Eu nu mă concentram asupra morţii, nici nu îmi pierdeam vremea gândindu-mă la ea. Era mai mult o idee, întrezărindu-se undeva în depărtare.

În timpul acestei ture am inventat o cartuşieră mică de încheietură, de unde îmi puteam încărca gloanţele cu uşurinţă, fără să îmi mai stric dispunerea armei.

Am luat un încărcător conceput să fie prins de patul puştii şi l-am tăiat. Apoi am trecut o coardă prin el şi mi l-am legat de încheietura mâinii stângi.

În general, când trăgeam, îmi încleştam pumnul sub armă ca să ţintesc mai bine. Asta aducea şi cartuşiera mai aproape. Puteam să trag şi să iau cu mâna dreaptă alte gloanţe, fără să-mi desprind ochii din lunetă.

Ca lunetist principal, încercam să îi ajut pe tipii noi, spunându-le după ce detalii trebuiau să se uite. Îţi puteai da seama că un individ era insurgent nu doar din faptul că era înarmat, ci şi după felul în care se mişca. Am început să dau şi eu sfaturile pe care le primisem la Fallujah, o bătălie care părea să se fi disputat cu un milion de ani în urmă.

— Dauber, nu te teme să apeşi trăgaciul, îi ziceam eu tânărului lunetist. Dacă respecţi RDA, tragi.

Toţi nou-veniţii manifestau o uşoară ezitare. Poate că toţi americanii sunt reticenţi să tragă primii, chiar şi atunci când este limpede că suntem atacaţi sau că vom fi atacaţi cât de curând.

Inamicul nu părea să aibă asemenea probleme. După ce căpătau un pic de experienţă, nici oamenii noştri nu mai ezitau.

Însă nu aveai de unde să ştii cum se va comporta cineva în tensiunea luptei. Dauber s-a descurcat *de minune.* Dar am remarcat că, în cazul unor lunetişti, tensiunea suplimentară îi făcea să rateze ţinte pe care le eliminau fără probleme la antrenament. Mi-aduc aminte că un tip (altminteri un băiat nemaipomenit şi un bun SEAL) a avut o perioadă în care rata foarte mult.

Pur şi simplu, nu aveai de unde să ştii cum va reacţiona cineva.

Ramadi era infestat cu insurgenţi, însă în oraş mai era şi o populaţie numeroasă de civili. Uneori mai nimereau în mijlocul schimburilor de focuri. Nu puteai să nu te întrebi ce dracu' era în capul lor.

Într-o zi, mă aflam într-o casă din altă parte a oraşului. Intraserăm în luptă cu nişte insurgenţi, omorând o bună parte din ei, şi aşteptam să treacă perioada de acalmie ce se instalase. Băieţii răi erau, probabil, prin preajmă, aşteptând o altă ocazie să atace.

De obicei, insurgenţii pun pietricele în mijlocul drumului ca să-i avertizeze pe alţii unde ne aflam noi. Civilii vedeau pietrele şi pricepeau imediat ce se întâmpla. Păstrau mereu distanţa. Treceau ore bune înainte să vedem picior de om – şi, desigur, oamenii pe care îi vedeam atunci erau înarmaţi şi încercau să ne omoare.

Nu ştiu de ce, dar a apărut o maşină care a zburat, practic, peste pietre, dărâmându-le, gonind spre noi şi trecând pe lângă o grămadă de cadavre pe drum.

Am aruncat o grenadă flash, dar şoferul tot nu s-a oprit. Aşa că am tras în capota maşinii. Glonţul a străpuns motorul. Individul a oprit şi a ieşit din maşină, zbierând şi ţopăind pe loc.

Erau două femei cu el în maşină. Probabil că erau cei mai proşti oameni din oraş, deoarece chiar şi după cele întâmplate, ei tot nu îşi dădeau seama de pericolul în care se aflau. Au pornit spre casa în care eram noi. Am aruncat încă o grenadă luminoasă, iar ei au făcut cale întoarsă, într-un sfârşit. Apoi au observat o parte dintre cadavrele împrăştiate peste tot şi au început să ţipe.

Până la urmă, au scăpat teferi şi nevătămaţi, dacă nu punem la socoteală rana de la picior. Însă a fost un adevărat miracol că nu au fost ucişi.

Ritmul era îndrăcit. Ne făcea să vrem şi mai mult. Când băieţii răi se ascundeau, încercam să îi momim afară ca să-i putem împuşca.

Unul dintre tipi avea o basma pe care am transformat-o într-un soi de cap de mumie. Cu ochelari de protecţie şi cu

cască pe cap, arăta aproape ca un soldat – cel puţin de la câteva sute de metri distanţă. Aşa că am înfipt-o într-un par şi am ridicat-o deasupra parapetului de pe acoperiş, încercând să momim inamicul într-o zi în care acţiunea se mai domolise. Asta a scos vreo doi insurgenţi din ascunzătoare şi le-am făcut felul.

Pur şi simplu, îi măcelăream.

Aveam un succes atât de mare la supraveghere, încât tipii de pe stradă începuseră să devină uşor neglijenţi. I-am văzut odată mergând pe mijlocul străzii, în loc să o apuce pe laturi, unde se puteau ascunde în firidele zidurilor.

I-am contactat prin radio.

— Hei, ar trebui să vă puneţi la adăpost, i-am dojenit eu cu blândeţe.

— De ce? mi-a răspuns unul dintre camarazi. Ne acoperi tu.

Poate că o fi glumit, numai că eu am luat-o foarte în serios.

— Nu vă pot proteja de ceea ce nu văd, am replicat eu. Dacă nu observ vreo scânteiere sau vreo mişcare, nu pot să-mi dau seama că e cineva acolo decât după ce trage prima dată. După ce te împuşcă, pot să-i vin de hac, însă nu cred că asta o să te încălzească totuşi cu ceva.

Când ne întorceam la Baza Rechin, într-o noapte, am fost implicaţi într-un alt schimb de focuri, un atac rapid, de tipul „loveşte şi fugi”. La un moment dat, lângă nişte camarazi de-ai mei a explodat o grenadă cu fragmentaţie.

Insurgenţii au fugit, iar noi ne-am reluat drumul.

— Brad, ce-ai păţit la picior? a întrebat cineva din pluton.

El s-a uitat spre picior: era plin de sânge.

— Nimic, a răspuns el.

Se pare că îi intrase o bucată de metal în genunchi. Poate că nu l-a durut pe moment – nu ştiu cât de mult adevăr este în asta, de vreme ce niciun SEAL nu a recunoscut vreodată că îl doare ceva de la Facerea lumii încoace –, însă când am ajuns înapoi la Baza Rechin, a devenit foarte

clar că nu era o rană prea uşoară. Şrapnelul i se strecurase în spatele rotulei. Trebuia să fie operat.

A fost luat cu avionul de-acolo. Prima noastră pierdere în Ramadi.

Grădinarul grijuliu

Plutonul nostru complementar era în partea de est a oraşului, ajutând armata să instaleze posturi de comandă acolo. Iar spre nord, puşcaşii marini îşi făceau treaba, ocupând zonă după zonă, menţinându-le sub control şi eliminând insurgenţii din ele.

Ne-am întors câteva zile să lucrăm cu puşcaşii, când au luat cu asalt un spital de pe malul râului, la nord de oraş.

Insurgenţii foloseau spitalul ca punct de întâlnire. Când au venit puşcaşii, pe stradă a apărut un adolescent, la vreo cincisprezece-şaisprezece ani, cu un AK-47 în mână, gata să tragă în ei.

L-am pus la pământ.

Peste un minut sau două a venit o irakiană în fugă, l-a văzut la pământ şi a început să-şi smulgă hainele de pe ea. Era mama lui, evident.

Am văzut familiile insurgenţilor manifestându-şi suferinţa, smulgându-şi hainele, ba chiar mânjindu-se cu sângele celui ucis. „Dacă îi iubeaţi, ar fi trebuit să-i ţineţi departe de război. Nu ar fi trebuit să-i lăsaţi să se alăture insurgenţilor. I-aţi lăsat să încerce să ne omoare – ce credeaţi că o să li se întâmple?”, mă gândeam eu.

Poate că este crud, dar e greu să empatizezi cu cineva care tocmai a încercat să te omoare.

Probabil că ar fi simţit acelaşi lucru faţă de noi.

Oamenii de-acasă, cei care nu au fost niciodată într-un război, sau cel puţin nu în *acel* război, nu par să priceapă uneori cum se purtau soldaţii noştri din Irak. Sunt surprinşi – chiar şocaţi – să descopere că noi glumeam adeseori pe seama morţii şi a lucrurilor pe care le vedeam.

Poate că pare crud sau necuviincios. Poate că aşa ar fi, în alte împrejurări. Însă în contextul în care ne aflam noi,

atitudinea asta avea foarte mult sens. Vedeam chestii cumplite şi treceam prin chestii cumplite.

Era vorba, parţial, de o detensionare, o destindere, sunt convins. O modalitate de a rezista psihic. Dacă nu poţi da un sens lucrurilor pe care le vezi, începi să cauţi o altă cale de a le procesa. Râzi pentru că trebuie să manifeşti o emoţie, ceva, trebuie să te exprimi cumva.

Fiecare operaţiune putea amesteca viaţa şi moartea în moduri suprarealiste.

În aceeaşi operaţiune de cucerire a spitalului, am securizat o casă pentru a verifica zona înainte de intervenţia puşcaşilor marini. Eram deja de o vreme în ascunzătoare când am văzut un tip venind cu o roabă ca să planteze un IED în curtea din spatele casei. Unul dintre tipii noi l-a împuşcat. Însă individul nu a murit; a căzut şi a început să se rostogolească pe jos, încă în viaţă.

Întâmplarea a făcut ca tipul care l-a împuşcat să fie infirmier.

— Tu l-ai împuşcat, tu să-i salvezi viaţa, i-am zis noi.

Aşa că a fugit şi a încercat să îl resusciteze.

Din păcate, irakianul a murit. Înainte să-şi dea ultima suflare, a făcut pe el. Infirmierul şi un alt tip nou au fost nevoiţi să care cadavrul când am plecat de-acolo.

La un moment dat am ajuns la un gard de la baza puşcaşilor şi ei n-au mai ştiut ce să facă. Într-un final, s-au azvârlit pe deasupra, apoi s-au căţărat după el. A fost ca în *Weekend at Bernie's.*

În mai puţin de-o oră, am împuşcat un tip care voia să ne arunce în aer, am încercat să-i salvăm viaţa şi i-am pângărit cadavrul.

Câmpul de luptă este un loc bizar.

La scurtă vreme după securizarea spitalului, ne-am întors la râu în locul în care ne lăsaseră bărcile puşcaşilor. În timp ce coboram spre apă, o mitralieră inamică a început să tragă spre noi. Ne-am culcat la pământ, rămânând acolo câteva minute lungi, ţinuţi în şah de un singur irakian.

Slavă Domnului că nu ştia să tragă ca lumea!

Exista mereu o balanţă şubredă când venea vorba de viaţă şi moarte, de comedie şi tragedie.

Taya:

„Nu am pus niciodată videoclipul în care Chris s-a înregistrat citind o carte pentru fiul nostru. Pe de o parte, nu voiam să îl văd pe Chris emoţionându-se. Şi-aşa de-abia îmi puteam stăpâni eu emoţiile; dacă l-aş mai fi văzut şi pe el citindu-i cu glas tremurat fiului nostru, cred că m-aş fi pierdut complet cu firea.

Dar mai era ceva, ceva care ţinea doar de mine – un sentiment de mânie faţă de Chris: ai plecat, dus să fii!

Poate că îl judecam prea aspru. Sau poate că era doar instinctul de supravieţuire.

La fel reacţionam şi când venea vorba de scrisorile lui despre moarte.

Când era plecat în misiune, scria scrisori ce urmau să ne fie livrate mie şi copiilor dacă murea. După prima misiune, i-am cerut să mi le citească, iar el a zis că nu le mai avea. Pe urmă nu mi le-a mai oferit, şi nu am mai cerut să le văd.

Poate că eram doar supărată pe el, dar ştiu că mă gândeam: «Nu o să te slăvim după ce vei muri. Dacă te simţi iubitor şi ataşat, ar fi bine să mi-o arăţi cât încă eşti în viaţă».

Poate că nu era corect din partea mea, însă viaţa nu mi se părea corectă atunci şi asta simţeam.

Arată-mi acum. Transpune în fapte ce simţi. Nu-mi spune nişte tâmpenii siropoase pe care să le citesc după ce n-o să mai fii. Altfel nu-i decât o minciună gogonată”.

Îngeri păzitori şi diavoli

În timpul bătăliei pentru Ramadi au fost ucişi 96 de americani; mulţi alţii au fost răniţi şi scoşi de pe câmpul de luptă. Am avut noroc să nu mă număr printre ei, deşi au fost atâtea situaţii pe muchie de cuţit, încât am început să cred că aveam un înger păzitor.

Ne aflam într-o clădire la un moment dat, când am fost atacaţi de insurgenţi. Eram pe hol şi, după ce s-a mai potolit tirul inamic, am intrat într-o cameră ca să văd ce făceau camarazii mei de acolo. Când am dat să intru, m-am tras imediat îndărăt, iar un glonţ a trecut prin geam, ţintit spre capul meu.

Glonţul a şuierat pe deasupra mea în timp ce cădeam pe spate.

De ce m-am lăsat pe spate aşa, cum am văzut glonţul îndreptându-se spre mine – habar n-am. A fost ca şi cum cineva ar fi încetinit timpul şi mi-ar fi dat un brânci.

Oare aveam un înger păzitor?

N-am idee.

— La dracu'! Chris e mort! a exclamat unul dintre camarazii mei, în timp ce stăteam întins pe spate.

— La naiba, a replicat altul.

— Nu, nu, am strigat eu de pe jos. Sunt teafăr. Sunt în regulă.

M-am căutat bine de găuri, dar nu am găsit nimic.

Era totul bine.

IED-urile erau mult mai comune în Ramadi decât în Fallujah. Insurgenţii evoluaseră mult în plantarea lor de la începutul războiului, iar acestea erau foarte puternice – suficient încât să ridice un Bradley de la sol, după cum descoperisem mai devreme în Bagdad.

Tipii de la EOD care lucrau cu noi nu erau membri SEAL, dar aveam încredere în ei de parcă ar fi fost. Îi ţineam în spatele nostru când intram într-o clădire, apoi îi chemam în faţă dacă vedeam ceva suspect. Treaba lor era să depisteze capcana; dacă era o bombă şi ne aflam într-o

casă, ieşeam cât puteam de repede de acolo.

Nouă nu ni s-a întâmplat niciodată asta, însă odată, când eram într-o casă, nişte insurgenţi au reuşit să planteze un IED chiar în faţa uşii de la intrare. Au pus două proiectile de 105 mm unul peste celălalt, aşteptând ca noi să ieşim. Din fericire, tipul de la EOD le-a observat înainte să ieşim. Am reuşit să ne croim drum printr-un perete de la etaj, scăpând pe un acoperiş jos.

Un om vânat

Toţi americanii erau vânaţi în Ramadi, mai ales lunetiştii. Aparent, insurgenţii au pus o recompensă pe capul meu.

Tot ei m-au şi botezat: al-Shaitan Ramadi – „Diavolul din Ramadi”.

Asta m-a făcut să mă simt mândru.

Ideea este că eu, un singur om, făcusem atâtea ravagii în rândurile lor, încât voiau să scape de mine. Nu aveam cum să nu mă simt bine ştiind asta.

Era clar că ştiau cine eram şi era la fel de clar că obţinuseră informaţiile de la unii irakieni care ar fi trebuit să ne fie loiali nouă – îmi descriau şi crucea roşie de pe braţ.

S-a pus recompensă şi pe capul lunetistului din plutonul complementar. Recompensa în cazul lui a fost ceva mai mare – ceea ce m-a făcut puţin invidios.

Însă tot răul spre bine: când au făcut afişele, au folosit fotografia lui pentru mine. Mie mi-a convenit din plin greşeala comisă de ei.

Recompensa a crescut pe măsură ce bătălia avansa.

La naiba, ajunsese atât de mare, încât cred că şi nevastă-mea ar fi fost tentată să mă dea în gât.

Progrese

Am ajutat la instalarea mai multor puncte de comandă, iar plutonul nostru complementar a făcut acelaşi lucru în estul oraşului. Pe măsură ce săptămânile deveneau luni, Ramadi a început să se schimbe.

Locul rămânea în continuare un cuib de vipere, extrem

de periculos. Însă existau semne de progres. Conducătorii tribali erau tot mai vocali când cereau pace şi tot mai mulţi au început să conlucreze sub forma unui consiliu unit. Guvernul oficial încă nu funcţiona aici, iar poliţia şi armata irakiană nu reuşeau nici pe departe să menţină ordinea, evident. Dar porţiuni mari din oraş erau sub control relativ.

„Strategia petelor de cerneală” dădea roade. Se puteau, oare, răspândi în tot oraşul acele pete?

Progresele nu erau niciodată garantate şi chiar şi atunci când aveam succes o vreme, nu existau garanţii că lucrurile nu aveau să revină la situaţia precedentă. Am fost nevoiţi să ne întoarcem de câteva ori la zona de lângă râu, din preajma postului Şoim, oferind misiuni de supraveghere în timp ce zona era percheziţionată, în căutarea ascunzătorilor şi a insurgenţilor. Verificam câte un cvartal, îl eliberam şi, după o perioadă de linişte, trebuia să o luăm de la capăt.

Am mai lucrat şi cu puşcaşii marini, oprind şi inspectând micile ambarcaţiuni, căutând posibile depozite de armament, şi realizând chiar şi nişte acţiuni directe pentru ei. De câteva ori am primit ca sarcină să verificăm şi apoi să aruncăm în aer bărci abandonate, ca să ne asigurăm că nu puteau fi folosite pentru contrabandă.

O chestie amuzantă: unitatea SBU care ne refuzase înainte a auzit cât de des intram în acţiune şi ne-a contactat, întrebându-ne dacă puteau veni să lucreze cu noi. Le-am răspuns că le mulţumim, dar nu mai avem nevoie; ne descurcăm foarte bine cu puşcaşii marini.

Am intrat într-un anumit ritm de lucru cu armata în timp ce aceasta continua să percheziţioneze diverse zone, căutând armament şi băieţi răi. Ne duceam cu ei, ocupam o clădire şi urcam pe acoperiş pentru supraveghere. De cele mai multe ori eram trei – eu, un alt lunetist şi Ryan, la şaizecistă.

Între timp, armata trecea la următoarea clădire. După ce o ocupa şi pe aceea, porneau încet-încet de-a lungul străzii. Imediat ce ajungeau într-un loc unde nu le mai puteam

asigura spatele, coboram şi ne schimbam poziţia. Procesul se relua.

Într-una dintre aceste operaţiuni a fost împuşcat Ryan.

11

OM LA PĂMÂNT

„Ce dracu’?”

Într-o zi foarte fierbinte de vară, am ocupat un mic bloc cu o vedere bună spre unul dintre drumurile principale care străbătea centrul oraşului Ramadi de la est la vest. Avea trei etaje, pe casa scării erau ferestre, acoperişul era deschis şi oferea o panoramă bună. Era o zi senină.

Ryan glumea cu mine când am intrat acolo. Mă făcea să râd – întotdeauna mă făcea să râd, să mă relaxez. Zâmbind, l-am pus să supravegheze drumul. Trupele noastre lucrau pe o străduţă lăturalnică de pe cealaltă parte a acoperişului şi m-am gândit că, dacă insurgenţii voiau să lanseze o ambuscadă sau să încerce să ne atace, aveau să vină de pe acel drum. Între timp, eu îi urmăream pe băieţii de la sol. Asaltul a început fără probleme, soldaţii ocupând o casă, apoi încă una. Se mişcau repede, fără hopuri.

Deodată au început să ne şuiere gloanţe peste capete. M-am trântit la pământ când un cartuş s-a înfipt în cimentul de lângă mine, împrăştiind aşchii peste tot. Era ceva obişnuit pentru Ramadi, ceva ce nu se întâmpla doar o dată, ci de mai multe ori pe zi.

Am aşteptat o secundă ca să mă asigur că insurgenţii opriseră focul, apoi m-am îndreptat de spate.

— Sunteţi teferi? am strigat eu, uitându-mă în josul străzii, spre soldaţii de la sol, ca să văd dacă erau nevătămaţi.

— Da, a mormăit celălalt lunetist.

Ryan n-a răspuns. Am aruncat o privire înapoi şi l-am văzut întins în continuare pe jos.

— Hei, ridică-te, i-am zis eu. Au oprit focul. Haide!

Nici nu s-a clintit. M-am dus la el.

— Ce dracu’? m-am răstit eu la el. Haide, ridică-te!

Ridică-te!

Şi atunci am văzut sângele.

Am îngenuncheat şi m-am uitat la el. Era sânge peste tot. Avea o parte a feţei zdrobită. Încasase un glonţ.

Îl cicălisem mereu că trebuia să aibă mereu arma pregătită; o avusese ridicată când venise glonţul spre el. După toate aparenţele, acesta lovise puşca mai întâi, apoi ricoşase în faţa lui.

Am înşfăcat staţia.

— Om la pământ! am răcnit eu în ea. Om la pământ!

M-am lăsat iarăşi jos şi i-am examinat rănile. Nu ştiam ce să fac, de unde să încep. Ryan părea rănit de moarte.

Corpul îi era cuprins de convulsii. Am crezut că era în spasmele morţii.

Doi dintre tipii din pluton, Dauber şi Tommy, au venit în fugă pe scări. Erau amândoi infirmieri. Au trecut de noi şi au început să-i oblojească rana.

Marc Lee a apărut şi el în spatele lor. A luat şaizecista şi a început să tragă în direcţia din care veniseră gloanţele, silindu-i pe insurgenţi să bată în retragere, pentru ca noi să îl putem duce pe Ryan la parter.

L-am săltat pe umăr şi am luat-o la fugă. Am ajuns la scări şi am început să le cobor în grabă.

Pe la jumătatea drumului, el a început să geamă tare. Îl ţinusem în aşa fel încât sângele îi urcase în gât şi în cap; avea probleme de respiraţie.

L-am lăsat jos şi mai îngrijorat decât până atunci, ştiind în adâncul sufletului că o să moară, dar nădăjduind că voi izbuti cumva să îl ţin în viaţă, chiar dacă situaţia era disperată.

Ryan a început să scuipe sânge. Şi-a ţinut respiraţia – respira, iar asta era o minune în sine.

M-am întins spre el ca să-l iau iarăşi pe umăr.

— Nu, a şoptit el. Nu, lasă. Mă descurc. Pot să merg.

M-a cuprins cu braţul şi a parcurs restul drumului pe picioarele lui.

Între timp, armata a trimis un vehicul cu şenile, un transportor de trupe, până la uşa de la intrare. Tommy a

intrat în blindat cu Ryan şi au plecat.

Am fugit înapoi la etaj, simţindu-mă de parcă eu fusesem împuşcat şi dorindu-mi să fi fost eu în locul lui. Eram sigur că va muri. Eram sigur că îmi pierdusem un camarad. Un camarad mare, caraghios şi de nădejde.

Biggles.

Nimic din ce am trăit în Irak nu m-a afectat aşa.

Răzbunare

Ne-am întors la Baza Rechin.

Îndată ce am ajuns acolo, mi-am scos echipamentul şi m-am rezemat de perete, lăsându-mă să alunec încet la pământ.

Lacrimile au început să-mi şiroiască pe faţă.

Credeam că Ryan a murit. Însă el era încă în viaţă, chiar dacă la limită. Medicii au muncit din răsputeri ca să-l salveze. În cele din urmă, Ryan a fost evacuat de urgenţă din Irak. Rănile lui erau grave – nu avea să mai vadă vreodată, nu numai cu ochiul care-i fusese atins de glonţ, ci nici cu celălalt. De fapt, a supravieţuit ca prin minune.

Dar în acele momente, la bază, eram sigur că murise. O ştiam instinctiv, în adâncul sufletului, cu fiecare părticică din mine. Eu îl pusesem în locul ăla, unde fusese împuşcat. Era vina mea că fusese împuşcat.

O sută de ţinte eliminate? Două sute? Mai multe? Ce mai conta dacă prietenul meu era mort?

De ce nu m-am dus eu acolo? De ce nu am stat eu acolo? Eu l-aş fi putut omorî pe ticălos – şi mi-aş fi putut astfel salva camaradul.

Căzusem într-o pasă neagră. Foarte neagră.

Nu ştiu cât am stat acolo, cu capul în mâini, cu lacrimile şiroindu-mi pe faţă.

— Hei, am auzit eu o voce, într-un final.

Mi-am ridicat privirea. Era Tony, plutonierul meu.

— Vrei să te răzbuni? a întrebat el.

— Oh, da! am exclamat eu, sărind în picioare.

Câţiva dintre băieţi nu erau foarte siguri dacă ar trebui să o facem. Am discutat cu ei şi am schiţat planul misiunii.

Eu însă nu mai aveam răbdare de planuri şi toate astea. Voiam doar să vărs sânge pentru omul meu.

MARC

Din informaţiile primite, băieţii răi ar fi trebuit să fie într-o casă nu departe de locul în care fusese împuşcat Ryan. Vreo două Bradley-uri ne-au dus până la un teren din apropierea casei. Eu eram în al doilea vehicul; o parte dintre băieţi intrase deja în casă când am ajuns acolo.

Imediat ce s-a coborât rampa Bradley-ului nostru, au început să şuiere gloanţele prin aer. Am fugit spre ceilalţi şi i-am găsit strânşi la baza scărilor ce duceau la etaj. Eram îngrămădiţi unul în altul, aşteptând să urcăm.

Marc Lee era în faţă, pe o treaptă de mai sus. S-a întors, privind pe o fereastră de deasupra scărilor. A văzut chiar atunci ceva şi a deschis gura ca să ne avertizeze.

Nu a mai apucat să scoată vreo vorbă. Chiar în acea fracţiune de secundă, un glonţ i-a intrat prin gura deschisă şi i-a ieşit prin ceafa. S-a prăbuşit pe trepte.

Era o ambuscadă. Pe acoperişul casei vecine era un sălbatic care putea vedea prin fereastră.

Reflexele căpătate la instrucţie au preluat controlul.

Am urcat treptele de-a buşilea, păşind peste corpul lui Marc. Am trimis o rafală de gloanţe spre acoperişul vecin prin fereastră, iar camarazii mei mi-au urmat exemplul.

Unul dintre noi l-a nimerit pe insurgent. Nu ne-am oprit să vedem cine era. Am urcat pe acoperiş, căutând şi alţi insurgenţi.

Între timp, Dauber s-a oprit să îl examineze pe Marc. Era rănit destul de grav; Dauber şi-a dat seama că nu avea şanse de scăpare.

Căpitanul de tanc a venit şi ne-a luat. Unitatea de tancuri a fost ocupată toată ziua aceea, traversând zone fierbinţi. A adus două tancuri şi patru Bradley-uri, şi au tras cu toată

muniţia pe care o aveau la dispoziţie. A fost iadul pe pământ, o ploaie de foc şi de plumb ce ne-a acoperit retragerea.

Pe drumul de întoarcere, m-am uitat prin hubloul de deasupra rampei transportorului. Nu se vedeau decât ruine şi fum negru. Ne păcăliseră şi tot cartierul plătise scump pentru asta.

*

Nu ştiu de ce, dar cei mai mulţi dintre noi am crezut că Marc va supravieţui; credeam că Ryan va muri, în schimb. De-abia când am ajuns înapoi în tabără am aflat că era exact invers.

Cum pierduserăm doi oameni în câteva ore, ofiţerii noştri şi Tony au hotărât că era mai bine să facem o pauză. Ne-am întors la Baza Rechin şi am ieşit din serviciul activ. (Ieşirea din serviciul activ înseamnă că nu mai eşti disponibil pentru luptă. Într-un fel, e ca un respiro oficial pentru evaluarea sau reevaluarea acţiunilor.)

Era august: un august fierbinte, sângeros şi negru.

Taya:

„Chris a izbucnit în plâns când m-a sunat să-mi dea vestea. Nu auzisem nimic până să mă sune el, aşa că m-a luat prin surprindere.

Eram recunoscătoare că nu fusese vorba de el, dar extrem de tristă că fusese totuşi unul dintre ei.

Am încercat să vorbesc cât mai puţin. Voiam doar să-l ascult. De foarte puţine ori l-am mai văzut pe Chris suferind atât de mult.

Nu puteam face nimic altceva decât să-i anunţ rudele.

Am stat la telefon vreme îndelungată.

Peste câteva zile, m-am dus la înmormântare, la cimitirul de lângă Golful San Diego.

A fost atât de trist… Erau mulţi tipi tineri, multe familii de tineri… Era emoţionant să participi la înmormântarea unui

membru SEAL, însă în cazul ăsta a fost şi mai şi.

Te simţi foarte prost pentru că nu-ţi poţi închipui durerea prin care trec ei. Te rogi pentru ei şi îi mulţumeşti lui Dumnezeu că soţul tău a fost cruţat. Îi mulţumeşti lui Dumnezeu că nu eşti tu acolo, în rândul din faţă”.

Oamenii care au auzit această poveste îmi spun că descrierea mea e seacă, iar vocea îmi pare pierdută. Îmi zic că folosesc mai puţine cuvinte ca să expun ce s-a întâmplat, că ofer mai puţine detalii decât de obicei.

Nu o fac în mod conştient. Amintirea pierderii celor doi camarazi mă arde şi acum până în adâncul sufletului. Pentru mine, este la fel de vie ca şi cum s-ar produce chiar acum, în clipa asta. Pentru mine, este o rană adâncă şi neînchisă, ca şi cum gloanţele acelea mi-ar fi intrat în carne chiar acum, în clipa asta.

Ieşirea din serviciul activ

Am organizat un serviciu memorial pentru Marc Lee la Tabăra Ramadi. Au venit membrii SEAL din toate părţile Irakului. Şi cred că a participat şi toată unitatea de armată cu care lucram. Ne arătau o compasiune sinceră; a fost incredibil. Am fost foarte mişcat.

Ne-au pus în primul rând. Noi eram familia lui.

Echipamentul lui Marc era şi el acolo: casca şi Mk-48. Comandantul de unitate a ţinut un discurs scurt, dar impresionant; a lăcrimat şi mă îndoiesc că a fost cineva care nu a plâns printre cei prezenţi – sau tabără, de fapt.

La sfârşitul comemorării, fiecare unitate a lăsat un simbol al recunoştinţei – un ecuson sau o monedă de-a unităţii, ceva. Căpitanul unităţii de armată a lăsat o bucată dintr-un proiectil cu care trăsese ca să ne scoată de acolo.

Cineva din pluton a făcut un filmuleţ comemorativ cu imagini înfăţişându-l pe Marc, proiectându-l în acea noapte, pe un cearşaf alb atârnat peste un zid din cărămidă. Am băut câteva pahare ca să ne mai înecăm amărăciunea.

Patru dintre camarazii noştri i-au însoţit trupul la

întoarcerea în State. Între timp, cum eram ieşiţi din serviciul activ şi nu făceam nimic, am încercat să mă duc să îl văd pe Ryan în Germania, unde era internat. Tony sau altcineva de la cartierul general mi-a aranjat o cursă, dar până să apuc să plec, Ryan a fost expediat în State pentru tratament.

Brad, care fusese evacuat mai înainte din cauza rănii de la genunchi, s-a întâlnit cu Ryan în Germania şi s-a întors în State cu el. Într-un fel, a fost o şansă – Ryan l-a avut astfel pe unul dintre noi cu el să îl ajute cu tot ce îl aştepta.

Ne-am petrecut o mare parte din timp închişi în camere.

Ramadi fusese o zonă fierbinte, cu un ritm îndrăcit al operaţiunilor, mai rău chiar decât la Fallujah. Am stat în camere zile întregi, chiar şi câte o săptămână, fără pauze, practic. Unii dintre noi începuseră deja să resimtă oboseala aceea dinainte ca băieţii noştri să fie împuşcaţi.

Am rămas în camere, hidratându-ne şi văzându-ne fiecare de treaba lui.

Eu mi-am petrecut destul de mult timp rugându-mă lui Dumnezeu.

Nu sunt genul de persoană care să-şi etaleze religia în mod ostentativ. Cred, dar nu obişnuiesc să mă pun în genunchi sau să cânt în gura mare. Însă îmi găsesc alinare în credinţă şi asta m-a ajutat în acele zile în care au fost împuşcaţi prietenii mei.

De pe vremea cursului BUD/S, aveam mereu o Biblie. Nu citeam din ea prea mult, dar o aveam mereu la mine. În acele zile am deschis-o şi am citit câteva pasaje. Am răsfoit-o, am mai citit puţin, iar am răsfoit-o.

În infernul dezlănţuit din jurul meu, era o senzaţie reconfortantă să ştiu că făceam parte din ceva mai mare.

Am fost din nou cuprins de emoţii când am aflat că Ryan supravieţuise. Însă reacţia mea principală era: De ce nu am fost eu?

De ce a trebuit să păţească asta un tip nou?

Eu avusesem parte de multă acţiune; aveam deja

realizările mele. Îmi dusesem războiul. Eu ar fi trebuit să fiu cel trecut pe tuşă. Eu ar fi trebuit să fiu cel rămas orb.

Ryan nu avea să mai vadă niciodată chipurile rudelor lui la întoarcerea acasă. Nu avea să mai vadă cât de bine arată totul când te întorci acasă – să vadă cât de bine arată America după ce nu o mai vezi o vreme.

Uiţi cât de frumoasă este viaţa dacă nu ai ocazia să vezi lucrurile aşa. Iar el nu va mai avea ocazia asta.

Indiferent ce îmi spunea toată lumea, eu mă simţeam răspunzător.

Înlocuitorii

Eram în acel război de patru ani, trecuserăm prin nenumărate situaţii pe muchie de cuţit şi nu murise niciun SEAL. Lucrurile păreau să se calmeze în Ramadi şi în restul Irakului, şi chiar în momentele acelea primeam această lovitură cumplită.

Credeam că vom fi retraşi de pe front, deşi mai aveam vreo două luni de stat. Ştiam cu toţii politica şefilor – primii doi comandanţi fuseseră nişte fricoşi extrem de precauţi, care avansaseră tocmai datorită acestei atitudini fricoase. Astfel încât ne temeam că războiul se încheiase pentru noi.

În plus, ne lipseau deja şapte oameni, aşa că aveam efectivul redus aproape la jumătate. Marc murise. Brad şi Ryan erau scoşi din luptă din cauza rănilor. Patru tipi se duseseră acasă ca escortă pentru trupul lui Marc.

La o săptămână după ce am suferit aceste pierderi, a venit comandantul să discute cu noi. Ne-am adunat în popota din Baza Rechin şi am ascultat ce avea de zis. Nu a fost un discurs prea lung.

— Depinde de voi, a spus el. Dacă vreţi să o lăsaţi mai moale acum, vă înţeleg. Dar dacă vreţi să ieşiţi din nou pe teren, aveţi binecuvântarea mea.

— Oh, da! am exclamat noi. Vrem să ieşim pe teren.

Eu, unul, voiam, asta-i sigur.

Rândurile ne-au fost completate cu o jumătate de pluton

dintr-o zonă mai liniştită. Am mai primit şi nişte tipi care absolviseră, dar nu fuseseră încă repartizaţi într-un pluton. Prospături în toată regula. Ideea era să le arătăm cam cu ce se mânca războiul, să vadă şi ei în ce se vârau înainte să se pregătească pentru ce era mai greu. Eram destul de grijulii cu ei – nu îi luam cu noi în operaţiuni.

Fiind membri SEAL, nu le convenea să fie ţinuţi din scurt, însă noi i-am ţinut la respect, tratându-i ca pe nişte amatori la început: „Hei, duceţi-vă şi pregătiţi Hummer-ele ca să putem pleca”. Era o atitudine protectoare; după ce trecuserăm prin acel coşmar, nu voiam să fie răniţi pe teren.

A trebuit să-i iniţiem, bineînţeles. Mi-aduc aminte că i-am ras unuia părul şi sprâncenele, apoi i-am lipit părul pe faţă cu spray adeziv.

Chiar când făceam asta, un alt tip nou a intrat în camera vecină.

— Nu vrei să intri acolo, l-a avertizat unul dintre ofiţerii noştri.

Prospătura a vârât capul pe uşă şi a văzut ce-i făceam amicului lui.

— Trebuie.

— Nu vrei să intri acolo, a repetat ofiţerul. Nu o să se sfârşească bine.

— Trebuie. Este prietenul meu.

— Mă rog, dacă ţii să mori, a rostit ofiţerul, dându-se la o parte.

Tipul a dat buzna în cameră. Noi am respectat faptul că venea să-şi salveze prietenul şi i-am acordat toată „afecţiunea” noastră. Pe urmă l-am ras şi pe el, i-am legat unul de celălalt cu bandă adezivă şi i-am pus în picioare, într-un colţ.

Doar câteva minute.

Am iniţiat şi un ofiţer nou-venit. A primit şi el cam ce primea toată lumea, însă nu i-a convenit prea tare.

Nu i-a plăcut faptul că era bruscat de nişte tipi care nu erau gradaţi.

Gradul este o noţiune complicată în cadrul Trupelor. Nu este desconsiderat, dar în niciun caz nu îl defineşte pe om.

La cursul BUD/S, ofiţerii şi recruţii sunt trataţi la fel: ca ultimii rahaţi. După ce treci de curs şi ajungi în Trupe, eşti prospătură. Iar prospăturile sunt tratate toate la fel: ca ultimii rahaţi.

Majoritatea ofiţerilor îndură asta cu stoicism, deşi există şi excepţii, evident. Adevărul este că Trupele sunt conduse de veterani. Un plutonier are undeva între doisprezece şi şaisprezece ani de experienţă. Un ofiţer repartizat într-un pluton are mult mai puţină experienţă, nu doar în trupele SEAL, ci şi în marină. De cele mai multe ori nu ştie mai nimic. Chiar şi un ofiţer de serviciu poate avea doar patru-cinci ani de experienţă.

Aşa funcţionează sistemul. Dacă are noroc, ofiţerul poate primi pe mână şi trei plutoane; după aceea este promovat comandant de grup operativ (sau ceva similar) şi nu mai lucrează direct pe teren. Ca să ajungă acolo, trebuie să facă multă muncă administrativă şi chestii precum deconflictualizarea (adică să se asigure că unităţile nu trag una în alta). Sunt lucruri importante, dar nu se compară cu lupta propriu-zisă. Când vine vorba de dărâmat uşi cu piciorul sau de pregătit o ascunzătoare de lunetist, ofiţerii nu prea au experienţă, în general.

Există şi excepţii, desigur. Am lucrat cu nişte ofiţeri extraordinari, cu mare experienţă, dar regula generală este că ofiţerii nu ştiu nici pe departe atâtea lucruri despre lupta propriu-zisă cât un veteran cu ani grei de luptă în spate. Îl tachinam pe locotenent, spunându-i că atunci când executam o acţiune directă, el stătea la grămadă, gata de acţiune, însă nu cu puşca-automată, ci cu computerul lui tactic.

Iniţierea e bună pentru că le aminteşte tuturor cine are adevărata experienţă – şi pe cine să te bazezi când se împute treaba. Totodată, asta le arată oamenilor cu o oarecare experienţă la ce să se aştepte de la prospături. Prin comparaţie şi contrast: cine vrei să te sprijine – cel care sare să-şi salveze prietenul sau ofiţerul care se

văicăreşte că a fost bruscat de nişte tipi care nu erau gradaţi?

Iniţiatul îi umileşte pe toţi tipii noi, amintindu-le că nu ştiu încă nimic. În cazul unui ofiţer, o atitudine relativ umilă poate face minuni.

Am avut ofiţeri buni. Dar cei mai buni dintre ei au fost cei cu atitudine umilă.

Înapoi în vâltoare

Ne-am reintrat treptat în mână, începând cu scurte misiuni de supraveghere pentru armată. Misiunile noastre nu durau mai mult de o noapte sau două în teritoriul inamic. Dacă era lovit vreun tanc de un IED, noi ne duceam şi îl păzeam până putea fi recuperat. Era o muncă mai uşoară decât ce făcuserăm până atunci. Nu ne mai îndepărtam prea mult faţă de posturile de comandă, ceea ce însemna că nici nu mai atrăgeam tiruri inamice intense.

De vreme ce reintraserăm în joc, am început să ne extindem. Am pătruns tot mai adânc în Ramadi. Nu ne-am mai dus niciodată la casa în care fusese împuşcat Marc, dar am revenit în zona respectivă.

Voiam să ne răzbunăm pe cei care făcuseră asta. Voiam să-i facem să plătească pentru tot.

Eram într-o casă într-o zi şi, după ce am eliminat nişte insurgenţi care încercaseră să planteze IED-uri, am ajuns chiar noi sub tirul inamic. Cel care trăgea în noi avea ceva mai puternic decât un AK – poate un Dragunov (puşca prevăzută cu lunetă, de fabricaţie rusească), deoarece gloanţele treceau prin pereţii casei.

Eu eram pe acoperiş, încercând să-mi dau seama de unde se trăgea. Deodată am auzit zgomotul metalic specific elicopterelor Apache apropiindu-se. Le-am urmărit cum se roteau liniştite câteva clipe, apoi am văzut că se întorceau şi porneau un atac coordonat.

În direcţia noastră.

— Panourile VS! a strigat cineva.

Poate că strigasem chiar eu. Tot ce-mi mai amintesc este că ne-am scos în grabă toate panourile VS sau orice alte panouri de recunoaştere mai aveam la noi, încercând să le arătăm piloţilor că eram de-ai lor. (Panourile VS sunt bucăţi de pânză de un portocaliu intens, atârnate sau expuse de trupele aliate.) Din fericire, ei le-au observat şi şi-au oprit atacul în ultima clipă.

Tipul nostru de la comunicaţii vorbise cu cei de la flotila de elicoptere a armatei chiar înainte de atac şi le dăduse locaţia noastră. Se pare însă că hărţile lor erau diferite faţă de ale noastre şi, când au văzut oameni cu arme pe acoperiş, au tras concluziile greşite.

Am lucrat destul de mult cu elicopterele Apache în Ramadi. Aparatele de zbor erau foarte preţioase, nu doar datorită armelor şi rachetelor de care dispuneau, ci şi a capacităţii lor de explorare a zonei. Nu întotdeauna este foarte clar de unde se trage într-un oraş; dacă ai nişte ochi deasupra ta şi poţi vorbi cu oamenii care deţin acei ochi, poţi afla multe.

(Elicopterele Apache aveau reguli de angajare diferite faţă de noi. Acestea se refereau în special la rachetele Hellfire, care nu puteau fi folosite decât împotriva armamentului operat de persoane la vremea respectivă. Asta făcea parte din strategia de limitare a pagubelor colaterale din oraş.)

Din când în când mai primeam ajutor şi de la modelele AC-130 ale Forţelor Aeriene, în ceea ce priveşte supravegherea aeriană. Aparatele respective aveau o putere de foc impresionantă, deşi noi nu le-am chemat niciodată să-şi folosească howitzer-urile sau tunurile în acea tură. (Şi ele aveau reguli de angajare foarte restrictive.) Însă ne bazam pe senzorii lor nocturni, care le ofereau o perspectivă bună asupra câmpului de luptă chiar şi atunci când era beznă.

Într-o noapte am luat cu asalt o casă, în cadrul unei acţiuni directe, în vreme ce un aparat de zbor dădea roată pe deasupra, asigurându-ne protecţia. Chiar când intram în

casă, ei ne-au contactat şi ne-au anunţat că avem vreo doi „împroşcaţi” – indivizi care încercau să scape pe uşa din spate.

Am luat câţiva băieţi cu mine şi am pornit în direcţia în care ne îndrumaseră cei din aparat. Aparent, insurgenţii se adăpostiseră într-o casă din apropiere. Am intrat şi am dat ochii cu un tânăr de vreo douăzeci şi ceva de ani.

— Culcat! am răcnit eu la el, făcându-i semn cu arma.

El m-a privit inexpresiv. Am repetat gestul, de data asta mult mai sugestiv.

— Jos! Jos!

El mă privea cu gura căscată. Nu-mi puteam da seama dacă avea de gând să mă atace sau nu, şi nici nu puteam afla de ce nu se supunea ordinului. Ca să nu risc nimic, l-am pocnit şi l-am pus la podea.

A apărut maică-sa din spatele casei, zbierând ceva. Între timp mai veniseră vreo doi înăuntru, unul din ei fiind translator. Acesta a reuşit să calmeze lucrurile şi a început să pună întrebări. Mama ne-a explicat că băiatul era handicapat mental şi că nu pricepea ce voiam de la el. L-am ajutat să se ridice.

În tot acest timp, într-o parte stătea liniştit un bărbat; noi am presupus că era tatăl. Însă după ce ne-a lămurit cum stăteau lucrurile cu fiul ei, mama a declarat foarte clar că nu ştia cine era ticălosul ăla. Tipul, pur şi simplu, dăduse buzna înăuntru, pretinzând doar că locuia acolo. Uite-aşa am pus mâna pe un „împroşcat”, graţie celor din Forţele Aeriene.

Bănuiesc că ar trebui să mă predau, acum că am spus şi povestea asta.

Casa de unde fugiseră indivizii era, de fapt, a treia pe care o luam cu asalt în acea noapte. Eu i-am condus pe băieţi în prima. Eram toţi înşiraţi afară, gata să spargem uşa, când ofiţerul de serviciu ne-a oprit.

— Ceva nu mi se pare în regulă, a zis el. Parcă nu se potriveşte ceva.

Mi-am ridicat capul şi am aruncat o privire împrejur.

— Oh, rahat! am exclamat eu. V-am dus la casa greşită.

Am bătut în retragere şi ne-am îndreptat spre casa corectă.

Credeţi că am mai scăpat de gura lor după aceea?

Întrebare retorică.

Dubla

într-o zi eram într-o operaţiune lângă Sunset şi o altă stradă, care formau o intersecţie în T. Dauber şi cu mine ne aflam pe un acoperiş, urmărind să vedem ce puneau la cale localnicii. Dauber tocmai luase o pauză, lăsând arma jos. Când am ridicat puşca mea cu lunetă, am observat doi indivizi venind în direcţia noastră pe o motoretă.

Tipul din spate avea un rucsac. Chiar sub ochii mei, el a aruncat rucsacul într-un hârtop.

Nu lăsa corespondenţa; planta un IED.

— Hei, fii atent aici, i-am zis eu lui Dauber, care şi-a ridicat binoclul.

I-am lăsat să mai facă vreo 150 de metri înainte să trag cu .300 Win Mag. Dauber, care urmărea totul prin binoclu, mi-a spus că părea o scenă desprinsă din filmul *Tăntălăul şi gogomanul.* Glonţul a trecut prin primul tip şi a intrat în al doilea. Motoreta s-a clătinat, apoi a virat într-un zid.

Doi tipi dintr-o lovitură. Contribuabilii au făcut economie în cazul ăstora.

Incidentul a stârnit oarecare controverse. Din cauza IED-ului, armata a trimis nişte oameni la faţa locului, însă lor le-au trebuit vreo şase ore ca să ajungă acolo. Traficul s-a înteţit şi ne-a fost imposibil să supraveghem hârtopul respectiv în tot acel timp. Ca să complice şi mai mult lucrurile, puşcaşii marini au doborât şi o autogunoieră suspectată a fi un IED mobil pe acelaşi drum. Traficul s-a înteţit şi mai abitir, şi IED-ul a dispărut, evident.

În mod normal, asta nu ar fi reprezentat o problemă, însă, cu câteva zile în urmă, noi observaserăm un tipar: motoretele treceau pe lângă posturile de comandă cu câteva minute înainte şi după un atac, cercetând cât se

poate de evident zona şi oferind informaţii atacatorilor. Am cerut aprobare să împuşcăm pe oricine mergea cu motoreta. Cererea ne-a fost respinsă.

Avocaţii sau cineva din lanţul ierarhic au crezut, probabil, că le dădeam cu flit când au auzit de dubla mea. Judecător-Avocatul General (JAC), versiunea militară a procurorului, a venit să investigheze cazul.

Din fericire, la scena respectivă asistaseră foarte mulţi martori. Însă tot a trebuit să răspund la toate întrebările puse de JAC.

Între timp, insurgenţii continuau să folosească motoretele pentru culegerea de informaţii. Le urmăream îndeaproape şi distrugeam toate motoretele parcate prin casele şi curţile în care intram, dar mai mult de-atât nu puteam face.

Poate că cei de la departamentul juridic se aşteptau să facem frumos cu mâna şi să zâmbim la camere.

Ar fi fost greu să te apuci să împuşti oameni la întâmplare în Irak. În primul rând, existau mereu nenumăraţi martori prin preajmă. Apoi, de fiecare dată când am omorât pe cineva în Ramadi, a trebuit să întocmesc o declaraţie a trăgătorului.

Nu glumesc.

Era un raport diferit de cele întocmite după acţiunile noastre, în care trebuia să mă concentrez numai asupra focurilor trase şi a victimelor consemnate. Informaţiile trebuiau să fie foarte detaliate.

Aveam un carneţel la mine, unde consemnam ziua, ora, detalii despre persoană, ce făcea, cartuşul folosit, numărul de focuri trase, distanţa faţă de ţintă şi martorii care asistaseră la incident. Treceam toate astea în raport, împreună cu orice alte circumstanţe speciale.

Cartierul general susţinea că respectiva declaraţie era menită să mă protejeze în caz că ar fi fost demarată o anchetă cu privire la vreo ucidere nejustificată, dar cred că, de fapt, le acopeream fundurile celor aflaţi mult mai sus decât mine în lanţul ierarhic.

Am continuat să ţinem socoteala insurgenţilor împuşcaţi, chiar şi în cele mai crâncene schimburi de focuri. Unul dintre ofiţerii noştri primea mereu sarcina de a-şi nota propriile detalii cu privire la incident; pe urmă le transmitea la bază prin radio. De foarte multe ori s-a întâmplat să fiu prins într-un schimb de focuri cu insurgenţii şi să-i dau detalii locotenentului sau altui ofiţer totodată. Chestia asta devenise o asemenea pacoste, încât, la un moment dat, când ofiţerul a venit să-mi ceară detalii cu privire la activitate, i-am replicat că tocmai împuşcasem un puşti care îmi făcea cu mâna. A fost o glumă sadică, felul meu de a-i spune să se ducă dracului.

Birocraţia războiului.

Nu ştiu cât de comune erau declaraţiile de trăgător. Pentru mine, procedura a început în timpul celei de-a doua ture din Irak, pe când operam pe strada Haifa. În acel caz, le-a întocmit altcineva în locul meu.

Sunt sigur că era vorba doar de a ne acoperi fundurile sau, în cazul de faţă, de a-i acoperi fundul comandantului.

Noi măcelăream inamicii. În Ramadi, cum totalul victimelor atinsese proporţii astronomice, declaraţiile au devenit obligatorii şi amănunţite. Presupun că vreun comandant sau cineva din staff-ul lui a văzut cifrele şi s-a gândit că avocaţii ar putea pune la îndoială ce se întâmpla aici, aşa că haide mai bine să ne protejăm.

Grozav mod de a purta un război – fii pregătit să te disculpi dacă îl câştigi.

Ce mai pacoste! Glumeam şi ziceam că nu mai merita să împuşti pe nimeni. (Pe de altă parte, aşa am putut şti cu exactitate câţi oameni am omorât „în mod oficial”.)

Cu conştiinţa împăcată

Uneori mi se părea că Dumnezeu mi-i scotea în cale când puneam arma la ochi.

— Hei, trezeşte-te!

Mi-am deschis ochii şi am ridicat capul de pe podea.

— E rândul tău, mi-a zis Jay, aghiotantul de subofiţer şef,

care făcuse de strajă vreo patru ore cât timp trăsesem un pui de somn.

— Am înţeles. M-am ridicat de pe jos şi m-am dus la armă. Ce s-a mai întâmplat? am întrebat eu.

De fiecare dată când trecea cineva la armă, persoana pe care o înlocuia îi dădea un scurt raport, descriindu-i activitatea din zonă şi alte cele.

— Nimic, a răspuns Jay. N-am văzut pe nimeni.

— Nimic?

— Nimic.

Am făcut schimb de locuri. Jay şi-a scos casca de pe cap, ca să doarmă şi el puţin.

Mi-am lipit ochiul de cătare, scrutând împrejurimile. N-au trecut nici zece secunde şi a apărut un insurgent fix în cătarea puştii, cu un AK în mână. L-am urmărit câteva clipe îndreptându-se pe furiş spre o poziţie americană, asigurându-mă că respectam RDA dacă trăgeam.

Apoi l-am împuşcat.

— Oh, te urăsc! a bombănit Jay de pe podea.

Nici nu s-a mai ostenit să-şi mişte casca şi cu atât mai puţin să se ridice.

Nu am avut niciodată dubii cu privire la oamenii pe care i-am împuşcat. Băieţii mă tachinau: „Da, îl ştiu pe Chris. Are un pistol mic încrustat în lunetă. Toţi cei pe care îi vede sunt ţinte valide şi în conformitate cu RDA”.

Adevărul este însă că ţintele mele erau întotdeauna evidente, iar eu aveam o grămadă de martori în preajmă de fiecare dată când trăgeam, bineînţeles.

La cum stăteau lucrurile, nu puteai risca să faci vreo greşeală. Ai fi fost răstignit dacă nu respectai cu stricteţe RDA.

A existat în Fallujah un incident în care au fost implicaţi puşcaşii marini, la verificarea unei case. O unitate intrase în casă, păşind peste nişte cadavre în timp ce scotoceau încăperile. Din nefericire, unul dintre ticăloşii de pe podea nu era mort. După ce au intrat în casă puşcaşii, individul s-a rostogolit cu faţa în sus şi a tras cuiul unei grenade.

Aceasta a explodat, omorând sau rănind câţiva puşcaşi.

Din acel moment, puşcaşii marini au început să tragă câte un glonţ în toţi cei pe care îi vedeau când intrau într-o casă. Un reporter cu o cameră video a înregistrat asta la un moment dat; clipul a fost făcut public şi puşcaşii au avut probleme. Acuzaţiile au fost retrase sau nici nu au mai fost înaintate, de vreme ce ancheta preliminară a explicat circumstanţele acţiunii lor. Totuşi, chiar şi posibilitatea unor acuzaţii era demnă de luat în calcul.

Cel mai rău lucru pe care îl puteai face în acel război era să îi ai pe jurnalişti în cadrul unităţilor. Aproape toţi americanii nu pot digera realitatea războiului, iar reportajele trimise de reporteri acasă nu ne-au ajutat deloc.

Cei din conducerea armatei voiau să aibă sprijinul publicului pentru război. Dar cui îi pasă, la urma urmei?

Eu sunt de părere că, dacă tot ne-aţi trimis să facem o treabă, atunci lăsaţi-ne să o facem. De aceea există amirali şi generali – lăsaţi-i pe ei să ne supervizeze, nu vreun congresman îmbuibat care stă într-un fotoliu din piele şi fumează un trabuc la Washington într-un birou cu aer condiţionat, şi care îmi zice mie când pot şi când nu pot să împuşc pe cineva.

Cum ar putea şti ei asta? Ei nu au fost niciodată pe câmpul de luptă.

După ce decideţi să mă trimiteţi pe front, lăsaţi-mă să îmi fac treaba. Războiul e război.

Spuneţi-mi şi mie: „Vreţi să ne învingem duşmanii? Să îi anihilăm? Sau ne trimiteţi acolo ca să îi servim cu ceai şi fursecuri?”

Explicaţi-i armatei ce obiectiv vă propuneţi şi aceasta îl va atinge. Dar nu încercaţi să ne spuneţi cum să o facem. Toate acele reguli despre situaţiile în care poate fi omorât un combatant inamic nu numai că ne-au îngreunat misiunea, ci chiar ne-au pus vieţile în pericol.

Regulile de angajare în luptă au ajuns să fie atât de complicate şi aberante pentru că şi-au vârât coada politicienii. Regulile sunt întocmite de avocaţi care încearcă să îi apere pe amirali şi pe generali de politicieni; nu sunt

scrise de oameni care să îşi facă griji că oamenii de pe teren ar putea fi împuşcaţi.

Din nu ştiu ce motiv, mulţi dintre oamenii de-acasă – nu toţi – nu acceptau faptul că eram în război. Nu acceptau faptul că războiul însemna moarte, o moarte violentă, de cele mai multe ori. Mulţi dintre oameni, nu doar politicienii, voiau să ne impună ideile lor ridicole, obligându-ne să respectăm nişte standarde comportamentale, pe care nu le-ar fi putut respecta niciun om.

Nu spun că ar trebui comise crime de război. *Spun* însă că luptătorii ar trebui lăsaţi să poarte războiul fără să li se lege mâinile la spate.

Conform regulilor de angajare pe care le-am urmat în Irak, dacă mi-ar intra cineva în casă, mi-ar împuşca soţia, copiii şi apoi şi-ar lăsa arma din mână, eu ar trebui să NU îl împuşc. Ar trebui să îl reţin cu maximă blândeţe.

Voi aţi face asta?

Puteţi argumenta că succesul meu dovedeşte că RDA au funcţionat. Însă eu cred că aş fi fost mai eficient, că aş fi protejat, probabil, mai mulţi oameni şi aş fi contribuit la încheierea mai rapidă a războiului dacă nu aş fi fost constrâns de ele.

Mi se părea că singurele ştiri care apăreau în presă prezentau atrocităţile sau imposibilitatea pacificării oraşului Ramadi.

Şi ce credeţi? I-am omorât pe toţi băieţii ăia răi şi ce s-a întâmplat? Şefii triburilor irakiene şi-au dat, *în sfârşit,* seama că eram puşi pe treabă şi s-au coalizat, *în sfârşit,* nu doar ca să se guverneze singuri, ci şi ca să-i alunge pe insurgenţi. A fost nevoie de forţă, de violenţă în acţiune, pentru a crea o condiţie, propice păcii.

Leucemie

— Fiica noastră este bolnavă. Nivelul leucocitelor ei este foarte scăzut.

Am strâns telefonul în mână în timp ce Taya continua să

vorbească. Fetiţa mea fusese necăjită de infecţii şi de icter de ceva vreme. Ficatul ei nu părea să poată ţine piept bolii. Medicii voiau să-i facă şi alte analize, iar lucrurile arătau foarte rău. Nu spuneau că ar fi cancer sau leucemie, dar nici nu susţineau contrariul. Voiau să îi facă analize suplimentare pentru a-şi confirma cele mai crunte temeri.

Taya încercase să-şi păstreze optimismul şi să minimalizeze problemele. Mi-am dat seama din tonul vocii ei că situaţia era mult mai gravă decât voia ea să admită, până când am scos tot adevărul de la ea.

Nu ştiu exact ce mi-a zis; tot ce-am auzit a fost leucemie. *Cancer.*

Fetiţa mea urma să moară.

Am simţi cum mă cuprindea deznădejdea. Eram la mii de kilometri distanţă de ea şi nu puteam face nimic ca să o ajut. Chiar dacă aş fi fost acolo, nu o puteam vindeca.

Soţia mea avea o voce incredibil de tristă la telefon. Îi simţeam singurătatea din glas.

Stresul misiunii începuse să mă afecteze cu mult înainte de primirea acelui telefon, în septembrie 2006. Pierderea lui Marc şi rănile grave ale lui Ryan îşi spuseseră cuvântul. Îmi crescuse mult tensiunea arterială şi nu puteam dormi. Vestea despre fiica mea m-a făcut să cedez nervos. Nu mai eram bun de nimic.

Din fericire, ne apropiam deja de finalul turei. Îndată ce le-am pomenit superiorilor de starea fetiţei mele, aceştia mi-au aranjat plecarea. Medicul nostru a întocmit documentele necesare pentru o scrisoare de la Crucea Roşie. Asta este o declaraţie care stipulează că familia unui militar are nevoie de el acasă pentru o urgenţă. După ce a sosit scrisoarea, comandanţii au pus la punct ultimele detalii.

Am fost cât pe ce să nu pot pleca. Ramadi era o zonă atât de fierbinte, încât nu existau prea multe oportunităţi să prinzi un loc. Nu erau elicoptere care să vină sau să plece. Convoaiele erau încă atacate de insurgenţi. Făcându-şi griji în privinţa mea şi ştiind că nu-mi puteam permite să aştept prea mult, băieţii au pregătit Humvee-urile. M-au pus la

mijloc şi m-au scos din oraş, escortându-mă până la aerodromul TQ.

Când am ajuns acolo, a fost cât pe ce să izbucnesc în plâns la predarea vestei antiglonţ şi a puştii M-4.

Camarazii mei se întorceau la război, iar eu plecam acasă. Era oribil! Simţeam că îi abandonam la greu, că nu-mi făceam datoria.

Nu i-am dat niciodată de cap acestei lupte din sufletul meu, între familie şi ţară, între familie şi tovarăşii de arme. Am înregistrat un număr şi mai mare de victime în Ramadi decât în Fallujah. Nu numai că am încheiat acea tură cu cel mai mare număr de victime decât oricine altcineva, dar totalul meu m-a transformat în cel mai prolific lunetist american din toate timpurile – ca să folosesc sofisticatul limbaj oficial.

Asta nu mă împiedica însă să simt că dădeam bir cu fugiţii, că nu făcusem destul.

12

VREMURI GRELE

Acasă

Am prins loc într-o cursă militară specială, mai întâi spre Kuweit, apoi spre Statele Unite. Eram îmbrăcat în civil şi, pe deasupra, aveam barbă şi părul lung, aşa că am fost hărţuit puţin, de vreme ce nimeni nu înţelegea de ce cineva aflat în serviciul militar activ era autorizat să călătorească în straie civile.

Privind în retrospectivă, e destul de amuzant.

Am coborât la Atlanta, apoi am fost nevoit să trec prin filtrele de securitate ca să îmi continui drumul. Îmi luase câteva zile ca să ajung până aici şi, când mi-am scos bocancii, am dat pe spate vreo cinci oameni de la rând. Nu îmi amintesc să mai fi trecut vreodată atât de repede prin filtrele de securitate.

Taya:

„El nu-mi spunea niciodată cât de periculoasă era situaţia, dar ajunsesem la punctul în care simţeam că îl puteam citi. Şi când mi-a zis că băieţii urmau să-l transporte într-un convoi, chiar şi felul în care mi-a zis-o m-a făcut să mă tem nu doar pentru ei, ci şi pentru el. Am pus vreo două întrebări şi răspunsurile lui calculate mi-au confirmat, practic, cât de periculoasă avea să fie extragerea.

Eram convinsă că i-aş spori şansele dacă aş pune şi alţi oameni să se roage pentru el. Aşa că l-am întrebat dacă puteam să le spun părinţilor lui să se roage pentru el.

El mi-a răspuns că da.

Apoi l-am întrebat dacă le pot explica şi motivul, faptul că se întorcea acasă şi că traversarea oraşului era periculoasă, iar el mi-a zis că nu.

Aşa că nu le-am spus.

Le-am cerut oamenilor să se roage, am lăsat să se înţeleagă pericolul în care se afla, fără să le ofer alte detalii şi rugându-i să aibă încredere în mine. Ştiam că asta va fi greu de înghiţit pentru cei câţiva pe care îi rugam. Dar eram convinsă că îl va ajuta ca oamenii să se roage pentru el – şi voiam totodată să respect dorinţa soţului meu de a nu le destăinui tot adevărul. Ştiam că nu îmi atrăgeam prea multă simpatie astfel, însă consideram că necesitatea rugăciunilor era mai importantă decât popularitatea mea.

Când a ajuns acasă, Chris mi s-a părut atât de stresat, încât rămânea rece la orice.

Îi venea greu să exprime cum se simţea. Era, pur şi simplu, extenuat şi copleşit.

Eram tristă pentru toate cele prin care trecuse. Nevoia de el mă sfâşia. Aveam o nevoie arzătoare de el. Însă, în acelaşi timp, fusesem silită să mă descurc atâta amar de vreme fără el, încât dezvoltasem o atitudine cum că nu aş avea nevoie de el sau că nu ar trebui să am nevoie de el, măcar.

Presupun că asta nu pare logic pentru altcineva, însă nutream un amestec straniu de sentimente, de la o extremă la alta. Eram foarte supărată pe el pentru că ne lăsase pe mine şi pe copii singuri. Îl voiam acasă, dar eram şi supărată pe el.

Trecusem prin luni de griji pentru siguranţa lui şi frustrare că alesese să se întoarcă pe front. Voiam să contez pe el, însă nu puteam. În schimb, Trupa lui putea, la fel cum puteau şi alţi străini de prin armată, dar copiii şi cu mine nu ne permiteam acest lux.

Nu era vina lui. El ar fi fost în două locuri deodată dacă ar fi putut, însă nu putea. Şi, când a fost nevoit să aleagă, nu ne-a ales pe noi.

Totuşi, îl iubeam şi încercam să îi ofer sprijin şi să-i demonstrez dragostea mea cum puteam eu mai bine. Simţeam sute de emoţii în acelaşi timp.

Cred că mânia m-a marcat pe toată durata turei respective. Vorbeam la telefon şi el îşi dădea seama că era ceva în neregulă. Mă întreba ce mă supără, iar eu nu voiam

să recunosc. Apoi, la insistenţele lui, îi spuneam: «Sunt supărată pe tine că te-ai întors pe front. Dar nu vreau să te urăsc şi nu vreau să fiu supărată. Ştiu că ai putea fi ucis chiar mâine. Nu vreau să îţi ocup mintea cu asta. Nu vreau să port această conversaţie».

În acele zile se întorsese, în sfârşit, şi toate emoţiile îmi explodaseră, pur şi simplu, în suflet, fericire şi mânie amestecate laolaltă”.

Însănătoşirea

Medicii i-au făcut o grămadă de analize fetiţei mele. Unele dintre acestea m-au scos din sărite.

Îmi amintesc în special când îi luau sânge, ceea ce se întâmpla foarte des. O ţineau cu capul în jos şi o înţepau în picior; de multe ori ea nu sângera, aşa că erau nevoiţi să repete procedura până reuşea. Iar ea plângea în tot acest timp.

Au fost zile foarte lungi, dar, într-un final, medicii au ajuns la concluzia că fiica mea nu suferea de leucemie. Deşi avea icter şi alte complicaţii, au izbutit să controleze infecţiile care o îmbolnăviseră. S-a însănătoşit.

Unul dintre cele mai frustrante lucruri era reacţia ei faţă de mine. Părea să izbucnească în plâns de fiecare dată când o luam în braţe. O voia pe mami. Taya mi-a zis că reacţiona aşa la toţi bărbaţii – ori de câte ori auzea o voce masculină, izbucnea în plâns.

Indiferent de motiv, pe mine m-a durut mult. Eu bătusem atâta drum, iubind-o din suflet, iar ea mă respingea.

Lucrurile stăteau mai bine cu fiul meu, care îşi amintea de mine şi între timp crescuse, fiind mai pus pe joacă. Însă, încă o dată, problemele normale pe care le au părinţii cu copiii lor şi între ei erau accentuate de separarea şi de stresul prin care trecuserăm noi toţi.

Şi chestiile mărunte pot fi enervante. Mă aşteptam ca fiul meu să mă privească în ochi când îl certam. Pe Taya o deranja asta, deoarece ea considera că el nu era obişnuit cu mine sau cu tonul meu şi că era prea mult să-i cer unui

copil de doi ani să mă privească în ochi într-o asemenea situaţie. Însă eu credeam exact contrariul. Asta trebuia să facă. Nu era certat de un străin. Era disciplinat de cineva care îl iubea. Există un respect reciproc în chestia asta: te uiţi în ochii mei, eu mă uit în ochii tăi – şi astfel ne înţelegem.

Taya îmi zicea: „Stai aşa! Cât timp ai fost plecat? Acum vrei să vii acasă, să faci parte din această familie şi să stabileşti tu regulile? N-ai să vezi! Oricum o să pleci din nou peste o lună, înapoi la antrenamente”.

Aveam amândoi dreptate, fiecare din perspectiva sa. Mai greu ne era să vedem şi perspectiva celuilalt şi s-o acceptăm.

*

Nu eram perfect. Greşeam în anumite privinţe. Am fost nevoit să învăţ cum să fiu tată. Aveam, într-un fel, ideile mele despre cum ar trebui să se comporte un părinte, dar nu erau bazate pe vreo realitate palpabilă. Cu timpul, ideile acelea s-au schimbat.

Întrucâtva. Încă mă aştept de la copiii mei să mă privească în ochi când vorbesc cu ei. Şi viceversa. Iar Taya îmi dă dreptate.

Mike Monsoor

Eram acasă de vreo două săptămâni, când m-a sunat un amic din trupele SEAL să mă întrebe ce mai fac.

— Mai nimic, i-am răspuns eu.

— Deci, pe cine aţi mai pierdut? m-a mai iscodit el.

— Hă?

— Nu ştiu exact despre cine-i vorba, însă am auzit că aţi mai pierdut pe cineva.

— La naiba!

Am închis telefonul şi am început să-i sun pe toţi cei pe care îi ştiam. Într-un final, am dat de cineva care ştia detaliile, deşi nu mi le putea oferi momentan, deoarece familia nu fusese înştiinţată deocamdată. M-a asigurat că

mă sună peste câteva ore.

Au fost nişte ore foarte lungi.

În cele din urmă, am aflat că era vorba despre Mike Monsoor, membru în plutonul nostru complementar; tipul se sacrificase pentru a salva vieţile câtorva dintre camarazii lui în Ramadi. Grupul era într-o misiune de supraveghere într-o casă de acolo; un insurgent s-a apropiat suficient de mult ca să arunce o grenadă.

Evident, nu am fost de faţă, însă iată descrierea celor petrecute conform raportului oficial de acţiune:

„Grenada l-a lovit în piept şi a sărit pe punte [aici, termenul din marină pentru podea]. El a sărit imediat în picioare şi a strigat «grenadă» pentru a-şi avertiza camarazii asupra pericolului iminent, însă aceştia nu puteau evacua ascunzătoarea de lunetist la timp pentru a scăpa. Fără să ezite sau să manifeste vreo grijă pentru propria viaţă, el s-a aruncat pe grenadă, acoperind-o pentru a-şi proteja camarazii aflaţi în proximitatea acesteia. Grenada a detonat chiar când el s-a prăbuşit peste ea, rănindu-l mortal.

Acţiunile subofiţerului Monsoor nu ar fi putut fi mai altruiste sau mai deliberate. Dintre cei trei membri SEAL de pe colţul acoperişului, el avea singura cale de a scăpa de deflagraţie şi, dacă ar fi ales să facă asta, ar fi putut scăpa cu uşurinţă. În schimb, Monsoor a ales să îşi protejeze camarazii cu preţul propriei vieţi. Prin acţiunile lui curajoase şi altruiste, el a salvat vieţile celor doi membri SEAL”.

Mai târziu a primit Medalia de Onoare.

Multe amintiri cu Mikey mi-au venit în minte îndată ce am aflat că a murit. Nu îl cunoscusem prea bine, deoarece era în celălalt pluton, dar am fost de faţă la iniţierea lui.

Îmi amintesc cum l-am ţinut ca să poată fi ras în cap. Nu i-a plăcut deloc; cred că mai am nişte vânătăi de-atunci.

Am luat o dubă şi m-am dus să iau câţiva băieţi de la aeroport, apoi am ajutat la organizarea priveghiului lui Mikey.

Înmormântările membrilor SEAL seamănă oarecum cu priveghiurile irlandeze, numai că se bea mai mult. Ceea ce ridică următoarea problemă: de câtă bere este nevoie la un priveghi pentru un membru SEAL? Asta este o informaţie strict secretă, dar puteţi fi siguri că-i mai mult de-o tonă.

Am aşteptat pe pistă în uniformă când a aterizat avionul. Am salutat în timp ce sicriul era coborât pe rampă, pe urmă m-am alăturat celorlalţi colegi şi l-am transportat încet spre dric.

S-a strâns o mică mulţime în jurul nostru la aeroport. Oamenii din preajmă care înţelegeau despre ce era vorba se opreau şi urmăreau scena tăcuţi, aducându-şi astfel omagiul. Era emoţionant; îşi onorau un compatriot, deşi nu îl cunoşteau. Am fost mişcat să văd acest ultim onor pentru camaradul nostru căzut în luptă, o recunoaştere tăcută a importanţei sacrificiului său.

Singurul lucru care arată că suntem membri SEAL este tridentul SEAL pe care îl purtăm, insigna din metal ce demonstrează apartenenţa noastră la Trupe. Dacă nu ai asta pe piept, eşti un oarecare din marină.

A devenit un semn de respect la înmormântare să îl scoţi şi să îl baţi cu ciocanul în sicriul unui camarad de arme răpus în luptă. Îi arăţi astfel omului că nu-l vei uita niciodată, că va rămâne o parte din tine pentru tot restul vieţii tale.

Când tipii din Plutonul Delta s-au aliniat ca să-şi bată tridentele în sicriul lui Mikey, m-am tras îndărăt, cu capul plecat. Întâmplarea face ca mormântul lui Marc Lee să fie la câţiva paşi de locul în care urma să fie îngropat Monsoor. Ratasem înmormântarea lui Marc deoarece eram încă pe front şi încă nu avusesem ocazia să îi aduc un ultim omagiu, în acele momente mi s-a părut de cuviinţă să îmi las tridentul pe piatra lui de mormânt.

M-am dus şi am lăsat insigna, luându-mi rămas-bun de la prietenul meu.

Unul dintre lucrurile care a făcut acea înmormântare

amară şi dulce în acelaşi timp a fost faptul că Ryan a fost externat din spital şi a putut participa şi el. A fost nemaipomenit să îl văd, deşi rămăsese orb.

Înainte să îşi piardă cunoştinţa din cauza pierderii de sânge suferită când a fost împuşcat, Ryan putea încă să vadă. Însă pe măsură ce creierul i s-a umflat din cauza sângerării interne, fragmentele de os sau de glonţ din ochi i-au retezat nervii optici. Nu mai exista nicio speranţă de recăpătare a vederii.

Când l-am văzut, l-am întrebat de ce insistase să iasă din clădire pe picioarele lui. Mi s-a părut un lucru fantastic de curajos – caracteristic pentru el. Ryan mi-a mărturisit că ştia că procedurile noastre cereau ca, în cazul în care nu se putea deplasa pe cont propriu, să fie asistat de cel puţin doi camarazi. Nu a vrut să mai scoată din luptă şi alţi oameni.

Probabil, a crezut că se putea descurca şi singur. Şi probabil că aşa ar fi şi făcut dacă l-am fi lăsat. Poate chiar ar fi luat o armă şi ar fi încercat să continue lupta.

Ryan a fost lăsat la vatră din cauza rănii lui, dar am rămas apropiaţi. Se spune că prieteniile făurite în război sunt trainice. Prietenia noastră a dovedit cu vârf şi îndesat acel truism.

Încăierări şi certuri

Încăierările sunt ceva inevitabil atunci când eşti membru SEAL. Am fost şi eu implicat în câteva bătăi straşnice.

În aprilie 2007, ne aflam în Tennessee. Am ajuns dincolo de graniţa statului, într-un oraş unde se desfăşurase un eveniment important de UFC (arte marţiale combinate) mai devreme în acea seară. Coincidenţa a făcut să nimerim într-un bar în care trei luptători îşi sărbătoreau primele victorii din ring. Noi nu căutam scandal; de fapt, eu stăteam cu un amic într-un colţ unde nu prea mai era nimeni.

Nu ştiu de ce, însă vreo trei-patru tipi au trecut pe lângă noi şi l-au îmbrâncit pe prietenul meu. S-au rostit anumite vorbe, luptătorii de UFC nu au fost prea încântaţi de ele, aşa că i-au sărit la gât.

Firește, nu puteam să-l las să lupte de unul singur. Am sărit şi eu. Împreună, i-am bătut măr.

De data asta nu am urmat sfatul sergentului major Primo. De fapt, încă îl mai bumbăceam pe unul dintre luptători când au venit bodyguarzii să ne despartă. A intervenit poliţia şi m-a arestat. Am fost acuzat de ultraj. (Prietenul se furişase pe uşa din spate. Nu-i port pică; nu făcea decât să aplice cea de-a doua regulă a lui Primo.)

Am ieşit pe cauţiune a doua zi. Am pus un avocat să vină şi să cadă la înţelegere cu judecătoarea. Procurorul a acceptat să retragă acuzaţiile, însă, pentru a face totul legal, am fost nevoit să compar în faţa judecătoarei.

— Domnule Kyle, mi-a zis aceasta, pe tonul tărăgănat specific instanţelor. Doar pentru că sunteţi antrenat să ucideţi nu înseamnă că trebuie să demonstraţi asta în oraşul meu. Plecaţi şi să nu vă mai prind pe-aici!

Aşa am şi făcut.

Acel incident nefericit mi-a produs unele neplăceri acasă. Indiferent de locul în care mă aflam pe parcursul antrenamentelor, o sunam întotdeauna pe Taya înainte să mă culc. Cum însă îmi petrecusem noaptea în arest, nu am mai sunat acasă în acea noapte.

Aveam dreptul la un singur telefon, iar ea nu mă putea scoate de acolo, deci l-am folosit mai eficient.

Poate că nu ar fi fost o problemă atât de mare, numai că ar fi trebuit să ajung acasă pentru ziua de naştere a unuia din copii. Din cauza înfăţişărilor în instanţă, am fost silit să îmi prelungesc şederea în oraşul respectiv.

— Unde eşti? m-a întrebat Taya când am reuşit să o contactez.

— Am fost arestat.

— Bine, s-a răstit ea. Nu-mi pasă.

Nu pot spune că îi găsesc vreo vină pentru că s-a supărat. Nu a fost cel mai responsabil lucru pe care l-am făcut în viaţa mea. Momentul la care s-a produs doar a adâncit şi mai mult prăpastia dintre noi – relaţia noastră se ducea de râpă cu repeziciune.

Taya:

„Nu m-am îndrăgostit de un membru SEAL, la naiba! Ci de Chris.

Era grozav că făcea parte din Trupe, dar nu asta m-a făcut să îl iubesc.

Dacă aş fi ştiut la ce trebuia să mă aştept, aş mai fi zis. Însă nu ştii la ce să te aştepţi. Nimeni nu ştie. Nu în viaţa de zi cu zi. Şi nu toţi membrii SEAL leagă între ele mai multe ture pe front.

Odată cu trecerea timpului, serviciul lui a devenit tot mai important pentru el. Nu avea nevoie de mine ca să aibă o familie – îi avea pe băieţi.

Puţin câte puţin, am înţeles că nu eram cel mai important lucru din viaţa lui. Nu că nu mi-ar fi spus asta, dar nu credea cu adevărat”.

Nu sunt scandalagiu de felul meu, nici măcar nu sunt un bătăuş extraordinar de destoinic, dar am fost pus în unele situaţii în care nu am avut de ales. Prefer să mănânc bătaie decât să par fricos în faţa băieţilor mei.

Am mai avut şi alte confruntări cu luptători. Îmi place să cred că m-am descurcat onorabil.

Pe când serveam în primul meu pluton, întreaga Trupă SEAL a mers la Fort Irwin din San Bernardino, în deşertul Mojave. După şedinţele de antrenament, ne-am dus în oraş şi am găsit un bar acolo, pe nume Biblioteca.

Înăuntru, câţiva poliţişti şi pompieri dădeau o petrecere. Câteva femei au început să-şi îndrepte atenţia asupra băieţilor noştri. Când s-a întâmplat asta, pe localnici i-a cuprins gelozia, aşa că au pornit o încăierare.

Mare greşeală din partea lor! Noi cred că eram aproape o sută în acel băruleţ. O sută de membri SEAL nu sunt de ici, de colo şi am avut de împărţit o grămadă de pumni şi de picioare în acea zi. Apoi am ieşit afară şi am răsturnat vreo două maşini.

După care a apărut poliţia. Au arestat vreo douăzeci şi cinci dintre noi.

Probabil că aţi auzit de catargul căpitanului – atunci când comandantul ascultă ce ai făcut şi îţi acordă o pedeapsă extrajudiciară dacă el consideră că se impune. Pedepsele sunt specificate în legea militară şi pot varia de la o mustrare („nţ, nţ, să nu mai faci”) până la degradări şi chiar „detenţie corecţională”, ceea ce înseamnă exact ce credeţi voi că înseamnă.

Există audieri similare, cu consecinţe mult mai puţin grave, ţinute de alţi ofiţeri decât comandantul. În cazul nostru, noi am fost nevoiţi să ne prezentăm în faţa ofiţerului executiv (aghiotantul comandantului) şi să-l ascultăm în timp ce ne spunea într-un limbaj extrem de elocvent cât de terminaţi eram. Cu ocazia asta, ne-a enumerat toate acuzaţiile şi pagubele produse – nu mai ţin minte câţi oameni fuseseră răniţi şi la ce valoare se ridicau daunele materiale, însă ştiu că i-a luat ceva timp să le înşire pe toate. A încheiat spunându-ne ce ruşine îi era.

— Bine, rosti el în încheiere. Să nu se mai repete. Şi-acum dispăreţi de-aici!

Am plecat, muştruluiţi aspru, cu vorbele lui răsunându-ne în urechi… vreo cinci secunde sau aşa ceva.

Însă povestea nu se termină aici.

Tipii dintr-o altă unitate au auzit de mica noastră aventură şi au hotărât să meargă în barul cu pricina şi să vadă dacă se va repeta povestea.

S-a repetat.

Au ieşit învingători din încăierare, dar, din ce am înţeles eu, condiţiile au fost un pic mai dificile. Rezultatul nu a fost atât de disproporţionat.

La scurtă vreme după aceea, un alt grup de militari a trebuit să se antreneze în zona respectivă. Deja începuse o adevărată competiţie. Singura problemă era că oamenii din partea locului ştiau la ce să se aştepte şi s-au pregătit straşnic de data asta.

Şi-au mâncat o mamă de bătaie.

Din acel moment, trupelor SEAL nu li s-a mai permis accesul în oraşul respectiv.

Aţi putea crede că e greu să stârneşti o încăierare la beţie în Kuweit, de vreme ce acolo nu există baruri în care e permis consumul de alcool. Însă era un restaurant unde ne plăcea să mâncăm şi unde, deloc întâmplător, era uşor să strecori alcool.

Eram acolo într-o noapte, când am început să devenim tot mai zgomotoşi. Unii localnici au obiectat; s-a iscat o dispută care a degenerat într-o încăierare. Patru dintre noi, inclusiv eu, am fost reţinuţi.

Ceilalţi băieţi au venit şi au cerut poliţiei să ne elibereze.

— În niciun caz, au zis poliţiştii. Vor rămâne la închisoare şi vor fi judecaţi.

Şi-au susţinut cu tărie poziţia. Băieţii mei şi-au susţinut poziţia lor.

Dacă aţi ajuns cu lectura până aici, probabil că ştiţi deja că membrii SEAL pot fi foarte convingători. Kuweitienii le-au dat, până la urmă, dreptate şi ne-au eliberat.

Am fost arestat în Steamboat Springs, Colorado, deşi cred că în acel caz circumstanţele mi-au fost favorabile. Stăteam la bar când o chelneriţă a trecut cu o carafă cu bere. Un tip de la o masă din apropiere şi-a împins scaunul în spate şi a dat peste ea, fără să ştie că era acolo; ea a vărsat puţină bere pe el.

El s-a ridicat şi a pălmuit-o.

M-am dus şi i-am apărat onoarea în singurul fel în care ştiam. Asta a dus la arestarea mea. Mâncătorii ăştia de granola sunt foarte tari când e vorba să lovească femei.

Şi acuzaţiile acelea au fost retrase.

Şeriful din Ramadi

Ofensiva din Ramadi avea să fie considerată, în cele din urmă, o bornă importantă şi un moment de turnură în război, unul dintre evenimentele cruciale care a contribuit la ieşirea Irakului din haosul generalizat. Asta a făcut ca soldaţii de acolo să fie în centrul atenţiei. O parte din acea

atenţie s-a concentrat asupra Trupei noastre.

Sper că am fost destul de clar: nu cred că membrii SEAL ar trebui etalaţi în public. Nu avem nevoie de publicitate. Suntem profesionişti discreţi, până la ultimul; cu cât suntem mai discreţi, cu atât ne putem face treaba mai bine.

Din păcate, lumea în care trăim nu ne permite asta. Dacă ne-ar fi permis-o, nu aş fi simţit nevoia să scriu această carte.

Aş vrea să se consemneze opinia mea: meritul pentru Ramadi şi pentru restul Irakului ar trebui să fie acordat oamenilor din armată şi marină care au luptat acolo în egală măsură cu trupele SEAL. Într-adevăr, membrii SEAL au făcut treabă bună şi şi-au vărsat sângele. Dar, aşa cum le-am spus ofiţerilor şi soldaţilor din armată şi marină alături de care am luptat, nu suntem cu nimic mai presus faţă de acei oameni când vine vorba de curaj şi de merite.

*

Cum însă trăim în lumea modernă, pe oameni îi interesează să afle mai multe despre SEAL. După ce ne-am întors, cartierul general ne-a convocat pentru o informare în cadrul căreia să-i povestim unui celebru autor (şi fost membru SEAL) ce s-a întâmplat pe câmpul de luptă. Autorul de care vorbesc era Dick Couch.

Ciudat lucru însă, el a început nu prin a ne asculta, ci prin a ne vorbi.

De fapt, nici măcar nu ne-a vorbit, propriu-zis. Dl Couch a venit şi ne-a ţinut o predică despre cât de inadecvat ne comportam.

Îl respect foarte mult pe dl Couch pentru ce a făcut în Războiul din Vietnam, când a servit în cadrul Echipelor de Genistică Subacvatică şi al trupelor SEAL. Îl admir şi îl respect enorm pentru asta. Însă o parte dintre lucrurile pe care le-a spus în acea zi nu mi-a fost deloc pe plac.

S-a ridicat în faţa noastră şi a început să ne explice unde procedam greşit. Ne-a zis că ar trebui să îi atragem cu trup şi suflet de partea noastră în loc să îi omorâm.

— Membrii SEAL ar trebui să fie mai mult ca FS, a clamat el, referindu-se (probabil) la una dintre misiunile tradiţionale ale Forţelor Speciale – cea de instruire a populaţiilor indigene.

Din câte ştiam eu, şi ei cred că este indicat să tragi în oamenii care trag în tine, dar poate că asta-i irelevant.

Stăteam acolo şi mă înfuriam treptat. Şi camarazii mei simţeau acelaşi lucru, deşi îşi ţineau toţi gura. Într-un final, el a întrebat dacă aveam comentarii.

Am ridicat imediat mâna.

Am făcut câteva remarci acide despre ce credeam eu că am putea face acelei ţări, apoi am devenit serios.

— Ei au venit la masa de negocieri numai după ce am omorât suficienţi sălbatici acolo, i-am zis eu. Asta o fost cheia succesului.

S-ar putea să fi folosit şi alte sintagme „pitoreşti” când am discutat ceea ce se întâmpla cu adevărat acolo. Am avut un mic schimb de replici înainte ca şefii mei să-mi facă semn să ies din încăpere. M-am supus bucuros.

După aceea, comandantul meu şi sergentul major s-au înfuriat pe mine. Însă nu au putut face mare lucru, deoarece ştiau că aveam dreptate.

Dl Couch a vrut să mă intervieveze mai târziu. Eu eram reticent. Superiorii voiau să-i răspund la întrebări. Chiar şi plutonierul m-a pus să stau jos şi mi-a vorbit.

Aşa că am vorbit. Da, nu. Ăsta a fost interviul.

Stând strâmb şi judecând drept, din ce am auzit eu, cartea lui nu ne prezintă într-o lumină atât de proastă precum lăsase de înţeles discursul lui în faţa noastră. Poate că, până la urmă, camarazii mei din trupele SEAL au reuşit să-i schimbe cât de cât părerea.

Ştiţi cum am cucerit oraşul Ramadi?

Ne-am dus acolo şi am omorât toţi oamenii răi pe care i-am găsit.

Când am început, irakienii cumsecade (sau potenţial cumsecade) nu se temeau de Statele Unite, ci de terorişti. Americanii ziceau: „Noi vom face ca lucrurile să meargă

mai bine pentru voi”.

Teroriştii replicau: „Noi vă vom tăia capul”.

De cine v-aţi teme voi? Pe cine aţi asculta?

Când am intrat în Ramadi, le-am spus teroriştilor: „Vă vom tăia *noi* capul. Vom face tot ce-i necesar ca să vă eliminăm”.

Nu numai că le-am captat atenţia teroriştilor – am captat atenţia *tuturor.* Le-am arătat că *noi* eram cei cu care nu trebuia să se pună nimeni.

Atunci s-a produs aşa-zisa Mare Deşteptare. Nu cu linguşeli faţă de irakieni, ci cu burduşeli.

Conducătorii tribali au văzut că eram puşi pe treabă şi au înţeles că ar fi cazul să-şi bage minţile în cap, să colaboreze şi să nu-i mai adăpostească pe insurgenţi. Forţa a stat în spatele acelei bătălii. I-am omorât pe băieţii răi şi i-am adus pe lideri la masa tratativelor.

Aşa funcţionează lumea.

Operaţia la genunchi

Prima rană la genunchi am căpătat-o în Fallujah, când s-a prăbuşit peretele peste mine. Injecţiile cu cortizon m-au ajutat o vreme, dar durerea revenea, tot mai intensă. Doctorii mi-au zis că trebuia să mă operez la ambele picioare, însă, dacă făceam asta, ar fi însemnat să îmi iau concediu şi să ratez războiul.

Aşa că am ales să tot amân operaţia. Am intrat într-o rutină – mă duceam la doctor, îmi făcea injecţie, mă întorceam la treabă. Intervalele dintre injecţii au început să se scurteze tot mai mult. Am ajuns să le fac din două în două luni, apoi lunar.

Am trecut şi de Ramadi, însă la limită. Genunchii au început să îmi înţepenească şi îmi era tot mai greu să cobor treptele. Nu am mai avut de ales, astfel încât, la scurt timp după ce-am ajuns acasă în 2007, am suferit intervenţia chirurgicală.

Chirurgii mi-au tăiat tendoanele ca să mai slăbească presiunea şi rotulele să revină astfel la locul lor. Au fost

nevoiţi să-mi prelucreze rotulele, deoarece mi se fisuraseră. Mi-au injectat cartilaj sintetic şi mi-au prelucrat meniscul. Tot atunci mi-au reparat un ligament încrucişat anterior.

Eram ca o maşină de curse, fiind reparat pe loc.

După ce au terminat, m-au trimis la Jason, un fizioterapeut specializat în lucrul cu membrii SEAL. Tipul fusese antrenor la Pittsburgh Pirates. După 11 septembrie 2001, hotărâse să îşi dedice viaţa slujirii patriei. A ales să facă asta lucrând cu militari. A acceptat o reducere drastică a veniturilor ca să ne ajute să ne punem pe picioare.

Nu ştiam toate astea în prima zi în care ne-am întâlnit. Tot ce voiam să aud era cât avea să dureze perioada de convalescenţă.

Jason mi-a aruncat o privire gânditoare.

— După o operaţie de acest gen, civilii au nevoie de un an ca să-şi revină, mi-a spus el, într-un final. Jucătorii de fotbal lipsesc de pe teren vreo opt luni. Membrii SEAL... e greu de precizat. Vouă nu vă place deloc să staţi deoparte şi vă veţi forţa să reveniţi mai repede.

În cele din urmă, mi-a prognozat o refacere de şase luni. Cred că nu am avut nevoie decât de cinci. Dar am crezut că voi muri pe parcurs.

Jason m-a introdus într-un aparat care urma să-mi întindă genunchiul. În fiecare zi trebuia să văd cât de mult puteam să-l îndoi. Asudam abundent în timp ce aparatul îmi îndoia genunchiul. Într-un sfârşit, am ajuns la nouăzeci de grade.

— Remarcabil! a exclamat el. Acum îndoaie-l şi mai mult.

— Mai mult?

— *Mai mult!*

Mai avea un aparat care îmi transmitea şocuri în muşchi prin electrozi. În funcţie de muşchiul stimulat, trebuia să îmi întind piciorul şi să îmi îndoi degetele în sus şi în jos. Nu pare mare lucru, dar, cu siguranţă, este o formă de tortură ce ar trebui interzisă prin Convenţia de la Geneva, chiar şi în cazul membrilor SEAL.

Evident, Jason creştea întruna voltajul.

Însă cea mai cumplită parte era şi cea mai simplă: exerciţiile fizice. Trebuia să fac tot mai multe. Îmi amintesc că am sunat-o de multe ori pe Taya, spunându-i că până la sfârşitul zilei voi vomita, asta dacă nu voi muri de-a dreptul. Părea să mă compătimească, însă, privind lucrurile în retrospectivă, ea şi Jason ar fi putut fi în cârdăşie.

A existat o perioadă în care Jason m-a pus să fac extrem de multe exerciţii abdominale şi alte chestii la muşchii esenţiali.

— Ştii că am făcut operaţie la *genunchi,* nu? am rostit eu exasperat într-o zi, când am crezut că am ajuns la capătul puterilor.

El s-a mulţumit să râdă. Mi-a dat o explicaţie ştiinţifică despre felul în care corpul depinde de muşchii esenţiali, însă eu cred că, pur şi simplu, îi plăcea să mă iniţieze. Jur că auzeam şfichiuitul biciului ori de câte ori începeam să o las mai moale.

Eram ferm convins că nu am fost niciodată în formă mai bună de la absolvirea cursului BUD/S. După cinci luni cu el însă, eram şi mai şi. Nu numai că aveam genunchii în regulă, dar şi restul corpului era în formă maximă. Când m-am întors la pluton, toată lumea m-a întrebat dacă luasem cumva steroizi.

Vremuri grele

Trăsesem de mine cât putusem de mult înainte să fac operaţia. Însă în acele zile se deteriora ceva mult mai important decât genunchii mei: căsnicia.

Era cea mai dificilă perioadă dintre toate. Existau foarte multe resentimente de ambele părţi. În mod ironic, nu ne certam prea mult, dar tensiunea plutea mereu în aer. Fiecare din noi depunea suficient efort cât să poată spune că încerca – insinuând astfel că partenerul nu o făcea.

După ani de zile petrecuţi în zone de război, departe de soţia mea, cred că într-un fel uitasem ce înseamnă să iubeşti – responsabilităţile ce derivă din asta, cum ar fi să asculţi cu adevărat şi să-ţi împărtăşeşti gândurile. Acea

uitare făcea să-mi fie mai uşor să o îndepărtez de mine. Chiar în acea perioadă, o fostă iubită de-a mea a reluat legătura cu mine. A sunat prima oară pe telefonul fix, iar Taya mi-a transmis mesajul, presupunând că eram genul de tip care ar putea călca strâmb.

La început am râs, însă, până la urmă, am cedat în faţa curiozităţii. În scurt timp vorbeam cu fosta mea iubită în mod regulat.

Taya şi-a dat seama că se întâmpla ceva. Într-o noapte am venit acasă, iar ea m-a pus să stau jos şi mi-a zis totul în faţă, foarte calm, foarte raţional – mă rog, cât se poate de raţional într-o asemenea situaţie.

— Trebuie să ne putem încrede unul în celălalt, mi-a spus ea la un moment dat. Şi, la cum merg lucrurile, nu cred că asta va mai fi posibil.

Am avut o discuţie lungă şi sinceră. Cred că am plâns amândoi. Ştiu sigur că eu, unul, am plâns. Îmi iubeam soţia. Nu voiam să mă despart de ea. Nu mă interesa să divorţez.

Ştiu: sună al naibii de siropos. Un SEAL vorbind de iubire?

Aş prefera să fiu sugrumat de o sută de ori decât să fac asta în public, cu atât mai puţin în aceste rânduri, în faţa întregii lumi.

Dar aşa s-a întâmplat. Dacă tot sunt sincer, atunci măcar să fiu sincer până la capăt.

Am stabilit câteva reguli pe care să le respectăm. Şi am căzut de acord să apelăm la consiliere matrimonială.

Taya:

„Lucrurile au ajuns la punctul în care simţeam că priveam într-un hău fără fund. Nu mai erau doar certuri din cauza copiilor. Pur şi simplu, nu mai relaţionam unul cu celălalt. Vedeam cum gândurile îi fugeau de la căsnicia noastră, de la noi.

Îmi amintesc că vorbeam cu o prietenă care trecuse printr-o grămadă de necazuri. Mi-am descărcat sufletul în

faţa ei.

Ea mi-a zis: «Uite ce trebuie să faci: să dai cărţile pe faţă. Să îi spui că îl iubeşti şi că îl vrei lângă tine, dar, dacă vrea să plece, e liber să o facă».

I-am urmat sfatul. A fost o discuţie cumplit de grea.

Însă ştiam câteva lucruri în adâncul sufletului. În primul rând, ştiam că îl iubeam pe Chris. Apoi – asta era foarte important pentru mine – ştiam că era un tată bun. Îl văzusem cu fiul nostru şi cu fiica noastră. Avea un simţ puternic al disciplinei şi al respectului, însă se şi distra atât de mult cu copiii, încât după ce se jucau, îi durea burta de râs. Aceste două lucruri m-au convins cu adevărat că trebuia să fac tot posibilul ca relaţia noastră să continue.

Nici eu nu fusesem soţia ideală. Da, îl iubeam sincer, dar câteodată puteam fi a dracu'. Îl îndepărtasem de mine.

Aşa că trebuia să ne dorim amândoi salvarea căsniciei şi să ne unim eforturile pentru a o face să funcţioneze".

Aş vrea să pot afirma că situaţia s-a ameliorat instantaneu din acel moment. Însă lucrurile nu stau niciodată aşa în viaţa reală. Am discutat mai mult, într-adevăr. Am început să mă concentrez mai mult asupra căsniciei – în special asupra responsibilităţilor mele faţă de familie.

Una dintre problemele pe care nu am rezolvat-o definitiv a fost cea a carierei mele şi cum avea aceasta să influenţeze planurile pe termen lung ale familiei noastre. Următoarea tură în care puteam pleca avea să înceapă peste aproximativ doi ani; începuserăm deja să discutăm chestiunea.

Taya mi-a spus foarte clar că familia avea nevoie de un tată. Fiul meu creştea nemaipomenit de repede. Băieţii au nevoie de o figură masculină puternică în viaţa lor; nu puteam să o contrazic aici.

Însă simţeam că aveam o datorie şi faţă de ţara mea. Fusesem antrenat să ucid; mă pricepeam foarte bine la asta. Simţeam că trebuia să îmi protejez camarazii şi compatrioţii.

Şi îmi plăcea să o fac. Foarte mult, chiar.

Dar...

Am cântărit argumentele pro şi contra. Era o decizie foarte grea.

Incredibil de grea.

În cele din urmă, am hotărât că ea avea dreptate: puteau şi alţii să apere ţara, însă nu era nimeni altcineva care să-mi poată lua locul în familie. Iar eu îmi făcusem datoria faţă de ţară.

I-am zis că nu voi mai pleca la începutul următoarei ture.

Încă mă mai întreb dacă am luat decizia corectă. Aşa cum văd eu lucrurile, câtă vreme sunt apt din punct de vedere fizic şi există un război pe undeva, ţara are nevoie de mine. De ce să trimit pe altcineva în locul meu? O parte din mine simţea că mă purtam ca un laş.

Serviciul în cadrul trupelor SEAL înseamnă să serveşti un ţel înalt. Civil fiind, nu îmi serveam decât propriul interes. Pentru mine, SEAL nu mai era de mult o profesie, ci un mod de viaţă.

A patra tură

Dacă lucrurile ar fi mers conform procedurilor „normale”, aş fi primit o pauză lungă şi o perioadă mai mare de timp petrecut în ţară după cea de-a doua tură. Însă, din diverse motive, nu s-a întâmplat aşa.

Cei din Trupe au promis că voi avea o pauză după această tură. Însă nici asta nu s-a adeverit. Nu eram deloc încântat. De fapt, chiar îmi pierdeam cumpătul când vorbeam despre asta. Şi nu o dată.

Îmi place războiul şi îmi place să-mi fac treaba, dar mă enerva faptul că marina nu îşi ţinea promisiunea. Dat fiind stresul de acasă, o sarcină care să mă ţină aproape de familie ar fi fost extrem de bine-venită la acel moment. Însă mi s-a spus că necesităţile marinei erau pe primul plan. Corect sau incorect, aşa stăteau lucrurile.

Tensiunea mea arterială era încă ridicată.

Medicii o puneau pe seama cafelei şi a tutunului mestecat. În opinia lor, tensiunea mea arterială era atât de ridicată, încât ai fi zis că băusem zece cafele chiar înainte de analize. E adevărat că beam cafea, dar în niciun caz în asemenea cantităţi. M-au sfătuit cât se poate despre serios să reduc consumul şi să nu mai mestec tutun.

Sigur că nu m-am contrat cu ei. Nu voiam să fiu dat afară din trupele SEAL sau să o apuc pe un drum ce s-ar fi sfârşit printr-o lăsare la vatră din considerente medicale. Unii ar putea să se întrebe de ce nu am făcut-o; pur şi simplu, mi se părea o laşitate. Nu aş fi putut trăi cu asta.

În cele din urmă, am fost declarat apt din punct de vedere fizic şi pregătit pentru o nouă tură. Încă îmi plăcea războiul.

Plutonul Delta

De obicei, când te întorci acasă, câţiva tipi ies din pluton prin rotaţie. Ofiţerii se schimbă în mod normal. De multe ori plutonierul pleacă, aghiotantul subofiţerului şef îi ia locul şi altcineva devine aghiotant. Însă, cu excepţia acestor mutări, grupul rămâne destul de sudat.

În cazul nostru, majoritatea celor din pluton lupta de mulţi ani împreună.

Până în acele zile.

Încercând să disipeze experienţa în cadrul Trupelor, cartierul general a decis să spargă Plutonul Charlie/Cadillac şi să ne împrăştie. Am fost repartizat la Delta şi numit aghiotant al subofiţerului şef. Lucram direct cu noul meu plutonier, care îmi fusese şi instructor la cursul BUD/S.

Am stabilit componenţa trupei, trasând sarcini şi trimiţând diverse persoane la şcoală. De vreme ce eram aghiotant, nu numai că aveam o grămadă de tâmpenii administrative pe cap, dar nici nu mai puteam lupta în avangardă.

Asta m-a durut.

Am tras linia când s-a pus problema să mi se ia puşca

mea cu lunetă. Oricum, eram tot lunetist, indiferent ce altceva mai făceam în pluton.

În afară de găsirea unui înlocuitor adecvat în avangardă, una dintre cele mai grele decizii de personal pe care am fost nevoit s-o iau a fost alegerea unui spărgător. Spărgătorul este persoana care, printre altele, se ocupă de explozibili, punându-i şi aruncându-i în aer (la nevoie) în cadrul acţiunilor directe. După ce plutonul pătrunde în clădire, spărgătorul este cel care preia controlul. Deci grupul este în mâinile lui, practic.

Mai sunt şi alte sarcini şi şcoli importante pe care nu le-am pomenit până acum, dar care merită atenţie. Printre ele se numără JTAC (tipul care cere sprijin aerian). Este o poziţie râvnită în cadrul Trupelor. În primul rând, este o treabă destul de distractivă: vezi cum sunt aruncate în aer tot felul de lucruri. În al doilea rând, eşti chemat adeseori în misiuni speciale, deci ai parte de multă acţiune.

Comunicaţiile şi orientarea sunt mult mai jos pe listă pentru majoritatea membrilor SEAL. Însă sunt sarcini necesare. Cea mai teribilă şcoală unde poţi trimite pe cineva este cea de informaţii. Oamenii o detestă. Ei se înrolează în trupele SEAL ca să dărâme uşi cu piciorul, nu ca să culeagă informaţii. Dar fiecare are rolul lui.

Bineînţeles, mai sunt şi unii cărora le place să sară din avioane şi să înoate cu rechinii.

Ce nesănătoşi!

Dispersarea experienţei poate că ajuta Trupele în general, dar ca aghiotant al subofiţerului şef, mă interesa să-i aduc în Delta pe cei mai buni tipi.

Sergentul major însărcinat cu repartizările de personal întocmise un tabel organizaţional pe care îl montase pe un panou magnetic mare. Într-o după-amiază, în timp ce era plecat, m-am furişat în biroul lui şi am rearanjat puţin lucrurile. Ca atare, toţi cei care contau în Charlie erau repartizaţi în Delta.

Modificările mele au fost cam drastice şi, îndată ce s-a

întors sergentul major, au început să-mi ţiuie urechile şi mai tare decât în mod normal.

— Să nu te mai prind că intri *vreodată* în biroul meu când nu sunt aici! mi-a zis el când m-am prezentat la ordine. Să nu te mai atingi de panoul meu. *Niciodată!*

Ei bine, adevărul este că m-am întors.

Ştiam că ar fi observat orice modificare drastică, aşa că am făcut un singur schimb şi l-am plasat pe Dauber în plutonul meu. Aveam nevoie de un lunetist şi infirmier bun. Sergentul major nu a părut să bage de seamă sau măcar nu a anulat schimbarea.

Aveam răspunsul pregătit în cazul în care aş fi fost prins: „Am făcut-o pentru binele marinei”.

Sau măcar al Plutonului Delta.

Aflat încă în convalescenţă după operaţia de la genunchi, nu am putut participa activ la multe dintre antrenamentele plutonului în primele luni. Însă eram la curent cu evoluţia băieţilor, urmărindu-i ori de câte ori mi se ivea ocazia. Dădeam târcoale pe la şedinţele de război pe uscat, observându-i în special pe tipii noi. Voiam să ştiu cu cine plecam la război.

De-abia îmi revenisem, când am fost implicat în vreo două încăierări, cea din Tennessee pe care am pomenit-o mai devreme, în urma căreia am fost arestat, şi una pe lângă Fort Campbell, unde, aşa cum zicea fiul meu, „un tip a hotărât să-şi spargă faţa în pumnul lui tati”.

„Tipul” ăla mi-a rupt şi mie mâna.

Plutonierul era livid de furie.

— Ai făcut operaţie la genunchi, ţi-ai revenit, ai fost arestat şi acum îţi rupi mâna. Ce dracu’ ai?

S-ar putea să-mi fi zis şi alte chestii. Şi s-ar putea să se fi întins destul de mult.

Privind în retrospectivă, chiar părea să fiu implicat în multe încăierări în această perioadă de antrenament. Nu era vina mea (în mintea mea, cel puţin) – în acest ultim caz, tocmai plecam din bar când iubita idiotului a încercat să se

ia la harţă cu prietenul meu, tot membru SEAL. Pe cât de ridicol sună asta pe hârtie, pe atât de ridicol a fost şi în realitate.

Dar, puse cap la cap, toate bătăile astea formau un tipar neplăcut. Poate chiar un curs periculos. Din păcate însă, nu am conştientizat asta la momentul respectiv.

Pocnit

Există şi un epilog la povestea cu „tipul” şi mâna mea ruptă.

Incidentul s-a petrecut când ne antrenam într-un oraş de-al armatei. Mi-am dat seama de cum l-am pocnit că mi-am rupt mâna, însă nici prin cap nu-mi trecea să mă duc la spitalul bazei militare; dacă făceam asta, ei ar fi înţeles că eram (a) beat şi (b) bătăuş, iar Poliţia Militară ar fi profitat imediat de ocazie. Nu există nimic mai plăcut pe lume pentru cei de la Poliţia Militară decât arestarea unui SEAL.

Aşa că am aşteptat până a doua zi. Treaz, m-am dus la spital şi am declarat că mi-am rupt mâna lovind cu pumnul în armă ca să desprind o uşă din balamale. (Ceea ce este posibil, în mod teoretic, deşi foarte puţin probabil.)

În timp ce primeam îngrijiri medicale, am văzut un puşti în spital cu falca prinsă în copci.

Imediat după aceea, nişte tipi de la Poliţia Militară au venit şi m-au luat la întrebări.

— Puştiul ăsta susţine că tu i-ai rupt falca, a zis unul dintre ei.

— Cum dracu’?! am exclamat eu, dându-mi ochii peste cap. Doar ce am ajuns aici de la un exerciţiu de antrenament. Mi-am rupt mâna. Întrebaţi-i pe cei de la FS; ne antrenăm împreună cu ei.

Deloc întâmplător, toţi bodyguarzii din barul în care fusesem erau membri în Forţele Speciale ale Armatei; cu siguranţă, mi-ar fi susţinut povestea dacă se ajungea la asta.

Dar nu a mai fost cazul.

— Ne gândeam noi, au opinat cei de la Poliţia Militară,

clătinând din cap.

Apoi s-au dus înapoi la soldatul ăla idiot şi au început să-l beştelească pentru că îi minţise şi-i făcuse să-şi piardă vremea de pomană.

Să-i fie învăţătură de minte să se mai vâre în bătăi pornite de iubita lui.

M-am întors în Vest cu osul rupt. Băieţii m-au luat peste picior, râzând de genele mele slabe. Însă accidentarea nu era deloc amuzantă pentru mine, deoarece medicii nu cădeau de acord dacă ar trebui să mă opereze sau nu. Aveam degetul băgat în mână, mai mult decât ar fi fost cazul.

În San Diego, unul dintre medici s-a uitat la el şi a hotărât că l-ar putea vindeca trăgându-l şi reaşezându-l la locul lui.

I-am zis să încerce.

— Vrei un calmant? m-a întrebat el.

— Nu, am răspuns eu.

Mai trecusem prin aceeaşi chestie într-un spital din Est de-al armatei şi nu duruse atât de tare. Poate că medicii din marină trag mai tare. Oricum, nu-mi mai amintesc decât că m-am trezit pe o masă din sala unde se pune gipsul. Leşinasem şi mă scăpasem pe mine din cauza durerii.

Măcar am scăpat de operaţie.

De atunci mi-am schimbat stilul de luptă ca să îmi protejez mâna slăbită.

Gata de plecare

Am fost nevoit să port gips câteva săptămâni, dar mi-am revenit treptat. Ritmul a crescut pe măsură ce se apropia momentul plecării. Singura problemă: eram repartizaţi într-o provincie din vestul Irakului. Din ce auzisem eu, nu se întâmpla mai nimic acolo. Am încercat să obţinem un transfer în Afganistan, însă comandantul regional nu ni l-a aprobat.

Nu ne-a convenit deloc treaba asta, mai ales mie. Dacă tot mă duceam din nou la război, voiam să fiu în focul

acţiunii, nu să-mi pierd timpul aiurea prin deşert. Când eşti SEAL, nu vrei să stai degeaba, cu mâinile-n sân; vrei să ai parte de acţiune.

Totuşi, mă bucuram că mă întorceam pe front. Fusesem epuizat când ajunsesem acasă, complet copleşit şi secat din punct de vedere emoţional. Însă în acele zile îmi încărcasem bateriile şi eram gata de plecare.

Dornic să mai omor nişte băieţi răi.

13

MORTALITATE

Orbit

Parcă lătrau toţi câinii din Sadr City.

Am scrutat încordat prin binoclul cu infraroşu în timp ce ne croiam drum pe una dintre cele mai nenorocite străzi din Sadr City. Am trecut pe lângă un şir de blocuri. Mă rog, blocuri ar fi putut fi într-un oraş normal. Acolo nu erau altceva decât nişte magherniţe infestate cu şobolani. Era trecut de miezul nopţii, pe la începutul lunii aprilie 2008, şi, împotriva tuturor evidenţelor, urmând ordine directe, intram în centrul unui bârlog de insurgenţi.

La fel ca multe dintre celelalte clădiri maronii de pe stradă, casa spre care ne îndreptam avea un grilaj metalic în faţa uşii. Chiar atunci, cineva a apărut din spatele grilajului şi a zis ceva în arabă.

Translatorul nostru a trecut în faţă şi i-a cerut să deschidă.

Omul dinăuntru a spus că nu avea cheie.

Un SEAL i-a zis să o aducă. Omul a dispărut, fugind pe nişte scări la etaj.

Rahat!

— Haideţi! am răcnit eu. Spargeţi naibii grilajul ăla!

Am dat buzna înăuntru şi am început să verificăm casa. Cele două nivele inferioare erau pustii.

Am urcat în fugă scările până la etajul al doilea şi am ajuns în pragul unei camere cu vedere la stradă, rezemându-mă de perete în timp ce oamenii mei se pregăteau să mă urmeze. Când am dat să fac primul pas, întreaga cameră a sărit în aer.

Prin nu ştiu ce minune, nu am păţit nimic, deşi am simţit în plin suflul exploziei.

— Cine dracu’ a aruncat grenada? am zbierat eu.

Nimeni. Nici în încăpere nu era nimeni. Cineva trăsese cu

un lansator de rachete în casă.

Apoi a început tirul de împuşcături. Ne-am regrupat. Era clar că irakianul care fusese înăuntru scăpase şi-i avertizase pe insurgenţii din apropiere. Mai rău era că pereţii casei erau destul de firavi, neputând rezista în faţa grenadelor trase în noi. Dacă rămâneam acolo, urma să fim prăjiţi.

— Ieşiţi din casă! *Acum!*

Ultimul soldat tocmai ieşea din clădire când strada s-a cutremurat cu o forţă imensă: insurgenţii detonaseră un IED puţin mai încolo. Suflul a fost atât de puternic, încât ne-a doborât. Cu urechile ţiuind, am fugit spre o clădire din apropiere. Însă chiar când ne pregăteam să intrăm, s-a dezlănţuit iadul. A început să se tragă în noi din toate direcţiile, inclusiv de deasupra.

Un glonţ mi s-a înfipt în cască. Noaptea s-a înnegrit. Am fost orbit.

Era prima mea noapte în Sadr City şi se părea că va fi ultima mea noapte pe această lume.

În vest

Până în acel moment, cea de-a patra mea tură în Irak se derulase fără incidente.

Plutonul Delta sosise cam cu o lună înainte, călătorind până la al-Qa'im, în vestul Irakului, în apropierea graniţei siriene. Misiunea noastră ar fi trebuit să includă patrule de distanţă în deşert, dar noi ne-am petrecut timpul clădind o tabără de bază cu ajutorul câtorva Seabees. Nu numai că nu aveam parte de acţiune, însă puşcaşii marini care deţineau baza se pregăteau să o închidă, ceea ce însemna că trebuia să ne mutăm la scurt timp după ce o ridicam. Habar n-am care era logica.

Moralul ne-a căzut la pământ când plutonierul şi-a riscat viaţa într-o dimineaţă – şi prin asta vreau să spun că a intrat în camera mea şi m-a trezit.

— Ce dracu'? am urlat eu, sărind din loc.

— Linişteşte-te, mi-a zis plutonierul. Trebuie să te îmbraci şi să vii cu mine.

— Tocmai m-am culcat.

— O să vrei să vii cu mine. La Bagdad se formează o echipă operativă.

O echipă operativă? Aşa mai vii de-acasă!

Era o scenă desprinsă parcă din filmul *Ziua cârtiţei,* dar într-un sens bun. Ultima oară când mi se întâmplase asta eram în Bagdad şi mă îndreptam spre vest. În zilele acelea din 2008 eram în vest şi mă duceam în est.

De ce anume? Nu ştiam exact.

Conform spuselor plutonierului, fusesem ales pentru unitate întrucât eram calificat să fiu aghiotant şi în special fiindcă eram lunetist. Aduceau lunetişti din toată ţara pentru această operaţiune, deşi nu ofereau niciun detaliu cu privire la ceea ce se punea la cale. Nici măcar nu ştia dacă urma să fiu trimis în mediul rural sau în cel urban.

„Rahat, cred că mergem în Iran”, m-am gândit eu.

*

Era un secret pe care îl ştia toată lumea faptul că iranienii îi înarmau şi îi instruiau pe insurgenţi, iar în unele cazuri atacau trupele occidentale chiar ei. Se zvonea că se constituia o trupă care să stopeze infiltrările de la graniţă.

Am fost trimis cu un convoi la al-Asad, marea bază aeriană din provincia al-Anbar, unde se afla cartierul nostru general. Acolo am aflat că nu mă duceam la graniţă, ci într-un loc mult mai rău: Sadr City.

Aflat la periferia Bagdadului, Sadr City devenise un adevărat cuib de viespi faţă de perioada în care fusesem eu acolo, împreună cu trupele GROM, cu câţiva ani în urmă. În oraş locuiau două milioane de şiiţi. Înverşunatul lider politic islamist şi antiamerican Muqtada al-Sadr (oraşul fusese botezat după numele tatălui său) îşi formase treptat miliţiile, Armata Mahdi (cunoscută în arabă ca *Jaish al-Mahdi).* Mai erau şi alţi insurgenţi care operau în acea regiune, dar Armata Mahdi era de departe cea mai mare şi cea mai puternică grupare.

Sprijiniţi pe ascuns de Iran, insurgenţii se înarmaseră şi

începuseră să lanseze mortiere şi rachete în Zona Verde din Bagdad. Locul era un veritabil cuib de năpârci. La fel ca în Fallujah şi Ramadi, existau diferite clici şi diverse nivele de expertiză printre insurgenţi. Oamenii de aici erau în majoritate şiiţi, în timp ce precedentele mele bătălii din Irak fuseseră purtate împotriva sunniţilor. Însă, dincolo de acest aspect, era un loc infect cât se poate de familiar.

Nu mă deranja deloc asta.

*

Au scos lunetişti şi JTAC, alături de câţiva ofiţeri şi plutonieri, din Trupele 3 şi 8 ca să creeze o echipă operativă specială. Eram aproape treizeci în total. Se poate spune că eram ca o echipă de vedete, reunindu-i pe cei mai buni dintre cei mai buni. Era foarte bogată în lunetişti, deoarece ideea era să implementăm şi altundeva unele dintre tacticile folosite în Fallujah, în Ramadi.

Oamenii de acolo erau unul şi unul, dar, cum proveneam din unităţi diferite, am fost nevoiţi să petrecem o bucată de vreme ca să ne obişnuim unii cu alţii. Micile discrepanţe de operare dintre echipele de pe Coasta de Est şi de pe cea de Vest puteau reprezenta o problemă majoră într-un schimb de focuri. În plus, trebuia să luăm o grămadă de decizii de personal, alegând oamenii din avangardă şi aşa mai departe.

Armata hotărâse să creeze o zonă-tampon pentru a-i împinge pe insurgenţi suficient de departe încât rachetele lor să nu atingă Zona Verde. Una dintre cheile reuşitei consta în ridicarea unui zid în Sadr City – practic, un gard imens din ciment numit „T-wall”, care urma să străbată o arteră principală până pe la un sfert din mahala. Treaba noastră era să-i apărăm pe tipii care construiau zidul – şi să eliminăm cât mai mulţi băieţi răi pe parcurs.

Băieţii care ridicau zidul aveau o sarcină extrem de periculoasă. O macara lua o secţiune din beton de pe o platformă şi o aşeza la locul ei. Când aceasta era lăsată jos, un soldat se căţăra pe ea şi desprindea cârligul macaralei.

Făcea asta sub tirul inamic, în general. Şi nu doar împuşcături trase la nimereală – insurgenţii foloseau toate armele de care dispuneau, de la AK-uri la lansatoare de rachete. Tipii ăia din armată aveau tupeu, nu glumă.

*

O unitate de la Forţele Speciale operase deja în Sadr City, aşa că ne-a oferit câteva ponturi şi informaţii. Am avut nevoie cam de o săptămână ca să ne lămurim cum stăteau lucrurile şi cum puteam să le punem pielea pe băţ ticăloşilor. După ce am stabilit toate detaliile, am fost duşi într-un avanpost de-al armatei.

În acel moment ni s-a spus că vom patrula pe jos prin Sadr City, pe timp de noapte. Câţiva dintre noi au spus că asta nu avea nicio noimă – locul colcăia cu oameni care voiau să ne omoare şi, dacă intram acolo pe jos, am fi fost ţinte uşoare.

Însă cineva a considerat că ar fi mai inteligent să pătrundem acolo în toiul nopţii. „Furişaţi-vă, ne-au zis ei, şi nu vor fi probleme.”

Aşa că ne-am conformat.

Împuşcat în spate

S-au înşelat.

Iată-mă în acele momente, împuşcat în cap şi orbit. Sângele îmi şiroia pe faţă. Mi-am pipăit scalpul. Am fost surprins – nu numai că încă aveam capul acolo, dar acesta era intact. Însă eu ştiam că am fost împuşcat.

Nu ştiu cum, dar am înţeles ce se întâmplase: casca mea, pe care nu mi-o legasem strâns, fusese împinsă în jos. Am tras puţin de ea. Deodată mi-am recăpătat vederea. Un glonţ mă nimerise în cască, însă printr-un noroc incredibil ricoşase din binoclul meu cu infraroşii, împingând casca în spate, fără însă a mă răni. Când am tras de ea, lentilele au ajuns din nou în faţa ochilor şi astfel mi-am recăpătat vederea. Nu fusesem orbit, dar în confuzia creată nu îmi dădusem seama ce se întâmpla.

Peste câteva secunde am primit un cartuş de calibru mare în spate. Glonţul m-a trântit la pământ. Din fericire, s-a oprit în vesta antiglonţ.

Totuşi, m-a năucit. Între timp eram înconjuraţi. Am început să ne strigăm unul pe altul şi să organizăm retragerea spre o piaţă pe lângă care trecuserăm la venire. Şi în acelaşi timp să tragem şi să ne mişcăm coordonat.

Deja zona din jurul nostru semăna teribil de mult cu cele mai crunte scene din *Black Hawk Down.* Se părea că toţi insurgenţii, poate chiar toţi locuitorii voiau să pună mâna pe idioţii de americani care pătrunseseră ca proştii în Sadr City.

Nu am putut intra în clădirea spre care ne-am retras. Chemaserăm deja forţa de reacţie rapidă, numele mai simandicos al cavaleriei grele, practic. Aveam nevoie de sprijin şi de extragere – „AJUTOR” cu majuscule.

Armata a trimis un grup de Strykere, transportoare blindate de trupe, care trăgeau cu tot ce aveau la dispoziţie. Erau ţinte berechet – peste o sută de insurgenţi, înşiraţi pe acoperişurile de pe străzile din jur, încercând să ne vină de hac. Când au văzut Strykerele, şi-au schimbat ţinta, încercând să elimine transportoarele masive de trupe ale armatei. Însă şi-au găsit naşul. A început să semene totul cu un joc video – oamenii cădeau de pe acoperişuri.

— Mulţumescu-Ţi, Doamne! am exclamat eu când vehiculele au ajuns la clădirea noastră.

Jur că am auzit un corn de cavalerie sunând undeva pe fundal.

Rampele s-au coborât şi noi ne-am refugiat înăuntru.

— Ai văzut câţi nenorociţi erau pe sus? a întrebat unul din membrii echipajului, când vehiculul a demarat în trombă spre bază.

— Nu, am răspuns eu. Eram prea ocupat să trag.

— Erau peste tot! a replicat puştiul entuziasmat. Trăgeam la nimereală şi tot cădeau ca snopii. Am crezut că v-au venit de hac.

Şi noi crezuserăm acelaşi lucru.

*

Noaptea aia m-a speriat cumplit. Atunci am conştientizat că nu eram supraom. Că puteam muri.

Mai existaseră şi înainte momente în care mă gândeam: „O să mor”.

Însă nu muream. Gândurile acelea veneau şi treceau. Se evaporau.

După o vreme, am început să mă gândesc că nu mă puteau omorî. Mai exact, nu ne puteau omorî. Eram toţi de neînvins.

„Am un înger păzitor şi sunt membru SEAL, şi sunt norocos, şi oricare ar fi motivul, *nu pot muri.”*

Şi-apoi, deodată, în interval de două minute am fost împuşcat de două ori.

„La dracu’! Mi-a sunat ceasul!”

Construind zidul

Eram fericiţi şi recunoscători că fuseserăm salvaţi. Însă ne simţeam şi ca ultimii proşti.

Nu puteam să ne furişăm în Sadr City, iar comandanţii noştri ar fi trebuit să ştie asta de la bun început. Băieţii răi oricum ştiau că ne aflam acolo. Deci s-a impus să pornim de la premisa asta şi să ne descurcăm cum puteam.

La două zile după ce fuseserăm alungaţi cu coada între picioare din oraş, ne-am întors, de data asta în Strykere. Am ocupat un loc cunoscut ca fabrica de banane. Era o clădire cu trei-patru etaje, plină cu rafturi pentru fructe şi tot felul de echipamente industriale, mai toate stricate de hoţi cu mult înainte de a ajunge noi acolo. Nu eram sigur ce legătură avea asta cu bananele sau ce-or fi făcut irakienii acolo; tot ce ştiam la vremea respectivă era că găsisem un loc bun pentru o ascunzătoare de lunetişti.

Dorindu-mi puţin mai multă protecţie decât mi-ar fi oferit acoperişul, m-am instalat la ultimul etaj. Pe la ora nouă dimineaţa, am înţeles că numărul de civili de pe stradă începuse să scadă. Ăsta era întotdeauna un indiciu – însemna că observaseră ceva şi nu voiau să fie prinşi la mijloc.

Peste câteva minute, strada fiind deci pustie, am văzut un irakian ieşind dintr-o clădire parţial distrusă. Era înarmat cu un AK-47. Când a ajuns pe stradă, s-a lăsat pe vine, uitându-se în direcţia genieştilor care lucrau la zid şi încercând să îşi aleagă o ţintă dintre ei, după toate aparenţele. Imediat ce m-am convins cu privire la intenţiile lui, l-am luat în cătare şi am tras.

Era la vreo patruzeci de metri distanţă. A căzut mort la pământ.

O oră mai târziu, un alt individ a scos capul de după un zid, într-o altă parte a străzii. A aruncat o privire în direcţia zidului în T, apoi s-a tras îndărăt.

Poate că altcineva nu ar fi intrat la bănuieli – oricum nu cădea sub incidenţa RDA –, dar eu ştiam că trebuia să fiu şi mai atent. Văzusem insurgenţi urmând aceiaşi paşi în toţi acei ani. Scoteau capul, se uitau împrejur, apoi dispăreau. Eu le ziceam „iscoade” – aruncau o privire ca să „iscodească”, să vadă dacă îi urmărea cineva. Sunt convins că ştiau că nu puteau fi împuşcaţi doar pentru că se uitau împrejur.

Ştiam şi eu asta. Însă mai ştiam şi că, dacă aveam răbdare, individul respectiv sau cel pentru care făcea pe iscoada urma să reapară, cel mai probabil. Într-adevăr, flăcăul a apărut peste câteva clipe.

Avea un lansator de rachete în mână. A îngenuncheat rapid, ridicându-l şi ţintind.

L-am pus la pământ înainte să apuce să tragă.

Apoi a început aşteptarea. Racheta era preţioasă pentru ei. Mai devreme sau mai târziu, cineva urma să fie trimis să o recupereze.

Am aşteptat parcă o veşnicie. Într-un final, am văzut că se apropie cineva pe stradă şi ridică lansatorul de grenade.

Era un puşti. Un copil.

Îl aveam în cătare, însă nu am tras. Nu aveam de gând să omor un puşti, vinovat sau nu. Mai bine aşteptam să apară sălbaticul care îl trimisese acolo, în stradă.

Mediu bogat în ţinte

Până la urmă, am omorât şapte insurgenţi în acea zi şi mai mulţi ziua următoare. Eram într-un mediu bogat în ţinte.

Datorită dispunerii străzilor şi a numărului de insurgenţi, trăgeam de la apropiere – multe ţinte ajungeau şi la mai puţin de 200 de metri. Cea mai mare distanţă la care am tras în această perioadă a fost de vreo 800 de metri; media era sub 400.

Oraşul era schizofrenic. Erau civili obişnuiţi, care îşi vedeau de treabă, vânzând lucruri, mergând la piaţă şi mai ştiu eu ce. Şi erau indivizii cu arme care încercau să se furişeze pe străduţe lăturalnice şi să atace soldaţii care ridicau zidul. După ce am început să tragem în insurgenţi, ne-au luat şi pe noi în colimator. Toată lumea ştia unde eram poziţionaţi, iar băieţii răi ieşeau din vizuinele lor şi încercau să ne facă de petrecanie.

Am ajuns la punctul în care am făcut un scor atât de mare, încât m-am dat la o parte şi i-am lăsat şi pe ceilalţi tipi să-şi facă mâna. Am început să le dau cele mai bune locuri din clădirile pe care le ocupam. Chiar şi aşa, tot mi se iveau nenumărate oportunităţi să trag.

Într-o zi am ocupat o casă şi, după ce mi-am lăsat oamenii să îşi aleagă locurile, nu am mai găsit nicio fereastră de la care să trag. Aşa că am luat un baros şi am făcut o gaură în perete. Mi-a luat destul de mult să o aranjez.

Când m-am aşezat, în sfârşit, pe poziţie, aveam vedere până la vreo 300 de metri în faţă. Imediat ce mi-am luat puşca, trei insurgenţi au apărut peste drum, la vreo 10-15 metri de mine.

I-am omorât pe toţi trei. M-am rostogolit pe spate şi i-am zis unui ofiţer care venise acolo:

— Vrei să treci tu aici?

După câteva zile, ne-am dat seama că atacurile se concentrau când echipele de muncitori ajungeau într-o intersecţie. Era şi normal: insurgenţii voiau să atace dintr-

un loc de unde să poată fugi uşor după aceea.

Am început să ieşim şi să supraveghem străduţele lăturalnice. Apoi să îi căsăpim imediat ce apăreau.

În Fallujah a fost rău. În Ramadi a fost şi mai şi. Dar în Sadr City a fost groaznic. Misiunile de supraveghere durau şi câte două-trei zile. Plecam o zi ca să ne recăpătăm puterile, pe urmă ne întorceam. Toate erau lupte cu spatele la zid.

Insurgenţii nu veneau doar cu AK-uri. Trăgeau în noi cu rachete de fiecare dată. Noi ripostam cerând sprijin aerian, Hellfires şi alte cele.

Reţeaua de supraveghere de deasupra fusese mult îmbunătăţită în ultimii ani, aşa că Statele Unite puteau apela la ea când trebuiau să ghideze Prădători sau alte proiectile. Însă în cazul nostru, ticăloşii erau în câmp deschis, fiind extrem de uşor de observat. Şi erau foarte mulţi.

La un moment dat, guvernul irakian a susţinut că noi omoram civili. A fost o minciună sfruntată. Pe parcursul luptelor, spionajul armatei intercepta convorbirile prin telefon mobil ale insurgenţilor care ofereau o relatare a evenimentelor pas cu pas.

— Tocmai l-au omorât pe cutare, a zis unul odată. Avem nevoie de alţi operatori de mortiere şi de lunetişti... Au omorât cincisprezece azi.

Noi număraserăm doar treisprezece în acea luptă – asta însemna că ar fi trebuit să mutăm doi de pe coloana celor cu „poate” pe cea cu „sigur”.

Stai să-mi iau arma!

Ca întotdeauna, existau momente de maximă intensitate amestecate cu evenimente bizare şi clipe neaşteptate de destindere.

Într-o zi, la sfârşitul unei operaţiuni, m-am dus înapoi la Bradley cu ceilalţi băieţi. Chiar când am ajuns la vehicul,

am înţeles că îmi uitasem puşca prevăzută cu lunetă – o lăsasem jos într-o cameră, apoi omisesem, din neatenţie, să o mai iau la plecare.

Mda. Bătut în cap.

Am făcut cale întoarsă. LT, unul dintre ofiţerii mei, tocmai ieşea din casă.

— Hei, trebuie să ne întoarcem, i-am zis eu. Mi-am uitat puşca înăuntru.

— Haide, a spus LT, venind după mine.

Ne-am întors şi am pornit în fugă către casă. În acest timp, insurgenţii dădeau năvală spre ea – erau atât de aproape, că îi puteam auzi. Am aruncat o privire în curte, convinşi că vom da nas în nas cu ei.

Din fericire, nu era nimeni acolo. Mi-am înşfăcat puşca şi am fugit înapoi spre Bradley, cu vreo două secunde înainte de un atac cu grenade. Rampa s-a închis şi am auzit exploziile afară.

— Ce dracu’?! a exclamat ofiţerul de serviciu când a demarat vehiculul.

LT a rânjit.

— Îţi explic eu mai târziu, a rostit el.

Nu cred că i-a mai explicat.

Victorie

Am avut nevoie de vreo lună ca să ridicăm barierele. Când armata şi-a atins obiectivul, insurgenţii au început să se lase păgubaşi.

Conştientizaseră, probabil, că zidul avea să fie terminat fie că le plăcea ori ba, unde mai pui că omorâserăm atât de mulţi dintre ei, încât nu mai puteau produce atacuri consistente. Dacă la începutul operaţiunii se strângeau câte 30-40 de insurgenţi cu AK-uri şi lansatoare de rachete ca să tragă într-un singur echipaj de genişti, spre sfârşitul ei băieţii răi însăilau atacuri cu numai doi-trei oameni. Au început să se retragă treptat în mahalalele din jurul nostru.

Muqtada al-Sadr a decis că sosise vremea să încerce să cadă la pace cu guvernul irakian. A anunţat un armistiţiu şi

a început negocierile cu guvernul.

Ca să vezi!

Taya:

„Lumea îmi zicea mereu că nu îl cunosc cu adevărat pe Chris sau nu ştiu ce face în realitate, deoarece el este membru SEAL. Îmi amintesc că m-am dus la un contabil odată. Mi-a spus că ştia nişte membri SEAL şi că tipii ăia îi ziseseră că nimeni nu ştia unde se duceau.

— Soţul meu e într-o aplicaţie, am încercat eu. Ştiu unde este.

— Nu aveţi cum să ştiţi.

— Ba da. Tocmai am vorbit cu el.

— Da, dar nu ştiţi ce fac în realitate. Sunt membri SEAL.

— Eu…

— Nu puteţi şti.

— Îmi cunosc soţul.

— N-aveţi cum să ştiţi. Sunt antrenaţi să mintă.

Lumea spunea deseori asta. Mă enerva când era cineva pe care nu îl cunoşteam prea bine. Oamenii pe care îi cunoşteam acceptau că, deşi nu ştiam totul, în cel mai mic amănunt, cunoşteam totuşi chestiile esenţiale”.

În sate

Cum situaţia se mai calmase în Sadr City, am fost mutaţi într-o nouă zonă. Fabricanţii de IED-uri şi alţi insurgenţi se instalaseră într-o serie de sate de lângă Bagdad, încercând să opereze clandestin în timp ce furnizau armament şi oameni pentru lupta împotriva americanilor şi a forţelor irakiene loiale. Armata Mahdi era acolo, iar regiunea respectivă era, practic, teritoriu interzis pentru americani.

Colaboraserăm cu membrii Diviziei 4-10 a Vânătorilor de Munte pe parcursul bătăliei pentru Sadr City. Oamenii erau războinici adevăraţi. Voiau să fie în focul luptei – şi acolo li s-a îndeplinit cu vârf şi îndesat dorinţa. În timpul ieşirilor noastre în afara oraşului, ne-am bucurat că ni se oferea ocazia să lucrăm din nou cu ei. Ştiau foarte bine regiunea.

Lunetiştii lor erau deosebit de buni, iar asistenţa lor ne sporea eficienţa.

Deşi avem cam aceleaşi sarcini, există totuşi câteva diferenţe între lunetiştii din armată şi cei SEAL. În primul rând, lunetiştii armatei folosesc cercetaşi, ceea ce noi nu facem, ca regulă generală. Arma lor este puţin mai mică decât a noastră.

Însă cea mai mare diferenţă, cel puţin la început, a fost cea legată de tactici şi de modul în care ne desfăşuram. Lunetiştii armatei erau obişnuiţi să iasă în grupuri de trei-patru oameni, ceea ce însemna că nu puteau rămâne pe teren foarte mult, în niciun caz nu peste noapte.

Unitatea operativă SEAL, pe de altă parte, se deplasa cu arme şi bagaje, ocupând o zonă şi căutând-o, practic, cu lumânarea, până când inamicul ieşea la luptă. Nu era atât o misiune de supraveghere, cât o provocare: „Iată-ne; haideţi să ne batem”.

Iar ei soseau: sat după sat, insurgenţii veneau şi încercau să ne omoare; noi îi anihilam. Rămâneam cel puţin o noapte într-un loc, de obicei chiar mai multe, intrând şi ieşind din zonă după asfinţit.

În această regiune, am ajuns să mergem în acelaşi sat de mai multe ori, ocupând altă casă de fiecare dată. Repetam procesul până când toţi băieţii răi din partea locului erau morţi sau măcar până pricepeau că nu era deloc indicat să ne atace.

Este uimitor cât de mulţi idioţi trebuia să omori până să se prindă de asta.

Acoperiţi cu rahat

Au fost şi momente de destindere, dar chiar şi unele dintre acelea au fost de rahat. La propriu.

Omul nostru din avangardă, Tommy, era un băiat de nădejde, însă, aşa cum am descoperit, avea probleme de direcţie.

Sau poate că ar trebui să spun că uneori părea mai

degrabă un răţoi decât un om de avangardă. Dacă exista vreo băltoacă între noi şi obiectiv, fix prin ea ne ducea Tommy. Cu cât mai adâncă apăraia, cu atât mai bine. Ne punea mereu să mergem prin cele mai dificile zone de teren.

Situaţia a ajuns atât de ridicolă, încât, în cele din urmă, i-am zis:

— Dacă mai faci asta o dată, te bat măr şi te concediez.

Chiar în misiunea următoare, a găsit o cărare spre un sat despre care era convins că va fi uscată. Eu aveam unele dubii. Ba chiar i-am şi atras atenţia.

— Oh, nu, nu, a insistat el, e bine, e bine.

După ce am ieşit pe teren, ne-am luat după el pe o arie cultivată, pe o cărare îngustă ce ducea spre o ţeavă, traversând o potecă mocirloasă. Eram mai spre coada grupului, unul dintre ultimii care să traverseze ţeava. Când am coborât de pe ea, m-am afundat în noroi şi în rahat până la genunchi. Noroiul era, de fapt, o pojghiţă subţire deasupra unei haznale.

Duhnea mai rău decât puţea Irakul de obicei.

— Tommy, am strigat eu, te bat măr când ajungem la casă!

Ne-am continuat drumul spre casă. Rămăsesem tot în spate. Am verificat casa şi, după ce s-au poziţionat toţi lunetiştii, m-am dus să-l găsesc pe Tommy şi să-i trag o mamă de bătaie, aşa cum i-am promis.

Tommy plătea deja pentru păcatele lui: când l-am găsit la parter, avea o perfuzie în braţ şi vomita neîntrerupt. Căzuse în mizerie şi era acoperit complet cu rahat. A bolit o zi întreagă şi a duhnit o săptămână.

Fiecare articol de îmbrăcăminte pe care îl purtase a fost eliminat, probabil de către o echipă specializată în materiale periculoase.

Aşa-i trebuia!

Mi-am petrecut vreo două-trei luni în sate. Am înregistrat aproximativ douăzeci de victime confirmate cât am stat acolo. Acţiunile puteau fi aprige, la fel cum puteau fi şi

molcome. Nu aveam cum să ştim dinainte.

Aproape toate casele pe care le-am ocupat aparţineau unor familii care măcar pretindeau că erau neutre; presupun că cei mai mulţi dintre ei îi urau pe insurgenţi pentru problemele provocate şi s-ar fi bucurat chiar mai mult decât noi dacă băieţii răi erau siliţi să plece. Însă mai existau şi excepţii, şi eram foarte frustraţi când nu puteam face nimic în privinţa asta.

Am intrat într-o casă şi am văzut uniforme de poliţişti. Ne-am dat seama imediat că proprietarul era mujahedin – insurgenţii furau uniforme şi le foloseau ca să se deghizeze în timpul atacurilor.

Sigur că individul a încercat să ne aburească, pretinzând că tocmai obţinuse un post de ofiţer de poliţie cu jumătate de normă – ceva ce uitase să pomenească prima oară când îl interogasem.

I-am contactat pe cei din armată, le-am oferit informaţia şi i-am întrebat ce-i de făcut.

Ei nu aveau informaţii în privinţa tipului. În cele din urmă, au decis că uniformele nu reprezentau o probă suficientă.

Ni s-a zis să-i dăm drumul. Aşa am făcut.

Asta ne-a dat de gândit de fiecare dată când auzeam despre un atac realizat de insurgenţi îmbrăcaţi în poliţişti, în următoarele săptămâni.

Extraşi

Am intrat într-o noapte în alt sat şi am ocupat o casă de la marginea unor câmpuri mari, deschise, unul dintre ele folosit pentru fotbal. Ne-am instalat fără probleme, supraveghind satul şi pregătindu-ne pentru dificultăţile care s-ar fi putut ivi dimineaţa.

Ritmul operaţiunilor încetinise destul de mult în ultimele două săptămâni; se părea că lucrurile lâncezeau, cel puţin pentru noi. Am început să mă gândesc că poate ar fi mai bine să mă întorc în vest, la plutonul meu.

M-am instalat într-o cameră de la etajul 1, împreună cu LT. În camera alăturată era un lunetist de-al armatei şi

cercetaşul lui, iar pe acoperiş se duseseră alţi băieţi. Îmi luasem cu mine modelul .338 Lapua, gândindu-mă că va trebui să trag mai degrabă la distanţă, de vreme ce ne aflam la marginea satului. Cum zona din jurul nostru era liniştită, am început să mă uit spre satul vecin, aflat la vreo doi kilometri distanţă.

La un moment dat, am văzut mişcare pe acoperişul unei case cu un singur nivel. Era cam la vreo 1.900 de metri şi chiar şi cu o lunetă de puterea 25 nu puteam distinge mai mult de-un contur. Am studiat persoana respectivă, dar în acele clipe nu părea să aibă o armă sau cel puţin nu o arăta. Era cu spatele la mine, aşa că îl puteam vedea fără ca el să mă zărească. Mi s-a părut suspect, însă, cum nu făcea nimic periculos, l-am lăsat în pace.

Puţin mai târziu, un convoi de-al armatei a apărut pe şosea, dincolo de celălalt sat, îndreptându-se în direcţia postului de comandă din care plecaserăm noi. Când s-a apropiat, individul de pe acoperiş a ridicat o armă pe umăr. În acele clipe forma se distingea clar: avea un lansator de rachete şi ţintea spre americani.

Lansator de rachete.

Nu aveam cum să contactăm direct convoiul – nici până în ziua de azi nu ştiu exact cine erau, ci doar că aparţineau armatei. Însă mi-am pus luneta la ochi şi am tras, sperând ca împuşcătura să îl sperie măcar sau, poate, să alerteze convoiul.

La 1.900 de metri, ar fi fost nevoie de ceva noroc să îl nimeresc.

De mult noroc.

Poate că felul în care am smucit trăgaciul spre dreapta a compensat devierea produsă de vânt. Poate că gravitaţia s-a modificat şi a pus acel glonţ exact unde trebuia. Poate că eram eu cel mai norocos om din Irak. Indiferent de motiv, am urmărit prin lunetă cum glonţul l-a nimerit pe irakian, care a căzut de pe casă.

— Uau! am murmurat eu.

— Nemernic norocos ce eşti! a exclamat LT.

O mie nouă sute de metri. Încă nu-mi vine să cred. A fost

o împuşcătură la nimereală; în niciun caz nu ar fi trebuit să îi vin de hac cu un singur glonţ.

Însă aşa s-a întâmplat. A fost cea mai mare distanţă la care am eliminat o ţintă în Irak, chiar mai mare decât incidentul din Fallujah pe care vi l-am povestit.

Cei din convoi au reacţionat, neştiind, probabil, cât de aproape fuseseră să fie aruncaţi în aer. Mi-am reluat supravegherea, căutând cu privirea şi alţi băieţi răi.

*

Pe parcursul zilei respective s-a tras în noi cu AK-uri şi cu lansatoare de rachete. Conflictul a escaladat rapid. Grenadele au început să facă găuri în pereţii din beton sau din chirpici, provocând incendii.

Am decis că sosise momentul să plecăm şi am cerut extragerea:

— *Trimiteţi nişte RG-33!*

Modelele RG-33 sunt vehicule mari şi blindate, concepute să reziste IED-urilor şi echipate cu turelă de mitralieră în vârf.

Am aşteptat, continuând schimbul de focuri şi ferindu-ne de rafalele tot mai intense ale insurgenţilor. Într-un final, forţa de extragere ne-a anunţat că ajunsese la vreo 450 de metri distanţă, pe cealaltă parte a terenului de fotbal.

Nu aveau de gând să se apropie mai mult.

Vreo două vehicule Hummer de-ale armatei au gonit prin sat şi s-au oprit în faţa uşilor, dar nu ne puteau lua pe toţi. Noi, cei rămaşi pe dinafară, am rupt-o la fugă spre RG-33.

Cineva a aruncat o fumigenă, probabil cu gândul de a ne acoperi retragerea. Singurul rezultat a fost că ne-a îngreunat vederea. (Grenadele ar trebui folosite pentru camuflarea mişcărilor; fugi în spatele fumului. În acest caz, noi am fost nevoiţi să fugim *prin* fum.) Ne-am îndepărtat de casă, prin norul de fum, ferindu-ne de gloanţe şi îndreptându-ne către teren.

Parcă era o scenă desprinsă dintr-un film. Gloanţele zburau şi ricoşau în jurul nostru.

Tipul de lângă mine a căzut. Am crezut că l-au nimerit. M-

am oprit, dar, înainte să îl apuc, el a sărit în picioare – se împiedicase.

— N-am nimic! N-am nimic! a strigat el.

Am continuat să alergăm spre camioane, cu gloanţe şi bucăţi de gazon zburând pe lângă noi. Într-un final, am ajuns la vehicule. Am sărit în spatele unui RG-33. Chiar când îmi trăgeam sufletul, parbrizul antiglonţ de lângă mine a fost nimerit în plin, crăpându-se uşor.

*

Peste câteva zile am fost trimis în vest, înapoi la Plutonul Delta. Transferul pe care îl cerusem fusese aprobat.

Era şi timpul! Stresul se acumulase şi începuse să mă afecteze tot mai mult. Habar nu aveam că situaţia urma să se agraveze, chiar dacă luptele aveau să fie mai sporadice.

Subofiţer şef Kyle

Băieţii mei plecaseră deja din al-Qa'im, stabilindu-se într-un loc pe nume Rawah, aflat tot în vest, în apropierea graniţei siriene. Fuseseră puşi din nou să construiască noi cazarme.

Am avut noroc: am scăpat de perioada de construcţie. Însă nu prea se întâmpla mare lucru când am sosit.

Am ajuns la timp pentru o patrulă de distanţă în deşert, chiar la graniţă. Am condus pe acolo zile în şir, fără să vedem niciun om, cu atât mai puţin insurgenţi. Se raportaseră activităţi de contrabandă în deşert, dar noi nu am dat peste aşa ceva în patrulare.

Pe deasupra, mai era şi *canicula.* Erau minim 49°C, iar noi ne deplasam în vehiculele Hummer fără aer condiţionat. Am crescut în Texas, deci sunt obişnuit cu căldura; în Rawah era mult mai rău. Şi era aşa constant; nu aveai unde să te ascunzi. De-abia dacă se mai răcorea noaptea, când temperatura cobora până la 46°C. Dacă lăsai jos geamurile, riscai să fii lovit în plin de explozia vreunui IED. Asta fără să pui la socoteală nisipul, care te-ar fi acoperit, practic, imediat.

Am hotărât că preferam nisipul şi riscul unui IED decât căldura. Am coborât geamurile.

Pe unde te uitai, vedeai numai deşert. Pe ici, pe colo, mai zăreai câte o aşezare nomadă sau vreun cătun.

Am făcut legătura cu plutonul nostru complementar, iar în ziua următoare ne-am oprit la o bază de-a puşcaşilor marini. Plutonierul a intrat să rezolve nişte treburi; peste o vreme a ieşit şi a venit la mine.

— Hei, a exclamat el, rânjind. Ghici ce? Tocmai ai fost avansat subofiţer şef.

Dădusem examenul de subofiţer şef în State, înainte de plecare.

În marină, de obicei, trebuie să dai un test scris ca să promovezi. Eu însă am avut noroc. Am fost promovat la E5 pe câmpul de luptă, în cea de-a doua tură în Irak, şi am ajuns E6 graţie unui program de merite speciale în cea de-a treia tură. Ambele promovări au fost obţinute fără să dau vreun test scris.

(În ambele cazuri îndeplinisem multe sarcini suplimentare în cadrul Trupei şi îmi clădisem o reputaţie pe câmpul de luptă. Aceştia au fost factori importanţi în acordarea noilor grade.)

Asta n-a mai ţinut pentru examenul de subofiţer şef. Am dat testul scris şi de-abia l-am trecut.

Ar trebui să explic puţin mai în detaliu cum stă treaba cu testele scrise şi cu promovările. Nu pot afirma că am vreun dinte împotriva testelor, cel puţin nu mai mult decât orice altă persoană. Dar testele pentru membrii SEAL reprezentau o povară suplimentară.

La vremea aceea, ca să fii promovat, trebuia să dai examenul în domeniul tău – nu în domeniul SEAL, ci în cel ales înainte de a ajunge membru SEAL. În cazul meu, asta însemna să fiu evaluat în domeniul informaţiilor.

Evident, nu eram în măsură să ştiu mare lucru despre domeniul respectiv. Eram membru SEAL, nu analist de informaţii. Habar n-aveam ce fel de echipament şi ce

procedee utilizau cei de la spionaj ca să-şi facă treaba.

Dacă era să mă iau după informaţiile pe care le primeam noi, de obicei, aş fi mizat pe o tablă de darts sau pe o pereche de zaruri.

Ca să fiu promovat, ar fi trebuit să învăţ pentru test, ceea ce ar fi însemnat să mă duc într-o zonă de lectură securizată, o cameră specială unde pot fi consultate materialele strict secrete. Bineînţeles, ar fi trebuit să fac asta în timpul meu liber.

Nu existau zone de lectură securizată în Fallujah sau în Ramadi, unde am luptat eu. Iar cititul prin latrine şi ce mai ţineam eu minte de la cursuri nu erau de ajuns.

(Testele actuale sunt din domeniul operaţiunilor speciale, având legătură cu lucrurile pe care membrii SEAL *chiar* le fac. Examenele sunt incredibil de detaliate, dar măcar au de-a face cu sarcinile noastre.)

Examenul de subofiţer şef a fost puţin diferit. Testul viza lucruri pe care membrii SEAL ar trebui să le cunoască.

Odată depăşit acest obstacol, cazul meu trebuia examinat de o comisie, urmând apoi să ajungă pe masa celor de la vârf. Procesul de examinare al comisiei însemna, de fapt, că mai mulţi subofiţeri şi sergenţi majori se aşezau la masă şi îmi treceau în revistă pachetul de realizări. Pachetul ar trebui să fie un lung dosar cu tot ce-ai făcut ca SEAL. (Mai puţin încăierările din baruri.)

Singurul lucru din pachetul meu era serviciul meu activ. Însă acesta nu mai fusese actualizat de când absolvisem cursul BUD/S. Stelele mele de Argint şi Medaliile de Bronz nici măcar nu erau pomenite.

Nu îmi doream cu disperare să ajung subofiţer şef. Eram mulţumit cu situaţia din acel moment. Ca subofiţer şef urma să primesc tot soiul de sarcini administrative, fără să mai am parte de prea multă acţiune. E drept că ar fi însemnat mai mulţi bani pentru familie, însă nu mă gândeam la asta.

Sergentul major Primo a fost în comisia de examinare de la baza noastră din State. Stătea lângă un alt sergent major

când au trecut la cazul meu.

— Cine dracu’ mai e şi tâmpitul ăsta? a rostit tipul respectiv când a văzut dosarul meu subţire. Cine dracu se crede?

— Ce-ar fi să mergem noi şi să luăm prânzul? a zis Primo.

Omul a acceptat. La întoarcere avea o atitudine complet schimbată.

— Vezi că îmi eşti dator cu un sendviş, boule, mi-a spus Primo când ne-am întâlnit ceva mai târziu, apoi mi-a povestit ce se întâmplase.

Îi datorez mult mai mult de-un sendviş. Am primit promovarea şi, ca să fiu sincer, gradul de subofiţer şef nu a fost nici pe departe atât de rău cum mă aşteptasem eu.

Adevărul este că nu mi-a păsat niciodată prea mult de grade. Nu am încercat vreodată să ajung printre cei mai înalţi în grad. Nici în liceu nu mă străduiam să am cele mai mari medii.

Îmi făceam temele în maşină, dimineaţa. Când m-au primit ca membru în Societatea de Onoare, am avut grijă să iau note suficient de mici semestrul următor ca să fiu dat afară. Apoi am luat note mai mari pentru a scăpa de gura părinţilor.

Poate că treaba cu gradul avea de-a face cu faptul că îmi plăcea să îmi conduc oamenii pe teren, nu să lucrez ca administrator într-un birou. Nu voiam să fiu silit să stau la calculator, să planific totul, pe urmă să le spun tuturor ce-am pregătit. Doream să fac ce ştiam mai bine, adică să fiu lunetist – să intru în acţiune şi să omor inamici. Năzuiam să fiu cel mai bun la ce-mi plăcea să fac.

Cred că foarte mulţi oameni aveau o problemă cu această atitudine. Li se părea de la sine înţeles că toţi cei pricepuţi ar trebui să aibă grade mari. Eu însă cred că am văzut destui indivizi cu grade înalte care nu erau deloc pricepuţi, ceea ce nu avea cum să nu mă influenţeze.

Prea multe gânduri

Iarăşi pe drum...

Vocea lui Willie Nelson răzbătea din difuzoarele Hummer-ului nostru când am pornit spre bază a doua zi. Muzica era cam singura distracţie de care dispuneam acolo, în afară de opririle ocazionale prin sate, unde vorbeam cu localnicii. Pe lângă piesele clasice de country pe care le prefera amicul meu de la volan, mai ascultam nişte Toby Keith şi Slipknot, alternând astfel stilurile country şi heavy metal.

Cred din tot sufletul în impactul psihologic al muzicii. Am văzut ce efecte are ea pe câmpul de bătălie. Trebuie să fii exaltat când intri în luptă. Nu vrei să fii surescitat prosteşte, dar vrei să fii în priză. Muzica îţi poate diminua teama. Ascultam Papa Roach, Dope, Drowning Pool – orice ne încărca astfel cu energie. (Acum le folosesc când fac exerciţii fizice.)

Însă nu mă putea încărca nimic cu energie când mă întorceam la bază. Era un drum lung şi fierbinte. Deşi tocmai primisem veşti bune despre promovare, eram în toane proaste, plictisit şi încordat.

La bază nu se întâmpla mai nimic. Iar asta a început să mă calce pe nervi.

Cât fusesem în acţiune, reuşisem să îmi alung gândul că eram vulnerabil şi muritor. Se întâmplau prea multe în jur ca să îmi mai fac griji şi în privinţa asta. Mai bine zis, aveam atâtea de făcut, încât nu mă puteam concentra asupra acestei chestiuni.

Însă în acele zile nu mă mai puteam gândi decât la asta.

Aveam timp să mă relaxez, însă nu puteam. Aşa că stăteam pe pat şi reflectam la chestiile prin care trecusem – în special la cum fusesem împuşcat.

Retrăiam acele clipe de fiecare dată când mă întindeam să mă odihnesc. Inima îmi bătea tare în piept, probabil mult mai tare decât în noaptea aceea din Sadr City.

Situaţia a părut să se agraveze în primele zile de la întoarcerea mea din patrula de la graniţă. Nu puteam să dorm. Eram foarte agitat. Iar tensiunea arterială sărise la

cote şi mai ridicate decât înainte.

Simţeam că voi exploda.

Eram extenuat şi fizic. Patru misiuni lungi de luptă îşi spuseseră cuvântul. Genunchii nu mă mai supărau atât de tare, dar spatele şi glezna mă dureau, nu mai auzeam bine, urechile îmi ţiuiau, fusesem rănit la gât, îmi fisurasem coastele, îmi rupsesem degetele, aveam privirea împăienjenită şi nu mai vedeam bine cu ochiul drept. Aveam zeci de vânătăi şi tot felul de dureri şi junghiuri. Eram o mină de aur pentru orice doctor.

Însă cel mai mult mă deranja tensiunea arterială. Transpiram masiv şi îmi tremurau mâinile. Faţa mea, oricum albă de la natură, îşi pierduse şi mai mult culoarea.

Cu cât încercam să mă relaxez mai mult, cu atât mi-era mai rău. Parcă începuse să îmi vibreze corpul şi numai gândul la asta îl făcea să trepideze mai mult.

Imaginaţi-vă că urcaţi pe o scară înaltă, peste un râu, la o mie de kilometri deasupra solului, şi acolo sunteţi trăsnit de fulger. Corpul vi se electrizează, dar sunteţi încă în viaţă. De fapt, nu numai că sunteţi conştient de tot ce se întâmplă, ci ştiţi şi ce aveţi de făcut. Ştiţi ce trebuie să faceţi ca să ajungeţi jos.

Aşa că o faceţi. Coborâţi. Însă când ajungeţi înapoi la sol, electricitatea este încă în voi. Încercaţi să găsiţi o cale de a scăpa de ea, de a vă împământa, însă nu puteţi găsi niciun paratrăsnet prin care să se scurgă electricitatea.

Cum nu puteam să mănânc sau să dorm, m-am dus, în cele din urmă, la doctori şi le-am zis să mă consulte. Ei s-au uitat la mine şi m-au întrebat dacă voiam medicamente.

„Nu prea”, le-am spus eu. Dar le-am luat oricum.

Tot ei mi-au sugerat ca, de vreme ce ritmul misiunii scăzuse aproape de zero şi mai erau doar câteva săptămâni până la plecare, mai bine să revin acasă.

Neştiind ce altceva să fac, am acceptat.

14

ACASĂ ŞI LA VATRĂ

I-am lăsat baltă

Am plecat pe la sfârşitul lunii august. Ca de obicei, a fost o senzaţie suprarealistă – azi în război, mâine acasă. Mă simţeam stânjenit pentru că plecam. Nu voiam să spun nimănui de problemele mele de tensiune arterială sau de toate celelalte. Le-am ţinut secret cât am putut de bine.

Ca să fiu sincer, mă simţeam de parcă i-aş fi lăsat baltă pe băieţii mei, dând bir cu fugiţii pentru că îmi bătea inima mai tare sau ce naiba mai făceam.

Nimic din ce realizasem în prealabil nu putea şterge senzaţia că îmi lăsam oamenii cu ochii în soare.

Ştiu că nu are logică. Ştiu că am realizat enorm de multe. Îmi trebuia odihnă, deşi nu simţeam că aveam dreptul la ea. Consideram că ar fi trebuit să fiu mai puternic decât era posibil.

Colac peste pupăză, unele dintre medicamente nu îmi priau. În încercarea de a mă ajuta să dorm, un doctor din San Diego mi-a prescris un somnifer. Pastila respectivă m-a afectat în aşa hal, încât când m-am trezit eram la bază, fără să îmi mai amintesc cum am ajuns acolo. Taya mi-a zis că, înainte să plec, am făcut exerciţii fizice, iar până acolo am condus, deoarece camioneta mea era în parcare.

Nu am mai luat niciodată pilula aceea. Era prea dubioasă.

Taya:

„Am avut nevoie de ani buni ca să mă obişnuiesc cu unele chestii. La suprafaţă, Chris pare genul de tip care vrea doar să iasă şi să se distreze. Când însă oamenii chiar au nevoie de el – când sunt vieţi în joc – el este cel mai de încredere om. Are un simţ al răspunderii foarte dezvoltat.

Am observat asta în cazul promovărilor lui din armată: nu-i păsa. Nu voia povara responsabilităţii conferită de

gradul mai mare, chiar dacă asta ar fi însemnat un venit mai consistent pentru familie. Însă, dacă era ceva de făcut, el era primul la datorie. Se ridică întotdeauna la înălţimea aşteptărilor. Şi este pregătit să o facă, deoarece se gândeşte în prealabil la asta.

Era o adevărată dihotomie şi nu cred că sunt mulţi cei care o înţeleg. Chiar şi mie îmi venea greu să o accept câteodată".

În apărarea oamenilor

Cât am stat acasă, m-am implicat într-un program ştiinţific destul de interesant cu privire la stres şi la situaţiile de luptă.

Programul folosea realitatea virtuală pentru a afla ce fel de efecte are bătălia asupra corpului tău. În cazul meu, mi-a fost monitorizată tensiunea arterială sau cel puţin ăsta a fost indicatorul care mă interesa. Purtam o cască şi mănuşi speciale în timp ce vizionam o simulare. Era, practic, un joc video, totuşi mi se părea grozav.

Ei bine, în cadrul simulărilor, tensiunea mea arterială şi frecvenţa cardiacă erau constante iniţial. Apoi, după ce intram într-un schimb de focuri, ele scădeau. Stăteam acolo şi îmi făceam treaba liniştit, fără nicio problemă.

Imediat ce se termina totul şi se domoleau lucrurile, frecvenţa mea cardiacă urca la cote alarmante.

Interesant.

Cercetătorii şi doctorii care efectuau experimentul considerau că, în focul bătăliei, reflexele deprinse la antrenament preluau controlul şi mă relaxau cumva. Erau foarte intrigaţi, deoarece nu mai văzuseră aşa ceva înainte.

Trecusem prin asta zilnic în Irak, bineînţeles.

Una dintre simulări m-a marcat puternic. Avea ca subiect un puşcaş marin care era împuşcat în stomac şi cădea la pământ, urlând. În timp ce urmăream scena, tensiunea mea arterială creştea ca niciodată.

Nu mai trebuia să-mi explice vreun cercetător sau vreun

doctor care era cauza. Parcă îl simţeam pe puştiul ăla din Fallujah murindu-mi din nou la piept.

Lumea îmi spune că am salvat sute de vieţi. Dar trebuie să vă mărturisesc ceva: nu pe oamenii pe care i-ai salvat îi ţii minte, ci pe cei pe care nu i-ai putut salva.

Despre aceştia vorbeşti. Chipurile lor şi momentele respective îţi rămân întipărite în minte pe vecie.

Mai rămân sau nu?

Contractul meu se apropia de sfârşit. Marina tot încerca să mă momească să rămân, făcându-mi diverse oferte: să mă ocup de instrucţie, să lucrez în Anglia, orice voiam numai să nu părăsesc marina.

Deşi îi zisesem Tayei că nu voi semna prelungirea, nu eram pregătit să renunţ.

Voiam să mă întorc în război. Simţeam că fusesem înşelat în ultima tură. Mi-am bătut capul, încercând să decid ce să fac. În unele zile nu mai voiam să aud de marină; în altele eram gata să pun piciorul în prag în faţa soţiei mele şi să semnez prelungirea.

Am discutat mult pe tema asta.

Taya:

„I-am spus lui Chris că ambii noştri copii au nevoie de el, în special fiul nostru. Dacă nu avea de gând să fie prezent, intenţionam să mă mut mai aproape de tatăl meu pentru ca băiatul să aibă parte măcar de figura unui bunic puternic cât creştea.

Nu voiam deloc să fac asta.

Iar Chris chiar ne iubea. Chiar voia să aibă şi să întreţină o familie puternică.

O parte din asta ţinea de conflictul pe care îl avuseserăm dintotdeauna – care ne erau priorităţile: Dumnezeu, familie, ţară (versiunea mea) sau Dumnezeu, ţară, familie (versiunea lui Chris)?

În opinia mea, Chris dăduse deja enorm ţării. Ultimii zece

ani fuseseră marcaţi de războiul constant. Misiunile de luptă grea se îmbinau cu perioade extinse de instrucţie care îl ţineau departe de casă. Era o activitate mai intensă – şi o perioadă mai îndelungată de absenţă – decât a oricărui alt membru SEAL de care ştiam. Sosise vremea să se dăruiască şi familiei.

Însă, ca de obicei, nu puteam lua decizia în locul lui”.

Cei din marină mi-au sugerat că mă pot trimite în Texas ca recrutor. Suna destul de bine, fiindcă postul mi-ar fi permis să am program normal şi să vin seara acasă. Mi se părea un compromis rezonabil.

— Trebuie să mă laşi să aranjez treaba, mi-a zis sergentul major cu care negociam. Nu-i o chestie pe care poţi să o faci peste noapte.

Am acceptat să îmi prelungesc contractul încă o lună, cât se ocupa el de asta.

Am aşteptat şi-am aşteptat. Nu mi-a venit niciun ordin.

— Vine, vine, mi-a spus el. Trebuie să prelungeşti din nou.

Aşa că am mai prelungit.

Au mai trecut câteva săptămâni – ne apropiam deja de sfârşitul lunii octombrie – şi tot nu îmi venise niciun ordin. Aşadar, l-am sunat şi l-am întrebat ce dracu se întâmpla.

— E o situaţie absurdă, mi-a explicat el. Vor să îţi dea postul, dar trebuie să fii încartiruit trei ani. Iar tu nu ai acumulat perioada asta.

Cu alte cuvinte, voiau să semnez întâi prelungirea, apoi să îmi dea slujba. Şi asta fără garanţii sau contracte.

Mai trecusem prin aşa ceva. În cele din urmă, le-am mulţumit pentru ofertă, însă i-am refuzat – *„Gata, mă retrag”.*

Taya:

Îîmi zicea mereu: «Mă simt ca un laş». Am convingerea că şi-a făcut datoria, dar ştiu că aşa se simte. Crede că, atâta vreme cât există oameni care luptă, ar trebui să fie şi

el printre ei. Mulţi membri SEAL văd la fel lucrurile. Însă nu sunt de părere că vreunul dintre ei i-ar putea reproşa că s-a retras”.

Ryan se însoară

Ryan şi cu mine am rămas apropiaţi şi după ce am revenit în State; de fapt, prietenia noastră a devenit şi mai puternică, deşi nu aş fi crezut că era cu putinţă aşa ceva. Mă simţeam legat de el datorită spiritului său extraordinar. Fusese un adevărat luptător în luptă. Pe urmă devenise un luptător şi mai grozav în viaţa de zi cu zi. Nu aveai cum să uiţi complet că era orb, dar niciodată nu îţi lăsa impresia că dizabilitatea asta îl definea.

A fost nevoit să comande un ochi artificial din cauza rănilor. Conform spuselor lui LT, care s-a dus cu el când şi l-a ridicat, de fapt şi-a comandat doi – un ochi „normal” şi unul cu un trident SEAL auriu în locul irisului.

Odată ce-ai fost SEAL, *rămâi* SEAL.

Fusesem mult în preajma lui Ryan înainte să fie rănit. Erau mulţi tipi în Trupă cu un simţ excelent al umorului, însă Ryan avea categoria lui aparte. Te prăpădeai de râs cu el.

Nu s-a schimbat după ce a fost împuşcat. Numai că avea un umor foarte sec. Într-o zi a venit o fetiţă la el, s-a uitat la faţa lui şi l-a întrebat:

— Ce-ai păţit?

El s-a aplecat şi i-a răspuns, pe un ton extrem de serios:

— Să nu alergi niciodată cu foarfecele în mână.

Sec, haios şi o inimă de aur. Nu aveai cum să nu-l iubeşti.

Eram pregătiţi cu toţii să îi urâm iubita. Eram siguri că îl va părăsi după ce a fost schilodit. Însă ea a rămas alături de el. În cele din urmă, a cerut-o în căsătorie şi ne-am bucurat mult. Este o tipă nemaipomenită.

Dacă există vreun tip-model pentru depăşirea handicapurilor, atunci Ryan este. După rănire, a făcut facultatea, a absolvit *cum laude* şi şi-a rezervat o slujbă

excelentă. A escaladat muntele Hood, muntele Rainer şi alte vârfuri; s-a dus la vânătoare şi a împuşcat un elan bun de trofeu cu ajutorul unui cercetaş şi al unei puşti cu tehnologie de ultimă oră; a concurat la triatlon. Îmi amintesc că într-o seară Ryan ne-a spus că se bucura că el fusese cel împuşcat, şi nu altcineva. Sigur că fusese furios la început, dar se simţea împăcat şi considera că avea o viaţă împlinită. Simţea că putea trăi cu asta şi să fie fericit, indiferent de circumstanţe. Avea dreptate.

Când mă gândesc la patriotismul care îi mână pe membrii SEAL, îmi amintesc de Ryan aflat în convalescenţă într-un spital din Bethesda, Maryland. Era la scurt timp după ce fusese rănit aproape fatal, fiind orbit pe viaţă. Se prefigurau deja multe operaţii de reconstruire a feţei. Ştiţi ce a cerut? Să fie dus până la un drapel şi să fie lăsat o vreme acolo.

A rămas în scaunul cu rotile aproape o jumătate de oră, salutând în timp ce drapelul american flutura în vânt.

Ăsta-i Ryan: un adevărat patriot.

Un veritabil războinic, cu o inimă de aur.

Evident că noi l-am luat peste picior şi i-am zis că, probabil, l-o fi dus cineva în faţa unei lăzi de gunoi şi doar i-a spus că era un drapel. Ryan însă ne-a ţinut hangul cu propriile bancuri cu orbi, făcându-ne să ne prăpădim de râs.

După ce s-a mutat, vorbeam la telefon şi ne întâlneam ori de câte ori puteam. În 2010, am aflat că el şi soţia lui aşteptau primul lor copil.

Între timp, rănile căpătate în Irak necesitaseră operaţii suplimentare. S-a dus la spital într-o dimineaţă; ceva mai târziu, în acea după-amiază, am primit un telefon de la Marcus Luttrell, care m-a întrebat dacă auzisem de Ryan.

— Da. Doar ce-am vorbit cu el ieri, am răspuns eu. El şi soţia lui o să aibă un copil. Nu-i aşa că-i grozav?

— A murit în urmă cu puţin timp, a rostit Marcus, cu glas şoptit.

Se întâmplase ceva la spital. A fost un sfârşit tragic pentru o viaţă de erou. Nu cred că vreunul dintre cei care l-au cunoscut a reuşit să treacă peste pierderea lui. Eu, unul,

nu cred că voi reuşi vreodată.

Soţia lui a născut o fetiţă frumoasă. Sunt sigur că spiritul tatălui ei dăinuie în ea.

Mighty Warriors[39]

După moartea fiului ei, mama lui Marc Lee, Debbie, a devenit un soi de mamă surogat pentru toţi ceilalţi membri ai plutonului. O femeie foarte curajoasă, ea s-a dedicat ajutorării altor combatanţi în tranziţia lor de pe câmpul de luptă. În prezent este preşedintele asociaţiei America's Mighty Warriors (www.Americasmightywarriors.org) şi a făcut foarte multe personal pentru veterani prin ceea ce ea numeşte „acte întâmplătoare de bunăvoinţă" inspirate de viaţa lui Marc şi de o scrisoare pe care i-a trimis-o el înainte să moară.

Nimic nu-i întâmplător la Debbie; este o femeie implicată şi muncitoare, la fel de devotată cauzei sale cum fusese Marc faţă de cauza lui.

Înainte să moară, Marc a trimis o scrisoare incredibilă acasă. Disponibilă pe site, ea prezintă o poveste emoţionantă a unor lucruri pe care le-a văzut el în Irak – un spital oribil, oameni ignoranţi şi demni de dispreţ. Însă scrisoarea era şi extrem de pozitivă, plină de speranţă şi încurajându-ne pe toţi să îi ajutăm cum putem pe alţii.

Pentru mine însă, nimic din acea scrisoare, oricât de extraordinar, nu îl descrie în mod adecvat pe acel Marc pe care îl ştiam noi. Era mult mai complex. Un tip aspru, dar cu un simţ grozav al umorului. Un războinic teribil şi un prieten de nădejde. Avea o credinţă de nestrămutat în Dumnezeu şi îşi iubea din tot sufletul soţia. Raiul este un loc mai bun pentru că este şi el acolo, însă Pământul şi-a pierdut unul dintre cei mai straşnici oameni.

[39] Războinici de seamă (în lb. engl. în original) (n.tr.).

Craft

Îmi fusese foarte greu să plec din marină. Însă în acea perioadă mai aveam o problemă: rămăsesem fără slujbă. Era momentul să mă hotărăsc ce voiam să fac în viaţă.

Aveam mai multe opţiuni şi posibilităţi. Vorbisem cu un prieten de-al meu, pe nume Mark Spicer, despre înfiinţarea unei şcoli de lunetişti în State. După douăzeci şi cinci de ani petrecuţi în Armata Britanică, Mark s-a retras sergent major. Era unul dintre cei mai buni lunetişti din armata lor, având în spate o carieră de peste douăzeci de ani ca lunetist şi comandant de pluton. Mark a scris trei cărţi despre activitatea de lunetist şi este unul dintre cei mai renumiţi experţi în materie.

Ne-am dat amândoi seama că era (şi încă mai este) nevoie de anumite tipuri de antrenamente foarte specifice pentru unităţile militare şi cele de poliţie. Nimeni nu oferea genul de instruire practică necesar pentru pregătirea personalului în vederea abordării diverselor situaţii ce ar putea apărea. Dată fiind experienţa noastră, ştiam că puteam proiecta cursuri şi să oferim timpul necesar pentru practică încât chiar să conteze.

Problema era cum puneam totul cap la cap.

Evident, banii reprezentau o prioritate. Apoi, oarecum din întâmplare, am dat peste cineva care a înţeles că merita investit în companie şi avea încredere în mine: J. Kyle Bass.

Kyle făcuse mulţi bani investind şi, când ne-am întâlnit, îşi căuta un bodyguard. Probabil s-a gândit: „Unde-aş găsi unul mai bun decât un SEAL?” Dar când am început să discutăm şi m-a întrebat unde mă vedeam peste câţiva ani, i-am zis despre şcoală. A fost intrigat şi, în loc să mă angajeze ca bodyguard, a contribuit la finanţarea companiei noastre. Astfel s-a născut Craft International.

De fapt, nu a fost deloc floare la ureche – ne-am spetit enorm să o punem pe picioare, muncind de dimineaţa până seara şi bătându-ne capul cu toate detaliile, ca orice antreprenori. Ni s-au mai alăturat doi tipi în echipa de

conducere: Bo French şi Steven Young. Domeniile lor de expertiză au mai mult de-a face cu partea de afaceri, însă se pricep şi ei la armele şi tacticile pe care le predăm noi.

Astăzi, sediul administrativ al Craft International se află în Texas. Avem terenuri de antrenament în Texas şi Arizona şi suntem implicaţi pe plan internaţional în impunerea măsurilor de securitate şi în alte proiecte speciale. Mark poate fi văzut ocazional pe History Channel. Se simte destul de bine în faţa camerelor şi uneori se relaxează atât de mult, că trece la un accent britanic foarte puternic. Cei de la History Channel sunt destul de îndatoritori pentru a-i traduce accentul într-o engleză ca lumea cu ajutorul subtitrărilor. Nu am avut încă nevoie de subtitrări pentru cursurile de la Craft, dar nici nu excludem această posibilitate.

Echipa noastră cuprinde cei mai buni oameni din domeniile lor, pentru toate domeniile de instruire pe care le oferim. (Puteţi afla mai multe informaţii la www.craftintl.com.)

Clădirea unei companii necesită foarte multe abilităţi, foarte variate, de care nu credeam că dispuneam. Mai include şi o grămadă de sarcini administrative.

La naiba.

Nu mă dau în lături de la muncă, chiar şi dacă-i muncă de birou. Unul dintre dezavantajele acestei slujbe este că m-a făcut să mă capăt cu „mână de laptop” – îmi petrec foarte mult timp tastând la computer. Iar din an în Paşti trebuie să mă îmbrac la costum şi cravată. Însă, în rest, e slujba perfectă pentru mine. Nu sunt tocmai bogat, însă îmi place ce fac.

*

Sigla Craft provine din simbolul Punisher, cu o ţintă în formă de cruce de Ierusalim în ochiul drept, în onoarea lui Ryan Job. Tot el a inspirat şi sloganul companiei.

În aprilie 2009, după ce piraţii somalezi deturnaseră un vas şi îl ameninţau pe căpitan cu moartea, lunetiştii SEAL i-au omorât de pe un distrugător din apropiere. Cineva din

mass-media locală l-a întrebat pe Ryan ce părere avea.

— Indiferent ce te-o fi învăţat maică-ta, violenţa chiar rezolvă problemele, a replicat el.

Ni s-a părut un slogan potrivit pentru lunetişti, aşa că l-am preluat.

Înapoi în Texas

Încă nu mă împăcasem complet cu ideea retragerii din marină, dar gândul că voi începe să lucrez la Craft m-a stimulat. Când a trebuit să trec la treabă, muream de nerăbdare.

La urma urmei, mă întorceam acasă. Dacă mă grăbeam? Am plecat din marină în 4 noiembrie; în 6 eram deja în Texas.

În timp ce lucram la Craft International, familia mi-a rămas în San Diego, copiii terminându-şi şcoala, iar Taya pregătind casa pentru vânzare. Soţia mea plănuia să termine de împachetat în ianuarie ca să fim din nou împreună în Texas.

Au venit de Crăciun. Îmi fusese un dor nebun de ea şi de copii.

Am tras-o în camera noastră din casa părinţilor mei şi i-am spus:

— Ce-ai zice să te întorci singură? Lasă-mi-i mie pe copii.

A fost încântată de idee. Avea foarte multă treabă şi, deşi îi iubea nespus pe copii, era obositor să le poarte şi lor de grijă în timp ce punea casa la punct pentru vânzare.

Mi-a plăcut enorm să îi am alături pe fiul meu şi pe fiica mea. M-au ajutat mult şi părinţii, care aveau grijă de ei pe parcursul săptămânii. Vineri după-amiază îmi luam copiii şi plecam în minivacanţe de câte trei-patru zile.

Lumea crede că taţii nu se simt comod în compania copiilor lor când aceştia sunt foarte mici. Nu împărtăşesc aceeaşi părere. La naiba, mă distram cot la cot cu ei! Ne făceam de cap pe plasa elastică şi ne jucam cu mingea ore în şir. Mergeam la grădina zoologică, pe terenurile de joacă, ne uitam la filme. Ei îl ajutau pe tatăl lor să facă grătar. Ne

distram de minune!

Ca bebeluş, fiicei mele i-a luat ceva să se deprindă cu mine. Însă treptat, a ajuns să capete încredere în mine şi s-a obişnuit cu prezenţa mea. Acum vrea numai la tati.

Desigur, tati a fost la picioarele ei din prima zi.

Mi-am învăţat fiul cum să tragă de când avea doi ani, începând cu chestiunile elementare de la puştile cu aer comprimat. Teoria mea este că puştii fac câte-o nefăcută doar din cauza curiozităţii – dacă nu le satisfaci această curiozitate, o cauţi singur cu lumânarea. Dacă le explici şi îi instruieşti cu atenţie de mici, eviţi o grămadă de probleme.

Fiul meu a învăţat să respecte armele. I-am zis de la bun început: „Dacă vrei să foloseşti o armă, vino la mine”. Nu-i nimic pe lume care să-mi placă mai mult decât tirul. Are deja propria lui puşcă, un model de calibru .22 cu manetă, şi trage destul de grupat cu ea. Trage foarte bine şi cu pistolul.

Fiica mea este încă prea mică şi nici nu a manifestat mare interes până acum. Bănuiesc că va deveni interesată în curând, dar, oricum, lecţiile de utilizare a armelor de foc vor fi obligatorii înainte să primească permisiunea de a ieşi la întâlniri… ceea ce se va întâmpla când va împlini treizeci de ani.

Ambii copii au venit la vânătoare cu mine. Sunt încă prea mici ca să se poată concentra pe perioade mai lungi de timp, însă bănuiesc că vor învăţa şi asta cât de curând.

Taya:

„Chris şi cu mine am tot discutat despre atitudinea pe care o vom avea în cazul în care copiii noştri vor vrea să intre în sistemul militar. Sigur că nu vrem să fie răniţi sau să păţească ceva. Însă serviciul militar are şi multe aspecte pozitive. Vom fi amândoi mândri de ei, indiferent ce vor alege să facă.

Dacă fiul meu ar dori să intre în trupele SEAL, l-aş sfătui

să se gândească foarte bine înainte. I-aş spune că trebuie să ştie ce-l aşteaptă.

Cred că, de fapt, este cumplit pentru o familie. Dacă te duci la război, acesta te schimbă şi trebuie să fii pregătit pentru asta. I-aş spune să discute cu tatăl lui despre cum stau lucrurile în realitate.

Uneori îmi vine să plâng numai când mi-l imaginez într-un schimb de focuri.

Cred că, de fapt, Chris a făcut destul pentru ţară încât să putem sări o generaţie. Însă vom fi amândoi mândri de copiii noştri, indiferent ce vor alege să facă".

Mutarea în Texas m-a apropiat mai mult de părinţii mei şi definitiv. De când stau la ei, mi-au zis că o parte din carapacea pe care mi-o construisem în timpul războiului s-a topit. Tatăl meu era de părere că îmi ferecasem anumite părţi din mine. El credea că ele au revenit la suprafaţă, măcar parţial.

— Nu cred că te poţi pregăti ani întregi să omori oameni şi să te aştepţi apoi ca totul să dispară peste noapte, zicea el.

Căzut în depresie

Ţinând cont de toate chestiile bune care mi se întâmplau, aţi crede că trăiam o viaţă de basm, perfectă. Poate că aşa ar fi trebuit să fie.

Însă viaţa reală nu o ţine niciodată în linie perfect dreaptă; îi lipseşte partea cu „şi au trăit fericiţi până la adânci bătrâneţi". Trebuie să alegi tu drumul pe care o apuci.

Şi doar pentru că aveam o familie minunată şi o slujbă interesantă nu însemna că era totul perfect. Încă nu mă împăcasem cu gândul retragerii din trupele SEAL. Încă îi purtam pică soţiei mele pentru că îmi dăduse acel ultimatum.

Deci, chiar dacă viaţa ar fi trebuit să fie plăcută, câteva luni după ieşirea din serviciul militar m-am simţit ca şi cum

aş fi căzut într-un hău.

Am început să beau mult, dând bere după bere pe gât. S-ar putea spune că am intrat în depresie, plângându-mi de milă. În scurt timp ajunsesem să beau şi atât. După o vreme am trecut la tării, de dimineaţă până seara.

Nu vreau să exagerez ce se întâmpla în realitate. Sunt oameni care au avut probleme mult mai grave decât mine. Însă e clar că nu o luasem pe calea cea bună. Mă duceam la vale tot mai rapid.

Şi apoi, într-o seară, am luat o curbă prea repede cu camioneta. Poate că aveam circumstanţe atenuante (extenuarea), poate că şoseaua era alunecoasă sau mai ştiu eu ce. Sau poate că îngerul păzitor care mă salvase în Ramadi a hotărât să intervină din nou.

Nu mai contează. Tot ce ştiu este că mi-am făcut zob camioneta, iar eu am scăpat fără nicio zgârietură.

Cel puţin nu pe trup. Orgoliul meu a suferit însă o lovitură cruntă.

Accidentul m-a trezit la realitate. Îmi pare rău să recunosc, dar aveam nevoie de aşa ceva ca să îmi vină mintea la cap.

Încă mai beau bere, deşi nu mai exagerez niciodată.

Cred că înţeleg ceea ce am şi ce aş putea pierde. Şi mai conştientizez nu doar ce responsabilităţi am, ci şi cum să mă achit de ele.

Dând înapoi

Încep să înţeleg şi eu felul în care îi pot ajuta pe alţii. Îmi dau seama că pot fi o persoană completă – întreţinându-mi familia şi contribuind după posibilităţile mele la ajutorarea celorlalţi.

Marcus Luttrell a întemeiat o organizaţie numită Lone Survivor Foundation[40]. Aceasta scoate câţiva dintre soldaţii noştri răniţi din spital şi le oferă oportunitatea de a participa la situaţii în care să se simtă şi ei bine. După ce a fost rănit în Afganistan, Marcus a zis că s-a vindecat de

[40] Fundaţia Singurului Supravieţuitor (în lb. engl. în original) (n.tr.).

două ori mai repede la ranch-ul mamei lui decât în spital. Aerul curat şi libertatea de mişcare au contribuit enorm la procesul de vindecare. Asta a fost una dintre sursele de inspiraţie pentru fundaţie şi a devenit unul dintre principiile mele călăuzitoare, determinându-mă să îmi aduc şi eu contribuţia, oricât de mică ar fi ea.

Am luat legătura cu câţiva oameni pe care-i ştiu în Texas, proprietari de ranch-uri, şi i-am întrebat dacă îşi pot dona locurile respective vreme de câteva zile. Oamenii au fost extrem de generoşi. Am adus mici grupuri de soldaţi schilodiţi în război, iar ei şi-au petrecut timpul la vânătoare, trăgând la poligon sau, pur şi simplu, relaxându-se. Ideea era să se simtă bine.

Ar trebui să menţionez că prietenul meu, Kyle – acelaşi tip care ne ajutase să punem Craft pe picioare –, este foarte patriot şi susţine trupele noastre. El ne permite să folosim frumosul său Barefoot Ranch pentru multe dintre aceste ieşiri ale soldaţilor răniţi. Şi organizaţia lui Rick Kell şi a lui David Feherty, Troops First, colaborează cu Craft pentru ajutorarea unui număr cât mai mare de răniţi.

Trebuie să recunosc că mă distrez şi eu pe cinste. Vânăm de vreo două ori pe zi, tragem puţin la poligon, iar seara stăm la poveşti şi bem bere.

Poveştile de război nu prea ţi le mai aminteşti; pe cele amuzante, da. Acelea te impresionează. Ele subliniază dârzenia acestor băieţi – adevăraţi luptători în război, ei adoptă aceeaşi atitudine războinică şi în faţa dizabilităţilor căpătate.

Vă daţi seama că, dacă sunt eu implicat, există multe glume şi ironii de-o parte şi de alta. Nu sunt eu mereu cel care râde la urmă, dar asta nu înseamnă că nu încerc. Prima oară când i-am dus pe câţiva dintre ei la un ranch, i-am scos pe prispa din spate înainte să începem să tragem şi le-am oferit câteva instrucţiuni de folosinţă.

— În regulă, le-am zis eu, ridicându-mi puşca. Având în vedere că niciunul dintre voi nu este membru SEAL, ar trebui să vă explic nişte chestii. Ăsta de-aici este trăgaciul.

— Du-te naibii, Calmarule! m-au repezit ei şi din

momentul acela ne-am distrat de minune, luându-ne peste picior în mod constant.

Veteranii răniţi nu au nevoie de compătimire. Ei trebuie să fie trataţi ca oamenii care sunt: ca nişte egali, eroi, persoane care au încă extrem de mult de oferit societăţii.

Dacă vreţi să-i ajutaţi, aşa trebuie să începeţi.

Poate părea ciudat, însă glumele şi ironiile sunt o dovadă mult mai mare de respect decât întrebări de genul „Eşti bine?” rostite pe un ton dulceag.

Suntem de-abia la început, dar am avut suficient succes încât să obţinem cooperarea spitalelor. Am reuşit să extindem programul pentru a include şi cupluri. Sperăm să ajungem în curând la câte două ieşiri pe lună, poate chiar mai multe.

Munca noastră m-a făcut să ţintesc tot mai sus. N-ar fi rău dacă aş putea face un *reality show* de vânătoare cu tipii ăştia – cred că astfel am putea inspira mulţi alţi americani să dea ceva înapoi veteranilor şi familiilor acestora.

Întrajutorarea este o caracteristică a Americii.

Cred că America face mult pentru sprijinirea oamenilor. Ceea ce este extraordinar pentru cei care au cu adevărat nevoie de asta. Însă mai cred şi că noi creăm dependenţă dându-le bani celor care nu vor să muncească, atât în alte ţări, cât şi la noi în ţară. Ajută-l pe om să se ajute singur – asta ar trebui să facem.

Mi-aş dori să ne amintim de suferinţele acelor americani răniţi în slujba ţării înainte să împărţim milioane de dolari trândavilor şi ciorditorilor. Uitaţi-vă la oamenii rămaşi fără adăpost: mulţi dintre ei sunt veterani. Cred că le datorăm mai mult decât recunoştinţă. Ei au acceptat să semneze un cec în alb pentru State, cu preţul vieţii uneori. Dacă ei au putut face asta, de ce noi nu putem să le purtăm de grijă?

Nu vreau să spun că ar trebui să le dăm pomeni veteranilor; oamenii nu au nevoie de pomeni, ci de o mână de ajutor – o mică oportunitate şi un ajutor strategic.

Unul dintre veteranii răniţi pe care l-am întâlnit în ieşirile la ranch-uri are o idee de ajutorare a camarazilor lui rămaşi fără adăpost: construirea sau renovarea de locuinţe. Cred

că-i o idee excelentă. Poate că nu vor rămâne în acea locuinţă până la moarte, dar ar fi un bun început.

Slujbe, cursuri de pregătire – sunt extrem de multe lucruri pe care le putem face.

Ştiu că mi se va spune că unii vor abuza de acest ajutor. Însă asta nu trebuie să ne împiedice să-i ajutăm pe alţii.

Nu există niciun motiv pentru care un om ce a luptat pentru ţara lui să rămână fără adăpost sau fără loc de muncă.

Cine sunt eu

Mi-a luat ceva, însă, până la urmă, am ajuns la punctul în care nu mă mai defineşte faptul că am fost membru SEAL. Trebuie să fiu soţ şi tată. Aceste roluri reprezintă vocaţia mea acum.

Apartenenţa la trupele SEAL a însemnat enorm pentru mine. Încă mai simt un gol în suflet. Evident că aş fi preferat să am şi slujba, şi familia. Însă, cel puţin în cazul meu, slujba nu mi-o îngăduia.

Nici nu ştiu dacă le-aş fi putut avea pe amândouă. Într-un fel, am fost nevoit să renunţ la slujbă ca să fiu omul complet de care avea nevoie familia mea.

Nu am idee unde sau când a avut loc schimbarea. Oricum, nu s-a produs până nu m-am retras din serviciul militar. A trebuit să trec peste acest resentiment mai întâi. A trebuit să trec prin ce era bun şi prin ce era rău, pentru a ajunge la punctul în care să pot merge mai departe, cu adevărat.

Acum vreau să fiu un tată şi un soţ bun. Acum mi-am redescoperit iubirea pentru soţia mea. Mi-e nespus de dor de ea când plec în călătorii de afaceri. Vreau să o pot îmbrăţişa şi să dorm lângă ea.

Taya:

„La început, cel mai mult mi-a plăcut la Chris felul lui franc de a fi. Nu se juca defel cu inima sau cu mintea mea. El trăgea mereu la ţintă, iar sentimentele lui se materializau

întotdeauna în acţiuni: făcea câte o oră şi jumătate pe drum ca să vină să mă vadă, apoi pleca la cinci dimineaţa ca să ajungă la serviciu; comunica; îmi tolera toanele.

Simţul lui al umorului compensa atitudinea mea serioasă, reuşind mereu să-mi descreţească fruntea. Era gata de orice şi mă susţinea complet în tot ce-mi propuneam sau îmi doream. Se înţelegea de minune cu familia mea şi eu mă înţelegeam la fel de bine cu a lui.

Când căsnicia noastră a intrat în impas, i-am zis că nu îl voi mai iubi la fel dacă îşi prelungeşte şederea în armată. Nu-i vorba că nu l-aş fi iubit, dar consideram că decizia lui ar fi confirmat ceea ce mi se părea tot mai evident. La început, crezusem că mă iubea mai presus de orice. Încet-încet, Trupele au devenit prima lui dragoste. Continua să-mi spună că mă iubea, să-mi spună tot ce considera că aveam nevoie să aud şi tot ce-mi zisese în trecut ca să-şi exprime dragostea. Diferenţa era că faptele lui nu mai erau pe măsura vorbelor. Nu încetase să mă iubească, însă ceva se schimbase. Era cu mintea numai la Trupe.

Când era plecat, îmi spunea chestii de genul «Aş da orice să fiu acasă cu tine», «Mi-e dor de tine» şi «Tu eşti cel mai important lucru din lume pentru mine». Ştiam că, dacă îşi va prelungi contractul, toate lucrurile pe care mi le spusese în ultimii ani ar fi rămas doar în teorie, nu şi în practică.

Oare cum l-aş fi putut iubi cu aceeaşi dăruire dacă aş fi ştiut că nu reprezentam pentru el ceea ce îmi declara? Eram pe plan secund, cel mult.

Era în stare să moară pentru ţară şi străini. Provocările şi durerea cu care mă confruntam păreau să fie doar ale mele. El voia să-şi trăiască viaţa şi să aibă acasă o soţie fericită, la care să se întoarcă.

La vremea aceea, asta însemna că tot ce iubisem la început se schimba şi că va trebui să îl iubesc diferit. Credeam că îl voi iubi mai puţin, dar, de fapt, e doar altfel.

Ca în orice relaţie, lucrurile s-au schimbat. Noi ne-am schimbat. Am făcut amândoi greşeli şi am învăţat mult amândoi. Chiar dacă ne iubim diferit, poate că-i un lucru bun, la urma urmei. Poate că este o iubire mai tolerantă şi

mai matură sau poate e doar altfel.

Însă e bine. Ne susţinem în continuare şi am descoperit că, ajunşi chiar la ananghie, tot nu vrem să ne pierdem unul pe celălalt sau familia pe care am clădit-o.

Cu cât trece mai mult timpul, cu atât reuşim mai bine să ne arătăm dragostea în moduri pe care celălalt le înţelege şi le simte”.

Simt că dragostea pentru soţia mea s-a adâncit în ultimii câţiva ani. Taya mi-a cumpărat o nouă verighetă din tungsten – nu cred că este o întâmplare că a ales cel mai dur metal pe care l-a putut găsi.

Are şi cruci de cruciaţi pe ea. Taya glumeşte, spunând că şi căsnicia e ca o cruciadă.

Poate că aşa a fost, în cazul nostru.

Taya:

„Simt din partea lui ceva ce nu am mai simţit înainte.

Cu siguranţă, nu mai este persoana dinainte de război, dar şi-a păstrat multe dintre calităţi. Simţul umorului, bunătatea, căldura, curajul şi un simţ al răspunderii. Siguranţa lui de sine mă inspiră.

Ca în orice cuplu, încă mai avem problemele noastre de zi cu zi pe care trebuie să le rezolvăm, însă cel mai important lucru e că mă simt iubită. Simt că eu şi copiii suntem importanţi”.

Războiul

Nu mai sunt acelaşi tip dinaintea războiului.

Nimeni nu poate rămâne acelaşi. Înainte să intri în luptă, ai o anumită inocenţă. Apoi, deodată, vezi o latură complet diferită a vieţii.

Nu regret nimic. Aş face-o din nou. Totuşi, războiul chiar te schimbă.

Ajungi să accepţi moartea.

Când eşti în trupele SEAL, treci de partea întunecată. Te scufunzi în ea. Mergând încontinuu la război, gravitezi spre cele mai negre părţi ale existenţei. Psihicul tău ridică

stavile – de aceea râzi la chestii înfiorătoare, creieri zburaţi şi alte cele.

De mic voiam să fiu în armată. Dar mă întrebam: „Oare cum mă voi simţi când va trebui să omor pe cineva?”

Acum ştiu cum este. Nu-i mare lucru.

Am făcut-o de mult mai multe ori decât îmi imaginasem – de mult mai multe ori decât orice alt lunetist american dinaintea mea, de fapt. Însă am observat şi răul pe care ţintele mele îl săvârşeau sau voiau să îl săvârşească, şi ştiam că protejam vieţile camarazilor mei eliminându-le.

Nu îmi petrec prea mult timp filosofând despre uciderea oamenilor. Am conştiinţa împăcată în ceea ce priveşte rolul meu din război.

Sunt un creştin convins. Nu unul perfect – nici pe departe. Dar cred cu tărie în Dumnezeu, în Iisus şi în Biblie. Când voi muri, Dumnezeu mă va judeca pentru tot ce am făcut pe această lume.

S-ar putea să mă ţină pe mine la urmă, trecându-i pe toţi în revistă înaintea mea, deoarece îi va lua foarte mult să îmi inventarieze păcatele.

„Domnule Kyle, haide să mergem puţin în camera din spate…”

Sincer să fiu, nu ştiu ce se va întâmpla în Ziua Judecăţii. Însă cred că tu îţi cunoşti toate păcatele, Dumnezeu le cunoaşte şi El, şi te cuprinde ruşinea la gândul că El le ştie. Cred că voi fi mântuit pentru că l-am acceptat pe Iisus ca mântuitor.

Dar în acea cameră din spate sau unde m-o duce Dumnezeu să mă confrunt cu păcatele mele, nu cred că printre ele se va număra vreuna dintre victimele mele din război. Toţi cei pe care i-am împuşcat erau răi. Am avut motive temeinice pentru fiecare glonţ tras. Meritau cu toţii să moară.

Îmi pare rău de oamenii pe care nu i-am putut salva – puşcaşii marini, soldaţii, camarazii mei.

Încă le simt lipsa. Încă mă doare că nu am izbutit să-i apăr.

Nu sunt naiv şi nu vreau să romanţez războiul sau ce a trebuit să fac eu acolo. Cele mai urâte clipe din viaţa mea le-am trăit ca SEAL. Pierderea prietenilor mei. Moartea acelui puşti în braţele mele.

Sunt sigur că lucrurile prin care am trecut eu pălesc în comparaţie cu chestiile prin care au trecut soldaţii din al Doilea Război Mondial sau din alte conflagraţii. Cei care au luptat în Vietnam, pe lângă porcăriile la care au fost martori acolo, au mai fost nevoiţi să se şi întoarcă într-o ţară care i-a scuipat în faţă.

Când mă întreabă lumea cum m-a schimbat războiul, eu răspund că schimbarea cea mai mare ţine de perspectiva mea.

Ştiţi toate chestiile cotidiene care vă stresează pe voi aici?

Nu dau doi bani pe ele. Există lucruri mult mai importante şi mai rele care ţi se pot întâmpla decât să laşi vreo problemă insignifiantă să-ţi amărască viaţa sau ziua măcar. Iar eu le-am văzut cu ochii mei.

Mai mult: le-am şi trăit.

MULŢUMIRI

Această carte nu ar fi existat fără camarazii mei din trupele SEAL, care m-au sprijinit în luptă şi în cariera mea din marină. Iar eu nu aş fi aici dacă membrii SEAL, marinarii, puşcaşii marini, piloţii şi soldaţii nu mi-ar fi apărat spatele în război.

Aş dori să-i mulţumesc şi soţiei mele, Taya, care m-a ajutat să scriu această carte, aducându-şi, de asemenea, propria contribuţie. Fratele meu şi părinţii mei mi-au oferit amintirile şi sprijinul lor. Câţiva dintre prietenii mei au furnizat informaţii preţioase. Dintre cei care m-au ajutat în mod deosebit i-aş menţiona pe unul dintre locotenenţi şi pe un alt lunetist, care apar ca LT şi, respectiv, Dauber în această carte. Mama lui Marc Lee mi-a oferit şi ea câteva remarci esenţiale.

Îi datorez mulţumiri speciale şi multă recunoştinţă lui Jim DeFelice pentru răbdarea, spiritul, înţelegerea şi priceperea la scris de care a dat dovadă. Fără ajutorul lui, această carte nu ar arăta aşa cum arată ea astăzi. Aş vrea să îmi exprim sincera recunoştinţă soţiei şi fiului lui Jim pentru ospitalitatea pe care ne-au arătat-o, mie şi Tayei, pe măsură ce cartea căpăta contur.

Am lucrat la această carte în diverse locuri. Niciunul nu a fost mai confortabil decât ranch-ul lui Marc Myers, pe care el ni l-a pus la dispoziţie cu mare generozitate.

Scott McEwen a recunoscut valoarea poveştii mele chiar înaintea mea şi a jucat un rol crucial în scoaterea ei de sub tipar.

Aş dori să îi mulţumesc redactorului meu, Peter Hubbard, care m-a contactat direct cu privire la scrierea acestei cărţi şi m-a pus în legătură cu Jim DeFelice. De asemenea, mulţumesc întregului staff de la William Morrow/Harper-Collins.

„Chris Kyle își spune povestea cu același curaj cu care își trăiește viața și se luptă în război. *Lunetistul american* este un thriller captivant și irezistibil."

Clint Eastwood

„În comunitatea luptătorilor de elită, un singur om se ridică deasupra noastră, distingându-se ca fiind unic. Numele lui este Chris Kyle. Lunetist de excepție, a realizat multe lucruri despre care vor vorbi și generațiile viitoare."

Marcus Luttrell, fost membru în trupele SEAL

„*Lunetistul american* este un thriller de război plin de adrenalină, cu o notă profund personală, scris de un martor ocular care a participat efectiv la războiul din Irak."

New York Times

WARNER BROS. PICTURES PRESENTS
IN ASSOCIATION WITH VILLAGE ROADSHOW PICTURES A MAD CHANCE PRODUCTION A 22nd & INDIANA PRODUCTION A MALPASO PRODUCTION BRADLEY COOPER
"AMERICAN SNIPER" SIENNA MILLER JASON HALL SHERIDAN KIM AND BRUCE BERMAN WRITTEN BY JASON HALL
PRODUCED BY ROBERT LORENZ, p.g.a. ANDREW LAZAR, p.g.a. BRADLEY COOPER, p.g.a. PETER MORGAN, p.g.a. CLINT EASTWOOD
AmericanSniperMovie.net #AmericanSniper Facebook.com/AmericanSniperOfficial

ISBN 978-606-609-967-7
9 786066 099677
www.rao.ro
www.raobooks.com

editura rao

virtual project